

Országgyűlési Napló

***Dr. Hiller István, Lezsák Sándor és
Sneider Tamás***
elnöklete alatt

Jegyzők: ***Földi László, Gúr Nándor,
Schmuck Erzsébet***

Az ülésnap megnyitása	11035
Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény és a közfoglalkoztatással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	11035
Pogácsás Tibor belügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	11035
Felszólalók:	
Dr. Papcsák Ferenc , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	11038
Gúr Nándor , az MSZP képviselőcsoportja részéről	11039
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről	11043
Dr. Staudt Gábor , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	11044
Dr. Schiffer András , az LMP képviselőcsoportja részéről	11046
Ritter Imre nemzetiségi szószóló	11051
Gúr Nándor (MSZP)	11055
Dr. Staudt Gábor (Jobbik)	11056
Pócs János (Fidesz)	11057
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz)	11057
Kiss László (MSZP)	11060
Ritter Imre nemzetiségi szószóló	11063
Gúr Nándor (MSZP)	11063
Pogácsás Tibor belügyminisztériumi államtitkár válasza	11064
A Gyermekek és Ifjúsági Alapról, a Nemzeti Gyermekek és Ifjúsági Közalapítványról, valamint az ifjúsággal összefüggő egyes állami feladatok ellátásának szervezeti rendjéről szóló 1995. évi LXIV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	11065
Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	11065
Felszólalók:	
Révész Máriusz , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	11065
Kiss László , az MSZP képviselőcsoportja részéről	11068
Szászfalvi László , a KDNP képviselőcsoportja részéről	11070
Farkas Gergely , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	11071
Ikotity István , az LMP képviselőcsoportja részéről	11073
Gúr Nándor (MSZP)	11074
Révész Máriusz (Fidesz)	11075
Dr. Rétvári Bence emberi erőforrások minisztériumi államtitkár válasza	11075
A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	11077
Czibere Károly emberi erőforrások minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	11077
Felszólalók:	
Kovács Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	11080
Bangóné Borbély Ildikó , az MSZP képviselőcsoportja részéről	11082
Szászfalvi László , a KDNP képviselőcsoportja részéről	11086
Vágó Sebestyén , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	11089
Dr. Szél Bernadett , az LMP képviselőcsoportja részéről	11091
Révész Máriusz (Fidesz)	11096
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)	11099
Révész Máriusz (Fidesz)	11101
Kiss László (MSZP)	11102
Dr. Szél Bernadett (LMP)	11103
Szászfalvi László (KDNP)	11104
Korózs Lajos (MSZP)	11105
Szászfalvi László (KDNP)	11107
Demeter Márta (MSZP)	11109
Révész Máriusz (Fidesz)	11109
Dr. Szél Bernadett (LMP)	11110
Kiss László (MSZP)	11111
Czibere Károly emberi erőforrások minisztériumi államtitkár válasza	11115

A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	11120
Dr. Répássy Róbert igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	11120
Felszólalók:	
Dr. Papcsák Ferenc , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	11122
Dr. Bárándy Gergely , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	11123
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	11123
Dr. Gyüre Csaba , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	11124
Dr. Lukács László György (Jobbik).....	11127
Dr. Répássy Róbert igazságügyi minisztériumi államtitkár válasza.....	11128
A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházások megvalósításának gyorsításával összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája	11129
Tasó László nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	11129
Felszólalók:	
Boldog István , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	11134
Dr. Józsa István , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	11139
Földi László , a KDNP képviselőcsoportja részéről	11141
Volner János , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	11143
Schmuck Erzsébet , az LMP képviselőcsoportja részéről	11148
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)	11151
Sallai R. Benedek (LMP)	11154
Boldog István (Fidesz)	11159
Sallai R. Benedek (LMP)	11162
Gúr Nándor (MSZP).....	11163
Volner János (Jobbik)	11167
Sallai R. Benedek (LMP)	11171
Boldog István (Fidesz)	11174
Gúr Nándor (MSZP).....	11175
Dr. Lukács László György (Jobbik).....	11176
Kiss László (MSZP)	11179
Boldog István (Fidesz)	11184
Bányai Gábor (Fidesz)	11185
Gúr Nándor (MSZP).....	11186
Volner János (Jobbik)	11190
Kiss László (MSZP)	11192
Boldog István (Fidesz)	11193
Dr. Józsa István (MSZP).....	11193
Tasó László nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár válasza.....	11197
Napirenden kívüli felszólalók:	
Sallai R. Benedek (LMP)	11204
Kulcsár Gergely (Jobbik)	11206
Demeter Márta (MSZP)	11207
Az ülésnap bezárása	11210

Az ülésen jelen voltak:

DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkár, TASÓ LÁSZLÓ nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár, POGÁCSÁS TIBOR belügyminisztériumi államtitkár, CZIBERE KÁROLY és DR. RÉTVÁRI BENCE emberi erőforrások minisztériumi államtitkárok.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának
25. ülésnapja
2015. április 29-én, szerdán
(9.01 óra - Elnök: dr. Hiller István
Jegyzők: Földi László és Schmuck Erzsébet)

ELNÖK: (A mikrofon nem működik.) Üdvözlöm önöket. Jó napot kívánok! Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának 25. ülésnapját megnyitom. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Földi László képviselő úr és Schmuck Erzsébet képviselő asszony - jegyzők - lesznek segítségemre.

Üdvözlöm önöket, vendégeinket és mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat. (Bekapcsolják a mikrofont.)

Technikai akadályok miatt ismét elmondom azt, amit az előbb elmondtam, hogy mindannyian és a minket figyelemmel kísérők is hallják.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának 25. ülésnapját megnyitom. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Földi László képviselő úr és Schmuck Erzsébet képviselő asszony - jegyzők - lesznek segítségemre.

Köszöntöm kedves vendégeinket és mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy elfogadott napirendünknek megfelelően a mai napon öt általános vitát folytat le az Országgyűlés.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény és a közfoglalkoztatással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája** a lezárásig. Az előterjesztés T/4451. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Tisztelt Országgyűlés! Bejelentem, hogy a Házbizottság múlt heti ülésén elhangzottaknak megfelelően az előterjesztést nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Pogácsás Tibor államtitkár úrnak, a Belügyminisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Felhívom a figyelmét, hogy maximum 30 perc áll rendelkezésére. Parancsoljon, államtitkár úr!

POGÁCSÁS TIBOR belügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az előttünk fekvő törvénycsomag az anyakönyvi eljárásról, a közfoglalkoztatásról és a foglalkoztatás elősegítéséről szóló törvények gyakorlati tapasztalatok alapján szükségessé vált módosításait tartalmazza.

Az anyakönyvi eljárásról szóló törvény módosításának a célja az elektronikus anyakönyvi rendszer bevezetése óta eltelt több mint fél év gyakorlati tapasztalataira támaszkodva a törvény néhány rendelkezésének pontosítása, illetve kiegészítése. A közfoglalkoztatási törvény módosítása kiterjeszti a közfoglalkoztatási jogviszonynak minősülő jogviszonyok körét a közfoglalkoztatás keretében szervezett mun-

kaerő-piaci szolgáltatásban való részvétellel. A módosítás lényeges eleme a szabadságkiadás jogszabályi feltételeinek megteremtése, továbbá a javaslat a fizetés nélküli szabadságra vonatkozó rendelkezést is módosítja. A foglalkoztatás elősegítéséről szóló törvény a közfoglalkoztatásról szóló törvény módosítására tekintettel a rövid időtartamú munka fogalmát módosítja, valamint egyéb pontosító rendelkezéseket is tartalmaz.

A manuális, papír alapú anyakönyvvezetést 2014. július 1-jével felváltó hatékonyabb, gazdaságosabb elektronikus anyakönyvi rendszer alapjaiban változtatta meg az anyakönyvi eljárás eddigi szabályait. Ezért a törvényjavaslat az értelmező rendelkezések között bővíti az anyakönyvi igazgatásban használt fogalmak körét, pontosítja és kiegészíti az anyakönyvi igazgatásban közreműködő szervek és személyek hatáskörére és illetékességére vonatkozó szabályokat, e körben például speciális jellegű, ismeretlen holttestek anyakönyvezését a fővárosi és a megyei kormányhivatal feladatává teszi.

A törvényjavaslat a névvizelésre vonatkozó rendelkezéseket a határidők, a csatolandó okiratok vonatkozásában hiányzó eljárási szabályokkal egészíti ki.

A törvényjavaslat a Ptk. rendelkezéseivel való összhang megteremtése érdekében a házasságkötés megtagadására, valamint az apai elismerő nyilatkozatra vonatkozó rendelkezések pontosításával is módosítani javasolja az anyakönyvi eljárásról szóló törvényt.

A törlésre vonatkozó hatályos törvényi szabályozás pontosítása érdekében a törvényjavaslat részletesen rendelkezik az anyakönyvből törlésre jogosultak köréről, valamint az eljárás rendjéről. A törvényjavaslat az anyakönyvi bejegyzések törlését a bejegyzést teljesítő anyakönyvvezető feladatkörébe utalja, ugyanakkor a saját maga által teljesített bejegyzések törlésére a fővárosi és a megyei kormányhivatal, valamint a hazai anyakönyvvezést végző hatóság lesz jogosult.

A bonyolultabb, több anyakönyvvezető illetékeségi területét is érintő törléseket a törvényjavaslat az illetékes fővárosi vagy megyei kormányhivatal feladatkörébe utalja, ha pedig a törlés hazai anyakönyvvezést érint, az a hazai anyakönyvvezést végző hatóság feladatává válik.

A törvényjavaslatbeli szabályozással az anyakönyvbe való bejegyzések és törlések átlátható, a jogalkalmazók számára jól értelmezhető rendje valószínűleg megvalósul.

Kiegészíteni javasoljuk az anyakönyvi eljárásról szóló törvényt a családi név korrekciójára irányuló új eljárással. Az új eljárás célja az 1953-ban kialakult, családi névre vonatkozó irracionális szabályozásokból eredő hibák kiküszöbölése. A korábbi, több évtizedet felölelő szabályozás a családokon belül eltérő névhasználatot eredményezett, továbbá a két- vagy többtagú családi nevet viselő személyek születési, házassági, halotti anyakönyvi bejegyzése is eltérő írásmóddal lett rögzítve. Ezért a törvényjavaslat lehetővé kívánja tenni, hogy az 1953. január 1-jét meg-

előzően született és kötőjel nélkül vagy kötőjellel összekapcsolt családi néven anyakönyvezett személyek és leszármazóik családi nevük korrekcióját kérelmezhetik.

A törvényjavaslat javaslatot tesz ezen új eljárás illetékességi és részletes eljárási szabályaira is, továbbá rendezi a megkülönböztető betűjeles névviselés szabályait is.

A közfoglalkoztatás rendszerének alapvető célja, hogy a munkatapasztalatok megszerzése, illetve szinten tartása mellett megteremtse annak a lehetőségét, hogy a közfoglalkoztatottak olyan ismereteket sajátítsanak el, amelyek elősegítik a munkaerőpiacon történő elhelyezkedésüket. Ezen cél elősegítése érdekében a törvényjavaslat megteremti annak a lehetőségét, hogy a vegyes, képzéssel vagy munkaerő-piaci szolgáltatásban való részvétellel és munkával járó közfoglalkoztatási programban részt vevők ezek ideje alatt is fenntarthatassák közfoglalkoztatási jogviszonyukat.

A javaslat a munkaerő-piaci szolgáltatásban való részvételt naptári évenként legfeljebb 3 nap időtartamra korlátozza, melyhez a hatósági szerződést megkötő hatóság jóváhagyását is előírja.

Javasoljuk a közfoglalkoztatási törvény módosítását annak érdekében, hogy a közfoglalkoztatottak részére megállapított szabadság kiadásának részletes szabályai rendezésre kerüljenek. A szabadság kiadásának szabályai a közfoglalkoztatási jogviszony sajátosságainak figyelembevételével részben a munka törvénykönyvéről szóló törvény rendelkezéseire alapulnak. Példaként említeném a szabadság kiadásának jogát, amelynek alapján a közfoglalkoztatónak a szabadság kiadásának időpontját legkésőbb a szabadság kezdete előtt 15 nappal közölnie kell a közfoglalkoztatottal, a szabadság kezdetét megelőző 15 napon belül közölt szabadság csak a közfoglalkoztatott hozzájárulásával adható ki.

A törvényjavaslat alapján a közfoglalkoztatásról szóló törvény fizetés nélküli szabadságra vonatkozó rendelkezése úgy módosul, hogy a fizetés nélküli szabadság maximális időtartama 90 napról 120 napra emelkedik, valamint a fizetés nélküli szabadság igénybevételéhez szükséges munkaszerződés bemutatásának határideje a jelenlegi 5 napról 2 napra csökken.

A közfoglalkoztatási törvény és a foglalkoztatás elősegítéséről szóló törvény közötti összhang fenntartása érdekében a törvénycsomag tartalmazza a foglalkoztatás elősegítéséről szóló törvény módosítását is.

(9.10)

A javaslat a rövid időtartamú munkaidőt hozzáigazítja a közfoglalkoztatott részére a munkaviszony létesítése esetén kötelezően engedélyezendő fizetés nélküli szabadság felemelt időtartamához.

Kérem a tisztelt Házat, hogy támogassa a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalások következnek. Ezek első körében a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor.

Megadom a szót Papcsák Ferenc képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Felhívom a figyelmét, hogy maximum 15 perc áll rendelkezésére.

Parancsoljon!

DR. PAPCSÁK FERENC, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Röviden szeretnék csak szólni az előttünk fekvő törvényjavaslatról, de mielőtt ezt megtenném, engedjék meg, hogy arról is beszámoljak, hogy az Igazságügyi bizottság elfogadta, támogatta és tárgysorozatba vételre javasolta az indítványt.

A kormány április közepén nyújtotta be a most tárgyalt javaslatot, amely az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény és a közfoglalkoztatással összefüggő egyes törvények módosításáról szól. A Magyar-program keretében megalkotott egyszerűsítési program meghirdetésével a kormány a közigazgatás egyszerűsítését tűzte ki célul. Ennek során igyekszik a felesleges bürokráciát kiiktatni az eljárásokból és elérni azt, hogy kevesebb papírmunka, kevesebb nyomtatvány, kevesebb sorban állás, minél egyszerűbb ügyintézési folyamat segítse az állampolgárokat.

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény elfogadása óta egyértelművé vált, hogy az elfogadott törvény koncepcióját az informatikai lehetőségek kiaknázása, az elektronikus anyakönyvi rendszer létrehozása érdekében újra kell gondolni, a nyilvántartás szerkezetét és belső logikáját. Ezzel összhangban 2014. július 1-jével a manuális papír alapú anyakönyvezést a hatékonyabb és gazdaságosabb elektronikus anyakönyvi rendszer váltotta fel. Az anyakönyvi eljárás szabályai alapjaiban változtak meg, a bevezetés óta eltelt fél év gyakorlati tapasztalatai azonban indokoltá tették a törvény néhány rendelkezésének pontosítását, kiegészítését. Erről szól ez a törvényjavaslat.

A törvényjavaslat az elektronikus anyakönyv bevezetése óta eltelt időszak tapasztalatait a jogalkalmazók jelzéseinek figyelembevételével módosította. Az értelmező rendelkezések között például bővíti az anyakönyvi igazgatásban használt fogalmak körét. A működés törvényessége érdekében részletesen rendelkezik az anyakönyvből törlésre jogosultak köréről, valamint az eljárás rendjéről. A gyakorlat során felmerült kérdésekre reagálva pontosítja és kiegészíti az anyakönyvi igazgatásban közreműködő szervek és személyek hatáskörére és az illetékességére vonatkozó szabályokat.

A polgári törvénykönyv rendelkezéseivel összhangban, illetve annak megteremtése érdekében pontosításra kerültek a házasságkötések megtagadására vonatkozó rendelkezések. Például a házassági anyakönyvi kivonatnak a házasság megszűnése té-

nyén kívül tartalmaznia kell a megszűnés idejét is, ugyanígy az érvénytelenné nyilvánítás esetében is.

A módosítás érinti a közfoglalkoztatással és a közfoglalkoztatáshoz kapcsoló, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. számú törvényt is. A közfoglalkoztatásról szóló törvény módosítása kibővíti a közfoglalkoztatási feladatellátás területét. Kiterjeszti a közfoglalkoztatottak jogviszonyának körét a közfoglalkoztatás keretében szervezett munkaerő-piaci szolgáltatásban való részvétellel. Azonban azt mindenképpen fontos megjegyezni, a kormány nem hisz abban, hogy az álláskeresőket örökké ebben a körben, a közfoglalkoztatási körben kell tartani. Természetesen ez csak egy lehetőség arra, hogy a tényleges munkaerőpiacra visszavezesse a foglalkoztatottakat. Az ezeken történő részvétel okozta jövedelemkiesés kiküszöbölésével tovább javíthatóak az egyébként gazdaságilag sérülékeny álláskeresői réteg elhelyezkedési esélyei.

Kérem a tisztelt parlamentet, hogy támogassák, a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség parlamenti frakciója támogatni fogja az indítványt. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megadom a szót Gúr Nándor képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

Tessék!

GÚR NÁNDOR, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Két olyan téma van egymás mellett, az anyakönyvi eljárás, illetve a közfoglalkoztatás témája, amely tekintetében logikai összefüggés semmi. Logikai összefüggés semmi nincs, maximum annyi kapcsolódási pontot bírok felfedezni, hogy mindkét téma felügyeletét a Belügyminisztérium látja el. Annak idején, amikor a törvényalkotási program megszületett, akkor mindkét témát láttam, hogy tárgyalni kívánja a Ház, de önállóan, nem így, egybevontan olyan témákat, amelyek között, mint mondtam, semmifajta logikai összefüggés nincs. Ha jól emlékszem, az egyik 42., a másik meg 43. sorszám alatt, de önállóan volt megjelenítve.

Hogy érthető és világos legyen, egyrészt orcátlannak, mondhatnám, pofátlannak, szokták ezt a szót önök használni, és sok minden más jelzővel illehetőnek tartom azt, hogy a jogalkotást úgy folytatják le, hogy egymással semmilyen kapcsolatban nem lévő témákat sodornak egy égisz alá, és így kényszerítik ki a tárgyalásokat. Az anyakönyvi eljárás és a közfoglalkoztatás kérdésköre, mint mondtam, semmifajta logikai összefüggést nem hordoz magában. Ez egy lusta módszer meg egy olyanfajta próbaüzem, használjuk Orbán szavait, ami ma már az egész országra igaz. Mindent kipróbálnak, nem jön be, akkor vagy megváltoztatják, vagy még kínlódnak rajta egy kicsit, internetadó, sok minden egyéb más, aztán a végén eljutunk valahová, a próbaüzem próbaüzeméhez.

Na de nézzük! Nézzük ezt az anyakönyvi eljárást! 2014 nyara, amikor az elektronikus nyilvántartási rendszer bevezetésre kerül. Gyakorlatilag akkor már több mint négy év van a hátuk mögött kormányzás tekintetében. Több mint négy év eltelté nem volt elegendő ahhoz, hogy egy elektronikus nyilvántartási rendszert életre hívjanak, majd amikor ezt megteszik, rá egy bő fél évre újra a Parlament falai között vagyunk, újra ezt a témát tárgyaljuk, és azzal szembesülünk, hogy akár hatásköri, akár illetékességbeli, akár joghézagokból fakadó problémák sokaságát kell orvosolni.

Hát milyen az előkészítettsége az önök törvényalkotásának?! Talán inkább erre kellett volna több energiát fordítani és nem arra, hogy mondjuk, az anyakönyvi hálózat rendszerét vegzálják, hogy különféle olyan strukturális átalakítási folyamatokat hívjanak életre, amelyek bolygatják a működő rendszert. Öt év élethívásra és működtetésre nem volt elegendő önöknek ebben a kérdésben. Mondom még egyszer, egy céljuk volt, megúszni az önálló parlamenti vitát egy ilyen összevont tárgyalás keretei között. Ésszerű ez? Nem gondolom.

Arra is kíváncsi lennék, hogy a NAIH rendszerében ismert-e, beküldött-e mindez. Péterfalvi Attila állásfoglalása, álláspontja kialakult-e ezzel a törvénytervezettel kapcsolatosan? Amiért ezt kérdezem, az igazából az, hogy akárhogyan is kerestem a 2015. évi jogjegyzékben, nem tudtam fellelni. Segítsen nekem, államtitkár úr, fellelhető-e Péterfalvi Attila állásfoglalása. Már csak azért is, mert ez a javaslat tele van adatkezelési kérdésekkel, adatkezelési rendelkezésekkel. Nem ragadnék le az anyakönyvi eljárás tárgyalásánál, áttérnék a közfoglalkoztatotti részre, amit, mondom, értékítéletem szerint önálló napirendként lenne célszerű tárgyalnia a kormánynak, és a tisztességes jogalkotás menetét figyelembe véve így kellett volna megtennie.

(9.20)

Közfoglalkoztatás: a közfoglalkoztatás tekintetében nekem a személyes álláspontom, és nyugodtan mondhatom, a Magyar Szocialista Párt álláspontja is, hogy a közfoglalkoztatás egy olyan foglalkoztatási forma, amelyre Magyarországon szükség van; szükség volt, szükség van, és nagy valószínűséggel szükség is lesz. De szeretném azt is hozzátenni, hogy nem abban a formában, ahogy ezt önök megvalósítják. Nem abban a formában, hogy a részt vevő embereket statisztikai alanyként tekintik - szinte csak statisztikai alanyként tekintik -, s közben nem arról gondoskodnak, hogy ezek az emberek értékkeremtő munkát végezhesenek. Egy része persze talál ilyen feladatellátást is, de nagy részben - és ezt nem én, polgármesterek sokasága támasztja alá - olyan tevékenységet folytat, vagy éppen majdnem hogy semmilyen tevékenységet nem folytat, amely az érintett emberek önbecsülését is szétzúzza. S nem csak az övékét; azokét, akik ezekre az emberekre rátekintenek, mert azt mondják, hogy hogy-hogy, azért a tevékenység-

gért - idézőjelbe tetten - forráshoz lehet jutni, miközben egy csökkenő vásárlóerő-értékű minimálbérért - 2010-hez képest -, mondjuk, szalag mellett dolgozik valaki.

Emberral szembeállít az, hogy önök felelőtlen módon csak foglalkoztatási statisztikát kívánnak javítani a közfoglalkoztatáson keresztül, persze csökkenő bérek megfizetése mellett. Hiszen 2010-ben a közfoglalkoztatottak 60 200 forintot vehettek kézbe, utána itt, a Parlament falai között is elhangzott, 47 ezerből is meg lehet élni - Zsiga Marcell képviselőtársuk jeles képviselője volt ennek az ügynek, de csatlakoztak ehhez más képviselők is a kormány oldaláról -, s ma is ott tart a történet, hogy 52-53 ezer forint az a pénz, amit a közfoglalkoztatottaknak fizetnek. S ez a pénz ma, 2010-re átszámítva nagyjából 42 ezer forintot ér. Azaz önök, az önök kormányzata a közfoglalkoztatottak bére vásárlóerő-értékének az egyharmadát elvette. Tudják, az a kétharmados kormány, amely már elmúlt, az a közfoglalkoztatottak bérének az egyharmadát elvette. Így múlik el a dicsőség, de még a közfoglalkoztatottak nem jártak jól azzal, hogy önök kormányoznak.

Persze, cinikus módon emlékeznek arra is, ezeknek a közfoglalkoztatottaknak volt, aki kecskét kínált kiegészítő tevékenységként - tartsanak kecskét; talán éppen az ön minisztere, Pintér miniszter használta ezeket a szavakat -, volt, aki gombászatra buzdította őket, és még egyéb kreatív ötleteik is voltak e tekintetben. Ahelyett, hogy értékteremtő munkatevékenységet biztosítottak volna, és tisztességes bért adtak volna ezeknek az embereknek, és mint mondtam, nem a foglalkoztatási statisztikák alanyként használták volna őket. Hiszen önöknek nem ez lett volna a dolga, hiszen nem ez volt az ígéretük. Önöknek az volt az ígéretük, hogy egymillió új munkahelyet teremtenek a gazdaságban - a gazdaságban, nem a közfoglalkoztatás színpadán - tíz év leforgása alatt, aminek a felén most már túl vagyunk lassan, 500 ezer új munkahely meg sehol nincs a gazdaságban.

A közfoglalkoztatás egyéb más tekintetben is a megtapasztalt foglalkoztatási kategóriák körébe tartozik, hiszen 2012-ben, amikor a munka törvénykönyvét elfogadták, akkor olyan szabályozási rendszert is életre hívtak, ahol is, mondjuk, a munka törvénykönyve keretei alá tartozó foglalkoztatottak megkülönböztetésre kerültek. Példa: a közfoglalkoztatás szabadságszámításánál, ez a törvénytervezet is foglalkozik ezzel, a szabadság számításánál a pótszabadság, amely mondjuk, a korábbi időszakban munkaviszonyban eltöltött évek sokasága alapján állapítódik meg, vagyis a nevelt gyermekek száma alapján határozódik meg, ez a közfoglalkoztatottra érdekes módon nem érvényes. Milyen elbánási forma az, milyen odafigyelés vagy éppen nem odafigyelés az, amely negatív diszkriminációt, negatív megkülönböztetést tesz e tekintetben?

Most, ebben a törvénytervezetben ilyen szépségtapaszkodnak nevezhető intézkedéseket próbálnak foganatosítani, a közfoglalkoztatott háromnapos képzéseken részt vehessen, és ez beleszámítódik a

közfoglalkoztatotti időtartamába. Szeretném jelezni, egy normális álláskeresési tréning általában ettől hosszabb futamidejű, nem sokkal, egy hét, két hét, de általában hosszabb futamidejű. Ez már nem számított bele.

Azt mondják, fogadjunk el olyan intézkedést, amely jogszerű időnek tekinti a közfoglalkoztatást az álláskeresés szempontjából. Helyeslem. Nem mondom azt, hogy a szépségtapasznak nincsenek olyan elemei, amelyek tekintetében nem kell ezt a törvénytervezetet legalább részben támogatni. De azt mindenképpen mondom, hogy alapvető változásokat kellene szülniük e tekintetben.

Akkor, amikor a fizetés nélküli szabadság kategóriájának a 90 napról 120 napra történő kibővítési lehetőségét adják meg, hogy határozott idejű munkaszerződések megkötésére sor kerülhessen, alapvetően mezőgazdasági típusú munkavégzések kapcsán, akkor azt mondom, rendben van, miért ne, hiszen lehet, hogy hosszabb futamidőt ölelhet fel ez a történet. De akkor, amikor az alapvető kérdésekről nem hoznak döntéseket, és pedig arról, hogy a közfoglalkoztatott ugyanúgy a munka törvénykönyve szabályozási keretei közé tartozó legyen, minden tekintetben, hogy a közfoglalkoztatott bérét érintően ugyanúgy, ha már berről beszélünk, akkor a minimálbér elérhető kategória legyen, hogy mindezek mellett természetesen legyen követelményrendszer is, hogy olyan értékteremtő munkatevékenység folyjon, amely adott esetben teljesítményméréssel párosul, természetesen - de ezek hol vannak? Ezek mind-mind hiányoznak. Ez a halmaz vagy az a halmaz, aminek meg kellene jelennie e tekintetben, abból ez, amit önök idehozta, egy töredék, egy parciális felület, egy részlet, egy nagyon gyenge, nagyon apró kis részlet.

Két dolgot említenék még. Az egyik az, hogy mit kellene tenniük megítélésem szerint. Azt kellene tenniük - még egyszer -, hogy nem statisztikai alanyként használni ezeket az embereket, hanem olyan, a társadalom számára hasznos értékteremtő tevékenységet biztosítani a számukra, amely a saját önbecsülésüket, a mások által történő megbecsülésüket fokozza, és mindezek mellett a megélhetés alapját biztosító tisztességes, legalább a minimálbér összegét elérő javadalmat biztosítana a számukra. És mindezek mellett azonos jogokat a munka törvénykönyve keretei között, ne legyen olyan a szabadság tekintetében, mint amit mondtam, hogy a pótszabadság számításánál valami nem kerül beszámításra.

Most itt a törvénytervezet kapcsán jönnek a szabadsággal, hogy a közfoglalkoztatónak előtte 15 nappal jelezni kell, ha szabadságra akarja küldeni, de ha a közfoglalkoztatott akar szabadságra menni, akkor előtte 7 nappal, 15 nappal, ha 7 napnál hosszabb futamidejű szabadságra akar menni... - ezek részletkérdések, nem tartalmi ügyek. A tartalmi ügyekkel foglalkozzanak! Azonos jogokat ezeknek az embereknek, értékteremtő közfoglalkoztatási formát és lehetőséget, olyat, amely akár teljesítménymérésen keresztül visszaigazoltatható, amely a személyes

önbecsülésüket erősíti, és mások megbecsülését is magában hordozza.

Még egyszer és utoljára, nem statisztikai alanyként kell használni ezeket az embereket, nem, mert akkor úgy járnak, mint Gyöngyfán, ahol 300 méter árok pucolása 30 ember részéről 6 hónapig tart, napi 6 centiméter teljesítéssel. Nem ezt a közfoglalkoztatást kell támogatni. Elnök Úr! Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

(9.30)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Most megadom a szót Vejkey Imre képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A Fidesz-KDNP a közigazgatási informatika átalakításával 2014. július 1-jétől, vagyis már közel egy éve kötelező jelleggel megvalósította Magyarországon az elektronikus anyakönyvvezetést. Fentiek következtében napjainkra elértük azt, hogy a korábbi négyféle - születési, házassági, bejegyzett élettársi kapcsolati, halotti - anyakönyv helyett csak egyetlen létezik, amely független attól, hogy a magyar állampolgár hol született, hol házasodott, hol létesített bejegyzett élettársi kapcsolatot, illetőleg hol halt meg.

Maga az anyakönyv pedig Magyarország bármely anyakönyvvezetőjénél közvetlenül elérhető, mely egyrészt annak köszönhető, hogy az adatok nyilvántartása nem papír alapon, hanem az anyakönyvi események alapján történik, elektronikusan és személyhez kötötten, másrészt pedig annak, hogy a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala dr. Ignác István elnök úr vezetésével az elektronikus anyakönyvi nyilvántartási rendszert kiválóan alakította ki és stabilan működteti.

Ez az új anyakönyvi rendszer gyökeresen változtatta meg az anyakönyvi eljárás addigi szabályait a polgárbarát és szolgáltató közigazgatás kiterjesztése érdekében. Az új szabályok bevezetése óta azonban lassan egy év eltelt, amely időszak alatt keletkezett gyakorlati tapasztalatok szükségessé tették az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény vonatkozó rendelkezéseinek pontosítását, illetve kiegészítését.

A törvényjavaslat az elektronikus anyakönyv bevezetése óta eltelt időszak tapasztalatainak megfelelően az értelmező rendelkezések között bővíti az anyakönyvi igazgatásban használt fogalmak körét. A működés törvényessége érdekében részletesen rendelkezik az anyakönyvből törlésre jogosultak köréről, valamint az eljárás rendjéről.

A törvényjavaslat pontosítja és kiegészíti az anyakönyvi igazgatásban közreműködő szervek és személyek hatáskörére és illetékességére vonatkozó szabályokat. A törvényjavaslat által az 1953. január 1-jét megelőzően született és kötőjel nélkül vagy kötőjellel összekapcsolt családi néven anyakönyve-

zett személyek és leszármazóik lehetőséget kapnak arra, hogy a családi nevük korrekcióját kérelmezhessék.

A törvényjavaslat kibővíti továbbá a közfoglalkoztatási feladatellátás területét, rendezi a szabadság kiadásának jogszabályi feltételeit, a fizetés nélküli szabadság maximális időtartamát 90 napról 120 napra növeli, valamint a rövid időtartamú munka fogalmát módosítja, és egyéb pontosító rendelkezéseket is tartalmaz.

Kérem, támogassák a T/4451. számú törvényjavaslatot. A KDNP támogatja. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Most megadom a szót Staudt Gábor képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Tessék!

DR. STAUDT GÁBOR, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Igyekszem rövid és tömör lenni. Lévé, hogy az előtünk lévő javaslatról kellene szólnia a parlamenti vitának, persze lehet kitekintést adni, de véleményem szerint az, ha elkalandozunk, nem segíti azt, hogy a témára figyeljünk kellőképpen. Az egészen egyszerűen bravúros, amit például Gúr Nándortól láthattunk. Már előre vártam, hogy a 15 percet hogy tudja kitölteni úgy, hogy a témáról beszéljen. Ez nem sikerült neki.

Mindegy, nem az én dolgom, hogy kritizáljam az ő felszólalását, de azért a parlament méltósága érdekében mindig szeretném elmondani, hogy a témával kellene foglalkozni. Természetesen a 12. percnél rátért Gúr képviselőtársam, amikor elmondta, hogy az egyébként itt fekvő szabályozás, hogy 90 napról 120 napra növelik a fizetés nélküli szabadság időtartamát, ez rendben van, miért ne. Fel is írtam; no mindegy.

Ez után a felvezető gondolat után azt viszont el kell mondani, hogy az a rész, ami arra vonatkozott, hogy két olyan jogszabályt vagy szabályozási területet kapcsolunk össze, ami nem feltétlenül illik össze, ez igaz, és talán az Országgyűlés elé lehetett volna hozni külön törvényjavaslatban is. Talán még salátatörvénynek nem hívnám, hiszen két terület a saláta területét nem éri el, de a mai ülésnapra is két egymást követő napirend keretében be lehetett volna terjeszteni. Tudom, hogy ez csak egy technikai történet, de mégis, ha arra törekszünk, hogy az országgyűlési és az önkormányzati választások levonultával kiegyensúlyozottabb, átláthatóbb jogalkotást végezzünk, akkor ez így lett volna szép és fontos.

Az anyakönyvi eljárás szabályai valóban technikaiak, és örülni lehet annak, hogy bevezették az elektronikus anyakönyvvezetést. Természetesen jobb később, mint soha. Ezt ugyanúgy a szocialisták sem vezették be. Számon lehet kérni tehát a Fideszt, hogy miért az ő kormányzásuk idején került erre sor, de ez ugyanúgy - az informatikai rendszereket ismerve - akár már a szocialista kormányok idején is létrehozható lett volna. Ebben a tekintetben, ha felelőség van, akkor közös a felelőség a jelenlegi Fidesz-

kormány és az előtte lévő szocialista kormányok ténykedése között.

De a lényeg az, hogy bevezetésre került, és természetesen ezt is tisztán látjuk, hogy korrekcióra mindig szükség van, minden új törvényi szabályozás esetében maradhatnak ki olyan területek, amit szabályozni kell. Az, hogy bizonyos esetek pontosításra kerültek, hallhattuk, hogy a jogerőre emelkedés dátumát is jelezni kell például, amikor egy válásról van szó, ezek, azt hiszem, természetes és elfogadható módosítások, pontosítások.

Az utónevek bejegyzésénél arról az esetről beszélek, ha valamelyik szülő nem magyar állampolgár, akkor az is teljesen logikusnak tűnik, hogy igazolni kell, hogy az adott országban az megfelel az ottani szabályoknak, és önmagában az is egy logikus szabály, hogy ha egyébként az anyakönyvvezetőnek hivatalos tudomása van arról, hogy az adott országban ez milyen módon történik vagy az adott ország szabályainak megfelel a bejegyzendő név, akkor ezt meg tudja tenni. Tehát ezekbe belekötni nem lehet.

Ritter Imre német nemzetiségi szószóló, gondolom, a kisebbségi névhasználatról fog felszólalást tartani. Ezt nagy érdeklődéssel meghallgatjuk természetesen, tehát a kialakítandó álláspontunknak, a frakcióálláspontnak ez is fontos eleme lesz, hogy a nemzetiségek, jelen esetben a német nemzetiségi szószóló mit fog erről elmondani, és esetleg milyen olyan korrekciókat kell megtenni, ami jobbá teheti a törvényjavaslatot.

Egyébként áttérve a közmunkáról szóló részre - mert az anyakönyvről nagyjából ennyit szerettem volna mondani -, a közmunkáról sok mindent el lehetne mondani. Annak idején a Jobbik javasolta a közmunka bevezetését. Nem pontosan így, ebben a formában, de legalább valamire ezzel elindultunk.

Az igaz, hogy 47 ezer forintból nem lehet megélni, és sok korrekció van a területen, bár az előttünk lévő javaslat, ahogy elmondtam, az, hogy 90 napról 120 napra növeljük, mondjuk, a fizetés nélküli szabadság maximális időtartamát, ez valóban nem ördögtől való. Hogy miért csökken le a munkaszerződés bemutatásának határideje 5 napról 2 napra, ezt nem tudom; ez egy olyan kérdés, ahol szerintem a határidő-csökkentés nem kellőképpen van kifejtve vagy indokolva. Természetesen, államtitkár úr, valamilyen részletes magyarázatot nem találtam a részletes indoklásban, hogy az 5 nap, az eddigi 5 nap miért nem elég a bejelentéstől.

Tudjuk, hogy a technikai határidők, ha 2 napot tűzünk ki rá, elég gyorsan eltelnek, sokszor fizikálisan is nehéz eljuttatni egy ilyen munkaszerződést, főleg, mondjuk, vidéken. Es nem biztos, hogy olyan helyzetet érdemes előállítani, hogy jogsértő módon történjen meg a bemutatás, ha mondjuk a 3. vagy 4. napon történik meg.

(9.40)

Tehát erre a pontra egy magyarázatot vagy választ várnék államtitkár úrtól. Egyebekben én most

ezt a javaslatot, ha a benne lefektetett, megfogalmazott módosításokat nézzük, akkor támogathatónak tartom. Természetesen, ahogy elmondtam, a német nemzetiségi szószóló véleményét még meghallgatjuk, hiszen ez befolyásolhatja a döntésünket.

A végére csak annyit szeretnék elmondani - itt visszatérve a szocialista sírámokhoz -, hogy ha jól emlékszem, Simon Gábor is az éhség menetének az élén menetelt Nyakó Istvánnal együtt. Ezek után a 47 ezer forintból élő vagy meg nem élő magyar állampolgárokat az MSZP szájából egyébként mások által jogosnak, vagy ha olyan pártok, amelyek nem vettek részt az ország kirablásában, olyan pártok szájából jogosnak szóló kritikákat természetesen el lehet mondani, de ez teljesen hiteltelen lesz, és ezt azért figyelembe kellene venni, amikor túllógunk a napi-rendi pont keretein.

Ettől függetlenül ezeket a javaslatokat, ahogy elmondtam, egyelőre úgy tűnik, hogy támogatni tudjuk. Természetesen a vitában továbbra is részt veszünk. Államtitkár úrtól meg a feltett kérdésre várnám a választ. Köszönöm, elnök úr. *(Taps a Jobbik és az LMP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót, tisztelt Országgyűlés, Schiffer András képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. SCHIFFER ANDRÁS, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Sajnálatos módon újra egy olyan törvényjavaslat van a Ház előtt most már hosszú-hosszú évek óta, sokadik alkalommal, amely össze nem függő szabályozási területeket tartalmaz. Mielőtt a törvényjavaslat érdemébe belemennék, szeretném azt jelezni, hogy '12 nyarán az LMP nem véletlenül tett le a parlament asztalára egy úgynevezett kiszámíthatósági törvénycsomagot, tudniillik a jogalkalmazást, az egyszerű állampolgárok jogkövető magatartását meglehetősen megnehezíti az, amikor teljesen random módon, véletlenszerűen össze nem tartozó jogterületekbe nyúl bele a kormányzat, illetve a parlament. Fel nem foghatom, hogy miért kell egy törvényjavaslatként a Ház elé tolni egyrészt az anyakönyvi szabályok módosítását, másrészt pedig a közfoglalkoztatásra vonatkozó egyes szabályok módosítását.

Még egyszer azt szeretném aláhúzni, hogy ahhoz, hogy az állampolgárok, a különböző gazdálkodó szervezetek, vállalkozások, a hivatalnokok, a különböző jogalkalmazók világosan, kiszámíthatóan, előreláthatóan tudjanak szabályokkal kalkulálni, nemcsak az fontos, hogy alapvető szabályokat a parlament ne rángasson adott esetben havonta, fél évente, az is fontos, hogy az egyes jogszabályok, illetve az egyes jogszabály-módosítások, logikusan, az összetartozó területek egységesen kerüljenek a Ház elé, illetve kerüljenek később kihirdetésre. Sokadjára szeretném felhívni a kormány figyelmét arra, hogy nagymértékű kiszámíthatatlanságot, jogbizonytalan-

ságot okoz az, amikor össze nem tartozó jogterületeket talál fel egy salátástálon az Országgyűlés elé a kormány.

Tisztelt Országgyűlés! Ami az anyakönyvi szabályok módosítását illeti a törvényjavaslatban, ezek jórészt az eddigi szabályozás pontosítását szolgálják, logikusabbá teszik az anyakönyvi szabályozást, illetve egyszerűbbé teszik az állampolgári kérelmek teljesítését. Ezeket a szabályokat támogatni tudjuk azzal együtt, hogy csatlakozva ahhoz, amit itt már megpendített Staudt képviselőtársam, kíváncsian várjuk a nemzetiségi szószóló véleményét, illetve arra szeretném kérni a kormányt, hogy az anyakönyvi szabályok tekintetében a nemzetiségi szószólók véleményét lehetőség szerint maradéktalanul vegye figyelembe, hiszen ha valahol nagyon is hatékony és fontos funkciója van a nemzetiségi szószólónak, az egyik terület pontosan az anyakönyvezés. Tehát azzal együtt, hogy mi támogathatónak tartjuk azokat a javaslatokat, amelyeket a kormány idehozott a Ház elé, különös jelentősége van ebben a témában, hogy a Magyarországon honos kisebbségek szószólói egyébként hogyan vélekednek a várható anyakönyvezési, igazgatási gyakorlatról.

Ami a javaslat közfoglalkoztatással összefüggő részeit illeti, itt három fontos elemről lehet szólni. A jövőben közfoglalkoztatási jogviszonynak minősülne, ha a közmunkás a közmunkaprogram keretében legfeljebb három nap időtartamú munkaerő-piaci szolgáltatásban venne részt - helyes. 90-ről 120 napra emelnék a közmunkás kérésére kötelezően biztosítandó fizetés nélküli szabadságot határozott időre létesített munka esetén. Ez is helyes. Harmadrészt pedig pozitív irányban változnak a közmunkások szabadságolására vonatkozó szabályok. Ez is támogatható.

Összességében tehát a módosítás a közfoglalkoztatásra irányuló részben is támogatható, előrelépés, hiszen közelít a munka törvénykönyvének, egész pontosan a kizsákmányolás 2011-es törvénykönyvének a szabályai felé, de ez messze nem elegendő, ez nagyjából egy tyúklépés abban a tekintetben, hogy a közmunkások valóban megkapják azt a munkajogi védelmet, ami a közfoglalkoztatottakat is egyébként megilleti. A szabadnapok számát is hozzá kellene igazítani a munkajogi szabályokhoz. Azzal a módosító javaslattal élünk, hogy egybefüggő 14 nap szabadságot kelljen biztosítani a közmunkásoknak is. Ezenkívül a szabadnapok számában se tegyenek különbséget közmunkás és a munka törvénykönyve hatálya alá tartozó foglalkoztatott között.

Ami miatt viszont itt én egy pillanatra megállnék és beszélnék arról, ami miatt nem tartjuk elégségesnek ezt az előrelépést a közmunkásokra vonatkozó szabályok tekintetében, az a következő. Továbbra is megmarad a közmunkások speciális jogviszonya, a közfoglalkoztatási jogviszony, ami alacsonyabb munkajogi védelmet és a minimálbérnél is alacsonyabb bért jelent számukra. Valódi munkahelyek helyett, valódi munkahelyteremtés helyett, amit önök ígértek annak idején, marad az éhbért fizető közmunka.

Semmi elmozdulás nincsen valójában a közmunkások helyzetében. Továbbra is különös szabályok vonatkoznak rájuk. Kisebbségi munkajogi védelem, nagyobb kiszolgáltatottság, tehát még az egyébként a foglalkoztatottakat Magyarországon megillető munkajogi védelem se terjed ki rájuk. A szabadság kiadására vonatkozó egyes szabályokat ugyan kiterjesztik rájuk, de például továbbra sem lesznek jogosultak 14 nap egybefüggő szabadságra. Erre vonatkozik a módosító javaslatunk.

A legnagyobb igazságtalanságon sem változtat a kormány: nem fogják megkapni a piaci minimálbért. Nézzünk szembe azzal, hogy addig, amíg a közmunkások nem kapják meg a piaci minimálbért, ez az összes foglalkoztatottra, tehát minden magyar dolgozó emberre egy fenyegetést jelent, hiszen amíg a közmunkások éhbért dolgoznak, ez mesterségesen alacsonyan tartja a magyar bérszínvonalat. Ezért az LMP egyébként már több évvel ezelőtt az Alkotmánybírósághoz fordult, hiszen alkotmányellenesnek tartjuk, hogy Magyarországon ugyanazért a munkáért attól függő nagyságú bért kap a dolgozó, hogy közmunkaviszonyban dolgozik, vagy rendes munkaviszonyban. Ez elfogadhatatlan. A közmunkabér a megélhetéshez kevés, az éhenhaláshoz sok, ahogy szokták mondani. A hazai gyalázatos jövedelmi és megélhetési viszonyok közt a minimálbér háromnegyedét teszi csak ki, 51 ezer forint, miközben maga a minimálbér sem éri el a létminimumot, közel 20 ezer forint a különbség. Ezért tettünk legutóbb javaslatot arra, hogy a minimálbér érje el Magyarországon a létminimumot. Az LMP-nek a dolgozói szegénység felszámolására vonatkozó törvénycsomagjának ez az egyik legfontosabb eleme.

Ráadásul ahelyett, hogy közeledne a közmunkabér a minimálbérhez, az attól való leszakadása, távolodása folyamatos. Ezért követeljük azt, hogy az egész közfoglalkoztatási jogviszonyt felejtjük el, és rendes bért kell fizetni a közmunkásoknak. Arra is van programunk, hogy a minimálbér nettóját hogy kellene megemelni úgy, hogy a foglalkoztatók terhei ne nőjenek. A közmunkát csak azok számára kell fenntartani, akik valóban nem tudnak már visszalépni a munkaerőpiacra, mindenki mást viszont vissza kéne oda juttatni. Tehát olyan közfoglalkoztatási program kellene, amely képessé és kellően képzetté teszi a munka nélkül maradt embert arra, hogy a közmunkából önfoglalkoztatóként vagy szövetkezeti tagként az elsődleges munkaerőpiacra visszakerekülhessen. Ahol nincs jelen az elsődleges munkaerőpiac, nincsenek vállalkozások, ott olyan helyi gazdaságfejlesztés irányába kell elmozdítani a közmunkát, amely önfenntartó munkahelyeket, jobb megélhetést tud adni a helyben élőknek. Mindenképpen szövetkezeti formában kell az önfenntartásra törekedni, nem közmunkában. Az LMP a szövetkezeteket támogatná a közmunka brutális felfejlesztése helyett.

A közelmúltban elmondtuk azt az ötponos követelésünket, amit elengedhetetlenül fontosnak tartunk a közfoglalkoztatás területén. Elsősorban egy olyan működő szövetkezeti törvény kellene, amely

láthatóan Ángyán József távozása után feledésbe merült a Fidesznél.

(9.50)

A másik fontos dolog az önkormányzatok, szociális szervezetek megfelelő termőföldhöz juttatása.

A harmadik: az alapanyag-termelés felől el kell mozdítani a közmunkát az élelmiszer-feldolgozás és egyéb közszolgáltatások felé. Ezzel lehet megalapozni azt, hogy a közmunkából kinövő szervezetek a helyi gazdaság alapjai legyenek.

A negyedik dolog pedig, hogy ahol problémát jelent az értékesítés, a termékek piacra juttatása, ott az állam vagy a kistermelőket tömörítő érdekképviselet beszállhatna a szervezetek számára piacteremtésbe.

Ötödreszt pedig: a szervezeti irányba való elmozduláshoz nyilván felkészült szakemberek mentálására lenne szükség.

Fontos azt is megjegyezni, hogy továbbra sem lesz nagyobb esélye a közmunkásoknak a közmunkából való kitörésre, a munkaerőpiacon való elhelyezkedésre, továbbra sem férnek majd hozzá az álláskereső számára rendelkezésre álló támogatásokhoz. Marad az a skizofrén helyzet, hogy a közmunkások álláskereső is meg nem is. Ha a kormány statisztikai érdeke vagy a Habony-művek megrendelése úgy kívánja, akkor természetesen foglalkoztatóként virítanak vele, a közmunkásokkal javítják a statisztikákat, velük manipulálják a foglalkoztatási adatokat, egyébként pedig nem sorolják a munkavállalók közé, nem tartoznak a munkatörvénykönyv hatálya alá, nem vonatkoznak rájuk a munkajogi szabályok, nem kapnak rendes bért.

Tehát akkor, amikor hatalmi érdekről van szó, amikor arról van szó, hogy a statisztikákat manipulálni kell, akkor a közmunkás foglalkoztatott, amikor arról van szó, hogy rendes pénzt kellene adni, rendes munkajogi védelmet kell adni, akkor pedig nem tekintik őket rendes foglalkoztatottnak. Foglalkoztatottnak tekintik ugyanakkor őket akkor is, amikor az álláskereső elhelyezkedését elősegítő támogatásokról van szó. Tehát magyarul: képmutató módon, hogyha valaki közfoglalkoztatott, akkor nem kívánják nekik biztosítani teljeskörűen a különböző munkaerő-piaci támogatásokat. Magyarul: egy olyan politikát folytatnak, aki egyszer közmunkás lett, az maradjon is benne a közfoglalkoztatott csapdában.

Mi ezt a helyzetet szeretnénk felszámolni. Ezért tettünk törvényjavaslatot arra is, hogy az elsődleges munkaerő-piaci munka élvezzen előnyt a közmunkával szemben, a szabályozás azt az elvet tükrözze vissza, hogy a piaci munka minden esetben elsődleges a közmunkához képest. Arra tettünk javaslatot, hogy a közfoglalkoztatottak is kapják meg azokat a munkaerő-piaci támogatásokat, amiket egyébként a munkanélküliek megkaphatnak, egész egyszerűen azért, hogy legyen kitörés a közmunkacsapdából.

Összegezve: az LMP azt gondolja, hogy az egész közmunkaprogramnak akkor és úgy van értelme, amennyiben megvan a lehetőség a kitörésre min-

denkinek a közmunkacsapdából. Tehát magyarul: a közfoglalkoztatottak számára is biztosítják mindazokat a munkaerő-piaci szolgáltatásokat, amelyeket egyébként az álláskeresőknak biztosítanak.

Kettő: a mi felfogásunk szerint a közmunkaprogram, a közfoglalkoztatás elsődlegesen azoknak szól, akik egyébként már nem képesek elhelyezkedni - részben egyébként vagy jórészt életkorukból fakadóan - az elsődleges munkaerőpiacon. Ebben az esetben is viszont fontos lenne, hogy az alapanyag-termelésről elmozduljon a közfoglalkoztatás egy olyan irányba, ahol a helyi gazdaságnak egy nagyon széles vertikuma tud felépülni. Tehát élelmiszerfeldolgozás és az ehhez kapcsolódó különböző kereskedelmi, szolgáltató tevékenységekre gondolunk. Nagyon fontos lenne, hogy a kormány a közfoglalkoztatás számainak a folyamatos bővítése helyett a szervezetek újjáéledését támogassa.

Negyedrészt pedig arról is szólni kell, hogy ma szégyenletes módon a közfoglalkoztatottak toplistáján második helyen a KLIK szerepel. Tehát ez azt jelenti, hogy a KLIK-nél foglalkoztatják jelenleg majdnem a legtöbb közfoglalkoztatottat Magyarországon. Ez azt jelenti, hogy ugyanazért a munkáért más bért kap egy közmunkás, mint egy közalkalmazott. Ez azt jelenti, hogy a közalkalmazott pedagógiai asszisztens több pénzt visz haza, mint az a pedagógiai asszisztens, aki közfoglalkoztatottként látja el ugyanezt a munkát. De hozhatnék példát nemcsak a közoktatási intézményekből, hanem a közművelődési, közgyűjteményi intézetektől is. Ez viszont, még egyszer, azt jelenti, hogy miközben az államnak szüksége van arra a tudásra, ami egyébként egy pedagógiai asszisztensnek vagy egy múzeumi alkalmazottnak a fejében ott van, mégis ahelyett, hogy rendes közalkalmazotti bért fizetne, éhbérért foglalkoztatja ezeket az embereket.

Amikor arról beszélünk, hogy jelenleg a dolgozói szegénység 30 százalékos a közélszféában, ebben a tragikus tényben kőkeményen benne van az is, hogy a közfoglalkoztatást kiterjesztették a közalkalmazotti körre. Nem fog addig a közalkalmazottak bére érdemben emelkedni, amíg a közalkalmazotti álláshe-lyek helyett éhbérért foglalkoztatnak közalkalmazottakat. Ezért követeljük, hogy a közélszféán belül ezt a fajta közfoglalkoztatást szüntessék meg, adjanak tisztességes bért a pedagógiai asszisztenseknek, adjanak tisztességes bért az ápolóknak, az egészségügyi szakdolgozóknak.

Az látszik viszont, hogy az önök foglalkoztatás-politikája arról szól, hogy Magyarországon az emberek minél kevesebb pénzért dolgozzanak minél többet, minél kevesebb pénzért dolgozzanak minél kiszolgáltatottabban. Egy olyan Magyarország-kép van az önök fejében, ahol a következő generációk válszthatnak, hogy különböző összeszerelő üzemekben fognak alacsony bérért dolgozni, és a tudásukat nem fogják tudni ezekben az összeszerelő üzemekben kamatoztatni, vagy pedig elmennek közmunkásnak éhbérért. Ez egy teljes tévedés. Magyarország soha nem lesz így versenyképes. Magyarországnak

nem a bérekben kellene versenyre kelnie más országokkal, hanem a munkaerő képzettségében.

Ez az irány, amit az önök közfoglalkoztatási programja, illetve foglalkoztatáspolitikai iránya mutat, annyit jelent a magyar emberek számára, hogy belátható időn belül a bérek nem fognak emelkedni. Ahogy bemutattam, az, hogy közfoglalkoztatottakat alkalmaznak a közalkalmazottak helyett, azt jelenti, hogy nyomás alatt tartják a közalkalmazottak bérét, szándékosan alacsonyan tartják például az ápolók, pedagógiai asszisztensek bérét, és az a fiatal, aki egyébként a tehetségét ki akarja bontakoztatni, teljesen logikus módon el fog menekülni ebben az országból.

Ezt az irányt kellene megfordítani, önmagában ez a törvényjavaslat ehhez a fordulathoz kevés lesz. Köszönöm szépen. *(Taps az LMP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most a nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi szószóló felszólalása következik. Megadom a szót Ritter Imre német nemzetiségi szószóló úrnak. Felhívom a figyelmét, hogy maximum 15 perc áll rendelkezésére. Tessék parancsolni!

RITTER IMRE nemzetiségi szószóló: Sehr geehrter Vorsitzende, sehr geehrtes Parlament! Erlauben Sie mir bitte das geehrte Parlament über die Meinung des Ausschusses der in Ungarn lebenden Nationalitäten informieren.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény, a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény módosításáról szóló T/4451. számú törvényjavaslat első részével, az első 40 paragrafusával, az anyakönyvezési eljárással foglalkozott, erről szeretném a bizottság véleményét ismertetni.

A Magyarországon élő nemzetiségeket nevesítetten, direkt módon a törvényjavaslat 15. §-a említi, amely szerint az anyakönyvezési törvény 46. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: nemzetiségi családi név, valamint a nemzetiségi utónévjegyzékben nem szereplő nemzetiségi utónév anyakönyvezhetőségéről az érintett országos nemzetiségi önkormányzat állásfoglalása az irányadó. Az érintett országos nemzetiségi önkormányzat állásfoglalását a megkereséstől számított 30 napon belül adja meg. Azt az utónevet, amelynek bejegyzését az érintett országos nemzetiségi önkormányzat jóváhagyta, a nemzetiségi utónévjegyzékbe fel kell venni. Ez az eljárás egyrészt a nemzetiségi utónevek vonatkozásában folyamatos aktualizálási lehetőséget biztosít, másrészt a módosítás kiterjeszti az országos nemzetiségi önkormányzat hatáskörét a nemzetiségi utónevek mellett a nemzetiségi családi név anyakönyvezhetőségével kapcsolatos állásfoglalásra is, amellyel bizottságunk egyetért és támogatja. Reméljük, hogy ezzel a lehetőséggel szaporodni és egyszer-

rűsödni fognak azok a névváltoztatási kérelmek is, amelyekben a korábbi évtizedekben törvényi, fizikai vagy lelki nyomásra a nevüket magyarosító nemzeti- ségi lakosok vagy leszármazottaik visszaveszik eredeti nemzetiségi nevüket.

Ezen a paragrafuson kívül természetesen a törvény módosítás minden pontja érinti, érintheti a Magyarországon élő nemzetiségeket, ezért általánosságban szeretnénk kijelenteni, hogy a törvény módosítás alapvető céljaival, azok megoldási javaslataival a Magyarországi nemzetiségek bizottsága egyetért, azokat támogatja.

(10.00)

Kiemelném ezek közül a törvényjavaslat 12. §-át, amely rendezi a kéttagú családi nevek kötőjellel vagy kötőjel nélküli egységes kezelését, nyilvántartását, hiszen nemzetiségi körben - többek között a már említett névvisszavételek miatt is - a kettős családi név használata az átlagnál gyakoribb.

Úgyszintén egyetértünk a 12. § 2. pontjával, amely szerint, ha valamely szülő nem magyar állampolgár, az anyakönyvvezető a szülő kérelmére a gyermek utónevét az anyakönyvbe az érintett nem magyar állampolgárra irányadó szabályok szerint is bejegyezheti, mivel a magyarországi nemzetiségeknél ez is az átlagnál gyakrabban fordul elő.

Az anyakönyvezés az ember életét végigkövető, annak legszebb, legcsodálatosabb mérföldköveit, születését, házasságát és a végén a halálát, földi elmulását rögzíti.

Engedjék meg, hogy hadd mondjak el önöknek ezzel kapcsolatban egy bensőséges, személyes nemzetiségi történetet, amelynek a végén önökre bízom a tanulságok levonását, megszívlelését. Személyes, saját és gyermekeim története, de hangsúlyoznám, hogy minden Magyarországon élő nemzetiségi családot érint.

2005. február 24-én született a fiam, Gergely, nagy örömünkre, és természetes volt számunkra, hogy amikor jött a hölgy és kérte az adatokat az anyakönyvezéshez, akkor megadtuk az adatokat, és mondtuk - lévén, hogy édesapja, édesanyja német nemzetiségi -, hogy német nemzetiségi anyakönyvi kivonatot szeretnénk kérni neki, mire rémülten néztem rám, hogy ilyen nincs. Mondtam, hogy ne haragudjon, de van, pont az előtte lévő három évben állítottuk össze a nemzetiségi névjegyzéket, 2004-ben került elfogadásra. Mondtam, hogy azért van egy anyakönyvezési törvény, van a nemzetiségek jogairól szóló törvény, van nemzetiségi anyakönyvi kivonat, jogunk van hozzá. Mondta, hogy jó, elmegy, megkérdezi.

Másnap visszajött nagy örömmel, hogy Ritter úr, igaza van, valóban van, mutatta, hogy sőt, háromnyelvű. Itt már egy kicsit az örömöm mérsékelte volt, valóban háromnyelvű: magyar, francia és angol nyelvű volt. Mondtam, hogy nagyon kedves, de én nem idegen nyelvűt szeretnék, ráadásul német vagyok pechemre, hanem nemzetiségi anyakönyvi ki-

vonatot szeretnék kérni. Itt akkor tovább nem működött, elment, visszajött, mondta, hogy nincsen, csak magyart tud adni. Mondtam, hogy azt nem vagyok hajlandó átvenni.

Hazamentünk a kórházból, innen kezdve napon-ta jártam be a Bocskai útra, a XI. kerületbe. Végül, mivel a gyerekorvos nem tudta felvenni, a védőnő nem tudta felvenni, a gyermekem egészsége a prioritásokat időlegesen kicsit megváltoztatta, így egy hónappal a születése után átvettem azt a magyar anyakönyvi kivonatot, amely a szemléltetés első lapja.

Nem adtam fel, és a következő fél év, háromnegyed évben napi, kétnapi, heti gyakorisággal: önkormányzat, jegyző, polgármester, ombudsmani hivatal, országos önkormányzat. Két-három hónap után eljutottunk oda, hogy azt már nem vitatta senki, hogy jogunk van nemzetiségi anyakönyvi kivonathoz, de csak elektronikusan lehet kitölteni, manuálisan nem, és a számítógépes rendszer nincs rá felkészítve. Mondtam, hogy akkor programozzák le. - Rendben, de nincsen rá pénz. - Mondtam: akkor fizessem meg azt is?

Szóval, egy közel egyéves történet volt. Menet közben úgy alakult, hogy jött Mária lányunk, úgy-hogy alig másfél évvel később mentünk a Szent Imrére, ahol ahogy bementünk, mindenki összeszaladt, hogy jaj, itt jönnek a német anyakönyvesek. Mondtam, hogy semmi gond. Mária lányunk szerencsésen megszületett, és láss csodát, hét nappal később megkaptuk a német nemzetiségi anyakönyvi kivonatot, születési anyakönyvi kivonat német nemzetiséghez tartozó személyről: Auszug aus dem Geburstregister für Angehörige der deutschen Minderheit. Megmondom őszintén, az örömtől kicsit párás szemmel elolvastam itt fönn, nem is olvastam tovább, csak utána megnéztem, hogy igen, csak Mária német nemzetiségi nyelvű neve is Mária, holott a németben ékezetet az umlauton kívül nem használunk. De azért voltak előremutató jelek, mert például az édesapja neve magyarul Ritter Imre, németül már Imre Ritter volt, ugyan nem Emmerich Ritter, de megcserélték. Azt mondtam, csodálatos, hogy idáig eljutottunk.

Újabb másfél év múlva született Annarose lányunk. Felbuzdulva Mária sikerénél, akkor próbáljuk ki a nemzetiségi utónévjegyzéket, így Annarose Connie Ritter lett. Egy nappal megelőzte Máriát, hiszen ő június 24-én született, és már 30-án, tehát igazából öt nappal vagy hat nappal később megkaptuk az anyakönyvi kivonatot, rendkívül boldogok voltunk. Igaz, itt egy kicsit visszaléptünk, mert itt már az apja neve német nyelven is Ritter Imre volt, tehát a családi nevem lett az utónévem, a keresztnévem a családi nevem, de ne legyünk telhetetlenek.

Felbuzdulva a két lányomnál elért sikeren, gondoltam, akkor mégiscsak a fiamnak is lehet most már nemzetiségi anyakönyvi kivonata. Igen, de azt mondták, hogy ő kapott egy magyart, úgyhogy nem kaphat még egyet. Ezen megint heteken keresztül ment a vita, míg végül 2009. január első napjaiban kaptam egy telefont, hogy akkor menjek be a polgármesteri hivatalhoz, és kaptam nem is egy, hanem két újabb anyakönyvi kivonatot: egyszer megkaptam

a háromnyelvű anyakönyvi kivonatot 2009. január 5-én, és ezzel egyidejűleg megkaptam a német nemzetiségi anyakönyvi kivonatot is Gergelynek, január 5-én. Azt gondolom, valószínűnek tartom, hogy a fiam az egyetlen az országban, akinek jelenleg három eredeti anyakönyvi kivonata van: egy magyar, egy háromnyelvű és egy német nemzetiségi, de végül is elértük, hogy van német nemzetiségi. *(Mindhárom anyakönyvi kivonatot felmutatja.)*

Bevallom őszintén, az csak ma reggel jutott igazából eszembe, ahogy itt felkészültem, hogy tulajdonképpen most akkor ő melyik szerint van nyilván tartva, és milyen meglepetések fognak érni, ha valahol szükségünk van az anyakönyvi kivonatra. Tehát tartok tőle, hogy azért az a négyéves Canossa-járás még nem ért teljesen a végére.

Mindezt azért mondom most el önöknek, mert olyan törvény és törvénymódosítás van előttünk, amely szerint a Magyarországon élő nemzetiségeknek alanyi jogon jár a nemzetiségi anyakönyvezés. Papíron, törvényi szinten, látszólag minden rendben van, a gyakorlatban négy év harc kellett hozzá, hogy elérjem azt, hogy gyermekünk kapjon egy nemzetiségi anyakönyvi kivonatot.

Ha nekem, aki a törvényi háttérrel tisztában voltam, aki az Országos Német Önkormányzat elnökhelyettese voltam, aki az ombudsmantól kezdve minden létező erőt mozgósítottam Budapesten, nem egy vidéki kistelepülésen, négy év kellett ahhoz, hogy élni tudjak a törvényben biztosított jogommal, hogy kapjak egy nemzetiségi anyakönyvet a nemzetiségi gyermekemnek, akkor itt ez a törvény a gyakorlatban nem működik. Hogy a végrehajtói rendeletekkel, a végrehajtók felkészültségével vagy hozzáállásával, vagy a politikai szándékkal van-e probléma, ennek elemzését most önökre és a szaktárcákra bízom.

Most itt jöhet egyébként egy újabb hasonló történet, ugyanis miután megvoltak a nemzetiségi anyakönyvi kivonatok, mit tesz egy tisztességes nemzetiségi család? Kisgyermekét viszi anyanyelvi környezetbe; Németország messze van, menjünk Ausztriába. A határon megállítottak; kérjük az útlevelet; az osztrák-magyar közös rendezésű női Európa-bajnokság miatt időlegesen visszaállították a határellenőrzést, nem engedtek át. Bevallom, még két másik határátkelőn is megpróbáltuk kicsempészni a gyermekeinket, nem sikerült, így vissza Budapestre. Másnap reggel Pozsonyi utca, soron kívüli útlevelet csináltatni.

Elém rakják az első útlevelkérő lapot, és mondta a hölgy, hogy itt írjam alá, de nehogy kimenjek a rubrikából, mert akkor nem tudják kezelni. Nézem az alatta lévő sort: nemzetiségi útlevelkérésnél aláírás. Mondom, hogy ne haragudjon, én nemzetiségi útlevelet szeretnék kérni. - Micsodát? Olyan nincs. - Mondom, hogy ide van írva. - Ja, azt csak arra használjuk, ha valaki kimegy a rendes rubrikából, akkor nem kell új lapot kitölteni, hanem a nemzetiségnél írja alá, és azt is elfogadjuk. *(Derültség.)* Hát, akkor én nemzetiségit szerettem volna mondani, de a nejem mondta, hogy négy napunk van már csak a

szabadságból, és ez újabb négy év lesz, ugye, nem kérek nemzetiségi útlevelet.

(10.10)

Egy jó férj mit csinál? Mondtam, hogy természetesen akkor nem kérek, és másnap magyar útlevéllel mentünk. De nem adom fel, és most, hogy már lejárt a gyerekeim magyar útlevele, fogok kérni német nemzetiségi útlevelet, és be fogok önöknek számolni, remélem, nem négy év múlva, hogy milyen sikerrel jártam.

És ha valaki azt gondolná, hogy ez már a múlt, akkor szeretném elmondani, hogy amikor mindezeket a hétfői nemzetiségi bizottsági ülésen elmondtam, akkor görög szószóló kollégám, Koranisz Laokratisz kollégám odajött hozzám, hogy Imre, szívemből beszéltél, mert három hónapja született az újabb unokám, és még mindig nincs neki anyakönyvi kivonata. Őszintén remélem, hogy legalább neki nem kell négy évig várni rá. Mert hozzáteszem, ha velünk - a német mégiscsak egy világnyelv - ilyen Canossát kell járni, akkor mennyi esélye van azoknak a kisebb nemzetiségeknek, szerb, horvát vagy szlovén, ne adj isten, örmény vagy ruszin, aki Magyarországon nemzetiségi anyakönyvezést kér.

Danke für Ihre Aufmerksamkeiten. Köszönöm, hogy meghallgattak. (*Taps.*)

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm ezt az egyébként tanulságos genealógiai fejlődéstörténetet bemutató felszólalást is, de hogy a gondjait szaporítsam, kötelességem közölni, hogy még a szemléltető eszköz használata is a Házbizottság engedélyéhez kötött. (*Derűltség.*) Na, ezt is túléltük.

Menjünk tovább! Kétperces felszólalások következnek. Elsőként Gúr Nándor képviselő úr következik, parancsoljon!

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Staudt Gábor hétperces, izzadságcseppekkel terhelt vezérőnoki hozzászólásához (*Dr. Staudt Gábor: A tiedhez képest ez semmi volt.*) szeretném a következőket hozzáfűzni. A személyes példa kapcsán talán képes meghallgatni. Nézze, képviselőtársam, én egy olyan családban nőttem fel, nem mondtam én ezeket a korábbiakban, mert nem kellett, nem is volt szükségszerű, most is csak az ön okulására teszem, egy olyan családban nőttem fel, ahol jó apám is és édesanyám is kétkezi munkások voltak. Volt olyan élethelyzet, amikor Miskolcon, a Tiszai pályaudvaron a saját magunk által megtermelt gyümölcsöt azért árultam, hogy kenyeret tudjunk venni.

Ezzel csak azt akarom önnek mondani, hogy tudom, mi a szegénység, lehet, hogy ön még a fogalomrendszerét sem ismeri ennek. (*Dr. Staudt Gábor: Simon Gábor is tudta!*) Tudom, mi a szegénység, megéltem. Tőlem azt a jogot ne vitassa el se ön, se senki, se a Parlament falai között, se máshol, hogy a szegénység felszámolása ellenében, a szegénység kiküszöbölése ellenében bármilyen eszközt, amit a

jog megenged a számomra, megtegyek. Igenis, nem vagyok hajlandó felejteni, igenis következetesen a saját képességeimből és erőmből fakadóan mindent megteszek azért, ha kell, éhségmenetben részt véve, ha kell, más eszközöket használva, hogy ebben a kérdésben előbbre lépjünk. De nem a személyes példa kapcsán mondtam, hanem azért is, mert öntől is és önöktől is elvárom a következetességet. Tudja, amikor az a párt a vasárnapi bezárás mellett érvel, amelyiknek ön a tagja, utána meg egészen mást csinál, akkor nekem ön következetességről meg sok minden másról ne beszéljen.

A közfoglalkoztatás tekintetében meg annyit tennék csak még egyszer hozzá: az embereknek, akik tisztességes munkát végeznek, tisztességes bért kell hogy fizessenek. A munkajogi védeltséget ugyanúgy meg kell adni mindenki másnak Magyarországon, és mindezek mellett értékteremtő munkát kell teremteni.

Ez a törvénytervezet, ez csak szépségtapasz és csigajarat ahhoz képest, amit tenni kellene a közfoglalkoztatás tekintetében. Köszönöm szépen. (*Kiss László tapsol.*)

ELNÖK: Én is köszönöm. Mielőtt továbbadnám a szót, tisztelettel felhívom képviselőtársaim figyelmét, nem korlátozva senkit képviselői jogainak gyakorlásában, hogy az anyakönyvi eljárásról, illetve a közfoglalkoztatással összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényt tárgyaljuk. Próbáljanak meg ebben a témakörben felszólalni!

A következő kétperces szót kérő Staudt Gábor képviselő úr, Jobbik.

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Én Ritter Imre szavaira szerettem volna reagálni, egy mondatban csak Gúr Nándornak, hogy Simon Gábor is hasonlókat mondott a parlamentben, és mi lett a vége! Várjuk ki a végét. Várjuk ki a végét!

Ritter Imrere reagálva, nagyon szépen köszönöm, hogy ezeket a gondolatokat elmondta, és pont ez alátámasztja azt is, hogy nemzetiségi szószólóknak helye van a parlamentben, és nagyon jó, hogy olyan szempontrendszerbe tudnak hozni, amely problémákkal esetleg mi nem találkozunk nap mint nap; még azok sem, akik egyébként nemzetiségnek vallják magukat, de nem mennek át ezen a tortúrán. Ez bizonyítja azt is, hogy hiába hozunk jó törvényeket az Országgyűlésben, vagy egy rendelkezés hiába mutat jó irányba, annak a végrehajtása legalább annyira fontos. És nagyon fontos, hogy azok, akik ezeknek a törvényeknek a végrehajtását végzik, akár mondjuk, anyakönyveznek, azok megfelelő módon meg tudják ezt tenni.

A felszólalás egy nagyon jó példa volt arra, hogy a kormánynak igenis nemcsak az Országgyűlésben vagy a kormányrendeletekben meghatározott passzusokat kell lefektetnie és kvázi úgy gondolni, hogy ezáltal meg van oldva a probléma, hanem bizony az ügyintéző, akivel mondjuk, az adott nemzetiségi és mondjuk, anyakönyvet kérő állampolgár találkozik,

az ő tudása lesz, ami azt meghatározza, hogy a törvényekből mennyit lehet betartani. Ez meg különösen tetszett, most ilyen értelemben mondom ezt, amikor a rubrikát mondta szószóló képviselőtársam, hogy ott volt a rubrika, tehát valaki már gondolt rá, hogy egy formanyomtatványt megcsináljon, de még az sem tűnt fel a törvényt alkalmazóknak, hogy az nem véletlenül van ott, és erre lehetőség van.

Úgyhogy kérem a kormányt is, hogy figyeljen jobban oda, hogy a törvények betartásra is kerüljenek. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Következő felszólaló Pócs János képviselő úr, Fidesz. Parancsoljon, két percben!

PÓCS JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Egy ilyen fontos és nemes ügy mellett, úgy gondolom, hogy azon ellenzéki megjegyzések mellett azért nem lehet elmenni, amik elhangoztak a Házban. Akik az emberek problémáival foglalkoztak, Gúr képviselő úr, akár polgármesterként, azok tapasztalhatták, hogy bármennyire hajtják önök papagáj módjára, hogy 47 ezer forintból nem lehet megélni, senki nem mondta, nem is vallotta, hogy meg lehet élni, azt viszont igen, hogy a 47 ezer forint több, mint a 27 ezer forint. És talán gyakorló polgármesterként, volt polgármesterként mondom, hogy a közmunkát abban a tekintetben is meg kell védeni, hogy polgármesterként tapasztaltam, hogy az emberek sorban álltak a hivatalban. Nem az volt a problémájuk, ami egyébként lehetett volna és jogos, hogy kevés a 47 ezer forint, hanem hogy még többen szeretnének ebben a közmunkaprogramban dolgozni. És az ő véleményük, higgye el, sokkal fontosabb, mint az öné.

És kedves Gúr képviselő úr, nem érzi azt a lelkiismeret-furdalást, hogy pénzügyben önnek, önöknek megszólalni és azt a hangulatot kelteni, hogy az embereknek miből kell megélni, ez álságos, kétszínű és hiteltelen? Önök, akik Simon Gáborral, a zsebükben több száz millió forint ellopott pénzzel éhségmenetet szerveztek, és lázították azokat az embereket, akiknek valóban nem volt kényérre pénzük, az önök zsebében meg több száz millió forint volt, nem gondolja, hogy hiteltelen és tisztességtelen volt ez a felszólalás?

Köszönöm, elnök úr. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Most normál szót kérő képviselők felszólalása következik. Ezek sorában elsőként Turi-Kovács Béla képviselő úrnak, a Fidesz képviselőjének adom meg a szót. Parancsoljon!

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Hát, eléggé el nem ítéhető módon igyekszem visszatérni a törvény megtárgyalásához. Tisztelt Ház! Mindenekelőtt arról szeretnék szólni, hogy helyes-e, hiszen szóvá tette itt valamelyik képviselőtársam, ha több törvény kerül egyszerre ide elénk, és egyszerre történik a tárgyalása. A salátatörvények megtárgyalását én nagyon régóta ellenzem, és nagyon régóta azon az állásponton vagyok, hogy a

törvényeket lehetőleg külön-külön tárgyaljuk. Mégis, vannak olyan helyzetek, amikor egészen kis terjedelmű törvények csatlakozhatnak más törvényhez, jelentős törvényhez vagy jelentősebb módosításhoz, ahol egyszerűen célszerű ez a megoldás. Én tehát azt gondolom, hogy azt ellenezzük, és az a helyes, ha azt ellenezzük, ahol valódi salátatörvény előterjesztésére kerül sor. Ezt én most nem tekintem ilyennek.

Nos, rátérve arra, ami a törvényben van, egy különös dolog az, amivel én most szeretnék foglalkozni, látszólag marginális kérdés, mégis jelentősen csatlakozik ahhoz, amit itt az előbb a nemzetiségi szószóló úrtól hallottunk. Ez a ragadványnevek és a betűjeles neveknek a kérdése. Különösen az alföldi térségben Magyarországon a ragadványnevek és a betűjeles nevek egészen egyszerűen történelmi jellegűek olyan értelemben, hogy hosszú történelmi folyamatokat jelentett egy-egy településen, míg egy-egy családnál kialakult egy-egy ilyen név.

(10.20)

Ez nem feltétlenül, sőt a legritkábban pejoratív, inkább valami olyasfajta megkülönböztetést jelentett, amely nagyon gyakran a családnak egyfajta megbecsülését is hozta és jelentette.

Miről van szó? Ha valakit, mondjunk, Mezőtúron S. Tóthnak hívnak, az nem téveszthető össze az összes többi Tóthtal - jó nagy számban vannak további Tóthok -, mindenki tudja, hogy az mit jelent, milyen családot jelent, az a család micsoda múlttal rendelkezik. Meggyőződésem szerint fontos ez, ezért ennek a kezelése kifejezetten lelki jellegű tényezőket érint éppen úgy, mint a nemzetiségi kérdésnél; hasonlóan vagy majdnem úgy, és azt hiszem, a majdnem a helyesebb.

Azt jelenti ez, tisztelt Ház, hogy óvatosan kell ehhez a kérdéshez nyúlni, óvatosan és megengedően. Meggyőződésem, hogy a megengedhetőség az egyetlen, ami itt helyes megoldás. A megengedhetőség azt jelenti, hogy egy család esetében a döntési jogosítvány ne az államot, ne a hatalmat, kifejezetten a családot illesse, azt, amely viseli, viselni akarja, vagy nem akarja viselni. Mindegyik döntés teljesen megalapozott lehet, és mindegyik döntés nemcsak törvényes kell hogy legyen, hanem elfogadott is kell legyen. Én ugyanis nagyon határozottan azt gondolom, hogy egy olyan színpotot sikerülne kiirtani ennek a megszorításával, amely a magyar valóságot éppen a magyar vidéken jelentősen korlátozná. Ezért az én álláspontom az, hogy a törvényhozónak arra kell törekednie, hogy megengedhető legyen. Ez a határ tehát, amit itt '53. január 1-jével jelöl meg a törvény, meggyőződésem szerint szükségtelenül került be ebbe a törvénybe. Ezen el kell gondolkodni, és ezen meggyőződésem szerint változtatni kell.

A másik ilyen kérdés - amely szintén gyakorlati jellegű, és talán az én előéletemből, korábbi foglalkozásomból is következik, hogy ezzel foglalkozni kívántam - a házasságkötést megelőzően az olyan házassági névnek a viselésére vonatkozik, ahol a házastárs

már nem viseli vagy nem viselheti az előző nevét. Mint mondja, ha nem jelöli meg, hogy milyen nevet kíván viselni, ebben az esetben a születési nevet kell bejegyezni. Ez rendjén van, mert valamilyen nevet be kell jegyezni, de azért valami innen hiányzik. Nagyon gyakran éppen a tájékoztatás hiányában vagy a rossz tájékoztatás következtében utóbb érdeksérelmek jelentkeznek, ezért valahol garantálni kell, hogy a tájékoztatás ilyenkor teljes körű legyen, és ne a házasság megkötését követően vagy az anyakönyvezést követően ébredjenek rá elsősorban a feleségek, hogy itt valami olyan tévedés történt, amelyet ő egyébként nem szeretett volna. Ezért én azt gondolom, hogy itt is érdemes ezen a részen elgondolkodni.

Összességében egyetértek kereszténydemokrata képviselőtársam kiváló felszólalásával, amely szerint a stabilitást és a biztonságot kívánja szolgálni a módosítás összessége, és nem utolsósorban a magam részéről kifejezetten pozitívnak tartom, ha egy törvényt egy időszak után - az se baj, ha rövid az időszak - megvizsgálunk, és ez a vizsgálat arra az eredményre jut, hogy hol kell azon a törvényen javítani vagy módosítani.

Külön szeretnék magam is foglalkozni azzal a második résszel, amely a közmunka kérdését érinti. Ezek a változtatások az én meggyőződésem szerint elsősorban azt a lelki tényezőt szolgálhatják, ahol egy kicsikét - talán nem eléggé még, de egy kicsikét - közelebb kerülhetnek gondolkodásban, érzésvilágban azok, akik a közmunka világában kénytelenek ma megkeresni a kenyerüket azokhoz, akiknek tényleges munkaviszonyuk van; kénytelen vagyok ezt a disztinkciót használni, hiszen a kettő között kétségtelenül van különbség.

De ami miatt erről szólni kívántam, az elsősorban Schiffer képviselőtársunknak, frakcióvezető úrnak az az előadása volt, amelynek bizonyos részeivel a magam részről egyetértek. Ő párhuzamba állította a közmunkát és a szövetkezeti munka lehetőségét. Én azt gondolom, hogy ez nem vagy-vagy, hanem mind a kettőre nagyon jelentősen szükség van. Ami miatt erre ki kívánnék térni, hogy való igaz, érvényes ígéretünk volt arra, és én ma is mint kiskapda és kiskapda-képviselő nagyon határozottan igénylem, hogy a szövetkezéssel kapcsolatos törvény idekerüljön a Ház elé minél előbb, és ez a szövetkezéssel kapcsolatos törvény elsősorban a mezőgazdasági ügyeket próbálja rendezni. Ennek hiányában vidéken az átmenet a közmunka világából a tényleges munka világába nagyon nehéz lesz vagy egyes térségekben lehetetlen.

Beszéljünk világosan! Mindenfélét mondhatunk, egyes térségekben Magyarországon munkaerőhiány van, más térségekben reménytelen a helyzet a teljes munka világába való visszatérésre, mert egyszerűen nincs ilyen munka. A szövetkezés nagyot nyithatna ezen az úton, és azt gondolom, hogy itt megvan az a felelősségünk, hogy ezt a szövetkezési törvényt be kell hozni a Ház elé, meg kell alaposan tárgyalnunk, és egy olyan szövetkezési törvényt kell létrehozunk, amely majd kiterjed már azokra a

viszonyokra is, amely a termőföld bevonását jelenti olyan célból, hogy minél több munkahely teremtsen meg.

Ezért én azt gondolom, hogy ez a lépés, ami most történt, jelentős lépés még a maga kisebb voltában is, hiszen azt az érzést ébreszti vagy azt az érzést kell ébressze azokban, akik a közmunka területén dolgoznak, hogy ők olyan munkát végeznek, amelyet a társadalom nemcsak értékkel, hanem jogszabállyal is próbál alátámasztani. Megállni azonban itt nem lehet és nem szabad, meggyőződésem szerint tovább kell lépni, és annak az ígéretünknek megfelelően, amely azt mondja, hogy visszavezetjük a tényleges munka világába azokat, akik most talán kényszerűségből a közmunka világában vannak, megteremtjük a feltételeit.

Összességében maga a törvény meggyőződésem szerint jó irányt jelent, támogatható, ezért mi, kiskapdák is támogatjuk. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. A következő felszólaló képviselő Kiss László képviselő úr, az MSZP képviselője. Parancsoljon!

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Igazából én arra szeretnék rátérni az elején ennek a mondókának, hogy miért kár nem szakmai érveket behozni ebbe a Házba. Én óvnék mindenkit attól, hogy a személyes vita irányába elvigye ezt a vitát, mert fel lehet tenni azt a kérdést néhány nappal egy trafikban bekövetkezett, sajnálatos gyilkosság után, hogy ki az a dinnyetermelő ebben a Házban, aki feleségének van trafikja, és akkor neki van-e joga bárkit kioktatni morálisan bármiről is. Vagy megkérdezhetném én is Staudt képviselőtársaimtól, hogy Moszkvában írták-e esetleg a hozzászólását, vagy maga találta ki. De ennek ellenére szerintem inkább jobb lenne azt az irányt képviselni, amit el is kezdtünk, és nagyon örülök, hogy a nemzetiségiszószóló-társunk kitért a gyakorlati alkalmazására ennek a törvénynek, mert ez a leginkább fájó pontja ennek a résznek, azt gondolom.

Bármit beírhatunk ebben az ügyben, bármit leírhatunk arról, hogy ki kell majd kérni a nemzetiségi önkormányzatok véleményét, amikor egyébként - ha már a görög szószólónál tartunk, aki nekem is személyes barátom, mondjuk így - kíváncsi lennék, hogy például ezek a görög dokumentumok rendelkezésre állnak-e, és adott esetben megoldott-e ennek a kérdésnek a gyakorlati elintézése. Mert én nem vitatom senkinek a pozitív irányú szándékát ebben a kérdésben, de azért a valóság mégiscsak az, hogy amikor egy olyan nemzetiségi ember, aki szeretne nemzetiségi dokumentumokat kérni - és ezt el is mondta kiválóan a szószóló úr -, a valósággal találkozik, akkor meg más a helyzet, mint egyébként bárkinek a szándéka ebben a Házban.

Tehát az egy fontos kérdés - és szeretném, ha nem maradna lógva ez a gondolat -, hogy szükség volna arra is, hogy a kormányzat áttekintse azt, hogy

vajon az intézményrendszer alkalmas-e erre. Nem gondolom azt, hogy itt generális javításokra, módosításokra van szükség, de azt igen - és ezt kérem államtitkár úrtól -, hogy a vita kapcsán a későbbiekben tekintsék át, hogy hogy is van ez a helyzet, hogy flotul tud-e menni minden olyan módosítás, ami a Házon keresztül megy ebben a kérdésben.

A másik ilyen kérdés: én nagyra értékeltem az előttem szóló Turi-Kovács Béla hozzászólását, részint egyet is értettem vele, részint a végkövetkeztetésében kevésbé, de azt kell mondjam, nagyon értékes gondolatok voltak. Sokszor hallgatva képviselő urat nekem mindig eszembe jut, hogy milyen jó, hogy ezeket a gondolatokat elmondja itt, azonban, ha egy kritikát elfogad tőlem - és elnézést kérek, ne vegye megbántásnak -: nem mindig érzem azt, hogy egyébként a többségi álláspontban érvényesülnek azok a javaslatok, amelyeket képviselőtársam sokszor tesz, és amelyekkel én magam például egyetértek. Jó lenne, ha azt látnám, hogy adott esetben ezek nagyobb arányban érvényesülnének.

(10.30)

Például az is érdekes felvetés volt, amit Schiffer képviselőtársam ma kicsit polemizálva, kicsit egyetértve tett. Magam is szorgalmaznám azt, hogyha egy szövetségi jogszabály előttünk lenne és arról tudnánk beszélni. Remélem, hogy ez a pillanat is el fog tudni jönni.

De a témára visszatérve, én írtam, Gúr képviselőtársam öt konkrét kérdést, öt konkrét felvetést tett, és ezekre szeretnénk választ kapni ebben a vitában. Az egyik az, hogy mi az oka annak, hogy össze nem függő javaslatokat tárgyalnak. Ez annál is inkább lényeges, merthogy egyébként a kormány jogalkotási tervében is külön szerepelt eredetileg, azt hiszem, ha jól emlékszem, a 42. és 43. soron ez a két javaslat. Ez azért is érdekes, mert ha az ember kívülről nézi ezt a vitát, akkor kicsit úgy érzi magát, mint a Rejtőkönyvben a balett-táncos- és kazánkovácsképzés, hogy hogy került a csizma az asztalra. Tehát amikor valaki ezt a vitát kívülről nézi, és a vita egyik szakaszába kapcsolódik be, utána meg a másik szakaszába, akkor azt gondolja, hogy megbolondultak az emberek, akik itt beszélnek a dologról, mert két össze nem tartozó dologról szólnak.

A másik része az, amiről tegnap beszéltem a parlamentben. Nagyon nehéz egy döntéshozó sorsa akkor, amikor előtte van egy olyan törvény, amit egyébként szíve szerint tudna támogatni, én például ezeket az anyakönyvezési irányokat abban az esetben tudnám támogatni, ha látnám, hogy ez gyakorlatilag is itt megvalósul, míg előkerül egy másik, amit meg nem. Tehát ilyenkor nehéz a helyzet, és nem tartom elégánsnak, hogy ha a jogalkotásról szóló törvényt figyelmen kívül hagyom, és azt mondom, hogy egy eleganciát kérek számon, akkor nem tartom elégánsnak ezt a megoldást. Ha szigorú vagyok, azt

tudom mondani, hogy nem tartom a jogrendszer szempontjából jónak azt, hogy önök folyamatosan ebben a dologban így operálnak.

Őszintén szólva, abban nekem vitám van Turi-Kovács Béla képviselőtársammal, mikor azt mondta, szerintem egyébként ez nagyon jó megközelítés volt, de mégsem értek vele egyet, attól tartok, hogy az nem salátatörvény, ha két törvényről van itt szó. Úgy gondolom, hogy ha két teljesen össze nem illő dologról van szó, akkor az ebben az esetben is lehetetlenné teszi azt, hogy ebben egy korrekt és homogén álláspont tudjon kikristályosodni, miközben értem azt, hogy sokkal rosszabb, hogyha hetven törvény esetében van ugyanez a dolog.

Én magam sajnos nem látom a kormányzat jogalkotási transzparenciáját, pontosabban látom abban, hogy a hetven törvénytől is van huszonöt oda nem illő, meg a kettőnél is van egy, ami nem illik oda. Ez volt az első kérdés.

A második kérdés az, hogy mi annak az oka, hogy gyakorlatilag sok szempontból más szabadsági szabályok vonatkoznak a közmunkásokra, mint a többi munkavállalóra. Ez volt a másik kérdés, amit Gúr képviselőtársam fölött, vagyis az, hogy például miért van az, hogy az alapszabadságon túli szabadságokat nem érvényesítik a közfoglalkoztatottakra. Ez egy konkrét kérdés, amire szerintem lehet válaszolni, miért gondolják azt, hogy nekik ez a szabadság nem jár. Azt értem, hogy a javaslat egyébként sok szempontból közelíti a jogokat a munkavállalók jogaihoz, de azért ettől függetlenül a helyzet mégiscsak ez ma.

A harmadik, erről Staudt képviselőtársam is szólt, hogy néhány esetben csökkentettek, rövidítettek határidőket. Ennek mi volt az oka? Két nap alatt mit lehet elintézni ebben az országban?

A negyedik ilyen kérdés, amiről Gúr képviselőtársam szólt, hogy Péterfalvi Attila úrnak mi a véleménye erről a javaslatról, látta-e, egyetértett-e vele, volt-e bármilyen kritikája.

Az ötödik, ami a javaslatban kicsi előrelépésnek tűnik, hogy háromnapos képzéseket engedélyez a javaslat, hogy vajon milyen képzések ezek a háromnapos képzések. Tehát a munkaerő-piaci pozíciót javító képzések kapcsán el lehet azt mondani generálisan a képzések többségére, hogy háromnapos képzés? Mert akkor persze, jó ez a javaslat. De abban a szakaszban nem így van, hosszabb képzésekről van szó. Nem lehetne ezt a képzési időt egy nagyobb képzési időre kitolni?

Ezek voltak azok a konkrét kérdések, amikről Gúr képviselőtársam szólt, és a vita ezen szakaszában azért tartom fontosnak megismételni ezeket, hogy hátha vissza tudjuk terelni egy kicsit ezekre a konkrét kérdésekre a vitát, és erre nagyon szeretnék én is választ kapni, hogy mi a magyarázata az általunk feltett kérdéseknek. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Gúr Nándor tapsol.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Normál szót kérőként Ritter Imre szószóoló úr következik.

Parancsoljon!

RITTER IMRE nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Először is megkövetem elnök urat, és elnézést kérek, hogy a házszabálytól eltérően itt partizánkodtam. Éjszaka jött ötlet volt, és nem gondoltam át valószínűleg kellően.

Másodsorban megköszönöm dr. Turi-Kovács Bélának a ránk való kitételét is. Azt gondolom, hogy teljesen igaza van abban, hogy ez egy nagyon komoly lelki, lelkiismereti kérdés is. En ebbe nem is akartam belemenni, hogy egyébként a négy év során milyen megjegyzéseket kaptam és milyen hozzászólásokat; most sem akarok.

Viszont azt kiemelném, hogy ennek azért a lelki dolgokon kívül gyakorlati jelentősége is van, hiszen onnan kezdve, hogy egy olyan születési anyakönyvi kivonat volt, hogy német nemzetiséghez tartozó személyről, innentől kezdve, ha elmegy az ember egy nemzetiségi óvodába, nem kell regényeket arról írni, hogy miért tartozom én egy nemzetiséghez és melyikhez, hanem leteszem az anyakönyvi kivonatot. Vagy elmentünk az osztrák iskolába; nem kell közjegyző előtti hiteles fordítás, hogy el tudják olvasni, nem kell magyarázkodjam, hanem leteszem, és német nemzetiségű személy az a gyermek. Tehát ennek nagyon praktikus, egyéb konkrét előnyei is vannak.

Végül erről az útlevelkítő lapról. Természetesen ezt lehet és próbálja az ember sokszor úgy fel fogni, hogy igen, lehet ezen mosolygni is, csak megint azt kell végiggondolni, hogy ott, ahol a lehetőség is megvan, és utána elküldik az embereket, hogy nem, hát nincs nemzetiségi, ez csak arra van, hogy még egyszer aláírassam, és utána majd néhány év múlva megnézik, hogy ja, hát nem is kért senki nemzetiségi útlevelet, akkor erre nincs is szükség, akkor vegyük ki a törvényből is. Erre a részére is, erre a veszélyre is szerettem volna felhívni a figyelmet. Köszönöm. *(Taps.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Mivel normál szót kérő nincs, így rátérünk a kétperces felszólalásra. Gúr Nándor képviselő úr kért szót két percben.

Parancsoljon!

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Egy általános mondatot szeretnék mondani, ami valójában arról szól, hogy a közfoglalkoztatottakat érintően - de bárki mást érintően, aki mondjuk, a szegénység színpadán éli az életét - nyilván itt a Parlament falai között nekünk mindnyájunknak, politikai színezettől függetlenül szerintem kötelességünk azért tenni, hogy a helyzet jobb legyen, az ő helyzetük jobb legyen. Ha azt venném alapul, hogy milyen életszínvonal mellett élnek a képviselők az életüket, hát természetesen jobb életszínvonal mellett, mint azok, akikről beszélünk, jogosultak vagyunk-e arra, hogy az ő érdekében beszéljünk, akkor nem beszélhetnénk az ő érdekében, de ez butaság lenne, hiszen pont ez a feladatunk és felelősségünk szerintem, hogy ezen a helyzeten változtassunk és jobbá tegyük ezt a helyzetet.

Ez a törvénytervezet néhány elemében próbál farigcsálni, próbál olyan intézkedéseket hozni, amik picit formálni akarnak, kicsi lehetőséget próbálnak adni például a közfoglalkoztatottaknak. De személyes meggyőződésem szerint az alapkérdésekkel nem foglalkozik, és ezekre az alapkérdésekre kellene választ adni.

Kiss László képviselőtársam elismételte azokat a kérdéseket, amelyeket én már felvettem, de ezenkívül szerintem az alapkérdés még az, Pócs képviselőtársamnak mondanám, aki felvetette, hogy hogyan lehet eljutni odáig, hogy azok a közfoglalkoztatottak, akik 2010-ben 60 200 forintot kaptak kézbe, most ne 52-53 ezer forintot kapjanak kézbe; ne forintvesztésekkel, hanem legalább forintérték-tartalom megtartásával vagy növekedéssel párosuljon az ő munkájuk, hogyha az értékteremtéssel párosul és mások részére is megbecsüléssel bír.

Erre kellene törekedni, és arra, hogy megfelelő jogi szabályozás keretei között biztonságot adjunk ezeknek az embereknek. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Kiss László tapsol.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, hogy bárki kíván-e még élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelzés.)* Megállapítom, hogy nem. Ezzel az általános vitát lezárom, minthogy további felszólalásra senki nem jelentkezett.

Megkérdezem az előterjesztőt, államtitkár urat, hogy kíván-e most reagálni. *(Jelzésre:)* Parancsoljon!

POGÁCSÁS TIBOR belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Először is tisztelettel köszönöm képviselőtársaimnak a hozzászólásokat, különösen azokat, amelyek az előterjesztést alapvetően elfogadták, illetve elfogadhatónak ítélték.

A nemzetiségi szószóló úrnak, Ritter Imrének is köszönöm a hozzászólását. Az ő hozzászólásához kapcsolódóan többekben is az fogalmazódott meg, hogy egy törvény akkor ér valamit, ha ezt végre is hajtjuk és be is tartatjuk.

A közigazgatás átszervezése, a közigazgatási rendszer átalakítása, új képzési struktúrák, illetve a végzettségi feltételek kialakítása, úgy gondolom, hogy garancia lehet arra, hogy a későbbiekben ilyen típusú problémák, amelyeket a szószóló úr felvetett, nem lesznek.

(10.40)

A vita során jórészt foglalkoztatáspolitikai kérdések kerültek előtérbe, ami nyilvánvalóan nem ennek a törvényjavaslatnak a témakörébe tartozik. Én csak annyit fűznék ehhez hozzá, hogy a mai statisztikai adatok alapján 4 millió 117 ezer van foglalkoztatásban Magyarországon, ez 2 százalékkal több, mint tavaly ilyenkor.

Tavaly ilyenkor azt vetette az ellenzék a kormány pártok szemére, hogy csúcsra járatják a közfoglalkoztatást, és majd a választások után nem lesznek közfoglalkoztatottak, majd visszaesnek a foglalkozta-

tási adatok - közben három választás lement, a foglalkoztatás ettől függetlenül nőtt, a közfoglalkoztatottak számára a szükséges forrásokat a kormány biztosította -, és a közfoglalkoztatottak száma a tavaly ilyenkorhoz képest jelentősen már nem változik, nem növekszik. Ennek ellenére mintegy 80 ezerrel nőtt a foglalkoztatottak száma. Ez igenis azt mutatja, hogy a kormány foglalkoztatáspolitikájának van eredménye, és a gazdaságban is munkahelyek jöttek létre.

Staudt Gábor képviselő úr azt a kérdést tette fel, hogy öt napról miért csökken két napra a szerződés-ek bemutatásának ideje. Ez a határidő-csökkenés egyértelműen a közfoglalkoztatott érdekét szolgálja. Hiszen ez azt jelenti, hogy ráér két nappal az egyéb munkaviszonyba való belépése előtt bemutatni a szerződését, nem kell öt nappal előtte bemutatni. Magyarul: rugalmasabban tud átlépni a közfoglalkoztatáson túli munkaviszonyba.

Köszönöm szépen, elnök úr. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy a módosító javaslatok benyújtására holnap 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Gyermek és Ifjúsági Alapról, a Nemzeti Gyermek és Ifjúsági Közalapítványról, valamint az ifjúsággal összefüggő egyes állami feladatok ellátásának szervezeti rendjéről szóló 1995. évi LXIV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája** a lezárásig. Az előterjesztés T/4450. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Rétvári Bence államtitkár úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon!

DR. RÉTVÁRI BENCE, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A Gyermek és Ifjúsági Alapprogramról szóló törvény a Gyermek és Ifjúsági Alapprogramról, az alapprogramból nyújtható támogatásokról vagy célokról, valamint a miniszter ifjúsággal összefüggő feladatairól szól. A Gyermek és Ifjúsági Alapprogram, rövidítve GYIA, a gyermek- és ifjúsáspolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezeti kezelésű előirányzatoként támogatja a gyermekek és a fiatalok programjait, szervezeteit, kezdeményezéseit, valamint a fiatalokat segítő szakemberek fejlesztését a GYIA-törvény 4. §-ában meghatározott célok mentén. Ilyen célok a gyermek testi, lelki, szellemi fejlődése, a honismeretre, hazaszeretetre való nevelés, a demokráciára nevelés, az állampolgári nevelés, a fiatalok saját problémamegoldó képességének erősítése.

A fentiek kiegészítését jelenti a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram céljaival szintén megegyező célo-

kat szolgáló, majd az EFOP keretében megvalósuló ifjúsági programok elnevezésű támogatási konstrukció, amely négy év alatt összesen 1 milliárd forint összegű forrást biztosít a gyermek és ifjúsági korosztály számára közösségépítési célú rendezvények, programsorozatok megszervezésére és megvalósítására. A GYIA-törvény módosításának célja, hogy a közigazgatás szervezeti átalakulását követve hatályaon kívül helyezze a megszűnt intézményrendszer elemeire vonatkozó részeket, valamint az alapprogram bevételeiből nyújtható támogatási formákat kibővítsé, amelyek így már a nyílt és meghívásos pályázati út mellett az egyedi támogatási formában is újra elérhetőek lesznek.

A korábbi ifjúságpolitikai háttérintézmény, a Mobilitás és regionális háttérintézményei a regionális ifjúsági szolgáltató irodák átalakulásával a hazai ifjúsági szakma egyik legfontosabb képviselője, az Új Nemzedék Nonprofit Kft. lett. A kormány ifjúsáspolitikájának alapvető célja, hogy itthon tartsa a fiatalokat, növelje a felnövekvő nemzedék közélet és Magyarország jövője iránti elkötelezettségét. Mindehhez olyan tudást és életkörülményeket kíván biztosítani a kormány, amelyek a biztos egzisztencia, majd a családalapítás megfelelő háttéréként szolgálhatnak.

Az Új Nemzedék Központ az „Új Nemzedék” programban kitűzött célok megvalósítása érdekében a nemzeti ifjúsáspolitikai szakmai szolgáltatási háttérintézményként működik, húsz megyei kontaktpont irodájával egyetemben. Tevékenységei között szerepel egyrészt az ifjúsáspolitikában meghatározott célkitűzések és programok megtervezése, operatív kivitelezése, részvétel az ifjúsáspolitikai kutatásokban, másrészt a hazai és európai uniós forrásokból finanszírozott ifjúsági célcsoportokhoz kapcsolódó projektek megvalósítása.

Tisztelt Képviselőtársaim! A Gyermek és Ifjúsági Alapprogramot két évtizede hívták életre, amely időszak alatt számos értékes, gyermekek és fiatalok számára szervezett program került megvalósításra a GYIA költségvetéséből. Bízunk benne, hogy az alapprogram még sokáig lesz biztos forrása a fiatal korosztály rendezvényeinek, programsorozatainak, az ifjúsággal foglalkozó szakemberek képzéseinek.

Eppen ezért kérem önöket, hogy a fentiek alapján támogassák a gyermekek és fiatalok érdekeit szolgáló és támogató, az alapprogramot szabályozó és technikai módosításokat tartalmazó törvényjavaslatot. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalások következnek. Ezek első körében a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor.

Elsőként megadom a szót Révész Máriausz képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

RÉVÉSZ MÁRIUSZ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! E

törvény kapcsán nem érheti az a vád a kormánypártot, hogy nem túlságosan részletesen tárgyalja meg a törvényeket.

Komoly kihívás is volt e kétsoros törvény kapcsán vezérszónoklatot összeállítani, úgyhogy ígérem, nagyon rövid leszek.

Államtitkár úr elmondta, hogy a Gyermekek és Ifjúsági Alapprogramról, a Gyermekek és Ifjúsági Közalapítványról szóló törvény módosítása két pontot érint. Staudt Gábor képviselő úr az előbb jelezte, hogy örömmel venné, ha a törvényjavaslat vitája során ragaszkodnánk a benyújtott törvényjavaslat-hoz, az az igazság, hogy én ezt szeretném tenni. *(Dr. Staudt Gábor: Nagyon köszönöm.)* Éppen ezért nagyon rövid leszek.

A módosítás két részből áll. Az egyik módosító javaslat lehetővé teszi azt, hogy a gyermekek, fiatalok programjait, szervezeteit, kezdeményezéseit szolgáló GYIA-támogatásokat ne csak pályázati úton, hanem egyedi támogatások során is ki lehessen osztani. Azt hiszem, több képviselőtársunk is belefutott abba a helyzetbe, hogy voltak olyan programok, amelyeket szívesen támogattak volna akár önkormányzati szinten is, csak hát az volt a törvényi előírás, hogy bizony ezeket pályázatok keretében lehet támogatni. Végig kellett vinni egy olyan furcsa procedúrát, hogy ki kellett írni egy pályázatot, annak a szervezetnek, rendezvénynek, programnak erre pályázatot kellett írni, majd egy hónap múlva elbírálták, és megkapták azt a pénzt, amiről már a pályázat kiírásának pillanatában lehetett tudni, hogy igazából mindenki ennek a szervezetnek szánta.

Azt hiszem, ezeket a fölösleges köröket érdemes kiiktatni a rendszerből ilyen speciális esetekben. Nyilvánvalóan helyes, ha a pénz nagy része pályázati úton kerül elosztásra *(Nagy zaj. - Az elnök csejeng.)*, de lehetnek...

Nyilvánvalóan helyes, ha a pénz nagy része pályázati úton kerül elosztásra, de lehetnek olyan speciális rendezvények, lehetnek olyan speciális helyzetek, amikor indokolt az, hogy ezt a - hogy mondjam? - kicsit álságos utat ne járjuk végig. Azt hiszem, ezért nyújtotta be a kormány azt, hogy az egyedi támogatások is lehetőséget kapjanak.

A módosítás másik fele még egyszerűbb. Hiszen gyakorlatilag már az eddigi döntésekkel is megváltozott a szervezet, és azokat a pontokat helyezi a törvényben hatályon kívül, amelyek azokra a szervezeti egységekre vonatkoztak, amelyek már most sem élnek. Úgyhogy tulajdonképpen ez a törvénymódosítás a törvényt a ma fennálló helyzethez igazítja.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. Remélem, Staudt Gábor képviselő úrnak tetszett, hogy kizárólag a törvényjavaslatról beszéltem. Köszönöm szépen. *(Dr. Staudt Gábor: Nagyon szépen köszönöm. - Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Megadom a szót, tisztelt Országgyűlés, Kiss László képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Tessék!

(10.50)

KISS LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! Ezen a vonalon haladnék tovább, amit Révész Máriusz képviselőtársam nyitott meg, és én is ezekre az előttünk álló pontokra koncentrálnék.

Engedjék meg azonban, hogy elmondjam, ha már az előbb arról beszéltem, mennyire helytelennek tartom a kormányzat azon általános gyakorlatát, amely szerint salátatörvényeket hoz be, hogy egy kevés paragrafust érintő törvény van előttem, mégis jónak tartom, hogy a minisztérium szakítva a kormányzat általános gyakorlatával, most behozott egy ilyen törvényt, ez az igazsághoz hozzátartozik. Azt gondolom, valóban sokat segíthet a követhetőségén és az állampolgárok számára a jogérvényesítésen az, ha külön látjuk az egyes törvények módosítását. Bár most csak egy három paragrafusról szóló törvény van előttünk, mégis azt gondolom, hogy ez a helyes megoldás. Ha korábban elmondtam a kritikámat, engedjék meg, hogy most elmondjam a pozitív megjegyzésemet: örülök, hogy ez most így szerepel előttünk, és nem hetvenkettedik részeként szerepel egy mezőgazdaságról, vagy egy kazánkovácsolásról szóló törvényben ez a javaslat, amely előttünk van.

Valóban nem hosszú, amiről szól. Az államtitkár úr elmondta, milyen célt szolgál. Azonban megkérdem, hogy tényleg szolgálja-e ezeket a célokat. Szolgálja az ifjúságpolitikai célok érvényesítését az, hogy a Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram tanácsának döntési jogköreit átadjuk az ezért felelős miniszternek. Itt nemcsak arról van szó, hogy egyedi támogatások lesznek a rendszerben, hanem arról is, hogy amiről eddig a Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram Tanácsa döntött, amely egy széles körű testület, összetételéről egy kormányrendelet határoz, azokról most a miniszter úr fog dönteni.

Azért is érthetetlen számomra ez a változás, és nem értem az okát, hogy miért van erre szükség, mert egy részről a tanács összetételének meghatározását kormányrendelet, illetve törvény mondja meg, ezeket önk tudnák módosítani. Másrészt pedig azért, mert a jogszabályoknak megfelelően a GYIA Tanács elnökét például a miniszter úr javaslatára nevezik ki, pontosabban a miniszter úr által javasolt személy a GYIA Tanács elnöke, tehát nincs akadálya annak, hogy érvényesüljön mind a döntések előkészítésében, mind annak a végigvezetésében a minisztérium szándéka. E tekintetben tehát úgy érezzük, hogy érthetetlen ez a passzusa ennek a törvénynek.

De hogy pontos legyen, azt mondja, hogy az alapprogram éves felhasználásának irányairól és arányairól - szép irodalmi megoldás, ezt mindenképpen értékelem -, a pályázatok elbírálásáról, valamint az egyedi támogatási igény alapján a támogatás odaítéléséről az erre a célra létrehozott testület javaslatára a miniszter dönt. Tehát mind az elbírálásról, mind az egyedi támogatási igényről is, mindkettőről a miniszter dönt. Ha ez megvalósul, a GYIA előirányzata nem lehet más igazából, csak egy olyan

miniszteri keret, amely egyébként külön soron szerepel a költségvetésben, kicsit meghatározottabb módon, mint más miniszteri keretek, és amelyet egy jogszabályok által felhatalmazott kör, de ez bármikor módosítható, készít elő. Tehát valójában ez egy önálló miniszteri keretté silányítja a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram intézményét. Én ezt az irányt nem tudom támogatni, nem értem, hogy miként szolgálja azokat az ifjúságpolitikai célokat, amelyekről beszéltünk.

A 2. § paragrafus arról szól, hogy a Mobilitás Ifjúsági Szolgáltatásra vonatkozó jogszabályokat vezetik ki a törvényből. Ez nyilvánvalóan helyes is, hiszen, kitértek rá az előttem szólók, megszüntették ezt a rendszert. Az államtitkár úr beszélt arról, hogy egy új rendszert építettek fel. Nyilván az is helyes lenne, ha az új rendszert majd bevezetnék a törvénybe, de most ez mindegy, nem akarok nagyot álmodni, azonban fontos rögzíteni, hogy én például azzal sem értettem egyet, amikor ezt a rendszert kivették. Attól tartok, hogy az átalakítás utólagos átvezetésével sem tudok egyetérteni, ezt nézzék el nekem. Ha egy döntés etnogenezisével nem tudok egyetérteni, akkor az utóéletével sem tudok. Ez egy ilyen logikai összefüggés. Ezzel együtt nyilvánvalóan helyes is, hogy ezt itt érvényesítik.

Azzal kapcsolatban, amit Révész képviselőtársam mondott, hogy egyedi támogatási igények előkerülnek, megfontolásra méltó érvek, azonban semmiféle olyan számot nem ismerünk, semmiféle törvényben sem és máshol sem jelennek meg azok a számok, amelyek e támogatási igények volumenére vonatkoznak. Könnyen megtörténhet az is, hogy a 60 millió forintra csökkentett GYIA-összeg jelentős részét ilyen egyedi támogatások fogják jelenteni, miközben a pályázati támogatások kevésbé. Nem gondolom, hogy ez lenne feltétlenül a cél, azonban ha tesznek egy ilyen javaslatot, amely arról szól, hogy ilyen egyedi támogatások legyenek - nem biztos, hogy ördögtől való ez a javaslat, nekem nem tetszik, de nem biztos, hogy ördögtől való -, akkor szeretném, ha lenne mellette egy olyan javaslat, amely arról szól, hogy ezek az egyedi támogatási igények hány százalékát tehetik ki az eredeti programnak.

Az mégiscsak méltánytalan, ha előáll az a helyzet, hogy sokkal nagyobb része a támogatási iránynak az, ami egyedi kérelemre megy, mint ami a normál pályázati eljárásra. Mint abban sincs semmiféle garanciális elem, hogy ezek a támogatások valóban azokra az igényekre fognak menni, amelyekről Révész képviselőtársam beszélt, vagyis hogy olyan egyedi helyzetek kezelését fogják belőle megoldani, amelyek megoldása nem indokolt másként. Nos, ilyen garanciális elem sincs ebben az egyébként valóban nem túl hosszú törvényben.

Ha áttekintjük és azt mondjuk, hogy semmiképpen nem látjuk, miért szolgálja az ifjúságpolitikai célokat az, hogy a Gyermek és Ifjúsági Alapprogramot egy miniszteri keretre silányítsák le, másrészt nem látunk garanciális elemeket abban, hogy az egyedi elbírálási igények miként lesznek a helyükön ebben a programban, harmadrészt korábban sem

értettünk egyet az ifjúságpolitikai rendszer átalakításával, így az átvezetésével sem tudunk egyetérteni, attól tartok, ezért azt tudom mondani, hogy a törvényt sajnos nem tudom támogatni ebben a formájában.

Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. A következő felszólaló Szászfalvi László képviselő úr, a KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka. Parancsoljon!

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A gyermek- és ifjúságpolitikát a kormány lehetőségeihez képest mindig kiemelt területként kezelte, hiszen a jövő nemzedékének támogatása Magyarország sikeres jövőjének záloga is egyben.

A GYIA-törvény a Gyermek és Ifjúsági Alapprogramról, az alapprogramból támogatható célokról, valamint a miniszter ifjúsággal összefüggő feladatairól szól. A Gyermek és Ifjúsági Alapprogram fejezeti kezelésű előirányzatként támogatja a gyermekek és fiatalok programjait, szervezeteit, kezdeményezéseit, valamint a fiatalokat segítő szakemberek fejlesztését, úgymint a gyermekek testi, lelki, szellemi fejlődése, helyismeretre, hazaszeretetre való nevelés, a természeti és épített környezet megóvása, védelme, az ifjúság közösségi kezdeményezései, saját szervezeteik és csoportjaik kezdeményezései, részvétel a demokratikus döntéshozatalra, az együttműködésre épülő ifjúsági intézmények, nem kormányzati szervezetek működtetése, demokráciára nevelés, demokratikus működés gyakorlata és az állampolgári nevelés, fiatalok saját problémamegoldó képességének erősítése, illetve az európai integrációs folyamatban való ifjúsági részvétel.

A GYIA bevétele és év végi pénzmaradványa nem elvonható összeg. A Gyermek és Ifjúsági Alapprogram Tanácsa javaslattevő, véleményező és tanácsadói feladatokat lát el a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter részére, javaslatot tesz a Gyermek és Ifjúsági Alapprogramból nyújtott támogatások odaítélésére, közreműködik az ellenőrzési és értékelési feladatokban, valamint javaslatot tesz a miniszternek a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram támogatási prioritásaira.

Összefoglalóan, kedves képviselőtársaim, mint ahogy már elhangzott, a GYIA-törvény módosításának célja a közigazgatás szervezeti átalakulásait követve hatályon kívül kell helyezni a megszünt intézményrendszer elemeire vonatkozó részeket, illetve az alapprogram bevételeiből nyújtható támogatási formák kibővülnek a javaslat szerint, a nyílt és meghívásos pályázati út mellett az egyedi támogatási forma újra elérhetővé lesz; szeretném hangsúlyozni, hogy újra elérhetővé lesz.

A GYIA-val megegyező célokat támogat majd az elkövetkezendő négy évben az EFOP keretében megvalósuló ifjúsági programok támogatása című konstrukció, amely, ahogyan az államtitkár úr említette,

összesen 1 milliárd forintos keretösszegben biztosít lehetőséget határon innen és túl a gyermek és ifjúsági korosztály számára közösségépítési célú rendezvények, programsorozatok megszervezésére, illetve megvalósítására.

(11.00)

A háttérintézmények tekintetében fontos változások történtek az elmúlt időszakban, hiszen az Új Nemzedék Központ Nonprofit Kft. lett az ifjúsági szakma egyik legfontosabb képviselője, alakítója. Az Új Nemzedék Központ Nonprofit Közhasznú Kft. az „Új Nemzedék” programban kitűzött célok megvalósulása érdekében a nemzeti ifjúságpolitika szakmai szolgáltatási háttérintézményeként működik, a 20 megyei kontaktpontirodájával egyetemben.

(Az elnöki széklet Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Tevékenységei között szerepel egyrészt az ifjúságpolitikában meghatározott célkitűzések és programok tervezése és operatív kivitelezése, részvétel az ifjúságpolitikai kutatásokban, másrészt hazai és európai uniós forrásokból finanszírozott, ifjúságpolitikai célcsoportokhoz kapcsolódó projektek megvalósítása.

Mindezek alapján a KDNP támogatja a törvényjavaslatot, és kérem képviselőtársaimat is, hogy támogassák majd azt. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat. Megadom a szót Farkas Gergely képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

FARKAS GERGELY, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Alapvetően tényleg egyszerű technikai módosításoknak tűnnek, jó szándékú technikai módosításoknak tűnnek főleg a GYIA-val kapcsolatos átvezetések, ugyanakkor számtalan kérdést vetnek fel, és szeretném én is kérni államtitkár urat, hogy segítsen abban, hogy megértsük az emögött húzódoó szándékot, és tájékoztasson az emögött húzódoó olyan dolgokról, amiket a törvény nem határoz meg.

Igen, bizonyos esetekben fontos lehet az egyedi támogatási igény visszavezetése a rendszerbe, és ez alapján pénzek juttatása a fontos célokra, ugyanakkor szeretném kérdezni, és kérem államtitkár urat, hogy válaszoljon arra, hogy milyen mértékben, milyen arányban lesz lehetőség egyedi támogatási igényekre. *(Dr. Rétvári Bence kezével ötöt mutat.)*

Mi az, ami meghatározza ezt az 5 százalékot, amit itt államtitkár úr jelzett nekem, ez lenne a második kérdésem.

A harmadik kérdésem pedig egy hipotetikus kérdés, bár úgy gondolom, hogy az elmúlt évek számos negatív tapasztalata alapján egy jogos kérdés,

hogy mi az, ami garanciát nyújt számunkra, hogy az 5 százalék nem fog majd a későbbiekben ennél jóval nagyobb mértékre emelkedni, ami úgy gondolom, hogy már torzítaná az egész GYIA céljait, azt a célt, hogy igenis alapvetően azért pályázati kiírások alapján juttassák el a rendelkezésre álló összegeket a pályázó szervezeteknek. Tud-e erre garanciát adni, hogy nem fogják ezzel a felhatalmazással visszaélve majd ezt az 5 százalékot egy jóval nagyobb keretre, jóval nagyobb arányra megnövelni?

Ha már szóba jött a GYIA mint a Gyermek és Ifjúsági Alapítvány, akkor szeretném kérdezni, hogy milyen céljaik vannak ezzel a szervezettel, egyáltalán a költségvetésüket miként tervezik. Itt többen jelezték a felszólalásukban, hogy a kormány milyen nagy figyelmet fordít az ifjúságpolitikára, az ifjúság ügyére, hát ez szavak szintjén szépen hangzik, de mondjuk, elég megnézniük az elmúlt évek költségvetését a GYIA esetében, és valahogy az ellenkezőjét tapasztaljuk.

Csak néhány érvet engedjenek meg, hogy megemlítsék: 2008-ban még 225 millió forintból gazdálkodhatott ez a pályázati alap, utána ez 2010-ben is még 220 millió forint volt, és innen jutottunk el 65 millió forintra. Tehát jelzem még egyszer, 220 millió forintról 65 millió forintra csökkent 4-5 év alatt ennek a keretnek a nagysága. Azért nagyjából, most gyors számolással, ez a harmada öt év alatt az öt évvel ezelőtti szintnek. Ez egy nagyon komoly csökkenés, és azért egy picit hitelteleníti az önkormányzatokkal kapcsolatos, szépen hangzó kommunikációját.

Kérdezem tehát, hogy milyen tervek vannak a GYIA költségvetésével, várható-e az, hogy akár az öt évvel ezelőtti szintre tudják ezt emelni. Én ezt nagyon fontosnak tartom, és a Jobbik nagyon fontosnak tartaná. Alapvetően azért a tanácsban olyan szakmai szervezetek delegáltjai ülnek, akikben megbízhatunk, és akik garantálhatják, hogy olyan szervezetek kaphatnak általuk pénzt, amelyek tényleg jó, fontos, az ifjúsággal kapcsolatos célokra költik el ezt a pénzt.

Maga a törvényjavaslat második része egy hatályvesztő paragrafus, amely arra vonatkozik, hogy néhány évvel ezelőtt a Mobilitás regionális irodáit megszüntették egyetlenegy tollvonással, és ezt vezetik most keresztül. Önmagában egyébként az is beszédes, hogy mindez három évvel a döntés után kerül ide, a parlament elé. Ha jól gondolom, akkor talán ez fordítva kellett volna hogy történjen, mégiscsak a legmagasabb jogszabálynak a törvény minősül, talán itt kellett volna kezdeni ennek a módosítását, és ezt kellett volna utána a gyakorlatban érvényesíteni, nem pedig egy fordított folyamatot kellett volna itt véghezvinni. Egyébként ez is jól mutatja az önkormányzatok hozzáállását az ifjúság ügyéhez, hogy három éve nem találtak olyan törvényt, ami mondjuk, kifejezetten az ifjúsággal foglalkozott volna, és amibe bele tudták volna tenni ezt a paragrafust, vagy pedig három év alatt nem jutott eszükbe önkormányzatnak, hogy akkor mégiscsak ezt végre kellene hajtani, törvényi szinten is módosítani kellene. Tehát ennyit arról, hogy önkormányzatok szintén itt az ifjúság ügyéről beszéltek, mint kiemelt

kormányzati feladatról. Én ezt továbbra is vitatom, és az elmúlt évek alapján az ellenkezőjét látom.

Arról nem is beszélve, hogy mi sem tudunk egyetérteni a Mobilitás irodáinak megszüntetésével. Hét helyen működött ez tudomásom szerint az országban, nagyon jó szakembergárdával, rengeteg feladatot láttak el, rengeteg pályázati tanácsadással, képzések szervezésével, különböző civil ifjúsági szervezetek segítségével foglalkoztak ezek az irodák, és ezeket szüntették meg. És ami még nagyon nagy gond, hogy az itt dolgozó szakembergárda - akik nagyon komoly tudással rendelkeztek - egy jelentős részét szélnek eresztették, ami, úgy gondolom, hogy szintén hiba, és az ifjúság ügyére nagyon negatívan hat.

Ez tehát a két módosítás; az első jó irányú, de számos kérdést felvet, a második pedig egy véleményünk szerint elhibázott döntésnek a törvénybe való átvezetése, amellyel, mondom még egyszer, nem tudunk egyetérteni. Mindezek alapján a Jobbik tartózkodni fog a törvényjavaslat zárószavazásánál. *(Dr. Staudt Gábor tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm, Farkas képviselő úr. Megadom a szót Ikotity István képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

IKOTITY ISTVÁN, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Magam is jól ismerem ennek az egész rendszernek minden részletét, hiszen nagyon sokáig aktívan közreműködtem benne, több képviselőtársammal egyetemben.

Azt látjuk, hogy az a része, ami a második - hátulról kezdem -, nyilván egy technikai rész. Nagyon sajnáljuk ezeknek a Mobilitás-irodáknak a megszűnését, ahogy sajnáljuk azt is - nagyon sok szakembert személyesen is ismertem, és nagyon jó szakembernek tartottam -, hogy ezek elbocsátásra kerültek, és nincsen igazán szakmai örököse ennek a rendszernek. Ez a módosítás nyilván több évvel a megszűnésük után kerül be a rendszerbe. Úgy gondoljuk, hogy nyilván az első pont az, ami hozta ennek a szükségességét, arra valamiféle érdeke van önöknek, hogy ezt módosítsák, a második pontban ezért hozzátesznek ilyen technikai indoklást is.

Át is térnék az első pontra. Révész képviselő úr, itt rá is kérdezek, hogy nem egészen pontosan értem, hogy mit értett az alatt - nyilván azért egy új párt új képviselőjeként nem vagyok annyira jártas ezekben -, mit jelent az, hogy valakinek odaígérnek egy támogatást, amit nyilván egy tanács dönthet el és aztán azt hónapokig kell arra várni. Azt gondoljuk, hogy ezt egy tanácsnak kell eldönteni, még ebben a módosításban is egy tanács véleményére hallgatva a miniszternek.

Ezt a módosítást egyébként nem tartjuk ördög-től valónak, elfogadhatónak tartjuk, sok más helyen is látszik ez a rendszer, hogy a miniszter hozza meg végül az ilyen irányú döntéseket. Az pedig, amiben talán, úgy gondoljuk, a legfontosabb szándék látszik, hogy itt egyedi lehetőségekre, egyedi támogatásokra

is adódik lehetőség, ez sem ördög-től való dolog, elfogadhatónak tartjuk ezt, de bizonyos keretösszeg, bizonyos százalék erejéig szabadna ezt csak megtenni, hiszen ha ezt korlátlanul megteheti, akkor egyik pillanatról a másikra egyedi támogatásként akár átutalhatják a jelen pillanatban is működő „Új Nemzedék” rendszerből a teljes összeget, tehát kiüresíthetik teljes mértékben ezt a jelenlegi rendszert, aminek a módosítására kényszerülnek.

Nem tudjuk, nem látjuk pontosan, hogy mire készülnek. Úgy érezzük, veszélyeket tartalmaz ez a módosítás. Kíváncsian várjuk majd a fejleményeket. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm, Ikotity képviselő úr. Két percre megadom a szót elsőként Gúr Nándor képviselő úrnak, jegyző úrnak, MSZP.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. A Gyermek és Ifjúsági Alapítvány kapcsán az tapasztalható, hogy az elmúlt öt esztendőben kevesebb mint egyharmad forrás áll rendelkezésre, mint öt évvel ezelőtt. Ez nem egy jó tendencia, nem egy jó trend, ami a jövőre vonatkoztathatóan kérdésként veti fel bennem azt - és ezt szeretném államtitkár úrtól kérdezni -, hogy ezt akarják-e folytatni, vagy legalább oda akarnak elérni, hogy a 2010-es szintet, a 200 millió forint feletti összeget kívánják biztosítani az alap keretei között.

(11.10)

A másik kérdésem igazából az lenne, hogy miért kell az egyedi döntések szintjére jutni, miért kell egyedi döntések sokaságán keresztül majd a forrásokat felhasználni, hiszen akkor a létjogosultságát veszíti el a Gyermek és Ifjúsági Alapot kezelő Tanács, ha a források feletti gazdálkodás kapcsán kompetenciával nem bír.

Illetve ha egyedi döntésekkel akarják a miniszter kezébe tenni a források felhasználását, akkor akarják-e korlátozni a tekintetben, hogy a rendelkezésre álló forrásoknak milyen hányada legyen az, amely egyedi döntésekkel kerüljön felhasználásra, vagy szabadjára kívánják engedni ezt a történetet, és gyakorlatilag követhetlenné válik az, hogy a rendelkezésre álló, az időben előre haladva egyre szűkülő forrásokat hogyan és miképpen fogják felhasználni?

Azt gondolom, hogy nagyon egyszerű, világos kérdéseket tettem fel ebben a témacsoportban, úgyhogy nagy tisztelettel azt szeretném kérni államtitkár úrtól, hogy vagy most menet közben, vagy az összefoglalójában ezekre a kérdésekre egyértelmű, korrekt válaszokat legyen szíves adni.

Köszönöm szépen előre is. Köszönöm, elnök úr. *(Taps az MSZP padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr, jegyző úr. Kettő percre megadom a szót Révész Máriusz képviselő úrnak, Fidesz.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Abban kétségkívül igazuk van az ellenzéki képviselőknek, hogy a GYIA költségvetése az elmúlt öt évben, de akár még a tavalyi évhez képest is jelentősen csökkent.

Ugyanakkor el kell mondani, hogy a GYIA-val megegyező célokat támogat majd az EFOP keretében megvalósuló, „Ifjúsági programok támogatása” című konstrukció is, amely négy év alatt összesen 1 milliárd forint összegű forrást biztosít a gyermek és ifjúsági korosztály számára határon innen és túl közösségépítési célú rendezvények, programsorozatok megszervezésére és megvalósítására. Az az igazság, hogy ha ezeket az összegeket együtt nézzük, akkor nem visszalépés van ezen a területen, hanem előre lépés, és azt hiszem, hogy ezeket érdemes így nézni.

A másik kérdésre, amit Ikotity István képviselőtársam tett fel: csak példát mondtam. Önkormányzati tapasztalatainkból tudjuk, hogy van egy rendezvény teljes politikai konszenzussal, mindenki támogatni akarja, iskola, EFOP, és akkor a jegyző jelzi, hogy igen, de előírások szerint ez csak pályázati úton lehetséges, és akkor nekiáll mindenki és végigfuttatja a pályázatot. Azt hiszem, hogy ha ilyen eseteket ki akarunk szűrni, akkor lehetőséget biztosíthatunk arra, hogy bizonyos esetekben, speciális esetekben - ebben egyetértek - nem lenne ellenemre egyébként, ha ennek valami maximumát meghatároznánk. Egyedi döntésekre teljesen speciális esetekben lehetőséget adnánk, hogy egyedi döntéseket is lehessen hozni a Nemzeti Gyermek és Ifjúsági Alap részére, de azokat a felvetéseket, amiket ellenzéki képviselőtársaim mondtak, hogy mindenképpen célszerű lenne, ha nem ez lenne az általános gyakorlat... - ezekkel a felvetésekkel teljesen egyetértek, és azt hiszem, hogy a kormánynak sincsen ilyen szándéka. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, Révész képviselő úr. Megkérdezem a tisztelt Országgyűlést, hogy kíván-e valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Tisztelt Országgyűlés! Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót, az előterjesztők nevében Rétvári Bence államtitkár úr az, aki válaszol a vitában elhangzottakra.

DR. RÉTVÁRI BENCE, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Szeretnék egy-két dologra reagálni, ami a vitában elhangzott, de mindenekelőtt természetesen köszönöm mindenkinek a hozzászólását és az elismerő szavait. Örülök, hogy sokan vannak itt, akik ismerik a GYIA-t még korábbi éveikből, és annak is örülök, hogy sokan támogatták a törvényjavaslat benyújtását akár még ellenzéki oldalról is, annak a formáját, ha a tartalmával nem is értettek egyet.

Először is azt szeretném mindenekelőtt leszögezni, hogy a GYIA-törvény 3. § (3) bekezdése a korábbiakban is hasonló konstrukcióban ítélte oda a

támogatásokat, hiszen korábban is a miniszter döntése volt az, ami végső soron ezen források útját befolyásolta, tehát ilyen szempontból nincs változás. Ugyanígy fogalmazott a javaslat, pontosabban a korábbi törvényszöveg, hogy a GYIA mint testület javaslatára a miniszter dönt ezekről a forrásokról, tehát ilyen szempontból nincs változás, ezt főleg az MSZP-s kritikákra mondanám.

Hogy hol fogjuk rögzíteni azt, hogy 5 százalékos azoknak a forrásoknak az aránya, amelyek egyéb támogatási igény formájában juthatnak a kedvezményezettekhez, de természetesen elszámolásban a benyújtott anyag részletességében ugyanazok a szabályok vonatkoznak rá, mint bármilyen más igénylési formára, nos, mi ezt egy EMMI-rendeletben kívánjuk rögzíteni, amit nyilván az után adhatunk ki, ha ez a törvényjavaslat a Közlönyben kihirdetésre került, de ebből is látható, hogy töredékrész az, ami ilyen egyedi támogatások formájában valósul meg.

A forrásokkal kapcsolatban szerintem fontos, hogy együtt lássuk, együtt nézzük az összforráslehetőséget a fiatalok számára, hiszen nemcsak költségvetési forrás áll rendelkezésükre, hanem ahogy elmondtam az expozéban is, és Révész Máriusz képviselőtársam elmondta a vitában is, 1 milliárd forint az, amit európai uniós közösségi forrásból hívhatnak le az ifjúsági szervezetek vagy hívhatók le ifjúsági célból. Tehát ez a forrás azért jóval bővebb, mint ami a költségvetésben szerepel.

Az Új Nemzedék Központ nemcsak egy központot jelent, hanem irodahálózatot is, „Új Nemzedék” irodák hálózatát, amelyek ugyanúgy befonják az országot, mint korábban a Mobilitás regionális ifjúsági szolgáltató irodái. Tehát a szakmai munka, illetőleg a jelenlét továbbra is mindenki számára elérhető sok-sok megyei városban.

Én magam is Győrben és máshol járva találkoztam ezekkel a helyi irodákkal, és Budapesten is több irodája van az Új Nemzedék Központnak, tehát minden fiatal számára, aki igénybe akarja venni ezeket a szolgáltatásokat, meg akarja ismerni az Új Nemzedék szolgáltatásait, lehetősége van erre.

Azt hiszem, aki járt az Új Nemzedék Központ honlapján, az is láthatja, hogy ez egy élő honlap, a Facebook-oldalán nagyon sok fiatal bejegyzéseit olvashatják, nagyon sok, a fiatalok számára értékes információval. Tehát ez egy élő információszolgáltatással, élő segítségnyújtással nőtte ki magát akár a Facebookon, akár a szervezet honlapján, akár pedig a rizikó helyére lépett „Új nemzedék” irodákban. Tehát azt kell hogy mondjuk, ilyen szempontból a fiatalok számára nyújtott szolgáltatások, ifjúsági szolgáltatások továbbra is magas színvonalon és országos lefedettséggel találhatók az országban.

Azt hiszem, hogy az ellenzéki aggályok jó részét sikerült ezzel megválaszolni. Remélem, sikerült eloszlatni az aggályokat, és kérem önöket, hogy a vég-szavazás során majd minél többen támogassák a törvényjavaslatot.

Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti pad-sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, Rétvári Bence államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására holnap 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája** a lezárásig. Az előterjesztés T/4448. sorszámon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Czibere Károly úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár úr, öné a szó.

CZIBERE KÁROLY, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Asszonyok és Urak! A felzárkózási stratégia, amelyet 2011-ben fogadott el a kormány, alapvetően célként tűzte ki, hogy egy olyan komplex segítő intézményrendszer, szolgáltatási rendszer jöjjön létre Magyarországon, amely alapvetően kétfókuszú, egyrészt aktivizáló, másik oldalon pedig a gyermekeket és a gyermekeket nevelő-gondozó, hátrányos helyzetű családokat eredményesen segíti.

Minden olyan eszközt, minden olyan intézkedést alapvetően támogatni kell, amely képes megszakítani azt az ördögi kört, amely a hátrányos helyzet sokszor generációkon átöröklődő ívét szakítja meg, és fontos minden olyan eszközt erősíteni, fejleszteni és bővíteni, amely ezt a legfontosabb társadalompolitikai célt szolgálja. A felzárkózási stratégia külön kiemeli ezt a területet, kiemeli az intézményfejlesztést, így például a kötelező óvoda bevezetését, de azt is, hogy ehhez kapcsolódóan fontos az egyéb szolgáltatások, természetbeni juttatások körének bővítése és a hozzáférési esélyek javítása.

(11.20)

Az ezzel kapcsolatos és a gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan kitüntetetten megjelenő költségek, kiadások nem jóléti kiadások, nem szociálpolitikai kiadások vagy költségek, hanem befektetés, beruházás nemcsak a gyermekek jövőjébe, nemcsak a gyermeket gondozó családok jövőjébe, hanem az egész nemzet jövőjébe, ezért fontos, és a kormány ebben elkötelezett, hogy minden olyan intézkedést támogasson, értékeljen, és ha az értékelést követően bevált egy program, azt bővítse, fejlessze, amelyek ezt a célt szolgálják. Alapvetően ennek a célnak az elérésében az egyik legfontosabb eszköz maga az intézményrendszer. Tehát kitüntetetten a 3 év alatti gyermekeknél a bölcsődei, tehát a napközbeni ellátás és szolgáltatás, azt követően az óvodai, majd az általános iskolai oktatás és ezen az intézményrendszeren

keresztül biztosítása minden olyan szolgáltatásnak vagy más juttatásnak, amelyek elengedhetlenül fontosak ahhoz, hogy a gyermekek az alkotmányban, az Alaptörvényben foglalt jogukat teljesítsük, a lehető legmagasabb szintű lelki, szellemi, testi fejlődéshez való jogot tudjuk teljesíteni.

A gyermekétkeztetés az elmúlt években ezt a társadalompolitikai célt teljesítette, ezért fontos, hogy folyamatosan a fejlesztésén, a továbbfejlesztésén, a bővítésén gondolkodjunk úgy, hogy azt a társadalompolitikai alapelvet is tudjuk érvényesíteni, hogy a hozzájutási feltételekben, a célzottságban azt az elvet is érvényesítsük, hogy lehetőség szerint senkinek, egy gyermeknek se és egy hátrányos helyzetű gyermeket gondozó családnak se kelljen valamilyen ilyen támogatás vagy juttatás igénybevétele kérelmezése során bizonygatnia a szegénységét, ne kényszerítsük erre a családokat. Tehát minél fiatalabb korhoz kötődik egy ilyen típusú segítség, annál inkább univerzalizisztikus, univerzális jellegű legyen, annál kevésbé kelljen akár jövedelmi teszttel, akár más eszközzel a célzottságát szűkíteni. Ilyen értelemben tehát a kormány elkötelezett a gyermekétkeztetés további szélesítése mellett.

Ennek megfelelően hozott döntést tavaly decemberben az 1732/2014. számú határozatában arról, hogy bővíteni szándékozik az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetést. Ennek nyomán került előkészítésre és benyújtásra ez a törvényjavaslat, amely önök előtt fekszik.

Az előterjesztés javaslatot tesz a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló '97. évi XXXI. törvény vonatkozó rendelkezésének a módosítására, egyrészt a bölcsődékben gondozott, másrészt az óvodákban nevelt gyermekek ingyenes étkeztetésének 2015. szeptember 1-jétől történő bővítése érdekében. A gyermekvédelmi törvény módosításának elfogadása megalapozza, hogy az ingyenes gyermekétkeztetés kiterjesztéséhez szükséges források biztosításáról az idei és a következő évek központi költségvetése gondoskodjon.

A kormány egyik kiemelt célkitűzése, hogy Magyarországon minden gyermek hozzájusson a napi többszöri, egészséges ételhez. Idén már történt jelentős előrelépés a gyermekétkeztetés terén, hiszen az erre szánt támogatás összege mintegy 10 százalékkal emelkedett az előző évihez képest, 53-ról 58 milliárd forintra. Érdemes megjegyezni azt is, hogy az elmúlt öt év során a gyermekétkeztetésre szánt források több mint a duplájára emelkedtek, 28,7 milliárd forintról 58 milliárd forintra. A kormányzat célja továbbra is az, hogy a jelenleginél is több gyermek számára legyen biztosított az ingyenes étkezés lehetősége a bölcsődében és az óvodában. Ennek egyik fontos eszköze a jelen törvénymódosítási javaslat, mely szerint az iskoláskor előtt a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményrendszerben, így a bölcsődében és az óvodákban az ingyenes gyermekétkeztetés lehetősége 2015. szeptember 1-jétől bővüljön. Ezáltal tovább csökkennek ugyanis a családok gyermekneveléssel kapcsolatos terhei, valamint az

intézkedés bevezetése hozzájárul a jövő generációjának egészséges fejlődéséhez.

Az előterjesztés értelmében bővül a bölcsődében és az óvodában ingyenesen étkezők száma, de a tehetősebb, háromnál kevesebb egészséges gyermeket nevelő szülőknek továbbra is térítési díjat kell fizetniük a jövedelemhatártól függően. Az érintett két intézménytípusban az ingyenes étkeztetésre való jogosultság a módosítással kiterjed a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekekre és rajtuk kívül a jelenleg 50 százalékos étkezési térítésszámra jogosult gyermekekre, vagyis a három vagy több gyermeket nevelő családok gyermekeire. Kiterjed továbbá a tartósan beteg és fogyatékos gyermekekre, valamint az eddigi támogatásban nem részesülő, tartósan beteg és fogyatékos gyermeket nevelő családok egészséges gyermekeire is, tehát a testvérekre is, továbbá azon két vagy egy gyermeket nevelő szülők gyermekeire, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130 százalékát, amely az idén 89 408 forint. A javaslat fontos eleme tehát, hogy a tartósan beteg, a fogyatékos gyermeket nevelő szülők többi gyermekére is kiterjeszti az ingyenes étkezés lehetőségét. Ezzel az a cél, hogy a fogyatékos és tartósan beteg gyermeket nevelő család terheinek enyhítése történjen meg a gyermekei felnevelése során.

A javaslat kidolgozása során természetesen számoltunk a 2015. szeptember 1-jétől 3 éves kortól kötelező óvodai nevelésben való részvétellel is. A kötelező óvodáztatás miatti gyermekszám-növekedés miatt az óvodai nevelésbe várhatóan belépő gyermekek közül mintegy 15 ezer gyermek fog ingyenesen étkezni. A javaslat értelmében az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetésre való jogosultság megállapítása a szülőnek a jövedelméről való önbevallásán, nyilatkozatán alapul. Az igénybevétel így tehát a szülő számára nem okoz nehézséget. A kérelmet a bölcsődében, illetve az óvodában terjesztheti elő. A szülői jövedelemnyilatkozatban foglaltakat sem előzetesen, sem utólagosan nem szükséges vizsgálnia sem az intézménynek, sem a települési önkormányzat jegyzőjének, sem más hatóságnak, így a gyermekétkeztetés kiterjesztése nem okoz többlet bürokratikus adminisztratív terhet. Az ingyenes vagy kedvezményes étkezés igénylésének részletszabályait külön kormányrendelet fogja tartalmazni, amely az igénylés megkönnyítése érdekében bevezeti majd azt a kérelemnyomtatványt, mellyel a szülő bejelentheti a bölcsődében, illetve az óvodában a gyermeke ingyenes étkeztetésére vonatkozó igényét.

Az előterjesztésünk elfogadásával mintegy 177 442 gyermek fog hozzájutni a jelenlegi 92 ezer mellett a teljesen ingyenes térítésű étkeztetéshez. Tehát összességében több mint háromszorosára emelkedik azoknak a gyermekeknek a száma, akik óvodában vagy bölcsődében ingyenesen férnek hozzá, kapnak, részesülnek ebben a szolgáltatásban, az étkezésben. Azt gondolom, hogy a javaslat elfogadásával azt a rendkívül fontos társadalompolitikai alapelvet, hogy

a gyermekek közös érdekünk és nemzeti érdek, hogy a gyermekek már az első pillanattól kezdve a lehető legtöbb szolgáltatást, segítséget és támogatást megkapják családjaikkal egyetemben, ez a javaslat alapvetően és jelentősen segíti, ezért kérem a tisztelt Ház támogatását.

Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok sorából.)*

(11.30)

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalások következnek. Ezek első körében a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Kovács Sándor képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

KOVÁCS SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mi, a Fidesz-KDNP országgyűlési képviselői és Magyarország Kormánya az év minden napján azért dolgozunk, hogy egyetlen gyerek se éhezzen hazánkban, és itt a törvényhozásban tehetünk a legtöbbet ennek az eredményességéért. Ezért támogatja a Fidesz-frakció a '97. évi XXXI. törvény módosítását, amely a gyerekek ingyenes étkeztetéséről szól. Kiemelt célunk a gyermekszegénység és a gyermekéhezets felszámolása és a gyermekétkeztetés ingyenessé tétele. A 2010-es kormányváltás óta ilyen célra fordítható költségvetési támogatás összegét megdöbbszöröztük. A gyermekes családokat ma családi adórendszer, adókedvezmény, rezsicsökkentés, szociális gyermekétkeztetés, szociális üdültetés, ösztöndíjak, foglalkoztatási programok, ingyenes tankönyv és a kormány által támogatott otthonteremtési támogatások segítik.

A jelen törvényjavaslat elfogadása után, 2010 őszétől mintegy 320 ezer gyermek számára lesz ingyenes tanév közben az iskolai étkezés. A gyermekétkeztetés ingyenességének jelentős kiterjesztéséről van tehát szó, mert, azt gondolom, erkölcsi kötelességünk, hogy egyetlen gyermek se éhezzen.

A gyermekek étkeztetésére 2015-ben - ahogy államtitkár úr is mondta - 58 milliárd forintot fordítottunk. Ez a 2010-es évhez viszonyítva pontosan duplája az akkori 29 milliárd forintnak. De a nyári étkeztetésre szánt összeget is 400 millió forinttal, összesen 3 milliárd forintra emelte a kormány. A szociális nyári étkeztetések bevezetése óta ekkora összeg még soha nem állt rendelkezésre.

A bölcsődébe járó gyerekek 26 százaléka után egyáltalán nem vagy 50 százalékos kedvezményes összeget kellett fizetni; az óvodásoknál 46 százalék, az általános iskoláknál pedig 58 százalék ez az arány.

A tavasztól induló ételcsomagprogram a bölcsődés korú, a háromévesnél fiatalabb gyermekeket gondozó családokat fogja segíteni. Erre 34 milliárd forintot költünk a következő években. A hároméves kortól kötelező óvoda bevezetése pedig garantálja a gyerekek rendszeres étkeztetését.

A kormány kiemelt figyelmet fordít a szociális rászorulóknak segítésére, 2015-ben 16 milliárd forinttal emelkedik a szociális szolgáltatásokra, a gyermekvédelmi és a gyermekjóléti szolgálatra szánt állami keret.

Az elmúlt három év alatt az elmúlt húsz év legnagyobb gyermektáborozási rendszere is létrejött. Az utóbbi három évben több mint 10 milliárd forintból 400 ezer embernek, köztük 200 ezer gyermeknek teremtettük meg az üdülés lehetőségét. 2015-ben 6 milliárd forintra nő a rászorulóknak üdülési támogatása. Az Erzsébet-program keretében további 3 milliárd forintot szánunk a gyerekek nyári táboroztatására, és ugyancsak 3 milliárd forint van a nyugdíjasok, nagycsaládosok és fogyatékosok pihenésére.

Ebben az évben már az eddigi összeg duplája, 606 millió forintos keretösszeg áll rendelkezésre a nagyon sikeresnek ítélt „Biztos kezdet” gyerekházakra, amelyekben ugyancsak a szakemberek segíti a gyermekszegénység, a gyermekéhezés felszámolását, valamint életviteli tanácsokat, illetve egyéb tanácsokat is adnak. Az eddigi 114 mellé a kormány 50 új ház indítását támogatja a következő időszakban.

A rászoruló családokat ma már tankönyvtámogatás árával sem terheljük. Bevezettük az ingyenes tankönyvellátást felmenő rendszerben, az idei tanévben már a gyerekek 60 százaléka ingyenesen jut tankönyvekhez. A tankönyvkiadásban történt állami szerepvállalásnak köszönhetően a tankönyvek a korábbi évekhez viszonyítva jóval olcsóbbak, 20 százalékkal kerülnek kevesebbe, mint a korábbi években.

Végül engedjék meg, hogy elmondjam, hogy a kormány és a Fidesz meggyőződése is, hogy akkor van étel a gyermek asztalán, ha a családnak van miből előteremteni azt. Akkor van miből, ha a szülők dolgoznak, és a megélhetés terhei csökkenni. Mi a Fideszben ezért dolgozunk. A szegénységből egyedül a munka és a családok terheit csökkentő intézkedések tudják kivezetni az egyént. Ezért arra törekszünk, hogy a segélyek világából a munka világába tereljük a tartósan álláskeresőket, és csökkentsük a megélhetés terheit.

Magyarország tehát jó úton jár, hiszen uniós szinten a legjobban teljesít a munkanélküliség csökkentésében, amely mára 7 százalékra csökkent, és már tartósan 4 millió forint fölött van a foglalkoztatottak száma. Egyre több családban váltja fel tehát a segélyt a fizetés, a szociális rendszer átalakítása is ezt ösztönzi. A családok megélhetését, az ingyenes gyermekétkeztetés mellett ma rezsicsökkentés, családi adórendszer, béremelések, ingyenes tankönyvellátás, értékálló fizetések és értékállóbb nyugdíjak segítik. Idén további 1000 milliárd forintot kapnak vissza a családok a bankok elszámoltatása által és a forintosításnak köszönhetően. Idén júliustól lép életbe a családi otthonteremtés, illetve jövő évtől duplájára emeljük a családi adókedvezményt is, több lépcsőben.

Tehát Magyarország ma kifelé tart a szegénységből és a reménytelenségből. A tartós gazdasági

növekedés és minden idők legnagyobb gazdasági fejlesztési programja több munkahelyet és jobb megélhetést garantál minden magyar állampolgárnak.

Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Kovács Sándor képviselő úr. Most megadom a szót Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! „Gazdagnak lenni egyrészt jó, másrészt követendő példa.” - Magyarország miniszterelnöke, Orbán Viktor 2014-ben mondta ezt a mondatot. Én pedig azt mondom, hogy mi csak olyan sorsot érdemlünk, amelyet gyermekeinknek adunk és biztosítunk, mert a jövő záloga maga a gyermek.

Persze, azt is el kell mondanom, hogy jókora demagógia lenne, ha a szegénységért mindenestől a jelenlegi kormányt okolnám, a helyzet az, hogy a mindenkori kormány felelős a mindenkori szegénységért, és ez alól nincsen semmiféle kibúvó. Itt el kell mondani, hogy azok a bölcsődéskorú gyermekek, akik most bölcsibe járnak, a Fidesz-kormány alatt születtek, és az óvodáskorú gyermekek többsége is.

Az UNICEF 2014. november 1-jén ismertette felmérését, miszerint jelentősen nőtt az oktatásból, foglalkoztatásból és képzésből kiesett 15-24 éves fiatalok aránya, valamint a gyermekszegénységi ráta. Négy év alatt két és félszeresére nőtt azoknak a száma Magyarországon, akik nem tudnak mindig élelmiszert venni. Ez azért az éhezés elég pontos definíciója. A Gallup júniusi felmérése szerint öt év alatt 2013-ig 32 százalékot nőtt azon családok száma, ahol hiány van megfelelő élelmiszerből. Ez a helyzet jelenleg több százezer gyermeket érint Magyarországon. Az Eurostat 2014-ben publikált adatai szerint Magyarországon egy év alatt 5 százalékot ugrott a valamilyen szinten nélkülözők száma, ami 33,5 százalékos. Így az Unió országai közt mi állunk a legrosszabbul. A leggyorsabban és legdrámaibb módon a szegények szegényednek.

(11.40)

Feltehetjük ilyenkor a kérdést, vajon miért van az, hogy az internetadó ellen több tízezer, százezer ember vonul az utcára, ezzel meghátrálásra kényszerítik a kormányt, és ezekért a gondokkal küszködő emberekért soha senki nem vonul utcára. Hogy lehet ez a probléma folyton a periférián? Hogy lehet, hogy ezzel nem foglalkozunk, nem foglalkozik ezzel eleget a média, és lényegében a parlament falai között is ritkán beszélünk róla? Egyáltalán hogyan lehet bármin másról beszélni addig, amíg Magyarországon egy gyermek is éhezik?

Egyes számítások szerint néhány tíz milliárd forintból meg lehetne ezt a problémát oldani. A 2015-ös

költségvetésben több mint 60 milliárd forint van stadionokra, látványberuházásokra több száz milliárd forint. (Révész Máriusz közbeszólása.) Az igazi szegénységgel foglalkozni politikailag, rövid távon legalábbis, egyáltalán nem kifizetődő, és ami nem kifizetődő, az a politika számára nem is létezik. A szegény tömegek politikailag inaktívak, nem tudnak kiállni magukért, és nem is fognak tudni soha. Azok dolga kiállni értük, akik nem annyira szegények, mint ők, vagyis a mi dolgunk és kötelességünk. A szegényekkel ugyanakkor az adott hatalom azt tesz, amit akar: el lehet tőlük venni a családi pótlékot, meg lehet tőlük vonni a segílyt, és lehet őket kényzermunkára vinni.

Ma Magyarországon 620 ezer gyermek otthona nedves, penészes és egészségtelen. A magyar gyerekek 35 százalékának komoly anyagi nélkülözést kell elviselnie. Mondhatnánk azt is, hogy Magyarország az igazságtalanság és a gyermekszegénység országa. Ma a legnagyobb szegénységi kockázatot jelenti, ha egy fiatal pár gyermeket vállal.

A német Bertelsmann Alapítvány az utóbbi években rendszeresen elkészíti az Európai Unió országainak listáját a társadalmi igazságosság szempontjából. Magyarország az utóbbi években folyton a lista aljára kerül, 2014-ben csak Románia, Bulgária, illetve Görögország volt rosszabb a társadalmi igazságosság szempontjából. A felmérés azt mutatja, hogy hazánkban különösen drámai az egyik komponens, a gyermekszegénységet jelző mutató: 2008-ban 24,4 százalékuknak kellett szembenéznie komoly anyagi nélkülözéssel, 2014-ben már 35 százalékuk járt így; ez már Romániánál is rosszabb, és csak Bulgáriát előzzük meg.

Szintén drámai a gyerekek életszínvonal-esélyeit bemutató indikátor: már 2008-ban is csak Romániában és Bulgáriában kellett több gyereknek szembenéznie a társadalmi kirekesztettséggel. Akkor ez a szám 31,1 százalékukat jelentette, majd az arány a Fidesz kormányzása alatt 43 százalékra romlott. Minden harmadik gyerek egészségre ártalmas körülmények között él Magyarországon. Közülük 170 ezer gyermek olyan lakásban él, ahol nincs vécé, és ennél is többen vannak, akiknek még a hivatalos adatok szerint is sötét az otthona.

Az UNICEF kutatóintézetének „A válság gyermekei” címmel 2014 őszén megjelent 12. éves jelentése 41 OECD- és európai uniós tagállamot rangsorol aszerint, hogy a gyermekszegénység 2008 óta nőtt vagy csökkent. A gyermekszegénység változását vizsgálva Magyarország a 41 fejlett ország rangsorának alsó harmadában, a 29. helyen helyezkedik el. A jelentés szerint 2008 és 2012 között a gyermekszegénységi ráta 3 százalékponttal, 22,6 százalékra nőtt; ez körülbelül 33 ezer fős növekedésnek felel meg. A jelentés azt is megállapította, hogy Magyarországon a gyermekek szegénysége mélyült.

A szegénysorra született kisbabáknak nincs kiságyuk, gyakran még pólyájuk sem, nem jár nekik extra meleg, sokáig szopnak, és korán megkapják a felnőttek ételét. A szegénység szubkultúrájából isko-

lába érkező gyerekeknek otthon nem jut tolltartóra, táskára, és egyáltalán nem jut zsebpénzre vagy mobiltelefonra; felsős korukra megszokják, hogy ne is legyenek ilyen vágyaik. Az iskolában nap mint nap élik meg, hogy ők a fogyasztói társadalom másodrangú polgárai, akiknek jobb esetben csak a turkálóból jut ruha, rosszabb esetben csak a segélycsomagokból, vagy egyáltalán nem lesz mit felvenni télire. Az iskolában a rászorultak ingyenebédet kapnak; nem egy köztük ételhordóval jár, hogy a maradékot hazavihesse. Az ünnepeken külön gondot jelentenek a szülőknek, mert ilyenkor nincs iskolai ingyenebéd, és otthon kell több napig etetni a gyerekeket. A szegény családok gyermekei kirekesztődnek a fizetés kortárs programokból, kirándulásokból, táborokból. Ők egy új középkorban élnek: iskolába kerülés előtt nem láttak még vízöblítés vécét, és csak kései életkorban sikerül elhagyniuk a település határát, ahova születtek.

A legszörnyűbb mégis a helyzet kilátástalansága, azaz az, amit ma már tudunk és világosan látunk: a nyomor újratermeli önmagát, előbb-utóbb ez a most mélyszegénységben felnövekvő generáció a szüleiktől megtanul szegényként gondolkodni és perspektívák nélküli, napi túlélésre berendezkedni. Szociológiai tény, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű családokban felnövő gyerekek nagy eséllyel járják be újra a szülők kudarcos életútját, jövőkép- és motiváció nélküliek lesznek, ahogyan azt a szüleiknél tapasztalták. A szülők olyan alapvető ismereteket nem tudnak átörökíteni utódjaikba, amelyek a nyomorból való kitorást szolgálnák.

A szegénysor életvilágát hitelesen bemutató L. Ritók Nóra szavait olvastam fel az imént.

Az előttünk fekvő javaslat lényege, hogy 2015. szeptember 1-jétől a gyermekétkeztetés során azok a bölcsődések és óvodások is 100 százalékos kedvezményre lesznek jogosultak, ingyenes étkezést kapnak az óvodában, akik három- és többgyermekesek, valamint fogyatékos gyermeket nevelő, sőt azon családok gyermekei, ahol ilyen gyermek él, valamint a korábbi kedvezményezettelen felül azok az egy- és kétgyermekesek is, ahol a jövedelem a meghatározott összeget nem haladja meg. Ez az összeg 2015-ben 89 408 forint.

Itt el kell azt mondani, hogy a Magyar Szocialista Párt üdvözli a gyermekétkeztetés kiterjesztését. Úgy tűnik, a kormány rájött, hogy valamit tenni kell a gyermekszegénységgel kapcsolatban, viszont elfogadhatatlan az, hogy több évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy ez megtörténjen, ez a minimális változás megtörténjen. Akár azt is gondolhatnánk, hogy eljutott valami önökhöz azokból a gondolatokból, azokból a problémákból, amelyekkel többször foglalkoztam én magam is és a Magyar Szocialista Párt is, és sok esetben szóltunk róla, írásbeli kérdéseket tettünk fel és akár költségvetési módosítókat adtunk be.

Azonban a költségvetés most benyújtott módosításával nem fedezik a szükséges forrásokat, ami feltehetően azt fogja jelenteni, hogy a kivéreztetett önkormányzatoknak kell majd kiegészíteniük ezt a

forrást. Itt fel kell szólítani a kormányt, hogy ha valóban fontos a gyermekek étkeztetésének ügye, akkor a forrást is mellé kell rakni. A Magyar Szocialista Párt fontosnak tartja, hogy nincs elfogadható szám Magyarországon arra, hogy mennyi gyermek éhezhet, ez a szám nulla kell hogy legyen. Felhívjuk a kormány figyelmét arra, hogy a legrosszabb helyzetű gyermekeknek a szünetidőben vagy akár a hétvégén is biztosítani kellene a rendszeres étkezést.

Én is olvastam a ma megjelent hírt, amit az államtitkár úr jelentett be, hogy 2016-tól megszüntetik a pályázati rendszert a nyári szociális étkeztetésben. Örvendek, hogy tegnap elmondtam a költségvetési módosítónál, hogy ezt meg kellene szüntetni, pont tegnap este, de már többször is; örülök, hogy ez olyan gyorsan eljutott önökhöz, és intézkednek is, és ráadásul annak is, hogy pluszforrásokat biztosítanak, hogy ne csak a nyári szünetben, hanem a többi napon is. Felteszem a kérdést, államtitkár úr, hogy miért kell várni 2016-ig; egy stadionról lemondunk, és megvan a költségvetésben a forrás hozzá.

Itt el kell mondani, hogy örömmel fogadjuk azt - én is tegnap elmondtam a felszólalásomban, hogy hány gyermek kap és milyen intézményben valamifajta kedvezményt.

(11.50)

Ma a bölcsődés korú gyermekek 16 százaléka, alig 16 százaléka, 14 százaléka jár bölcsődébe, és körülbelül 2 százalék még, aki családi napközibe. Van még 84 százalék, aki ott van gyermek, és gondoskodni kellene róluk is. Nem elég az, hogy majd 2016-tól a segélycsomagokat elkezdik osztogatni, és nem is ez a legalapvetőbb megoldás arra, hogy a 0 és 3 év közötti gyerekek problémáját megoldjuk.

A gyermekszegénység felszámolásában ez csak egy lépés, és államtitkár úr elmondta, hogy a 2011-es stratégiában már kidolgozták. Megint csak felteszem a kérdést, hogy 2015 van: mi tartott ennyi ideig? És az alatt a 3-4-5 év alatt, amikor kormányoztak, amit felolvastam, felmérések is bizonyítják, hogy drasztikus módon nőtt Magyarországon a gyermekszegénység. Sokkal hamarabb kellett volna a kormánynak beavatkozni. Ez is csak egy kis lépés, és tényleg felszólítjuk a kormányt, hogy nem a 2016. évi költségvetésnél kell pluszforrásokat betervezni, hanem már most meg kell oldani a téli szünetben, az év 365 napján, a nyári szünetben. A gyermekeink megérdemlik ezeket a pluszforrásokat, és úgy gondolom, amit az elején is elmondtam, hogy a jövő záloga a gyermek, és ez kell hogy a legfontosabb legyen számunkra. Mindenekelőtt ez kell hogy a kormány szeme előtt lebegjen. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony. Következő előre bejelentett felszólaló, illetve a KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Szászfalvi László képviselő úr.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ, a KNDP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány tavaly december 12-én döntött az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés bővítéséről az 1732/2014. számú kormányhatározatban, amely kimondja, hogy a kormány egyetért azzal, hogy a kisgyermekeket ellátó intézményrendszerben minél szélesebb körben szükséges térítésmentesen biztosítani az étkeztetést. A kormányhatározat értelmében el kell készíteni a vonatkozó jogszabályok módosítását a bölcsődékben és az óvodákban nevelt gyerekek ingyenes étkeztetésének bővítése érdekében. E feladat végrehajtása érdekében került elének ez a törvényjavaslat, a Gyvt. gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályainak módosítása érdekében.

A javaslat értelmében bővül a bölcsődében és az óvodában ingyenesen étkezők száma, de a tehetősebb, háromnál kevesebb gyermeket nevelő szülőknek továbbra is térítési díjat kell fizetniük a jövedelemhatártól függően. A bölcsődében és az óvodában az ingyenes étkezésre való jogosultság a javaslat értelmében 2015. szeptember 1-jétől kiterjed a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeken kívül a jelenleg 50 százalékos étkezési térítési díjkedvezményre jogosult gyermekekre, három vagy több gyermeket nevelő családok gyermekeire, tartósan beteg és fogyatékos gyermekekre, és azon két vagy egy gyermeket nevelő szülők gyermekeire, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárukkal csökkentett, azaz nettó összegének 130 százalékát. Jelenleg csak maga a tartósan beteg, fogyatékos gyermek jogosult a kedvezményes étkezésre, az egészséges testvére nem. A javaslat a tartósan beteg, fogyatékos gyermeket nevelő szülő másik gyermekére is kiterjeszti az ingyenes étkezés lehetőségét, elismerve ezzel, hogy az ilyen család nagyobb terhet visel a gyermekei felnevelésével.

Tisztelt Országgyűlés! Az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetésre való jogosultság megállapítása a szülőnek a jövedelméről való önbevallásán, nyilatkozatán alapul. A javaslat értelmében a szülői jövedelemnyilatkozatban foglaltakat sem előzetesen, sem utólagosan nem vizsgálja sem az intézmény, sem a települési önkormányzat jegyzője. A jövedelemről történő nyilatkozat benyújtása csak az egyéb okból ingyenes étkeztetésre nem jogosult családokat, azaz a háromnál kevesebb gyermeket nevelő, továbbá a tartósan beteg, fogyatékos gyermeket nevelő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem jogosult családokat érinti.

A javaslat meghatározza, hogy a jövedelem számításánál mely személyi kört kell közös háztartásban élő családtagként figyelembe venni, továbbá rögzíti, hogy az ingyenes vagy kedvezményes étkezésre való jogosultság megállapítását a családba fogadó gyám a saját és a gyámság alatt álló gyermekek vonatkozása-

sában is kérheti. A bölcsődében a fenntartó döntése alapján az étkeztetés mellett a gondozásért is kérhető térítési díj, a javaslat csak az étkeztetés tekintetében bővíti a térítésmentességre jogosultak körét, a gondozási díj vonatkozásában nem.

A kormány döntése értelmében 2015. július 1-jétől a szakiskolák és szakközépiskolák fenntartásáért, illetve szakmai irányításáért az állami szakképzési és felnőttképzési szerv, a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal felel, amely ettől az időponttól közel ötszáz iskolát vesz át a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtól. Emiatt szükséges a Gyvt. gyermekétkeztetésre vonatkozó ezen szabályainak a módosítása. A Gyvt. jelenleg hatályos szövege értelmében az iskolák tekintetében a települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladata a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által fenntartott intézményekben étkezőkre terjed ki.

Tisztelt Ház! Tisztelt Országgyűlés! Néhány gondolatot hadd mondjak a létszámokról és nagyságrendekről, bár az előttem szólók is már beszéltek természetesen erről. A kormány 2015. szeptember 1-jétől kiterjeszti az ingyenes bölcsődei és óvodai étkeztetés lehetőségét a jelenlegi 92 ezer főről várhatóan 321 ezer főre. Jelenleg az óvodások 98 százaléka, 316 ezer gyermek, a bölcsődéseknek pedig 81 százaléka, 26 ezer fő tud étkezni az intézményekben. Ez együttesen 343 ezer érkezésre jogosult gyermeket jelent a két intézménytípusban összesen. Ennek a 343 ezer főnek jelenleg mintegy negyede, 27 százaléka, 92 ezer, szociálisan rászoruló, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családban élő gyermek ingyenesen étkezhet.

A fentiekhez hozzá kell még számolnunk az óvodáztatási korhatár három évre módosítása miatt az étkeztetés körébe újonnan bekerülő, körülbelül 15 ezer gyermeket, akiknek túlnyomó része szintén ingyenesen étkezhet majd. Ennek alapján a bölcsődékben és az óvodákban étkező gyermekek száma a 343 ezerről várhatóan 358 ezer főre, ezen belül az ingyenesen étkezőké 3,5-szeresére, arányait tekintve 27 százalékról 90 százalékra fog emelkedni.

Tisztelt Országgyűlés! A gyermekétkeztetésre fordított összegek ezzel együtt tovább emelkednek, bár itt még meg kell jegyezni, hogy 2010-2015 között is jelentősen, 29 milliárd forintról 58 milliárd forintra, azaz a duplájára növelte a kormány ezeket a forrásokat, és mindemellett a szociális nyári gyermekétkeztetésre szánt összeg is 2,4 milliárd forintról 3 milliárd forintra, vagyis 25 százalékkal emelkedett. Az összes étkeztetésre fordított összeg így 31 milliárd forintról 61 milliárd forintra nőtt öt év alatt. Az intézményi gyermekétkeztetés összege az idei évi szeptemberi bővítés után várhatóan további 3,5 milliárdval, 58 milliárd forintról körülbelül 61,5 milliárd forintra nő, 2016-ban pedig az ingyenes étkeztetés kiterjesztése miatt 10-11 milliárd forintos többletkiadást eredményez, amelynek révén körülbelül 70 milliárd forintra emelkedik az erre a célra fordított keretösszeg a következő esztendőben. A kormányzati intézkedés családokra gyakorolt hatása, egy átlagos

családnak egy gyermek havi étkeztetése 7-10 ezer forint közötti összegbe kerül, így a bővítésnek köszönhetően havonta ekkora megtakarítás jelentkezik majd az érintett családoknál, az érintett szülőknél; ahol féláron ettek eddig a gyerekek, ott értelemszerűen az előbbi összegnek a fele.

2016-ban összesen 12-13 milliárd forintot spórolhatnak meg ezzel az érintett családok, ami, azt gondolom, hogy rendkívül fontos előrelépés lesz a gyermekszegénység elleni küzdelemünkben.

(12.00)

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! Mindezek alapján azt állíthatjuk és meggyőződésem, hogy a kormány ezzel a következő lépésével is bizonyítja azt, hogy a kormány támogatja a rászorult családokat, a rászoruló gyermekeket.

Ez az előttünk fekvő törvényjavaslat harmonikusan illeszkedik a kormány eddigi családtámogatási, foglalkoztatáspolitikai rendszeréhez, amelyek együttes, komplex hatása kell elősegítse a szegénység, a kiszolgáltatottság visszaszorítását és lehetőség szerint mielőbbi felszámolását. Ilyen intézkedések voltak az elmúlt években: a családi adórendszer kialakítása gyermekek utáni adókedvezményrel; a „segély helyett munkát” program; a köznevelési intézményrendszer átalakítása, lásd az óvodai programok bevezetése; felzárkózási és esélyegyenlőségi programok, például a „Biztos kezdet” házak működési stabilizálása, hiszen immár nem csak pályázati forrásokból működnek ezek a házak, illetve ezeknek a továbbfejlesztése ebben az esztendőben 50 újabb „Biztos kezdet” ház elindításával. Ilyen fontos intézkedés volt a rezsi-csökkentés, amely szintén ezeket a családokat is segítette és támogatta; az Erzsébet-programok beindítása, amely a hátrányos helyzetű, szegény sorban lévő gyermekek számára különböző programokat, lehetőségeket, pihenési lehetőségeket, üdülési lehetőségeket biztosított; az ingyenes tankönyvprogram; a családi otthonteremtési program beindítása ebben az esztendőben.

Meggyőződésünk, hogy csak mindezen intézkedések, mindezen programok komplex együttműködése, a kormány, az állam felelősségvállalása, illetve az emberek egyéni felelősségvállalása, a szülők egyéni felelősségvállalása, a társadalmi közgondolkodás változtatása, érzékenyebbé tételének intézkedései, mindezen felelősségvállalásoknak és mindezen kormányzati és parlamenti intézkedéseknek az együttes hatása lehet csak eredményes a gyermekszegénység felszámolásának elérésében.

Nem szeretnék belemenni számháborúba, hiszen annyiféle szám hangzott el minden felszólaló részéről. Azt gondolom, hogy nagyon-nagyon fontos azért látni azt a folyamatot... - szocialista képviselőtársam beszélt bizonyos számokról. Államtitkár úr néhány nappal ezelőtt bejelentett nagyon fontos és pozitív számokat részben a KSH, részben pedig a Társaság felméréseire vonatkozólag. Tekintve, hogy a szocialista képviselőtársaink a KSH adatait nem

nagyon szeretik hitelesnek tekinteni, ezért a Tárki adatait szeretném jelezni, amely azt mondja, hogy az uniós szabvány szerint 11 jellemző elemzése következtében szinte mind a 11 mutató tekintetében jelentős javulások voltak az elmúlt két esztendőben. Szeretném kiemelni, hogy a súlyos anyagi deprivációban élők aránya 37 százalékról 28 százalékra csökkent a Tárki kimutatása szerint, illetve a nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők 15 százalékról 9 százalékra esett 2012-14 között.

Örülök annak, hogy szocialista képviselőtársam jelezte, hogy nem szeretne mutogatni, hiszen azt gondolom, hogy minden kormánynak igenis felelősége a gyermekszegénység elleni küzdelem. Minden kormány időszakában meg kellett volna tenni ezeket a komplex programokat, amelyeket az elmúlt időszakban mi elindítottunk, és ezzel együtt azt mondom, hogy még ez is kevés. Ezzel együtt is még jobban és hatékonyabban kell törekednünk annak érdekében, hogy a különböző intézkedéseink, a különböző programjaink szintézisben és harmonikusan együtt tudjanak hatni, hiszen egy-egy intézkedés önmagában nem fogja megoldani azokat a problémákat, amelyekről együtt, közösen beszélünk, hanem több, sok intézkedés, felelősségvállalás és együttműködés együtthatásaként érhetjük el talán egyszer azt, hogy elmondhatjuk, hogy egyetlenegy gyermek sem éhezik Magyarországon, egyetlenegy gyermeknek sem kell úgy felnőnie, hogy szegénységben és rászorultságban kell töltenie a gyermekkorát. Mindannyian azt szeretnénk természetesen, hogy mindenki jólétben, szellemi, lelki és anyagi teljességben tudjon felnővekedni Magyarországon.

Mindezek alapján én azt tudom mondani, hogy ez a törvényjavaslat, ez az előterjesztés a KDNP részéről mindenképpen egy maximálisan támogatott előterjesztés. Úgy gondolom, hogy ez a törvényjavaslat egy fontos lépés annak érdekében, hogy elérhesük azt, hogy a rászoruló gyermekek hozzájutnak mindahhoz, amire szükségük van akár bölcsődés-ként, akár pedig óvodásként.

Támogatjuk a törvényjavaslatot, és kérem, hogy a parlament, az Országgyűlés, képviselőtársaim is támogassák majd azt. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Szászfalvi képviselő úr. Most megadom a szót Vágó Sebestyén képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

VÁGÓ SEBESTYÉN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Számháborúba én sem szeretnék belemenni, mert mióta az eszemet tudom, a statisztikákban nem igazán hiszek, még a reprezentatív felmérések eredményében sem igazán hiszek.

Amikor azt látjuk, hogy a kutatások alapján javul az életszínvonal Magyarországon, csökken a szegények száma, ezzel ellentétben az ember a minden napokban az utcán akár egy bevásárlás, akár bármi-

lyen magánéleti vagy mindennapi tevékenység során azt tapasztalja, hogy ez nem változik, sőt, egyre rosszabb a helyzet.

Tehát a szavakkal lehet játszani, lehet azt mondani, hogy a depriváltság fogalmát bele vesszük, és hogy hányan élnek ebben az állapotban, csak a depriváltság ingerküszöbe, ahogy csökken az életszínvonal, én úgy gondolom, hogy az emelkedik is. Tehát minél szegényebb egy társadalom, annál kevésbé érzik az emberek szegénynek magukat, mert mindenki a saját helyzetét másokéhoz viszonyítja, és amikor a szakadékok egyre tágabbak, és azt látják, hogy többen vannak náluk sokkal nehezebb helyzetben, habár ők mondjuk, a szociális szférában dolgozva minimálbér körül keresnek, mégis azt gondolják, hogy legalább biztos állásuk van, legalább biztos jövedelmük van, nem érzik magukat depriváltaknak, és akár egy ilyen felmérés során ők nem sorolják saját magukat a szegények sorába. Tehát kicsit csalókák ezek a számok. Ha ebből indulunk ki, akkor nagyon sokszor tévútra juthatunk.

A javaslatra rátérve, természetesen egyetértünk abban, hogy a gyermekszegénység, a gyermeknélkülözés ellen küzdeni kell, mert a véleményem az, hogy ha a gyermeknek nélkülöznie kell, akkor teljesen mindegy akár társadalmi, akár egyéni szempontból is, hogy ez a szülők felelőssége, az ő társadalmi helyzettől, a szülők felelőssége-e vagy nem. Itt azt kell figyelembe vennünk, hogy ez a nélkülözés minél kisebb legyen vagy teljesen megszűnjön, ugyanis ezzel adjuk meg a lehetőséget arra, hogy ebből a még nélkülöző gyermekből egészséges mentális és fizikai körülmények következtében egy egészségesebb mentális szinten lévő felnőtt válhat, mint akár a szülei. Ezzel akár segíthetjük a társadalmi mobilitást is. Tehát természetesen egyetértünk azzal, hogy minden olyan eszközt fel kell használni ennek a célnak az érdekében, ami hozzásegíthet bennünket ehhez a célhoz, és ennek egyik része az, hogy kitágítjuk az ingyenes étkeztetés lehetőségét.

Ez felvet egy másik problémát is, a demográfiai helyzet problémáját. Szó volt már a családtámogatási rendszerekről. Én azt gondolom, hogy minden magyar országgyűlési képviselőnek az olyan törekvéseket támogatnia kell, ami ezen a helyzeten megpróbál változtatni.

Itt meg kell ragadnom az alkalmat, hogy erről a témáról beszéljek egy kicsit. Úgy gondolom, hogy akkora bajban vagyunk és akkora bajban leszünk, hogyha ezek a tendenciák így folytatódnak, hogy minden egyes képviselőnek minden egyes alkalmat föl kell használnia arra, hogy ezekről a problémákról beszéljen, hátha egyszer eljutunk a megoldás irányába is.

Tehát a demográfiai helyzet: előregedő társadalomban élünk, ami nemcsak amiatt van, hogy egyre kevesebben, alacsony számban vállalnak gyermekeket, hanem amiatt is van, hogy a munkaképesse váló fiatalok - akiket azért, zárójelben megjegyzem, a magyar állam költségvetéséből tanítottunk ki -, amint elérik a munkavállalói kort, befejezik a tanul-

mányaikat, egyértelmű, hogy azon gondolkodnak, hogy ne Magyarországon, hanem valahol külföldön vállaljanak munkát.

Egyik nap képviselőtársaimmal beszélgettünk erről a témáról. Belementünk lottózásba, mondtunk számokat, hogy a fiataloknak hány százaléka gondolhatja így, de én úgy gondolom, hogy a fiatalok többsége már ezen az alternatíván gondolkodik, és gondolom, hogy 90 százalék körül lehet azoknak a száma, akiknek megfordul a fejében ez a lehetőség is. Ez az, amin változtatni kell.

(12.10)

Ezen változtathatnak az olyan törekvések, amelyek ösztönözhetik a gyermekvállalást azzal, hogy újabb kedvezményeket adnak a gyermekeket vállaló szülőknek. A gyermekétkeztetés lehetőségének kitágítása is ebbe a kategóriába tartozik.

A másik pedig az, hogy a Jobbik képviselői a bekerülésük óta, sőt már a bekerülésük előtt is akkori politikusi azon az állásponton voltak, hogy a természetbeni juttatások irányába kell elmozdulni minden egyes juttatásnál, és ez nemcsak a szociális ellátásra vonatkozik, hanem egyéb juttatásokkal kapcsolatban is, hol finomabb, hol pedig keményebb, drasztikusabb formában. Éppen ezért a gyermekétkeztetés kitágítása is ebbe a kategóriába tartozik. Itt céltalan biztosan az a gyermek fogja megkapni ezt a lehetőséget, ezt a juttatást, aki célpontja is tulajdonképpen az Országgyűlés által meghatározott juttatásnak.

Egy-két esetben látjuk azt, hogy a kormány elindult ebbe az irányba, mégsem értjük azt, hogy ezt teljesen alátámasztó, sőt megerősítő, a Jobbik frakciójától jövő javaslatokat mégis miért söprik le az asztalról. Gondolok akár a szociális kártyára, ami egyértelműen bebetonozná és fixszé tenné az ellátások rendszerét, követhetővé, célzottá, és amire a törvényalkotó vagy az állam szánta.

Tehát az irány jó, de azt gondolom, még erősebb lépéseket kell tenni. Természetesen az összefoglaltak alapján azt mondom, mivel demográfiai helyzetet és nélkülöző gyermekeket látunk, ezért a Jobbik frakciója a javaslatot támogatni fogja. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Szórványos taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Vágó Sebestyén képviselő úr. Most megadom a szót Szél Bernadettnek, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő asszony.

DR. SZÉL BERNADETT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Államtitkár Úr! Végre egy olyan javaslat van előtünk, amit jó szívvel tudunk támogatni, mert hosszú évek óta ez az első olyan lépés, amikor érdemben lépnek a gyermekszegénység, a gyermekéhezés visszaszorítása érdekében.

Viszont azért Szászfalvi képviselőtársamra muszáj reagálnom. Ők szeretik azt a kifejezést használ-

ni, hogy számháborúba nem kívánnak belebocsátkozni. Nos, háborúról itt szó nincsen. Itt arról van szó, hogy vannak tények, amelyekkel szembe kell néznünk. Ezeket a tényeket kell felelősen értelmeznünk. Egy statisztika pontosan annyit ér, amennyire felelős emberek kezébe kerül, és a valóságot képes bemutatni. Azt látom, hogy amíg a legszegényebb kétmillió emberből ebben az országban 700 ezer gyermek, akkor nekem miniszterelnök úrral komoly vitáim lesznek, ha ő arról beszél, hogy ezzel a lépéssel zárójelbe tudjuk tenni a gyermekszegénység kérdését.

Úgyhogy, tisztelt államtitkár úr, az LMP nevében üdvözlöm, hogy önök most ezt az intézkedést megteszik. Viszont egyben szeretném rá fölhívni a figyelmét, hogy ez a küzdelem eleje, és itt tovább kell menni. Azt gondolom, hogy ez egy pártok felett álló ügy, és nagyon-nagyon sajnálom, hogy a Fidesznek ennyi idejébe került az, hogy érdemben lépjen. Egyben hadd fejezzem ki örömemet, hogy engedtek önök annak a hatalmas nyomásnak, amit sok oldalról gyakorolt önökre az ellenzék azzal kapcsolatban, hogy ne nézzék tovább tétlenül ezt a helyzetet.

Én 2012 óta vagyok képviselő, és az egyik első intézkedésem az volt, hogy nyáron, amikor hosszú nyári szünet van, és nagyon sok gyereknek ebben az országban nincs mit ennie, körbeutaztam megyéket, körbeutaztam városokat és falvakat, egészen kicsi falvakat. Volt olyan fideszes polgármester, országgyűlési képviselő, aki nemes egyszerűséggel nem engedett be a városházára, hogy konzultáljak az ott dolgozó szociális szakemberekkel a helyzetről. Tehát én innen indultam, és örülök, hogy most itt ülök önnel szemben, ön most egy másik államtitkár, és végre van valami, amit letettek az asztalra ezzel kapcsolatban. És végre azt tudjuk mondani, hogy pozitív intézkedés történik.

Viszont vannak kérdéseim. Hét kérdést fogalmaztam meg, és kérem államtitkár urat, hogy ezekre mindre válaszoljon, mert ezek azok a pontok, amelyekben ez az egész változás megrekedhet, nem léphet tovább. Szóval, amint mondtam, ez a küzdelem első lépése, ez most egy eredmény, ezt megadom önnek, ön ezt elérte, és ez menjen tovább. Ugyanis azt szeretném, ha ezt kiterjesztenék a középiskolásokra is. Ugyanis 14 éves kor alatt is van éhezés, és 14 éves kor fölött is van éhezés. Azt gondolom, ön is tudja, itt is vannak rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók. Azt gondolom, fokozni kell a kormány erőfeszítéseit, és ide is ki kell az ingyenességet terjeszteni.

A másik. Arra invitálom önöket, hogy nézzék meg ezt a hosszú nyári szünetet, és nézzék meg értő szemekkel, ami akkor zajlik. Emlékszem rá, még Balog Zoltánnak volt egy nyilatkozata; most nincs itt köztünk, de idézem őt: „Az Emberi Erőforrások Minisztériuma első féléves tervei között szerepel, hogy megoldást találjon a hétvégék, a nyári és téli szünet alatti ingyenes gyermekétkeztetés kiterjesztésére, figyelemmel a szükséges költségvetési források vizsgálatára is.” Szeretném, ha nyilatkozna arról állam-

titkár úr vagy a miniszter, hogy megvan-e a megoldás, vagy ha még keresik, akkor pontosan hol tartanak. Mert azt gondolom, nem volt véletlen az, hogy folyamatosan azt hallottam a korábbi években is, hogy amíg iskolaidó van vagy az óvoda működik, addig még csak-csak megoldjuk. Megoldjuk abból a kevés pénzből, ami van, megoldjuk nagyon nagy elhivatottságból, szeretetből, emberségből, valamit próbálunk tenni, hogy csökkentjük a hiányt. De mi van akkor, amikor nincs oktatás? És Magyarországon nagyon hosszú a nyári szünet, nagyon hosszú az az idő, amíg a szülők törik a fejüket, hogy mit adjanak a gyermekeknek enni.

A nyári gyermekétkeztetéssel pedig van egy nagy gond, hogy továbbra is csak a rászoruló gyermekek ötödét éri el. Nagyon régóta kilincseltem az ön elődjénél, hogy radikálisan emeljék meg a forrásokat. Azt hozzá kell tennem, hogy itt amilyen lépések voltak, 2009-ben megemelték a mostani szintre, és utána még adtak hozzá 6 milliárdot, de a helyzet az, hogy ez még mindig nagyon kevés. Azt gondolom, és ezt idézte Szászfalvi képviselőtársunk is, hogy itt volt emelés, de még mindig a gyermekek ötödénél tartunk. Azt gondolom, államtitkár úr, itt az idő, hogy ezzel is szembenézzenek, hogy ezen a helyzeten is változtatni kell.

A másik kérdésem a mostani törvény fedezetére vonatkozik. Az önkormányzatok joggal tartanak attól, hogy őket fogja pluszterher viselése érinteni. A kiadási többletek ott fognak lecsapódni. Elmondom én, államtitkár úr, miért gondolom, hogy jogos az önkormányzatok aggodalma. Kijegyztettem, hogy önök azt mondták, EMMI-adatokról van szó, hogy szeptember és december között 7 milliárd, jövőre pedig összesen 19 milliárd forint megfizetésétől mentesítik a családokat. Tehát ez az a pénz, amit önök rászánanak ennek a törvénynek a fedezetére.

Ha viszont megnézem, hogy mi van a keretben, akkor azt látom, hogy az idén csak 3 milliárdot szánunk erre, szemben azzal a 7 milliárddal, ami alól a családokat mentesítenék, és az a 19 milliárd, amit jövőre mondtak, hogy a családokat ennyitől mentesítik, ott 10 milliárd van betáblázva. Ez, akárhogy is nézem, a szükséges összeg fele. Ezért szeretném öntől megtudni, hogy akkor hol van a másik fele ennek a keretnek. Novák Katalin államtitkár asszony meghallgatásán voltam, ott is beszéltünk erről a kérdésről, viszont szeretném, ha itt, a parlament ülésstermében is elhangozna az ezzel kapcsolatos EMMI-álláspont.

Van nekem még egy aggodalmam, és ez a közétkeztetési rendelettel kapcsolatos. Ezt önök húzzák-halasztják. Feltételezem, hogy azért, mert a jobb minőségű étel több pénzbe kerül, és úgy gondolom, nincs meg erre a forrás. Viszont azért azt látni kell, az, hogy most ingyenes lesz az étkezés, nem eredményezheti azt, hogy még silányabb lesz a táplálék, amit a gyermekek kapnak. Tehát ezért szeretném azt leszögezni, legyen az kimondva, legyen az fontos, hogy az ingyenesség nem jelenthet minőségbeli romlást. Szeretném kérdezni azt is államtitkár úrtól, hogy a

forráshiányos önkormányzatoknál fel vannak-e önkészítve arra, hogy pénzzel segítsék őket.

A miniszterelnök úrral továbbra is komoly vitám van azzal kapcsolatban, hogy a gyermekszegénységet mennyire lehet lekorlátozni a gyermekéhezés problémájára. Ugye, ő azt nyilatkozta szó szerint a Kossuth rádióban, hogy „az ingyenes gyermekétkeztetés kiterjesztésével zárójelbe tehetjük a gyermekszegénységről szóló vitákat”. Őszintén remélem, hogy ez nem így van. Ha miniszterelnök úr ezt így gondolja, akkor ez egy nagyon lelketlen hozzáállás. Nagyon szeretném azt kérni önöktől, hogy ne legyen az, hogy önök most megcsinálták ezt a törvényt, és akkor ezzel kipipálják a feladatokat. Azt szeretném látni, hogy önök egy olyan útra lépnek, ami a gyermekekről szól. Azt szeretném látni, hogy meggyőzik miniszterelnök urat arról, hogy újabb és újabb lépések kellemenek annak érdekében, hogy csökkenjen a gyermekek nélkülözése, ami ezerféle, mint tudjuk. Van olyan is, hogy cipője nincs, amiben iskolába, óvodába el tudna menni; van olyan, hogy kap enni, de nincs benne elég tápanyag, és nem tud úgy növekedni, nem lát gyümölcsöt az a gyermek, nem lát zöldséget; van olyan, hogy nincs ruhája, van olyan, hogy nem tudja megkapni a gyógyszereket, és folytathatnám tovább.

(12.20)

Azt hiszem, a XXI. században az is gyermekeknek osztályrészül kellene jusson, hogy eljussanak színházba, tudjanak könyveket olvasni, de tudjuk mindannyian, hogy tömegével vannak olyan családok, ahol még színes ceruza sincsen, hogy rajzolni tudjanak. Én azt gondolom, hogy egy ilyen országban nem szabad ilyen kijelentéseket tenni, és azt gondolom, hogy miniszterelnök úrnak ezt a kijelentését vissza kellene vonnia. Én az remélem, hogy önök elkezdik folytatni ezt a programot. Én adtam önöknek egy javaslatot a középiskoláról. Szeretnék megnyugtató válaszokat kapni a fedezetről, a költségekről.

Azért is indokolt az aggodalmam, mert világosan látszik, hogy a Fidesz hajlamos arra, hogy a problémákat a szőnyeg alá söpörje. Itt van Kriza Ákos miskolci polgármesterük példája. Nemrég a Gyermekétkeztetési Alapítvány ételt szeretett volna osztani Miskolc városában az ott élő szegény gyermekeknek, és Kriza Ákos döntött úgy, hogy ez nem kívánatos dolog a városban, merthogy ő nem szeretne negatív hírekkel a sajtóba kerülni. Botrányt kavart - mert botrányos is -, hogy levélben azt kérte az alapítványtól, hogy más helyszínt válasszanak a jótékonyági akciónak, merthogy Miskolc inkább a fejlődésével meg a gazdasági sikereivel szeretne bekerülni a közfigyelem középpontjába, ezért nem kérnek a szegény gyermekeknek adott ételből.

Úgyhogy szeretném hallani a tárca álláspontját is arról, hogy önök mit gondolnak erről, és mit kívánnak tenni annak érdekében, hogy ilyen ne fordulhasson elő, mert azt gondolom, hogy nincs annál

semmi előbbre való, mint az, hogy a gyermekekhez eljusson a támogatás, és nincs az a PR-szempont, ami ilyenkor bezavarhatna a képbe. Én szeretném tudni, hogy mi a tárca álláspontja Kriza Ákos úr hozzáállásáról.

Úgyhogy összességében én azt tudom mondani önnek, államtitkár úr, hogy ez egy hosszú út, amin önök most elindultak, ez egy lépés előre, és nagyon rendben van, hogy ezt megtették. Viszont az nagyon nincsen rendben, hogy öt évet kellett erre várni. És azért azt hozzá kell tennem, hogy az önök országlása 2011-2013 környékén nagyobb pofont adott a magyar embereknek, mint a gazdasági válság 2008-ban, amikor elkezdődött, és itt sok mindent kell helyre-tenni.

Hadd emlékeztessem önöket arra, hogy továbbra is egy olyan országban élünk, ahol egykulcsos adórendszerben van, amellyel az ország többsége rosszul jár, és ezekben a családokban nagyon sok gyermek van, mert mint tudjuk, a szegénység a jövedelmi szegénység környékén összpontosul, tehát minél lejjebb vagyunk a kereseteknél, annál több gyermeket találunk, és ezek a gyermekek mind érintettek. Ezért kellene arra figyelni, hogy ezek a családok minél több pénzt tudjanak megtartani a keresetükből, mert akkor ezeknek a gyerekeknek is több jut.

Ott van a munkahelyteremtés kérdése. A Lehet Más a Politika most már öt éve házal és lobbizik és kéri azt, hogy egy érdemi munkahely-teremtési program legyen ebben az országban. Persze, ahhoz megújuló energiaforrások kellene, meg ahhoz kell épületszigetelés, kell helyi gazdaságfejlesztés, csupa olyan dolog, amelyet önök nem léptek meg.

Most itt nincs itt a miniszterelnök úr, de azt gondolom, hogy itt a magyar parlamentben nagyon fontos az, hogy mindig elmondjuk, hogy az a kormány, amely nem teremt most itt, 2015 Magyarországon munkahelyeket érdemben, olyan munkahelyeket, amelyekből meg lehet élni, az azokat a gyermekeket is mind sújtja, akik azokban a családokban élnek, akik emiatt nélkülöznek, mert nincs munkája a szülőknak, vagy van munkája, csak olyan, amiből nem lehet megélni.

S ott van a dolgozói szegénység témaköre. Komplet javaslatcsomagot nyújtottunk be annak érdekében, hogy végre ebben az országban bérből és fizetésből meg lehessen élni, és én szomorúan látom, hogy még a legfontosabb, a legkritikusabb helyzetben lévő emberek követelésének sem engednek, úgy kell küzdeni, harcolni például a szakápolóknak, de a bölcsődei dolgozóknak is azért, hogy azt a minimális követelést, ami nekik van bérkövetelés, megkaphassák.

Úgyhogy én arra is kérem önt, tisztelt államtitkár úr, hogy e törvényjavaslat után - amit mi támogatni fogunk - jöjjenek a következő lépések, és legyen ez tényleg egy pártok felett álló ügy, legyen ez egy olyan ügy, ami mindannyiunk számára fontos, mert ez mind a gyermekekről szól. A szakápolók, akikről beszéltem, koraszülött, újszülött csecsemőket tartanak a kezükben, iszonyatosan kicsi bérekért éjjel-nappal dolgoznak. A bölcsődei dolgozók, akikről én

beszéltem, a legkisebbekről gondoskodnak; miközben én itt dolgozom, mi itt dolgozunk, ők vigyáznak a gyerekeinkre; miközben Magyarországon a dolgozó emberek dolgoznak, az ő kezükben van a jövő. Én azt gondolom, hogy ezek az emberek a lehető legnagyobb megbecsülést kellene hogy megkapják, ez persze a szakma presztízsét is jelenti, de a bérekben is tükröződni kell ennek.

És természetesen minden gyermeknek elegendő minőségű és mennyiségű táplálékot kell adni, és én arra biztatom önt, államtitkár úr, hogy addig ne álljon meg, amíg ezek a követelések nem teljesülnek. Köszönöm. *(Taps az LMP és az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szél Bernadett képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Most a további képviselői felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Révész Máriausz képviselő úrnak, Fidesz.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Tisztelt Országgyűlés! Egy elég érdekes vitában vagyunk most, mert a hozzászólásokból úgy éreztem, hogy ezt a törvényjavaslatot egyébként mindenki támogatni fogja, az ellenzéki pártok között pedig egy verseny indult meg, hogy ki tudja drámaibban lefesteni - a tényeket nem mindig figyelembe véve - a magyar helyzetet. Rengeg teg hamis, illetve meg nem értett, félreértelmezett statisztikai hivatkozás történt, és sok egyéb megjegyzés is elhangzott.

Például Szél Bernadett mondta az előbb, hogy végre tettünk valamit a gyermekétkezés felszámolása ügyében. *(Dr. Józsa István: Nem étkezés... - Közbeszólás: Éhezés.)* Még egyszer mondom, hogy Szél Bernadett is hallja: Szél Bernadett mondta, hogy végre tettünk valamit a gyermekéhezetés visszaszorítása ügyében. Szeretném megkérdezni Szél Bernadettől, tudja-e, hogy 2010-ben mekkora volt az a támogatás, amit egy gyerekre a kormány biztosított étkezés szempontjából. 65 ezer forint. És, mondjuk, 2013-ban? 102 ezer forint. Tehát azért csak történt valami. Vagy tudja-e, mondjuk, hogy 2010-ben 28 milliárd forintot szánt a központi költségvetés erre a célra, ami 2013-ra 44 milliárd forintra nőtt, most pedig 60 milliárd? Tehát erre, hogy végre tettünk valamit: gyakorlatilag megkésztettük 2010 óta, öt év alatt azt a pénzt, amit gyermekétkezésre fordítottunk. Tehát nem most kezdődött, nem a mostani az első lépés, tehát amikor ilyen kijelentésekre ragadtatjuk magunkat, akkor azért a tényeket érdemes egy kicsit - hogy mondjam - komolyabban venni.

Azt kell mondjam, hogy a gyermekétkezés tekintetében - minden statisztikával szemben - a magyarországi rendszer nemzetközi összehasonlításban is egy rendkívül nagyvonalú rendszer. Én mindig mosolyogva hallom azt, hogy Magyarországon több gyerek éhezik, mint Romániában. Ha egyetlen gyerek is éhezik - nem ezen mosolygok -, az rendkívül drámai, de nem tudom, képviselőtársaim tudják-e, hogy Romániában az iskolákban egyáltalán nincs és az óvodák döntő többségében nincs közétkeztetés. Magyarországon van közétkeztetés, ráadásul ez a

közétkeztetés úgy működik, hogy minden rászoruló gyerek már eddig is ingyen kapott étkezést naponta háromszor.

És akkor persze lehet szörnyülködni, megjelent néhány hónappal ezelőtt egy statisztika, hogy Magyarországon az óvodába menetel előtt a gyerekek egy jelentős része egyébként nem reggelizik, és dráma, mert az egyik legnagyobb szám jött ki Európában. Képviselőtársaim, be kell valljam, hogy az én gyerekeim se reggelizik. És tudják, miért? Mert az óvodában egyébként kap reggelit. (*Bangóné Borbély Ildikó: Nem, tízóraít kap.*) Sajnos nagyon sok más országban az óvodában nincs reggeli, ebből kifolyólag ez a kérdés, ha nemzetközi összehasonlításban feltesszük ezt a kérdést, teljesen mást jelent. Mert az a gyerek, aki Romániában iskolába menetel előtt, óvodába menetel előtt nem reggelizik, az a gyerek éhezik. Az a gyerek, aki Magyarországon óvodába menetel előtt nem reggelizik, mondjuk, az én gyerekeim, higgyék el, hogy nem éheznek. Le lehet vonni ezt a következtetést, csak ez a következtetés egy hamis következtetés. Tehát Magyarországon azt el kell mondani, hogy rászoruló gyerek, aki elmegy iskolába, óvodába, a hétnek ezen az öt napján semmiképpen sem éhezhet, hiszen biztosítva van számára az ingyenes étkezés lehetősége, és ez egyébként még uniós összehasonlításban is egy rendkívül nagyvonalú és tisztességes rendszer.

Éppen ezért azt gondolom, hogy mivel ezen a területen - és a költségvetési forrásokból is látszik - elég sokat léptünk előre, mindenkinek jó lenne, ha nem próbálnánk a helyzetet drámaiban leírni, mint amilyen drámai valójában. Nyilvánvalóan van gond, és azzal nem tudok vitatkozni, amikor azt mondják, hogy hétvégén vagy a szünetekben ez probléma lehet, mert nincs megoldva a gond.

(12.30)

Ebben teljesen igazuk van. De a szünetek esetében is jelentős előrelépés történt. Hadd mondjam el a szünetek kapcsán, hogy az együttes vezetésű zuglói önkormányzatnál hozsannát zengtek az ellenzéki lapok, hogy a nyári szünetben ingyenesen, illetve kedvezményesen, az év közbeni feltételekkel biztosítja az étkezést a rászoruló gyerekek számára az önkormányzat. Hadd mondjam el, hogy a kőbányai önkormányzatnál, Kőbányán, függetlenül attól, hogy mikor milyen vezetése volt - ez így volt akkor is, amikor szocialista polgármester volt, és így volt akkor is, amikor fideszes polgármester volt vagy van -, mindig ingyenesen biztosítottuk a nyári szünetben az étkezést azoknak a gyerekeknek, akik a tanév közben is ingyenesen kapták az étkezést. Ugyanolyan feltételekkel.

Az a helyzet, kedves Szél Bernadett képviselő asszony, hogy hiába van meghirdetve, hogy aki elmegy nyári táborba a kőbányai önkormányzatban, az ugyanolyan feltételekkel részesül a közétkeztetésben, mint év közben, a rászoruló gyerekeknek mindössze negyede-ötöde megy el. Tehát a lehetőség adott, meg

van hirdetve, olyannyira, hogy a szülőknek külön levelet írunk, hogy mindenki, akinek probléma az étkezés, a nyári szünetben is megkapja az ingyenes étkezést, ha elviszi nyári táborba a gyerekeit; a gyerekek negyede-ötöde jön el. Óvodások esetében ez a helyzet egyébként sokkal-sokkal kedvezőbb.

De valóban úgy van, hogy itt is jelentősen növelte a költségvetés a nyári támogatásokra szánt összeget. Azonban a fő problémát az jelenti szerintem, hogy ez az összeg továbbra is pályázati keretben érhető el, és talán érdemes lenne ezen a területen egy kicsit továbbgondolni a rendszert. Nem biztos, hogy pályázati feltételekhez kell kötni a nyári étkezés támogatását.

Mint arról már beszéltem, a nemzetközi felmérések elég sok mindent nem vesznek figyelembe. Amikor, mondjuk, azt nézik, hogy a deprivációs szegénység hogyan alakul Magyarországon, és megnézik például az egy főre vetített jövedelmet, nem veszik figyelembe azt, hogy igen, de Magyarországon, az az igazság, minden rászoruló gyerek egyébként ingyenesen étkezik. Ha egy nagycsaládnál ezt a nagyságrendben tízezer forintnyi támogatást gyermekeként hozzászámolnánk a családi költségvetéshez, amihez nagyon sok más országban hozzászámolják, akkor a helyzet máris sokkal-sokkal jobb lenne.

Elhangzott, hogy folyamatosan romlik a helyzet. A bizottsági ülésen is azt magyarázták, hogy 2014-ben is mennyit romlott a gyermekszegénység helyzete Magyarországon. Azt kell mondanom, tisztelt képviselőtársaim, hogy nincsenek a folyamatokkal teljesen tisztában. Komolyan azt gondolják, hogy abban a 2014-es évben a gyermekszegénység mélyülhetett, növekedhetett, amikor kiterjesztettük a járulékokra is az igénybe vehető adókedvezmény mértékét? Ha ezt végiggondolják, akkor biztos, hogy a családok egy jelentős számánál a gyermekszegénységnek csökkenni kellett. Nem történhetett más. Az az igazság, kétségkívül Szél Bernadettnek abban például igaza van, hogy a válság után a szegénység nem a válság adott pillanatában mélyült, hanem azt követően még elég sokáig. Elég sokáig hordták például a devizadóssok, akik jellemzően családok voltak, azt a terhet, hogy a törlesztőrészletük növekedett, de az az igazság, hogy 2014-től, ezt Tárki-, KSH-, Eurostat- adatok is egyértelműen bizonyítják, a helyzet javulásnak indult. Azt gondolom, hogy a 2015-ös adatok, amelyek jellemzően még a 2014-es év folyamatát is érzékelik, még további javulást fognak jelezni.

Úgyhogy azt hiszem, a helyzet a gyermekszegénység esetében egyébként nem jó, rendkívül sok tennivaló van, ugyanakkor szerintem nem lehet elvitatni azt, hogy a gyermekszegénység visszaszorítása érdekében a kormány eddig is rendkívül sokat lépett. A gyermekéhezés visszaszorítása tekintetében nagyon sok minden történt, hiszen ha 2010-ben 28 milliárd forintot szántunk erre a célra, 2013-ban 40 milliárdot, most pedig ez az összeg 60 milliárd forinttra nőtt (*Bangóné Borbély Ildikó: Az előirányzat csak!*), akkor ez egy elég komoly fejlődés az elmúlt időszakhoz képest. Az a helyzet, hogy ha a következő

évi költségvetés néhány kiszivárgott részletét ismerjük, tudjuk, hogy itt további lépések várhatók, például a kétgyermekesek esetében, illetve ez a mostani törvény is jelentős részben erről szól.

Arra szeretném kérni a képviselőtársaimat, ellenzéki és kormánypárti képviselőket egyaránt, hogy amikor statisztikai adatokat nézünk, akkor ezeket a statisztikai adatokat kellő mélységben, kellő módon értelmezve próbáljuk a nyilvánosság elé tárni. Szerintem Magyarországon büszkék lehetünk arra, hogy mondjuk, az étkezés tekintetében európai uniós összehasonlításban is rendkívül sokat tettünk azért, hogy óvodás, iskolás gyerekek ne éhezzenek. Itt most még egy nagyon jelentős lépést teszünk. Reménykedünk abban, hogy további lépések fogják ezt követni a szünetekre való tekintettel is. Ebben az esetben, azt mondhatom, a gyermekszegénységnek egy nagyon fontos, nagyon fájó komponensét, a gyermekéhezést, ha ezeket a lépéseket sikerül megtennünk, megoldottuk. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Révész Máriusz képviselő úr. Tizenöt perces időkeretben kért szót Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony, MSZP.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársak! Döbbenet hallgatom Révész Máriusz szavait, amikor azt mondja, hogy a magyar közétkeztetési rendszer nagyvonalú. Mi az, hogy nagyvonalú? Az, hogy enni adunk a gyerekeinknek, és ezt közpénzből biztosítjuk közétkeztetés címen?! Ez magának nagyvonalú?! Hát mi a feladata a költségvetésnek a beszéd adóból, ha nem ez? És nem nagyvonalúság kérdése, hogy enni adunk a gyerekeknek vagy nem adunk enni!

Maga félreértelmezi az óvodai rendszert, amikor elmondja, hogy az óvodában milyen ellátást kapnak a gyerekek. Nincs reggeli az óvodában, tisztelt képviselő úr. Tízórai, ebéd és uzsonna van. Reggeli nincs. *(Révész Máriusz: Ma reggel vittem a gyerekeimet! Butaságokat beszél! - Dr. Répássy Róbert: 9 órakor adják a tízórait! - Az elnök megkocogtatja a csengőt.)* Lehet, hogy a maga gyereke különleges óvodába jár, de az átlag óvodában tízórai, ebéd és uzsonna van, nem reggeli. *(Dr. Répássy Róbert: Már régen járt óvodába! - Révész Máriusz: Más országban élünk!)*

ELNÖK: Révész képviselő úr!

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Biztos, hogy más országban élünk, az én gyerekeim nem régen jártak. *(Az elnök megkocogtatja a csengőt.)* Mondják a képviselőtársaim, tudják, a tízórait osztják ki reggel, mert nem tudnak a gyerekek addig normálisan elkezdni semmit. Előrehozzák a tízórait, és azt nevezik maguk reggelinek.

Ilyeneket mond, hogy drámai helyzetet festünk. Én nem tudom, magának mi a drámai, mi nem, le-

het, hogy az érzékenységi küszöbünk sokkal alacsonyabb, mint magának. En elmondtam, hogy nekem az elfogadható szám a nulla lenne.

Beszélt milliárdokról a költségvetésben, hogy 2010-ben 28 milliárd volt az előirányzat a gyermekétkeztetésre támogatásként, míg 2014-ben 52 milliárd 639 millió. Csak, tisztelt képviselő úr, azt felejteti el elmondani a többieknek, hogy szeptemberben ebből az összegből 20 milliárd forintot átcsoportosítottak a KLIK működésére, a nagyon jól működő KLIK-nek, ebből az összegből, és 2,6 milliárd forint még maradt decemberben, amit fideszes önkormányzatok között szétosztottak önkormányzati működés támogatására. Szóval, ez az 52 milliárd forint is körülbelül 30 milliárd forintra csökkent, mert ez csak előirányzat volt. Tehát lehet a számokat, igaz van, képviselő úr, így is értelmezni, meg úgy is értelmezni.

Folyamatosan arról beszél, hogy drámaira festjük a képet. Tegnap is elmondtam a költségvetés módosítása kapcsán, hogy folyamatosan kérjük ki az adatokat írásbeli kérdésekben. Azokat az adatokat fogom felolvasni, amelyeket válaszként kapunk. Az adatok szerint a bölcsődében lévő gyerekek 100 százaléka étkezik. De bölcsődébe a bölcsődés korú gyerekek 16 százaléka jár Magyarországon. Az óvodában a gyerekek 98 százaléka eszik, az iskolában már csak 77 százaléka, a gimnáziumban 32 százaléka, és a különböző szakiskolákban 10 százaléka étkezik a gyerekeknek.

(12.40)

Tegnap is elmondtam, hogy az én számomra becslendő az, hogy most az óvodás és a bölcsődés korú gyerekekre gondolunk, de a gyerekek nem állnak ott meg, hogy a 14 évet betöltik, vagy mondjuk, az óvodából elkerülnek; a 14 éves gyerek is gyerek, a 15 éves gyerek is gyerek, a 18 éves gyerek is gyerek.

Itt mondanék még adatokat. A bölcsődébe járó gyerekek 29,59 százaléka kap valamiféle kedvezményt - ezt is a minisztérium küldte meg -, az óvodában étkező gyerekeknek 45,53 százaléka kap valamilyen étkezést, ebben benne van az alanyi jogon a háromgyermekeseké és a rászorultsági alapon; az általános iskolában 60,31 százaléka kap valamilyen kedvezményt, a gimnáziumban 43,99 százaléka, szakközépiskolában 45,19 százaléka, szakiskola 65 százaléka, és speciális szakiskola, annak a 10 százaléka, aki étkezik, annak 73 százaléka kap valamiféle támogatást. Azt gondolom, megint csak kihangsúlyozom, a gyerek nem áll meg a 6 évesnél, a 10 évesnél, a 14 évesnél.

Még az óvodára visszatérve, képviselő úr. Nem tudom, emlékszik-e még, amikor a tisztítószerekre úgymond a szappanadót bevezette a Fidesz-KDNP-kormány, én akkor elmondtam a vitában - ami nem nagyon tetszett Tállai államtitkár úrnak, mert ide még ki is raktam, hogy milyen termékeknek hogy fog alakulni az ára, mi várható -, hogy nemcsak ezeket a

terheket kell a szülőknek viselni az óvodában. Csak az óvodáról fogok beszélni. A szülők elhordják haza kimosni az ágybelit. A szülők beviszik az óvodába a tisztítószert: a szappant, a fertőtlenítőszert, vécépapírt, mert ezt az állam nem biztosítja. Mondok ennél magának jobbat. A szülő beviszi a gyümölcsöt a gyereke számára, aki megteheti. Ez már, amikor én hordtam óvodába, is így volt, mert nem kap megfelelő tápanyagot azért a költségvetési forrásért, amit úgymond nagyvonalúan biztosít az állam a gyermekek számára.

Sok mindent pótolnak, hozzáteszem, azok a szülők, akik megtehetik anyagilag. És ne beszéljen itt nagyvonalúságról, mert ha visszaosztjuk ezeket az összegeket, hogy mennyi jut úgymond egy gyerekre közétkeztetési támogatásként, valami 400 forintra jön ki naponta! Magának ez nagyvonalú? Nem nagyvonalú! Kötelessége a befizetett adóból a kormánynak ezt a nagyvonalúságot biztosítani, és sokkal többet kellene ennél tennie!

Tényleg nem drámáznai akar az ember. Most magának elolvasnám egy négyéves gyereknek két mondatát. Én anya vagyok, és szoktam ilyeneket olvasni, hogy a gyerekek bizonyos témákról hogyan nyilvánulnak meg; a szeretetről kérdezték meg a gyerekeket, és egy négyéves kisfiú ezt mondta a szeretetről. A kisfiú a szomszédjában élt egy nemrégiben megözvegyült idős bácsinak. Egyszer, amint a kisfiú meglátta a könnyező öregembert, besétált a kertbe, odabújt az idős ember ölébe, és csak ücsörgött szóltanul. Később, amikor az édesanyja megkérdezte a kisfiút, hogy mit is csinált ott valójában, a kisfiú ezt felelte erre: „Semmit. Csak segitettem neki sírni.” Tudja, ez a feladatunk. A rászoruló embereken segíteni, meg észrevenni a problémájukat.

Én csak ajánlani tudom államtitkár úrnak is meg maguknak, képviselőknek is, hogy néha beszélgessenek ezekkel a gyerekekkel, nagyon okos dolgokat tudnak nekünk, felnőtteknek mondani, nagyon-nagyon értelmes, okos dolgokat. Hallgassák meg őket, és fogadják meg az ő szavaikat! Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Két percre megadom a szót Révész Máriusz képviselő úrnak, Fidesz.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Köszönöm szépen a tanulást. Kedves Képviselő Asszony! Van négy gyermekem, kicsi is. Az az igazság, hogy nem tudom, van-e értelme önnel vitatkozni, ha azon kell vitatkozni, hogy kapnak-e az óvodában reggelit vagy nem. Tehát ez viszonylag egyszerű kérdés. De nagyjából egyébként a hozzászólása többi részének is körülbelül ennyi értelme volt, mint ennek. *(Dr. Józsa István: És mit kapnak 400 forintból egész nap? - Az elnök csenget.)*

Arról sajnos nem tehetek, ha szövegértési problémákkal küzd. *(Dr. Józsa István: Ez szemétség!)* Ne haragudjon, ha azt mondom, hogy ha nemzetközi összehasonlításban... *(Bangóné Borbély Ildikó: Már*

megszoktuk...! - Dr. Józsa István: Elnök úr! Ez szemétség! - Az elnök csenget. - Dr. Répássy Róbert: Nem kell mindenkinek részt venni a vitában.) Ha nemzetközi összehasonlításban a magyar rendszer nagyvonalúnak tekinthető, hiszen több országban nemhogy nem támogatják, hanem egyáltalán nincs is közétkeztetés egyébként az oktatási intézményrendszerben *(Bangóné Borbély Ildikó: De nem ott élünk, hanem itt!)*, akkor én nem arról beszéltem, hogy mi nagyvonalú meg mi nem, hanem azt mondtam, hogy arra a rendszerre, amit Magyarországon működtetünk, büszkék lehetünk, hiszen próbálunk sokat tenni azért, hogy Magyarországon ne éhezzen egyetlen gyermek sem.

Elmondta, hogy mi a helyzet óvodától a szakközépiskoláig, szakmunkásképzőig. Nagyjából az a helyzet, hogy minden olyan gyerek, aki Magyarországon rászoruló, mert szegény, ezek a gyerekek Magyarországon hét közben, ha bemennek az iskolába, akkor ingyenesen kapnak étkezést. Erre a rendszerre büszkék lehetünk, ilyen rendszer az Európai Unió nagyon sok országában nincs. Köszönöm szépen. *(Taps a Fidesz soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Két percre megadom a szót Kiss László képviselő úrnak, MSZP.

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm. Nem akarok ebbe a hitvitába belemenni, de azért az egyik része ennek a kérdésnek a szavahihetőségről szól. Én pont kint voltam, és az interneten szörfölve rákerestem a saját választókerületem hat darab óvodájára - nem tudtam az összesre -, ami nem vitatja azt, hogy Révész képviselőtársam Kőbányán mást tapasztal, de például nálunk, Óbudán az a helyzet, hogy az önkormányzati óvodák három étkezést adnak: tízórait, ebédet és uzsonnát. Máshol lehet, hogy máshogy van.

Ez csak arra mutat rá egyébként, hogy ezt a kérdést azzal lesöpörni, hogy nem éheznek a gyerekek, mert hát, ahol nem kapnak reggelit, ott biztos, hogy kapnak az óvodában, nem lehet, hiszen vannak olyan óvodák, ahol valóban így van, és vannak olyan óvodák, ahol meg nem így van.

De ezzel kapcsolatban, ha már az állami és időzöjeles ingyenes étkeztetésről beszélünk, hadd oszszam meg egy fogadóórán tapasztalt élményemet ezzel kapcsolatban, és elnézést kérek, hogy a vitába ezt bevonom, de talán érdekes lehet, hogy mennyire oldja meg ezt a problémát. Arról panaszkodott a szülő, hogy gyakorlatilag a legtöbb gyermek olyan silány minőségű ételt kap, hogy kiiratkozott ebből a lehetőségből, és ő maga nem tud mit tenni, mert a minőségi problémáit az intézményvezető vagy a cég nem hallgatja meg, ugyanakkor viszont, mivel ő maga a támogatott körbe tartozik bele, ezért egész egyszerűen anyagilag nem teheti meg azt, hogy nem veszi igénybe ezt az étkezést.

Ezért azt fontos lenne azért leszögezni, hogy abban az esetben, ha mi valóban abban hiszünk - én ebben kevésbé hiszek, de ha önök ebben tényleg hisznek -, hogy a most meglévő intézményrendszer

egyébként képes a gyermekszegénység és a gyermeki éhezés ellen fellépni, akkor azért nem ártana ellenőrizni azt az intézményrendszert, hogy a gyerekek tényleg megkapják-e azokat a dolgokat.

Hadd utaljak csak arra, hogy önök folyamatosan arról beszélnek, az oktatási kormányzat arról beszél, hogy egészségesebbé teszik az intézményi menzákat, ehhez képest önök többet beszélnek erről, a jogszabályok pedig nem is nagyon születtek meg ebben a dologban, és a végrehajtásuk sem történt meg. Kevesebb beszéd és több valóság! *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Két percre Szél Bernadett képviselő asszony, LMP.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Révész Képviselőtársam! Egyrészt annyiszor megszólított a felszólalásában, hogy bizonyára érzékenyen érintették azok a tények, amiket az Országgyűlés és a magyar polgárok értésére adtam azzal kapcsolatban, hogy hogyan gondolkodunk a kormány gyermekszegénységgel kapcsolatos politikájáról.

Tehát tudom, hogy az önök elevenjére tapintotunk, hiszen önök is szégyellik azokat a dolgokat, amik az elmúlt években megtörténtek. Azt gondolom, hogy most valóban egy olyan alkalom van, amikor egy kicsit lépünk előre. Én ezt többször is mondtam államtitkár úrnak, aki, remélem, nemcsak a vita végén fog reagálni, hanem esetleg közben is, hiszen láthatóan itt elég parázs vita folyik.

Viszont egyvalamit látnia kell, képviselő úr. Egyrészt nagyon nem tartom szerencsésnek azt, hogy az országgyűlési képviselők, úgymond, amit ön tett, hogy a saját gyermekével példálózna. Azt gondolom, hogy Magyarországon nagyon kevés gyermek él ilyen körülmények között, és itt tipikusan az a feladatunk, hogy az országgal foglalkozzunk, és nem a képviselő úr gyermekeivel.

Azt gondolom, hogy vannak szabályok, amiket az óvodákban be kell tartani, és azt gondolom, hogy ezekről kell beszélnünk. Van egy költségvetés, aminek áldoznia kell a gyermekszegénység és a gyermekéhezés csökkentésére, és erről kell beszélnünk. Igen, tudom mennyi a fejkvóta, 68 ezerről fölemelték 102 ezerre, ugye ezt kérdezte tőlem. De miért? Mert az önkormányzatokat közben kivéztették. Csökkentették a költségvetést, a mozgásterüket, egy csomó mindent. Azokat a lehetőségeket vették el az önkormányzatoktól, amivel kipótolták a nagyon alacsony állami normatívát, ami addig volt. Az önkormányzatok ezt nem tudták volna megtenni, ezért kénytelenek voltak önök adni, normatívát emelni, egész egyszerűen azért, hogy ne következzen be egy humánkatasztrófa ebben az országban. De ez nem jelenti azt, hogy a gyermekétkeztetés színvonala vagy a hozzáférés nőtt volna. Azt hiszem, hogy konzervatív becslés, ha azt mondom, hogy szinten maradt.

És mi van a szociális nyári gyermekétkeztetéssel? Nagyon hasonló történet zajlott, az ombudsman

hívta fel a figyelmet arra, hogy a pályázati rendszert meg kell változtatni.

(12.50)

Nem én, ellenzéki képviselő, aki önök szerint drámázom, hanem maga az ombudsman mondta, hogy változtassanak, mert ahhoz nem kell, azt gondolom, túl sok beleérző képesség, ha látjuk azt, hogy ha a szegénység nő az országban és csökken a résztvevők köre, akkor ott valami baj van a kiírásokkal. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A következő kétperces hozzászóló Szászfalvi László képviselő úr, KDNP.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Azt gondolom, hogy amikor Bangóné képviselőtársam interpretálta Révész Máriusz hozzászólásában a „nagyvonalú” jelzőt, akkor rossz irányba vitte el ezt, nagyon finoman és virágnyelven fogalmazva, hiszen Révész Máriusz képviselőtársam valamihez képest mondott ilyen jelzőt, tehát európai összehasonlításban mondta azt, hogy nagyvonalú a magyar rendszer. Ez pedig tényszerű. Tehát azt gondolom, hogy nem interpretálni kell, hanem jól hallgatni.

Tekintettel arra, hogy itt már nem az előterjesztésről beszélünk és vitázunk régóta, hiszen mindenki támogatja az előterjesztést, ha jól hallottam és jól értettem, akkor engedjék meg, hogy én is hozzátegyek egy újabb dimenziót ehhez a kérdéshez, tudniillik azt, hogy valószínűleg vizsgálnunk kellene a hatékonyságát is ennek a gyermekétkeztetési rendszernek. Abba az irányba gondolkojunk erről, hogy nekem majdnem húszéves polgármesteri tapasztalatom volt az, hogy rengeteg gyermek nem ette meg az ételt. *(Dr. Józsa István: Úgy kell főzni!)* Most lehet beszélni sok kormány időszakáról, hogy milyen az étel minősége vagy milyen az étel nem minősége. Itt kormányzati időszakok hosszú soráról beszélek. Folyamatos panasz volt az iskolai étkezési rendszer részéről, a konyhások, konyhavezetők részéről, hogy iszonyatos mennyiségű ételt visszavisznek a gyerekek, és kidobásra kerül.

Kérdezem képviselőtársaimat, erről miért nem beszélünk hosszú évek óta. Ezt miért nem hozzuk ide, a Ház asztalára? Tényleg megkapják-e az ételt? Tette föl a kérdést Kiss László képviselőtársam. Szerintem megkapják a gyerekek az ételt, tehát jó lenne erre is odafigyelni egy picikét.

Aztán őszintén kellene beszélnünk talán arról is - de majd ezt folytatom a következő kétpercesben -, hogy vajon kinek a felelőssége. Csak az államnak és csak a kormánynak a felelőssége ez a kérdés? *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tizenöt perces időkeretben adom meg a szót Korózs Lajos képviselő úrnak, MSZP.

KORÓZS LAJOS (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Egy szóval is lehetne ezt az egész helyzetet jellemezni: nyugalom. Azon túlmenően, hogy az MSZP támogatni fogja ezt az előterjesztést, néhány dolgot szeretnék én magam is leszögezni az ügy kapcsán. Az egyik az, hogy azt hiszem, mindenki egyetért vele, hogy a XXI. század Európájában és Magyarországon éhező gyerek nem lehet.

Ehhez szeretnék néhány olyan szociológiai tény elmondani, amely, azt gondolom, ahhoz a közös diskurzushoz hozzá fog járulni, amely most szerintem csak a kezdet lehet ennek a problémának a megoldásában és a kezelésében. Szél Bernadett képviselő asszony célzott rá, hogy ő is reméli, hogy ez csak az indítás, hiszen itt elfogadásra került egy stratégia, úgy tudom, 2020-ig tartó stratégia, amely ezekkel az ügyekkel foglalkozik a felzárkózással kapcsolatosan.

Ez 2011-ben, ha jól emlékszem, akkor született, de mégiscsak eltelt közel 4 év, és lett volna dolga a kormánynak, mindamellett azokat a ténykedéseket elismerem, amelyek a pénzügyi források biztosítására vonatkoztak, amelyek igyekeztek a nyári étkezést biztosítani a rászoruló gyerekeknek. Kapcsolódom egy kicsit a Szászfalvi képviselőtársam által most felvetett üggyhöz, hogy akkor, ha most elkezdjük ezt a diskurzust, érdemes lenne majd később egy más apropóból folytatni: vajon az intézményrendszer alkalmas-e arra, hogy eljusson minden gyerekekhez egy ilyen jellegű támogatás, aki rászorult, vajon az étel minősége alkalmas-e arra, hogy a gyerekek ezt az ételt megegyék? Most itt az apropó az egészséges táplálkozás kibővítése kapcsán, hogy ezeket az ügyeket hozzuk ide, az Országgyűlés elé, és erről beszéljünk érdemben.

Azt mondta Kovács Sándor képviselő úr, és én vele egyetérték abban, hogy akkor van étel az asztalon, ha van miből. Azt hiszem, így fogalmazott a képviselő úr. Erről van szó. Erről van szó, hiszen erre az intézkedésre nem lenne szükség akkor, ha a társadalom nagy többsége olyan jövedelemmel rendelkezne, amellyel meg tudják oldani a gyerekek színvonalas étkeztetését, életkoruknak megfelelő táplálékkal, az életkoruknak megfelelő tápanyagok bevitelével.

Aggodalmunkat fejeztük ki, és én is megerősítem, hogy reméljük, a kormány ebben vitézkedni fog, és nem a települési önkormányzatokra fogja terhelni ennek a finanszírozását, mert azt látjuk, hogy az önkormányzatok jelentős része ki van véreztetve, és nemcsak erre, hanem nagyon sok másra nincs neki elegendő forrása. Utalhatnék a pénzbeli ellátások átalakítására március 1-je után.

Mit tudunk a gyerekszegénységről? Meglehetősen sokat. Csak azt gondolom, hogy sok szempontból ma már nem a leíró szociológiára van szükség, hanem a cselekvésre. Azt biztosan tudjuk, hogy a gyerekek relatív szegénységi rátája a népesség más csoportjaihoz képest magasabb. Ez régebben is így volt, de azt azért le kell szögezni, hogy a kormányzati intézkedések következtében ezek a ráták azért meglehetősen nőttek az elmúlt években.

Azt is tudjuk, hogy a gyerekek jelentős százaléka a népesség legrosszabb jövedelmi helyzetű csoportjaihoz tartozik. Azt is tudjuk, hogy a legnagyobb szegénységi kockázattal a kisgyerekek, a csecsemők - 0-2 éves kor -, és a többgyermekes családban, a 3 vagy több gyermeket nevelő családokban, illetve az egy- szülős családokban élő gyermekeket érinti leginkább.

Akkor abba az irányba is kéne olyan intézkedéseket tenni, hogy itt a szegénység, ezekben a csoportokban - tehát a 0-2 éves csoportban, a 3 vagy több gyermeket nevelő családokban, ott, ahol a szülő arra kényszerül, hogy egyedül nevelje a gyereket -, azért kéne kardszkodni a kormánynak, hogy szociálpolitikai intézkedések következtében enyhítsen ezen családok helyzetén. Ha megnézzük az európai tendenciákat, azt látom legalábbis, hogy azokban az európai országokban alacsony a gyerekszegénységi rátával rendelkezők száma, ahol a nemzeti össztermék, a GDP legalább 10 százalékát a gyerekszegénységcsökkentő szociális kiadásokra fordítják.

Ha mi ezt a magunkévá tesszük, akkor azt gondolom - és születnek hozzá kormányzati intézkedések -, jelentősen fog csökkenni a gyerekszegénység Magyarországon, és csökkenni fog radikálisan az éhező gyerekek száma. Azt is tudjuk, és ez is egy szociológiai tény, hogy a roma gyerekek körében jelentősen magasabb a szegénységi ráta, mint a nem romák körében. Akkor itt van ez a felzárkóztatási stratégia, tessék érvényt szerezni azoknak a paragrafusoknak, amelyek itt elfogadásra kerültek, és ebben a társadalmi szegmensben csökkentsék a gyerekszegénységet!

A jövedelmi szegénységben élő gyerekek helyzete nem tárható fel az őket nevelő háztartások adatai alapján. Ugyanis arról van szó, hogy a gyerekszegénység, akárcsak a szegénység általában, többdimenziós jelenség. A szegénység különféle dimenzióinak halmozódása együtt jár a gyerekek egészséges pszichoszociális fejlődésének veszélyeztetettségével. Tehát nem lehet csak azzal magyarázni, hogy ilyen és ilyen a magyar szegénységi ráta, nem lehet csak azzal magyarázni, hogy ilyen és ilyen kistérségekben vagy járásokban vagy mikrotérségekben ilyen és ilyen a szegénységi ráta, mert nagyon sokféle dimenziót kell figyelembe venni akkor, amikor a gyerekek szegénységéről beszélünk.

Egyébként amikor a stratégia elfogadásra került, volt mellette, úgy emlékszem, egy olyan szociológiai konferencia, amely erre rávilágított, és a gyorsjelentések, amelyeket két évente a Szegénységellenes Hálózat publikál és megjelentet, egyértelműen rávilágított erre, hogy nagyon sok irányból kell a gyerekszegénységgel foglalkozni.

(Az elnöki széklet Sneider Tamás, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Azt is meg kell jegyezni, hogy a gyerekszegénység a felnőttek szegénységétől eltérő tartalmakat is rejt. A gyerek, tudjuk jól, nem tehet arról, hogy milyen családban nevelkedik, és a társadalmi kirekesz-

tődés folyamata már a gyermekkorban megkezdődik. Azt hiszem, ez is egy olyan tény, amellyel érdemes lenne itt foglalkozni.

És nagyon sokszor rávilágítottunk mi magunk is arra, hogy a felnőttkori kirekesztettség és a felnőttkori szegénység okai a gyermekkorra visszanyúlnak. Tehát aki ilyen családba születik bele, nagy valószínűséggel, ha nincsenek hathatós társadalmi, kormányzati intézkedések, akkor ezek a szegénységek átöröklődnek, és az átöröklődés körforgását kell megakadályozni kormányzati intézkedésekkel.

(13.00)

Azt gondolom, az is tény, hogy a családok rendelkezésére álló jövedelem emelése, a foglalkoztatáshoz kapcsolódó támogatások, a szociális transzferek nem elégségesek a szegénység, a gyerekszegénység kezelésére. Azon túl, hogy mi helytelenítettük, hogy azok a társadalmi transzferek, amelyek akár legyenek univerzális ellátások, akár a család szociális helyzetéhez kapcsolódnak, 2010 óta nem kerültek megemelésre, igenis azt mondjuk, hogy ha van társadalmi konszenzus abban, hogy az univerzális ellátások esetén például a családi pótlék, amely minden gyerekhez garantáltan eljut, bizony ki kell jelentenünk, hogy az elmúlt öt évben közel 30 százalékát a vásárlóértékének ez elveszítette. Tudom, van kormányzati válasz erre, hogy a családi adókedvezményrel igyekeztek visszakompenzálni. Csak azért figyelmeztetném önöket arra, hogy a múlt évben kezdtek el kiterjeszteni példának okáért a gyermekek után járó adókedvezményt az alacsonyabb jövedelmű családoknál, akik nem tudták éveken keresztül érvényesíteni, vagy nem tudták teljes mértékben érvényesíteni ezeket a lehetőségeket.

A megelőzésre és a gyerekjólétre fókuszáló politikát kell folytatni, nekem meggyőződésem. Azt látjuk, hogy csupán pénzügyi transzferekkel, csupán a családtámogatások kiterjesztésével nem lehet a gyerekszegénység minden egyes helyzetét orvosolni. Következésképpen én azt gondolom, hogy komplexitásban kell ezt a problémát vizsgálni, és erre kell hathatós kormányzati intézkedéseket hozni. Mi biztos, hogy ebben partnerek leszünk a jövőben is, de ahhoz olyan előterjesztéseket kell a parlament elé benyújtani, amelyek alkalmasak egy ilyen diskurzus lefolytatására.

Hangsúlyozni kívánom még egyszer, hogy mi támogatni fogjuk ezt az előterjesztést. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Köszöntöm képviselőtársaimat. Megadom a szót Szászfalvi László képviselő úrnak.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Szeretném folytatni az imént elkezdett gondolataimat, és Korózs Lajos képviselőtársamhoz is majd néhány gondolatot hadd fűzzek. Azt vettem fel, hogy arról is őszintén érdemes és kell beszélnünk, hogy vajon a felelősség kérdése ho-

gyan oszlik meg. Korózs Lajos képviselőtársamhoz is csatlakozva egyértelmű és világos, hogy csak pénzügyi intézkedésekkel nem lehet megszüntetni a gyermekéhezést, a gyerekszegénységet. Egyértelmű és világos az is, azt gondolom, mindannyiunk számára, hogy csak és kizárólag kormányzati, törvényalkotási, intézményrendszerbeli működtetés vagy reformok eszközeivel sem lehet kizárólag ezeket a problémákat kezelni. Egészen világos, hogy mindenkinek a maga területén felelősséget kell vállalni ennek a megoldására. Tisztázzuk azt, hogy kinek milyen felelőssége van ebben, illetve azt is őszintén fel kell tenni, hogy van-e egyéni felelőssége a szülőknek például a gyermekeikkel szemben. Gondolom, mindannyian azt valljuk, hogy igenis van egyéni felelősség is, igenis van egyéni felelősség nemcsak a saját életünkkel, hanem a gyermekeinkkel és a családjunkkal kapcsolatosan is. Tehát a felelősség kérdését nem elmaszátolni szeretném, csak azt szeretném leszögezni - talán egyetértve Korózs képviselőtársammal is -, hogy igenis itt sokaknak, mindenkinek felelőssége van ebben a kérdésben.

Bangóné képviselőtársamnak szeretnék még egy nagyon rövid kis jelzést tenni. Beszélt arról, hogy a gyerek az gyerek mindenhol és mindenkor. Szeretném emlékeztetni, hogy a szocialista kormányok időszakában is a gyermek az gyermek volt. Gondolom, ön ugyanilyen vehemens, ugyanilyen vérmes, ugyanilyen határozottan verte az asztalt a szocialista kormányok időszakában, a Horn-kormány időszakában is, illetve a 2002 és 2010 közötti időszakban is. Gondolom, amikor Korózs képviselőtársam államtitkár volt, akkor is verték így az asztalt, hogy igenis ezt a kérdést meg kell oldani, mert akkor is a gyermek az gyermek volt, és akkor is a gyermekek éhezése tekintetében ki kellett volna szélesíteni már ezt az állami támogatási rendszert, és nem történt meg. Azt gondolom, hogy csendesen magukba kell nézni, és mindannyiunknak magunkba kell nézni, azt gondolom, nem pedig a másokra vagy a másik oldalra mutogatni ebben a kérdésben.

Szél Bernadett képviselőtársam többször elmondta, hogy nekünk szegyeillünk kell magunkat. Azt kérdezem, kedves képviselőtársam: nekünk szegyeillünk kell magunkat a családi adórendszer bevezetése miatt, a gyermekek utáni adókedvezmény miatt? Szegyeillünk kell azt, hogy segély helyett munkát igyekszünk adni az embereknek? Szegyeillünk kell azt, hogy a „Biztos kezdet” házakat, amelyek csak pályázati program keretében indultak el, az Orbán-kormány felvállalta azoknak a további működtetését? 114 „Biztos kezdet” házról beszélek. Ebben az esztendőben 50 új ilyen „Biztos kezdet” programot fogunk elindítani. Szegyeillünk kellene a rezsicsökkentést, ami a legszegényebb családokat is érintette? Szegyeillünk kellene? Szegyeillünk kellene az Erzsébet-programok megindítását, kedves képviselő asszony? Szegyeillünk kellene az ingyenes tankönyvprogramot? Hát én azt gondolom, nem kell szegyeillni, nem is szegyeilljük magunkat. Tehát nem most kezdődik el ez a program, hanem évek óta

igyekszünk tenni, amit lehetséges költségvetési kereteken belül, de egyetértek azzal, hogy komplexitásában kell vizsgálni ennek a nagy-nagy kihívásnak a megoldását, feloldását. Tehát sok programot kell egymás mellett hatékonyan és intenzíven működtetni annak érdekében, hogy elérjük a céljainkat, ezekkel a kérdésekkel pedig szembesülnünk kell. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypart pádsorokból.)*

ELNÖK: Most kétperces hozzászólásra Demeter Márta képviselő asszonynak adom meg a szót.

DEMETER MÁRTA (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Révész Máriusz képviselőtársam megint kitétt magáért, rendszeresen eljátssza ezt a vitákban. Láthatjuk, hogy amikor elfogynak az érvek egy témával kapcsolatban, akkor jön a személyeskedés, amit itt szeretnék visszautasítani *(Révész Máriusz: Mondja meg, hogy mit mondtam!)*, és megkérem, hogy kövesse meg Bangóné Borbély Ildikó képviselőtársamat. Semmi oka nem volt önnek erre a személyeskedésre. Hacsak nem ez lehet, amit most említettem, hogy elfogytak az érvek. Ez általában már az első viszonylásnál a fideszes, KDNP-s pádsorokból el szokott fogyni, lassan már-már megszokjuk.

Az az érv, hogy több országban akár nincsen közétkeztetés, és ehhez képest nagyvonalú a magyar rendszer, nem lehet érv, nem lehet szempont. Ha olyan országokat szeretne említeni, olyan európai országokat, ahol egyébként az életszínvonal, a bérek szintje igenis megengedi azt, hogy a szülők ezt tudják biztosítani, és ne legyen szükség ilyen állami szerepvállalásra, az egy teljesen más helyzet. Magyarország sajnos nagyon-nagyon elmarad ettől. Ezzel a politikával, amit folytatnak, egyébként ez a helyzet csak tovább fog romlani.

Arra pedig, hogy a gyerekek mennyire eszik meg az ételt vagy nem, szóba került itt az intézményrendszer is többek között. De az is tény, hogy sajnos mondhatjuk, hogy mára tapasztalat az, hogy vannak gyerekek, akik nem is találkozhatnak bizonyos ételekkel, tehát nem eszik meg, mert az életükben nem láttak még olyat, maximum krumplis tésztát láttak, maximum zsíros kenyeret láttak vagy bundás kenyeret, vagy még azt sem.

A másik pedig az intézményrendszerrel kapcsolatban, hogy talán arra is kellene törekedni, hogy megfelelő forrásokat biztosítsanak magának az intézményrendszernek, az ellenőrző rendszernek, és talán - és ezen is gondolkodjanak el - a kormányzati mutyikat a közétkeztetési rendszerből is ki kellene irtani. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Most Révész Máriusz képviselő úrnak adom meg a szót két percben.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Köszönöm szépen. Kíváncsi vagyok, hogy mivel személyeskedtem. Nem tudok róla. Azt látom, hogy Bangóné képtelen volt megérteni vagy nem akarta megérteni azt *(Demeter Márta: Kérjen bocsánatot!)*, amit mondtam.

(Dr. Józsa István: Most is bunkó vagy!) Elég világosan fogalmaztam: nemzetközi összehasonlításban a magyar rendszer nagyvonalúnak tekinthető. Sajnos úgy látom, Demeter Mária képviselőtársam *(Demeter Márta: Márta!)* sem figyelt arra, amit mondtam, mert egyetlen példát mondtam, Romániát, amiről azt hiszem, maga sem gondolja, hogy fényekkel előttünk járnak. Például Romániában egyébként nincsen az óvodákban általában közétkeztetés, az iskolákban pedig egyáltalán nincs. Ha ön azt gondolja, hogy Romániában, mondjuk, az életszínvonal fényekkel Magyarország előtt jár, akkor én szívesen meghívom egy körútra Romániába, hogy nézzen körül.

(13.10)

Tisztelt Képviselőtársam! Jó nagy vitába belemergünk egy olyan törvény kapcsán, amit mindenki támogat.

És képviselőtársaimnak arra hívnám fel a figyelmét, hogy érdemes a statisztikákat értő módon kezelni, megérteni, hogy mi van benne. Tehát hogyha például - még egyszer mondom - óvodába menettel előtt nem eszik reggel a gyerek, az nem jelenti Magyarországon azt - más országgal szemben, ahol nincs közétkeztetés -, hogy a gyerek éheznek. Magyarországon minden rászoruló gyerek középiskolától az óvodáig, aki elment iskolába, óvodába, az étkezésben részesül, ha szegény, akkor ezt az állam kifizeti helyette. Innentől kezdve, én azt hiszem, mivel nagyon sok más országban ez a rendszer nem működik, erre a rendszerre bármit mondanak, büszkének lehetünk. Önök hoznak mindenféle érveket elő, álságos érveket, amelyek nem is érvek, annak érdekében, hogy ezt a pozitív folyamatot, amit most még szeretnénk tovább bővíteni, valamilyen módon rossz színben tüntessék fel.

Szerintem arra a rendszerre, ami Magyarországon kiépült - nem is csak ez alatt a kormány alatt -, arra a rendszerre Magyarországon nekünk büszkének kellene lenni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Szél Bernadett képviselő asszonynak adom meg a szót két percben.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Révész Máriusz képviselőtársam, szerintem ideje lenne arról leszakadni, hogy ön szerint egyes óvodákban reggeliznek a gyermekek, és ebből következően ezek a gyermekek nem éheznek, ugyanis vannak olyan óvodák, ahol például nem étkeznek reggel a gyermekek, nincsen reggeli; vagy van, vagy nincs. *(Dr. Répássy Róbert: Ilyen nincs.)* Ne ebbe kapaszkodjon, arra kérem, amikor a kormány szakmai teljesítményéről beszélgetünk a gyermekjólét és a gyermekéhezés kapcsán vagy gyermekszegénység kapcsán!

Egyébként ez a kormány volt az, amelyik 182 millió forintot az élsportolóknak átcsoportosított a szociális gyermekvédelem és gyermekjólét költségve-

tési sorról. *(Bangóné Borbély Ildikó: Majd megcáfoltják!)* Szóval azért vannak ilyen apróságok is - idézőjelben apróságok -, amiről azért nem kellene megfélekednünk.

Meg arról sem, hogy azért ez a rezsicsökkentés, amivel itt Szászfalvi képviselőtársunk megkínált minket, ez nem egy univerzális gyógyír, ha ezt bemondják az embereknek, akkor számunkra nem tűnik el a valóság és felejtjük el, hogy mik érték ezt az országot az elmúlt öt évben. Például az, hogy továbbra is 2,2 millió ember létminimum alatt keres ebben az országban. Kérdezte képviselőtársunk, hogy mi van a Fidesz bűnlajstromán, többek között ez. Tudják, ha ezek az emberek nem ennyi pénzt keresnének, akkor lenne a gyermekeknek nemcsak reggelije, ebédje, vacsorája, hanem cipője és gyógyszer is, és minden más is, amire egy gyermeknek szüksége van ahhoz, hogy fejlődni tudjon.

De arra se lehetnek túlságosan büszkék - ezek pont mai foglalkoztatási adatok -, hogy láthatóan ezen az országon kívüli, a külföldi munkavállalása a magyaroknak jobban emelkedik, mint a belföldi. De az is látszik, hogy Magyarországnak pont az az egyik legnagyobb problémája, és azt gondolom, hogy ez a gyermekvállalást éppúgy befolyásolja, mint a gyermekszegénységet, hogy a munkahelyeknek egy jelentős része nem stabil, nem kiszámítható, és nem lehet belföldi megélni.

Úgyhogy ha a Fidesznek átfogóan a teljesítményét megmérjük és megnézzük, abban ezek is ott szerepelnek a latban, és ezt most már érzékelik a választópolgárok. És már ne haragudjanak, ez a magyar parlament, itt politizálni szoktunk, és ha betervezünk egy törvényjavaslatot, akkor bizony előke-reül rengeteg olyan körülmény, amit a maga komplexitásában kell érvényesíteni, annak érdekében, hogy egy jelenséget megvitassunk. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Jelzem Kiss László képviselőtársamnak, hogy kétperces hozzászólásra csak egyszer van lehetőség frakciónként, de normál hozzászólásra még van. *(Jelzésre:)* Akkor ön é a szó.

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nem akarom kihasználni az időt, csak néhány dologra hadd reagáljak, engedjék meg.

Az egyik kérdés, hogy én úgy érzem, hogy bár a PISA-felmérések ebben nagyon rossz eredményeket mutatnak, hogy mind a szövegértés, mind a matematikai kompetenciák romlottak az utolsó eredmény alapján, mégse hiszem, hogy ebben a Házban ilyen problémákat kellene feszegetnünk a képviselőtársaink kapcsán, ezt én nem tartom udvarias dolognak. Férfiemberként meg különösen nem. Persze, gondolom, lehet más ingerküszöbe az embereknek, tehát én nem vagyok ebben naiv, tudom, hogy vannak udvarias emberek és udvariatlanok; az udvarias emberek szerintem udvariasak, az udvariatlanok pedig udvariatlanok.

A másik része ennek a kérdésnek, ha a szövegértés már előjött. Volt egy érdekes beszélgetés az egyik

rádióban, ahol azzal a kutatóval volt egy beszélgetés, aki annak a Tárki-kutatásnak volt a szerkesztője, amire a vitában önök hivatkoztak, aki elmondta egyébként, hogy nagy érdeklődéssel fogadta a kormányzat közleményét a Tárki kutatásával kapcsolatban, és különösen azért nőtt meg az érdeklődése a közvélemény-kutatás kapcsán, mert számos olyan irányra is kitért a kormány közleménye, ami egyébként nem következik a dokumentumból. Például a Tárki kutatásából kiderült, hogy a felső és az alsó decilis közötti különbség, vagyis hogy a leggazdagabbak és a legszegényebbek közötti különbség sosem volt akkora az elmúlt időszakban, mint most. Ebből viszont az is következik, amiről Korózs képviselőtársam beszélt, hogy az alsó decilis szegénységi adatai azért elkeserítőek, és arról beszélni tehát, hogy milyen kár, hogy erről bárki szót ejt itt a parlamentben, szerintem, mondjuk, nem lehet; jó, hogy ez a téma az asztalon van.

Valóban, a szegénység, a gyermekszegénység egy komplett probléma, és így a gyermekéhezés is. Én magam gyakorlati problémának tartom azt korábbi önkormányzati képviselőként most meg egyéni országgyűlési képviselőként, hogy és egyébként mi történik azokkal az intézményekkel, ahol az állam és/vagy az önkormányzat fizet azért, hogy a gyermekek étkezzenek, és gyakorlati problémának látom azt egyébként, hogy itt kiderült többek hozzászólásában, hogy gyakorlatilag fogalma nincs arról senkinek, hogy itt mi is a helyzet. Gyakorlati problémának tartom azt, hogy amikor arról beszélünk, hogy egészségesen kell a gyermekeknek táplálkoznia, akkor nekem két írásbeli kérdést és két azonnali kérdést kell tennem a szakminisztériumhoz azért, hogy végre felfogják - és bocsánatot kérek, hogy erősen fogalmazok, de tényleg az a helyzet -, hogy több iskolában nem tartják be például azokat a rendeleteket és azokat a törvényeket, amit a kormányzat ebben a kérdésben hozott. És tényleg, körülbelül négy-öt felszólalásnak és parlamenti tevékenységnek kell elérnie azt, hogy egy olyan automatát elvigyenek egy általános iskolából - itt a XVI. kerületről beszéltek konkrétan, a Batthyány Általános Iskoláról -, ami egyébként minden rendeletet megszeg és minden jogszabályt megszeg, és amiről az az elvi álláspontja egyébként a kormányzatnak, hogy megismétli a törvényt, amit megszeg az illető intézmény, illetve a KLIK, amelyik ezt engedélyezi.

Nos tehát, amikor arról beszélünk, hogy ezeket a törvényeket a gyakorlatban végre kell hajtani; amikor arról beszélünk, hogy nem a szövegre van szükség arról, hogy egészséges legyen az étel, hogy nem megoldás a gyermekeknek az, hogyha ehetetlen ételt adunk nekik, akkor valóban, szerintem ez egy fontos kérdés. Az nem oldja meg a gyermekszegénység és a gyermekéhezés problémáját, hogyha egyébként olyan beszállítók végzik ezt a tevékenységet, amelyek, mondjuk úgy, nem ellenőrzött minőségű élelmiszert adnak a gyermekeknek. És ez nemcsak Magyarországon probléma, ez több helyütt is probléma, a világon szinte bárhol, ahol egyébként ilyen módon

üzemeltetnek rendszereket, ez probléma, merthogy nagyon gyakran másodlagos piacnak tekintik az élelmiszer-forgalmazó cégek a közéletmezést, illetve az iskolákba szánt ételeket, és bizony-bizony, ha a kormányzat nem néz a körműkre, akkor nem tapasztalhatunk ebben a dologban előrelépést.

Nagyon örülök, hogy többen egyetértettek - Szászfalvi képviselőtársam is - abban, hogy tisztán kell látni ebben az ügyben, de akkor felmerül a kérdés - és erre, kérem, adjanak majd választ -, hogy majd mikor látunk tisztán ebben a kérdésben, mikor jön elénk egy olyan jelentés a közétkeztetésről, ami ezeket a kérdéseket megválaszolja, mert szerintem ezt is szívesen olvasnánk.

Ahogy arról is lehetne beszélni, hogy hol vannak azok az integrált programok, amelyek a gyermekszegénységgel felveszik a harcot. Az biztos, hogy most, hogy előttünk van ez a javaslat, azt lehet látni, hogy szerintem jó irányba tettünk egy jó lépést, a kormányzat is jó irányba tett egy jó lépést. Azonban engedjék meg - és bocsánatot kérek ezért a megközeletésért -, nem tudom nem látni azt a szaléziák és a III. kerületi önkormányzat által fenntartott helyet, ahová 150 gyermek tér be naponta, hogy reggelizzen. Én nem tudom nem látni. És most a III. kerületről beszélünk, tehát nem arról beszélünk, hogy egy hátrányos kistérségben mi történik, egy fővárosi kerületről beszélünk. Nem tudom nem látni ezt a helyet.

Őszintén szólva, engem nem is érdekel, hogy ezek a problémák mikor keletkeztek, és kinek a hibája ez a kérdés. Azok a gyerekek, akik most éheznek, nem is éltek akkor, amikor azok a korok voltak, amire önök visszahivatkoznak és visszamutogatnak. Nem jelenti azt, hogy nincs felelőssége senkinek ebben a kérdésben önökön kívül, félreértés ne essék, de azt igenis jelenti, hogy a jelen problémáira a múlt-ra való visszamutogatás semmiképpen se megoldás. Én nem gondolom azt, hogy senkinek nincs ebben a dologban keresnivalója, azt gondolom, hogy igen, mindenkinek felelőssége ez a kérdés, aki ebben az országban kormányzott. De azért visszakérdezek: ugye, nem gondolja senki azt komolyan, hogy senki nem akarja ezt az ügyet megoldani? Hogyha én nem feltételezem önökről azt, hogy nem akarnak ezzel a problémával törődni, akkor, kérem, ne feltételezzék már a másik oldalról sem, hogy igen, bármilyen kormányzat, amelyik ezt megelőzően volt, direkt állított elő ilyen helyzeteket. Nem.

(13.20)

Éppen ezért a jövőbe kéne nézni, azzal kellene foglalkozni, hogy milyen következtetéseket lehet levonni azokból a hibákból, amelyeket akár önök, akár a szocialista kormányzat, akár az azt megelőző fideszes kormányzat, akár az azt megelőző szocialista kormányzat, akár az azt megelőző MDF-es kormányzat elkövetett. Úgy gondolom egyébként, hogy az, hogy ha önök hasonló hibákat vagy még súlyosabbakat elkövetnek kormányzásukban, mint amit akár a szocialista kormányzat elkövetett, nem enyhítő kö-

rülmény ezeknél a hibáknál, szeretném elmondani, hanem súlyosbító körülmény.

Van egy magyar mondás, de én inkább egy kínait idéznék. A kínai mondás úgy szól, hogy semmilyen folyóba vagy ugyanolyan folyóba nem lehet kétszer belelépni; a magyar mondás kicsit plasztikusabban fogalmaz, amit én most kevésbé szeretnék idehozni. Éppen ezért szeretném arra felhívni a figyelmet, hogy önök se tegyék ezt. Ha önök azonosítanak olyan hibákat, amelyeket ez alatt az öt év alatt nem sikerült azonosítaniuk valami rejtélyes oknál fogva, akkor azokat ne ismételjék meg! Ha önök úgy látják, hogy elégtelen volt az az intézkedéssorozat, ami nyolc éven keresztül történt a gyermekéhezéssel kapcsolatban, akkor ne kövessék el ezeket a hibákat, hozzanak jobb törvényeket! Ne pipálják ki a feladatot azzal, hogy elmondják egy sajtótájékoztatón, hogy küzdeni kell azért, hogy a gyermekek egészséges ételt kapjanak az intézményekben, majd nem tesznek semmit azért, hogy ez így legyen, mert nyilván könnyű kiírni egy rendszert, de senkinek nem jut eszébe ezt ellenőrizni.

Ne gondoljuk azt, hogy demagógia arról beszélni, amikor éhes gyerekeket látunk, mert tudom, hogy vannak olyan önkormányzatok, ahol nagyon jól gondoskodó önkormányzatokról van szó, és megoldották azt, hogy a betérő gyermek kapjon reggelit; ahol megoldják az óvodapedagógusok - én pedagógus vagyok, ismerem a kollégáimat, tudom, hogy áldozatkész, rendes emberek -, hogy ha bejön a gyermek éhesen, akkor is kapjon ételt, amikor egyébként neki ez nem járna, mert csak tízórai van, mert tudjuk, hogy ahol tíz zsemle van, ott lehet, hogy tizenkettőt is lehet adni.

Nem vitatom ezt, de azért ne gondoljuk azt, hogy ebben az országban ez mindenütt így működik! Ne gondoljuk, hogy nincsenek olyan térségek, ahol ezt nem oldották így meg! Ne gondoljuk ezt! Ne gondoljuk, hogy a gyermekéhezés nem probléma! Érttem, hogy ezt lehet racionalizálni, meg lehet örülni, hogy most már háromszázzal kevesebb gyermek éhezik, én minden egyes ilyen eredménynek örülök. Higgyék el nekem, nagyon örülök ennek az eredménynek! De ne gondoljuk azt, hogy amíg van egy éhes gyermek is, addig mi jól végezzük a munkánkat! Se önök, se mi, senki nem végzi jól a munkáját.

Nem beszélve arról - és kérem, ezt is fogadják el tőlem -, hogy az a gyermek, aki éhezik, és az a szülő, aki munkanélküli, ezek az emberek, akik elkeseredettségben élnek, őszintén érdektelennek tartják azt egyébként, hogy most éppen kihez lehet azonosítani ezt a problémát. Nem erről kell beszélni! Arról kell beszélni, hogy hogyan oldódik meg ez a helyzet.

Ézért kérem önöket, hogy minden olyan dolgot, ami erre irányul, támogassanak. Higgyék el, hogy én magam országgyűlési képviselőként biztos, hogy támogatom önöket abban az őszinte tevékenységben, ami a gyermekéhezés, a gyermekszegénység ellen történik, de azt is engedjék meg, hogy vannak olyan megfontolások, amelyek ezeket a képeket árnyalják, és ezeket pedig idehozzuk önök elé! Nem hiszem,

hogy ez kidobott tíz perc, fél óra, egy óra, szerintem mindenkinek van erre két-három órája, hogy ezt meghallgassa, legrosszabb esetben annyi történt, hogy elmondtunk valamit, ami semmilyen hatással nem bírt, de a legjobb esetben pedig az történt, hogy néhány ember elgondolkodott, és jobb irányba ment ez a folyamat. Remélem, hogy ez történik. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az MSZP padsoraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Kérdezem, hogy kíván-e még a vitához valaki hozzászólni. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelentkezőt, így a vitát lezárom.

Megkérdézem Czibere Károly államtitkár urat, kíván-e hozzászólni. *(Czibere Károly jelzésére:)* Megadom a szót. Őné a szó, államtitkár úr.

CZIBERE KÁROLY, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Először is szeretném megköszönni minden hozzászólónak a felvetett javaslatokat, véleményeket, amelyekből egyértelműen az bontakozik ki, hogy a kormány jó úton jár, amikor azt az eszközt választotta, hogy a gyermekétkeztetés kiszélesítésén és fejlesztésén keresztül igyekszik további támogatást biztosítani a hátrányos helyzetű családok, gyermekek számára. Szeretném megköszönni a támogatást, az egyetértést, mi is azt gondoljuk, hogy valóban az gyermek a jövő záloga, és mi is úgy gondoljuk, hogy sok más nemzeti sorskérdéshez hasonlóan ennek is pártok felett álló ügynek kell lennie. Ez az egyetértés, ez a támogatás, azt gondolom, ezt is tükrözi.

A konkrét kérdésekkel kapcsolatban szeretnék néhány dolgot leszögezni. Az egyik arra vonatkozott, többen is megfogalmazták, hogy valami elkezdődött. Azt gondolom, akkor kezdődött el ez a valami, amikor a kormányzat 2011-ben a felzárkózási stratégiát megalkotta. Itt többen utaltak arra, hogy azóta nem történt semmi. Azt gondolom, mind Kovács Sándor képviselő úr, mind Szászfalvi László képviselő úr, mind Révész Máriusz képviselő úr részletekbe menően ismertette azokat az intézkedéseket - és ezeket most én nem fogom emiatt felsorolni -, amelyeket 2011 óta hozott a kormányzat.

Ha valaki megnézi a felzárkózási stratégiát és annak az intézkedési tervét, az 61 beavatkozási területet érint, és abban a komplexitásban és abban az átfogó megközelítésben, amit többen észrevételeztek. Tehát az egyik oldalról az intézményrendszert, a másik oldalról az egészségügyet, a harmadik oldalról a lakhatást, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztését, tehát valamennyi olyan ágazati, szakpolitikai területet érint a stratégia, amely eredményes szakpolitikai eszközt alkalmazhat a rászoruló gyermeket gondozó családok támogatása és segítése érdekében. Miután ez egy átfogó, ágazatközi stratégia, ezért természetesen kiegészül egy monitoringrendszerrel, kiegészül egy jelentéstételi, nyomkövetési rendszerrel, tehát a kormányzat a társadalmi partnerek bevonásával folyamatosan értéke-

li a felzárkózási stratégia célkitűzéseit és konkrétan ennek a 61 intézkedésnek az eredményességét.

Ez az a vezérfonal, amely alapvetően azokon az alapelveken nyugszik, amelyeket én az expozéban vázoltam, nevezetesen: a felzárkózás alapvető fókuszja a hátrányos helyzetű gyermeket gondozó családok segítése, és alapvetően nemcsak pénzügyi eszközökkel, hanem természetbeni juttatásokkal, és ennek ki kell egészülnie minden esetben szolgáltatási elemekkel is.

Többen rákérdeztek, hogy alkalmas-e az intézményrendszer arra, hogy ezeket a segítségeket és ezeket a támogatási formákat célba juttassa, eléggé célzott-e, illetve ellenőrizve van-e. A válasz az, hogy igen, folyamatos az ellenőrzése, hiszen minden oktatási szolgáltatás, köznevelési szolgáltatás, gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekvédelmi szolgáltatás és szociális szolgáltatás ellenőrzése ma Magyarországon megvalósul, hogy valóban a jogszabályban rögzített minimumkövetelményeknek megfelel-e, és azokat a szolgáltatásokat azon a minőségen, amit a jogszabály előír, biztosítják-e.

Tehát azt gondoljuk, hogy emiatt a szolgáltatási rendszeren keresztüli célba juttatása ezeknek a segítségi formáknak alapvetően a célzottságot erősítő megközelítés, tehát a jövőben is a kormányzatnak a felzárkózási politikájában az alapvető célzási elemként a megfelelő minőségű és területi egyenlenségeket korlátozó vagy enyhítő módon a mindennél - mind minőségében, mind árában - hozzáférhető, elérhető minőségi szolgáltatások garantálása, biztosítása, és ezen keresztül további támogatások nyújtása az, ami alapvető cél.

Tehát összefoglalva: mi azt gondoljuk, hogy mind a bölcsődei szolgáltatás, mind az óvodai szolgáltatás alapvetően alkalmas a felzárkózáspolitikai további eszközeinek, támogató eszközeinek célba juttatására.

Egy következő kérdés volt, hogy az önkormányzatokra milyen terhet fog róni. Itt többen említették a korábbi normatív finanszírozás megemelését. Én hadd mondjak egy másik fontos elemet! Ez az, hogy nemcsak a mértéke változott meg a normatívának az elmúlt években jelentősen, hanem a finanszírozás módja is, nevezetesen: a normatív finanszírozást - ami az önkormányzat saját bevétele, tehát elméletileg másra is lehet költeni - egy nagyon szigorúan ellenőrzött, költségoldalon visszaellenőrzött bértámogatási és üzemeltetéstámogatási komponens váltotta fel 2013-tól, illetve 2014-től, ami lehetőséget ad arra, hogy számlaszinten, tételesen, költségsorosan végigelemezzük azt, hogy mire is van fordítva, és valójában arra fordítsák az önkormányzatok ezt a támogatást, amire biztosítjuk, a gyermekek étkeztetésére.

(13.30)

Pusztán a finanszírozási rendszer módosítása önmagában is elég garancia arra, hogy az önkormányzatok a költségek nagyobb arányában vannak lefedezve és finanszírozva, mint korábban. Termé-

szetesen az, hogy az adóerő-képességnek a figyelembevételére szükség van, ez itt is így kell hogy legyen. A segélyezési rendszernél alkalmazott differenciálási szabályokhoz képest még cizelláltabb a most alkalmazandó sávrendszer, amelynek a lényege az, hogy minden önkormányzat legalább a felét megkapja az üzemeltetési támogatásoknak. 136 olyan település van Magyarországon, amely kizárólag ennyit kap. És minden más önkormányzat ennél többet, 1155 olyan önkormányzat van, ahol rendkívül korlátosak a helyi erőforrások, az adóerő-képesség rendkívül alacsony, és ők 100 százalékban megkapják ezeknek a gyermekétkeztetésre fordított kiadásoknak a költségét. Tehát igeinkszünk egy még részletesebb, az adóerő-képességet még részletesebben figyelembe vevő finanszírozási struktúrát, szisztémát, eljárásrendet kialakítani.

Nyilván nekem is reagálnom kell a számokra, hiszen többen is fogalmaztak meg a gyermekéhezéssel és a gyermekszegénységgel kapcsolatos adatokat, és én azt gondolom, hogy mindig az az alaptétel, hogy egy éhező gyermek is sok, egy rászoruló gyermek is sok, egy szegény gyermek is sok, és ebben - azt gondolom, minden vitakozó fél elmondta - ténylegesen egyezés van.

A konkrét számok tekintetében fontosnak tartom azért, hogy érzékeltessük azt, hogy az ágazatvezetés folyamatosan igyekszik statisztikákat, kutatási eredményeket figyelemmel kísérni, és tényleg igyekszik adatokra építeni a szakpolitikát, tehát a legfrissebb adatokat nézni. Mi alapvetően, döntő esetben a KSH-nak a számaikat tekintjük irányadónak. Most többen említették a Tárki elemzését is; az említett Gallup-felmérést mi nem tekintjük mérvadónak, tehát egy olyan elemzést, amely mondjuk, az éhezést a venezuelai vagy mexikói szinttel tartja egyenértékűnek, arról azt gondoljuk, hogy megalapozatlan; de a KSH-t és a Tárkit viszont szakmailag és módszertanilag megalapozottnak tartjuk. A Tárki két vagy három héttel ezelőtt jött ki a számaival, a háztartásmonitor-jelentéssel, és legalább három adatot azért hadd mondjak, még egyszer hangsúlyozva, hogy egy szegény gyermek is sok, és még azzal is egyetértünk, hogy rengeteg tennivaló van mind a szolgáltatási, mind a természetbeni juttatások területén. Ez a három adat egyrészt a 17 éven aluliak jövedelmi szegénységi rátája, amely '12-ben 26 százalék volt, és 2014 őszén 22 százalékot mért a Tárki. A másik adat nem a kiterjedtsége, a volumene, a mértéke, hanem a mélysége a 17 éven aluliak szegénységének, tehát magyarul az intenzitása, hogy mennyire vannak mélyen a mért szegénységi küszöb alatt. Itt 2012-ben 28 százalék volt, és 2014-ben 22 százalék. Tehát a Tárki mérése azt mutatta, hogy a 17 éven aluliak tekintetében a jövedelmi szegénység mértéke és mélysége is csökkent.

Itt felmerült az a kérdés is, hogy a jövedelmi egyenlőség tekintetében a Tárki mást állít, mint a kormány. Ugye, a Tárki jelentésében az szerepel, hogy az úgynevezett S10/S1 mutató, amely a legfelső és a legalsó jövedelmi decilis átlagjövedelmének az

arányát jelenti, az a 2012-es 9-ről 2014-re 8,1-re csökkent; illetve a Gini-mutató, amely másik oldalról ezt tárgyalja, az is ugyanolyan csökkenést mutat, mint amit a KSH mért 2014 áprilisában. Ez volt tehát a szegénységi adat.

A másik adat, az éhezés kapcsán azt gondolom, hogy egyetlen olyan statisztikusan, módszertanilag releváns kutatás készült az elmúlt években, amely az éhezéssel kapcsolatban megbízható adatokat szállított vagy állított elő, ez pedig az MTA-nak, tehát az Akadémiának a kutatása, amely a 17 éven aluliak 2-3 százalékában határozta meg azoknak a fiataloknak a számát, akik ezzel a jelenséggel találkoznak, tehát 40 és 50 ezer közé tette.

Felmerült az a kérdés, hogy hogyan tovább, mi van a szüenidővel. Alapvetően azt gondoljuk, hogy az elmúlt években azért nagyon sok lépés történt, hiszen 2,4 milliárdról idénre 3 milliárd forintra nőtt a nyári gyermekétkeztetési program, és ez nemcsak az összeget érinti, a bővítés, hanem a napok számát is, illetve azt is, hogy más tekintetben is próbáljuk az önkormányzatok számára vonzóvá tenni ezt a programot. Úgyhogy minden évben, utóbbi években 100-120-szal növekszik azoknak az önkormányzatoknak a száma, akik becsatlakoznak.

Idén mi külön körlevelet küldtünk az önkormányzatoknak, hogy felhívjuk a figyelmet, ne legyen esetleges az, hogy egy polgármester tud róla, nem tud róla, jelentkezik vagy nem jelentkezik; tehát szeretnénk nagyon erős kampányt végezni annak érdekében, hogy minél több önkormányzat jelentkezzen. Ahány önkormányzat jelentkezik, amennyi igényel jelentkezik, azt ki fogjuk elégíteni.

Ennek ellenére mi is látjuk azt, hogy nem lehet kitenni a gyermeket annak, hogy a polgármester kitölti az úrlapot vagy nem. Számításokat végzünk arra vonatkozóan - és a tegnapi nyilatkozatom is erre utalt -, hogy hogyan lehet normatívvá tenni a szüenidei étkeztetést, miután azt gondoljuk, hogy mind a jogszabályi infrastruktúra, háttér, mind a pénzügyi feltételek alapvetően adottak, és látjuk a lehetőségét annak, hogy kiterjesszük a szüenidei étkeztetést, vagy a szociális étkeztetés kibővítésén keresztül, vagy más formában. Miután az infrastrukturális feltételek adottak, mi olyan koncepciót készítettünk és teszünk a kormány asztalára, ami lehetővé teszi azt, hogy ilyen irányban lehessen bővíteni és normatívvá tenni a szüenidei étkeztetést. Miután a konkrét számítások és a részletkérdések kidolgozása folyamatban van, ennél többet jelenleg még nem mondanék, de ez az irány.

A további kibővítése a programnak. Most a tanévközi program középiskola irányába történő kibővítésével kapcsolatos számításokat mi éppen ezekben a hetekben végzünk, tehát nyilvánvalóan mi szeretnénk a kormány asztalára tenni, hogy hogyan lehet továbblépni a következő években annak érdekében, hogy egyre több-több gyermeket tudjunk bevinni a programba.

A közétkeztetés silány és a minőség kérdése. Azt kell mondanom, ahogy az elején mondtam, alapve-

tően minőségben gondolkozunk. Tehát elfogadhatatlannak tartjuk azt, ha valahol egész egyszerűen ennek a programnak a kibővítése azzal jár, hogy silányabb lesz az étel és az élelmiszer minősége, mi alapvetően abban vagyunk érdekeltek, hogy minőségi élelmiszert kapjanak a gyermekek. Az ellenőrzés, amit említettem, erre is irányul. Az nem lehet, hogy valaki elnyer egy szállítást, és akkor hirtelen megjavul az élelmiszer, és utána elkezdődik a minőségcsökkentés vagy minőségrontás. Minden ilyen ügyet ki kell vizsgálni. Alapvetően az étkeztetés kiszélesítése semmilyen módon és értelemben nem járhat együtt a minőség romlásával.

Azt gondoljuk, hogy a következő évekre tervezett élelmiszercsomag, ez a bizonyos RSZTOP, amely 34-35 milliárdos keretben fogja biztosítani a három év alattiak további élelmezését, illetve más cikkekkel való ellátását is, egy fontos kérdés, hiszen fontos az, hogy az a korosztály, amelyről most beszélünk, a három év alattiak esetében csak egy részük jár bölcsődébe, fontos, hogy azokhoz is eljusson a segítség, akik nem járnak bölcsődébe, és itt is fontos a szolgáltatási elem. Ugye, Szászfalvi képviselő úr többször említette a „Biztos kezdet” házak további 50 százalékos fejlesztését, ez is ezt a célt szolgálja, hogy a hátrányos helyzetű térségekben egy addicionális figyelem és erőforrás legyen a szolgáltatásokon. Fejleszteni kell a gyerekeket, és ehhez szükséges, hogy több figyelmet kapjanak ezek a családok és segítséget, nemcsak fejlesztésben, szolgáltatásban, hanem az étkezésben is.

(13.40)

Tehát ebben az irányban is szeretnénk továbblépni.

A szolgáltatási környezet bevonására másik példa éppen a napokban tárgyalt és önök által jól ismert javaslat a kora gyermekkori intervencióra. Ez megint csak azt szolgálja, hogy a pénzbeni és természetbeni juttatások mellett a szolgáltatási környezetet, ami körülveszi a családokat, szeretnénk úgy átalakítani, hogy legyen egy folyamatos együttműködés azok között a szakemberek között, akik a családdal érintkezésbe kerülnek, pedagógus, orvos, gyermekgyógyász, gyermekorvos (*Dr. Józsa István: Szakács. - Derűtség az MSZP soraiban.*), védőnő, illetve mások. Ebben fog beleillesztődni, ebbe a logikába szeretnénk beleilleszteni majd a gyermekjóléti szolgálatok megerősítését is. Hiszen, itt többen kérdeztek a további lépésekről és tervekről, alapvetően a korai intervenció intézményrendszer összehangolása és az interprofesszionális, vagyis szektorok közötti együttműködés, helybeni együttműködés erősítése, másrészt a gyermekjóléti jelzőrendszer megerősítése az, ami egy további lehetőséget tud biztosítani, hogy a családok ne legyenek elzárva az információtól, és pontosan tudják, hogy mikor milyen típusú és mértékű segítségre és támogatásra számíthatnak akár az önkormányzattól, akár a kormányzattól, akár mástól.

Azt gondolom, igyekeztem a legtöbb kérdésre választ adni. Elnézést kérek, ha valamit nem érintettem. Összefoglalva, még egyszer szeretném megköszönni a hozzászólásokat; szeretném megköszönni a támogatást is minden felszólaló részéről. Valóban azt gondoljuk, közös ügyünk, mindannyiunk közös ügye az, hogy minden hátrányos helyzetű család és abban nevelkedő gyermek ma Magyarországon ne maradjon magára a problémáival, ne maradjon magára a nehézségeivel, ne maradjon magára ezekkel a gondokkal. Azt gondolom, a kormányzatnak ez a javaslat, ami az asztalon fekszik, alapvetően nagyon fontos előrelépést tesz ebbe az irányba; abba az irányba, hogy közös jövőnkbe egy további befektetést eszközöljön, ez a közös jövőnk pedig a gyermek. Köszönöm szépen még egyszer. (*Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.*)

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására holnap 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája** a lezárásig. Az előterjesztés T/4449. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Répássy Róbert úrnak, az Igazságügyi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az önök előtt fekvő törvényjavaslat célja a járásbíróságok illetékességi területének alapvetően a járás illetékességi területéhez történő igazítása, néhány kivétellel.

Engedjék meg, hogy bemutassam a szabályozás szükségességének okait. A járások kialakításáról szóló 1299/2011. számú kormányhatározat 4. pontja felhívta az érintett minisztereket, hogy az egységes államszervezési igények alapján vizsgálják meg, hogy az irányításuk alatt működő államigazgatási szervek illetékességi területe a járásokhoz igazítható-e, valamint a vizsgálat eredményéről, továbbá a végrehajtás feltételeiről és ütemezéséről tájékoztassák a közigazgatás szervezéséért felelős minisztert. A járások létrehozásával összefüggésben sor került a területi államigazgatási szervek járási illetékesség szerinti átalakítására.

Ugyanakkor, megnevezésük változtatása ellenére, ez az átalakítás a járásbíróságok és a járási ügyészségek esetében nem történt meg. Mindenképpen indokolt, hogy a járásbíróságok ne csak nevükben, hanem tényleges illetékességük szerint is igazodjanak a járásokhoz. E cél megvalósítását szolgálja az előttünk fekvő törvényjavaslat.

Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényjavaslat kapcsán engedjék meg, hogy néhány dologra felhívjam a figyelmet. Országosan a módosítással érintett

települések száma alacsony, nem sokkal haladja meg a százat. Az illetékességhez igazodás nem minden bíróság esetében jelenti azt, hogy egy bíróság illetékességi területe egy járás településeire terjed ki. Egyes bíróságok esetében ez azt jelenti, hogy a járásbíróság illetékessége több járás illetékességére kiterjed, és ezen járások határaihoz illeszkedik. Az illetékességi területek módosítására a törvényjavaslat szerint a vidéki járások tekintetében kerülhetne sor. A fővárosban ugyanis összesen hat járásbíróság működik, amelyek lefedik a főváros teljes területét, és a fővárosi kerületekhez illeszkedés összesen 17 új kerületi bíróság felállítását igényelné, ami szakmailag nem indokolt.

A törvényjavaslat előkészítése során az Országos Bírósági Hivatallal folytatott egyeztetések eredményeként ugyanakkor megállapításra került, hogy néhány járásbíróság esetében rövid távon nem valószínűsíthető meg a járási illetékességi területekhez való teljes igazodás, költségvetési kihatásokkal is járó okokra figyelemmel. Ezek a járásbíróságok: a Nagykáta Járásbíróság, a Buda Környéki Járásbíróság, a Karcagi Járásbíróság és a Berettyóújfalui Járásbíróság. Ezen járásbíróságok illetékességi területén újr szabályozására és a járások illetékességéhez történő igazítására a későbbiekben kerülhet majd sor, ezen átalakítások személyi, tárgyi és infrastrukturális beruházási feltételeinek vizsgálatát követően.

Tekintettel arra, hogy a járási ügyészségek és a rendőrkapitányságok illetékességi területe fő szabály szerint igazodik a bíróságok illetékességi területéhez, a bírósági illetékességi terület módosításának megfelelően sor kerülne a járási ügyészségek és a rendőrkapitányságok illetékességének megváltoztatására is. Mivel az önálló bírósági végrehajtói és a közjegyzői illetékességi területek is alapvetően a járásbíróságok illetékességi területéhez igazodnak, természetesen e körben is megtörténik a változás, egyrészt automatikusan, másrészt, amely területen szükséges, ott sor fog kerülni a vonatkozó jogszabályok módosítására.

Tisztelt Ház! Annak érdekében, hogy a járásbíróságok előtt folyamatban lévő ügyek még átmenetileg se akadjanak meg egy áthelyezéssel, és azok elbírálásában az illetékességi terület változása ne okozzon késedelmet, a törvényjavaslat rendelkezik arról, hogy az új illetékességi szabályokat a törvényjavaslat szerinti módosítás hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni.

Az előbbiekben ismertetett törvényjavaslat az állampolgárok érdekeit szolgálja azáltal, hogy az illetékességi területek összehangolásával egyértelműbbé, ügyfélbaráttá teszi számukra a bíróságok működésére vonatkozó szabályozást. Ajánlom ezért a törvényjavaslatot tisztelt képviselőtársaim figyelmébe, kérve ehhez a támogatásukat. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Szórványos taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalások következnek. Ezek első körében a ve-zérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót

Papcsák Ferencnek, a Fidesz képviselőcsoportja ve-zérszónokának.

DR. PAPCSÁK FERENC, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Az előttünk fekvő T/4449. számú, a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. számú törvény módosításáról szóló elő-terjesztést az Igazságügyi bizottság megtárgyalta és tárgysorozatra vételre ajánlotta nagy többséggel.

Az előkészítő munkát követően a járások kialakításának koncepcionális elveiről a kormány a 1299/2011. határozatával döntött. Mindezek alapján a kormány szükségesnek tartotta a járás mint az állam szervezetének legalacsonyabb szintű területi és szervezeti egységének kialakítását a hatékonyabb, költségtakarékosabb és ügyfélközpontú területi igazgatás megteremtése érdekében. A járások kialakításakor érvényesíteni kívánt célok a következők voltak.

(13.50)

A területi államigazgatás újjászervezése kiemelkedő elemének megvalósítása, fő szabály szerint az államigazgatási feladatok államigazgatási területi szervekhez történő telepítése, az államigazgatás járási szintű szerveinek az integrálása, valamint az identitásra, a közösségépítésre, a településszerkezeti adottságokra és a szakmai teljesítőképessegre alapozott hosszú távú, stabil járás létrehozása.

2012-ben a járások kialakításánál a kormány kiemelt céljai közé tartozott a helyi és területi közigazgatási rendszer teljes szervezeti áttekintése és megújítása, alacsony hatékonyságának az orvoslása és a struktúra átláthatóbbá tétele. A kormány célja volt továbbá, hogy olyan modern kori járásokat alakítson ki, amelyek hozzájárulnak egy hatékony közigazgatási rendszer létrejöttéhez. A járások kialakítása a közigazgatás átfogó, a közjót szolgáló átalakításának, az úgynevezett jó állam kialakításának egyik legfontosabb eleme.

2013. január 1-jével a városi bíróságok megnevezése járásbíróságokra változott, a fővárosi kerületi bíróságok elnevezésének megtartása mellett, ez a változás a bíróságok illetékességi területét azonban nem érintette. Az első fokon eljáró bíróságok földrajzi tagolása megmaradt, miközben a közigazgatási járások rendszere néhány helyen ettől eltérő lefedettséggel került kialakításra.

A járások kialakításával összefüggésben sor került a területi államigazgatási szerveknek járási illetékességgel történő átállítására, ugyanakkor a megnevezésük változtatása ellenére nem került sor erre a járásbíróságok és a járási ügyészségek esetében. Most erre sor fog kerülni - remélem legalábbis.

Mindenképpen indokolt, hogy a járásbíróságok ne csak nevükben, hanem tényleges illetékességük szerint is igazodjanak a járásokhoz. E cél megvalósítását szolgálja a bíróságok elnevezéséről, székhelyé-

ről és illetékességi területe meghatározásáról szóló törvényjavaslat, amely előttünk fekszik.

Az illetékességhez igazodás nem minden bíróság esetében jelenti azt, hogy egy bíróság illetékességi területe egy járás településeire terjed ki, hanem egyes bíróságok esetében azt jelenti, hogy a járásbíróság illetékessége több járás illetékességére kiterjed, és ezen járások határaihoz illeszkedik. Ilyen például a Nyíregyházi Járásbíróság, amely több közigazgatási járás területét is magában foglalja.

Tekintettel arra, hogy a járási ügyészségek és rendőrkapitányságok illetékességi területe fő szabály szerint igazodik a bíróságok illetékességi területéhez, a javaslat szerint bírósági illetékességi terület módosításához igazodóan automatikusan sor kerülhet a járási ügyészségek és kapitányságok illetékességének a megváltoztatására is.

Természetesen a jogalkotó figyelt arra a javaslat szerint, hogy annak érdekében, hogy a járásbíróság előtt folyamatban lévő ügyek még átmenetileg se akadjanak meg egy esetleges áthelyezéssel, és azok elbírálásában az illetékességi terület ne változhasson vagy ne okozzon esetlegesen késedelmet, rendelkezik arról is a törvényjavaslat, hogy az új illetékességi szabályokat a javaslat szerinti módosítás hatálybalépését követően indult ügyekben is alkalmazni kell, illetőleg szükséges.

Fontos megjegyezni, hogy a törvény 1. számú mellékletének módosításában biztosításra kerül, hogy az egyes járásbíróságok illetékességi területe illeszkedjen a járások illetékességéhez azzal, hogy egy-egy járásbíróság illetékessége több esetben két-három járás illetékességi területére is ki fog terjedni.

A törvény most július 1-jével lépne hatályba. Arra kérem a tisztelt képviselőtársaimat, hogy támogassák az indítványt. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Bárándy Gergelynek, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. BÁRÁNDY GERGELY, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Részünkről rendben van. Köszönöm szépen. *(Derűlttség. - Szórványos taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Vejkey Imrének, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Rendkívül fontos az átalakuló világunkban a járások megalakulását is figyelembe véve a bíróságok vonatkozásában a pontos hatásköri és illetékességi szabályoknak az új közigazgatási szintekhez való finomhangolása, tudva azt, hogy az egyes bírósági szintek szoros és elválaszthatatlan kapcsolatban vannak egymással, annak ellenére, hogy nincs közöttük alá- és fölérendeltségi

viszony, vagyis a hierarchiában felsőbb szinten álló bíróságoknak nincs utasítási jogkörük az alsóbb szinten lévő bíróságokkal szemben. A bírák dönthetik el - bármilyen szinten működnek is -, hogy milyen döntést hoznak, és ezeket a döntéseket a törvényeknek és a meggyőződésüknek vetik csak alá.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A bírósági szervezet életében ebben az évezredben az első jelentősebb változás az első Orbán-kormány alatt következett be azáltal, hogy egyrészt az Országgyűlés elfogadta az ítélőtáblák felállításáról szóló törvényt, és így öt új bírósági fórum kezdte meg a működését, másrészt pedig azáltal, hogy a bírósági fejezet költségvetési javaslatának összeállítása a végrehajtói hatalom feladatköréből az OIT hatáskörébe került. Ezzel a lépéssel megvalósult a bíróságok teljes szervezeti és költségvetési függetlensége is. A második Orbán-kormány alatt pedig a polgárbarát közigazgatás kialakításával, konkrétan a járások kialakításával összefüggésben sor került a helyi közigazgatási szerveknek a járási illetékességre történő átállítására, ugyanakkor a megnevezésük változása ellenére nem került sor erre a járásbíróságok és a járási ügyészségek esetében. Mindez indokoltá tette, hogy a járásbíróságok ne csak a nevükben hordozzák a „járási” nevet, hanem tényleges illetékességük szerint is igazodjanak a járásokhoz. E cél megvalósítását szolgálja a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat.

Kérem, támogassák a 4449. számú törvényjavaslatot; a KDNP támogatja. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Gyüre Csabának, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. GYÜRE CSABA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Államtitkár Úr! Az elmúlt négyéves ciklusban is egyszer tárgyaltunk az illetékességről, akkor ennél sokkal parázsabb vita volt itt a Házban, amikor is az Országos Bírósági Hivatal elnökének a jogköréről beszéltünk, és az illetékességi szabályok fölé emelkedéséről és kijelölési jogáról. Akkor még nagyon különbözött a véleményünk.

Itt is különbözhetne a véleményünk, hiszen ahogy elhangzott, hogy mi indokolja szakmailag ezt a törvényjavaslatot, az nagyon szép, és nagyon logikusnak tűnik, hogy valóban, ha már az a neve, hogy járásbíróság, akkor igazítsuk a járásokhoz a területét, és valóban, ez teljesen logikus és indokolt is lenne minden olyan esetben, ha minden járásban lenne bíróság - akkor teljes mértékben ezt így tudnánk is támogatni. Mindenesetre ez, amit mondok, nem jelenti azt, hogy ne támogatónánk ezt a törvényjavaslatot. De mi is itt a legfontosabb?

Amire a Jobbik Magyarországért Mozgalom mindig különlegesen figyelt, az az, hogy a helyben élőknek, akiknél ez módosulást jelent, ez pozitív vál-

tozást jelent-e avagy negatív változást. Ezzel kapcsolatban én az elmúlt ciklusban többször is bíráltam a kormányt, amikor ilyen szabályokat hozott, hogy nem kérdezte meg a helyieket azzal kapcsolatban, hogy nekik ez jó vagy nem jó. Ilyen volt például az, amikor, ha jól emlékszem, Zala megye illetékességi területe került át a pécsi bírósághoz a győri bíróságtól a harmadfokú ügyekben. Itt is úgy láttam, hogy nem volt meg a megfelelő megkérdezése a lakosságnak, hogy hová is szeretnének tartozni, és ez esetben is én megpróbáltam ennek utánajárni. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, ahonnan én jöttem, 11 települést érint ez a változás, és éppen emiatt én végighívtam ezen településeket, vagy legalábbis megpróbáltam felhívni minden polgármestert ezeken a területeken, és megkérdezni, hogy ott mi lehet a lakosságnak a véleménye, őket pozitívan vagy negatívan érinti ez a változás. Egyértelmű volt a polgármesterek állásfoglalása szerint, mindamelllett, hogy azt tapasztaltam, hogy alapvetően nem tudták, hogy ilyen változás van folyamatban, és nyilván az lenne a jó, ha legalább a települések vezetői tisztában lennének azzal, hogy ilyen illetékességi változás vonatkozik rájuk, de úgy foglaltak állást, hogy mindenki megértette azt, hogy alapvetően a járásokhoz kell igazodni, és ha már az ő településük a járási hivatalban egy városhoz tartozik, akkor a bíróság illetékessége, az ügyészség illetékessége és a rendőrség illetékessége is odakerüljön.

(14.00)

Ezt logikusan találták, mindamelllett, hogy Szabolcs megyében általában a Nyíregyházi Járásbíróság illetékessége növekszik meg, mégpedig nem is kicsit, hiszen 9 új települést kap a Nyíregyházi Járásbíróság, ami azt jelenti, hogy jelentősen meg fog növekedni az ügyforgalom ezen a településen, hiszen eddig 51 település tartozott Nyíregyházához, ezután 60 fog, és egyébként még egy település változik csak Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében.

Alapvetően, mivel Nyíregyházához kerülnek - mint mondtam - 90 százalékból ezek a települések a megyében, márpedig Szabolcs megyében is az a közlekedési helyzet, hogy alapvetően a megyeszékhelyre irányuló közlekedés a legjobb, emiatt gyakorlatilag ezen települések nem tiltakoznak ilyen formában az illetékesség változása miatt, sőt sok esetben jobb is nekik, hiszen nem kell átszállni a buszra, hanem követlen járással tudnak bemenni. Míg korábban például Balkány településről - a nyírbátori illetékesség miatt - a nyírbátori bíróságra menet a buszon át kellett szállniuk Nagyállóban, ezek után nem kell átszállniuk, mert Nyíregyházára direktben be tudnak menni, tehát ebből a szempontból alapvetően ez a része jobb lesz.

Más kérdés, hogy nyilván nemcsak a megyék, a járások lakosságát érinti ez a változás, hanem érinti azokat a bírákat is, akik ott dolgoznak, hiszen az ügyforgalom jelentősen megnövekedhet, adott esetben pedig jelentősen lecsökkenhet. A Nyíregyházi

Járásbíróságnál - amit már mondtam -, ahol 51 település helyett 60 település lesz, ez azt jelenti, hogy gyakorlatilag 20 százalékkal növekszik meg a Nyíregyházi Járásbíróság illetékességi területe, ami magával hozhat - nyilván az ügyforgalom legnagyobb része maga Nyíregyháza, de - akár 10-15 százalékos ügyforgalom-növekedést is egy ilyen városban. De akár Ózd példáját is felhozhatnám, ahol jóval nagyobb ennek a területe, hiszen ott közel 50 százalékkal növekszik meg az illetékességi területe az Ózdi Járásbíróságnak, és ez magával hozza az ügyforgalom növekedését is.

Itt már egy bírósági igazgatási rendszernek kell alkalmazkodni ahhoz, hogy az ezáltal felmerülő problémát - hiszen nyilván lesznek - orvosolni kell, hiszen van, ahol ügyforgalom-csökkenés van, és máshol, adott esetben, mint a Nyíregyházi Járásbíróságon vagy az Ózdi Járásbíróságon, komoly ügyforgalom-növekedés lesz, ott pótolni kell a munkaerőhiányt, hiszen ez nyilvánvalóan fel fog lépni.

Azt is láthatjuk az elmúlt évek tapasztalatából, hogy ez nem fogja azt jelenti, hogy újabb bírói státusokat fognak engedélyezni ezeken a területeken, hiszen erre nagyon nem volt példa az elmúlt időszakban vidéki bíróságokon, és pontosan emiatt gyakorlatilag egyre inkább elnehezül ezen vidéki bíróságok munkája. Itt most valamiféle ésszerű átcsoportosításra mindenféleképpen szükség lesz. Nyilván elsődlegesen az új státus lenne a célszerű a megnövekedett terhű bíróságoknál, és itt kérdésként fog bejönni, hogy amennyiben ez nem, akkor hogyan fog megtörténni.

Itt nagyon kellemesen elbeszélgettük, elvitakoztunk az elmúlt időszakban a köztisztviselők esetében és a kormánytisztviselők esetében is a kirendelés intézményéről. Én azt mondom, hogy amennyire leterheltek a bírák Magyarországon, és amennyire felelősségteljes munkát végeznek, én azt gondolom, hogy amikor 50-70 kilométerről fogunk kirendelni bírákat akár egyéves időtartamra azzal, hogy ott munkát végezzenek, mert egy másik járásbíróság munkájában kell részt venniük, és megnövekszik adott esetben... Itt államtitkár úrral sokat vitakoztunk arról, hogy éppen most másfél óra oda, másfél óra vissza köztisztviselők esetében. Ez egy bíró esetében még nehezebb, hiszen az ő leterheltsége és a felelősségteljes munkavégzés nem fogja lehetővé tenni adott esetben a napi 2-3 óra ingázást. Tehát itt egy nehéz igazgatási kérdés lesz ennek a megoldása. De én azt gondolom, hogy mivel többségi visszajelzés alapján ez az illetékességi változás alapvetően pozitív, így ez támogatható.

Kifejezetten kedvező - ami már itt elhangzott korábban ebben a vitában, ami igazán nem alakult vitává -, hogy majd csak a hatálybalépését követően beadott új ügyekre kell alkalmazni, tehát nem kerül áthelyezésre egyik bíróságról a másikra folyamatban lévő ügy, tehát ebben nem fog bekövetkezni változás, ez mindenképpen pozitív. Egy átmeneti ideig nyilván lesz egy ilyen illetékességi kvázi összeütközés, hogy két bíróság is fogja tárgyalni az adott területről érke-

ző ügyeket, nyilván egyik a régieket, másik pedig az újakat, de reméljük, hogy ez pozitív lesz. Úgyhogy úgy látjuk, hogy ez a törvényjavaslat támogatható. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki hozzászólni a vitához. Lukács László György képviselő úrnak adom meg a szót.

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Figyelve államtitkár úr expozéját, szeretném megkérdezni a következőt. Említette ön is Karcagot azok között a települések között, ahol a bíróság illetékessége eltérően fog majd alakulni, illetve újabb átalakításra vár. Itt egy valamilyen részletesebb ismertetést esetleg a zárzóban azért kérnék, hogy elhangozzon, mert mint a körzet képviselője és egyébként magam is korábban gyakorló jogászként érzékeltem azt a problémát, hogy talán a legfontosabb része ennek a kérdésnek maga a kunhegyesi járásnak, tehát Kunhegyes városa létének és mibenlétének és a járáshoz tartozó településeknek a sorsa lehet. Ugyanis a kunhegyesi járás mint közigazgatási egység több olyan településsel rendelkezik, mint például - csak mondom a példát - Kunhegyes, amely a Karcagi Járásbírósághoz tartozik, míg Abádszalók a Tiszafüredi Járásbírósághoz tartozik, de ugyanúgy a kunhegyesi járásban lévő Tiszabó, illetve Tiszaroff pedig a Szolnoki Járásbírósághoz tartozik.

Tehát ebben szeretnék egy valamennyire tisztább képet kapni, amennyiben erre államtitkár úrnak van lehetősége, hogy tisztázza, hogy milyen tervek vannak, hogy a kunhegyesi járásnak tisztázzuk a sorsát, tehát hogy lesz-e kunhegyesi járás mint közigazgatási egység, vagy végül is úgy kell ezt majd elképzelni, ahogy azok a területek most egyébként a járásbíróságokhoz tartoznak: például Kunhegyes a karcagi járásba fog tartozni, Tiszabó és Tiszaroff például a szolnokihoz fog tartozni, és mondjuk, Abádszalók Tiszafüredhez tartozik. Ebben melyik utat kívánja választani a kormány? Ebben az esetben a közigazgatási egységeket fogja majd a bírósági járási illetékességhez igazítani, vagy marad a közigazgatási terminológia? Mert itt úgy tűnik, hogy a megyében az egyedüli ilyen pont Kunhegyes városa lesz és a kunhegyesi járás kérdése. Ezt azért lenne szerintem érdemes tisztázni, mert azért egy jókora lakosságtömeget érint, ha a közigazgatási egység átszabását, feloszlását vagy átalakítását látjuk.

Természetesen az, hogy a bírósági illetékesség másként alakul, egy jóval kisebb réteget fog érinti; bár mindenkit érint, magától értetődően, de nem mindenki köt ki vagy nem mindenki jár bíróságra a jogai érvényesítése érdekében, de a közigazgatásban azért az esetek nagyobb részében a járási ügyintézésben részt vesz.

Tehát ha erre valamilyen határozott és meglévő álláspontja van, vagy esetleg fel tudja mutatni azt, hogy melyik irányba gondolkodik a kormány, tehát

hogy milyen irányba kíván elindulni, hogy a közigazgatás rovására majd a járási bírósági illetékességhez ragaszkodik, vagy egyébként fordítva, és hagy úgymond az általános szabály alól egy ilyen kivételt pár helyen, ahol úgy tűnik, megoldhatatlan mind földrajzilag, mind közigazgatásilag ez az átszervezés. Erre valamilyen határozott válasz jó lenne, hiszen akkor tudnak a lakosok is számolni azzal, hogy milyen változások állhatnak be az ő életükben, például, hogy a közigazgatásban a járási szolgáltatásokhoz, a járási ügyintézéshez hol vagy miként fognak majd hozzáférni. Ezt jó lenne előre tudni. Talán a kormány ebben most tiszta vizet tud önteni majd a pohárba. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kérdezem, van-e további hozzászólási szándék. *(Nincs jelzés.)* Nem látok ilyet, így a vitát lezárom.

Megadom a viszonzás lehetőségét az előterjesztőnek, Répássy Róbert államtitkár úrnak.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT igazságügyi miniszteriumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Egyrészt természetesen köszönöm a képviselőcsoportoknak a törvényjavaslat támogatását, másrészt pedig, amennyire lehetséges volt, az Igazságügyi Minisztérium és az Országos Bírósági Hivatal lefolytatta azokat a szükséges egyeztetéseket, amelyek a törvényjavaslat benyújtásához kellettek, de valóban, itt a vitából is és még a vita előtt is másokkal is beszélgetve úgy tűnik, hogy vannak még tisztázatlan kérdések az illetékességi területet illetően.

Ezért én kérem önöket - és ígérem, hogy minden felvetést alaposan megvizsgálunk -, hogy vagy módosító javaslat formájában, vagy egyszerűen csak egy írásbeli formában juttassák el hozzánk ezeket az észrevételeket, azért, hogy utána, amikor a parlamenti bizottságokban, elsősorban az Igazságügyi bizottságban és a Törvényalkotási bizottságban megtárgyaljuk a törvényjavaslatot, ha szükséges, módosító javaslatokat fogadjunk el.

(14.10)

Az természetes, hogy vannak olyan igények, jogos igények, amelyek egyelőre azért nem elégíthetők ki, mert nem állnak készen a feltételei egyes bíróságok létrehozásának. Hogy egy példát mondjak, ez nagyon közismert példa, Érd megyei jogú városnak nincs járásbírósága. Érd az egyetlen olyan megyei jogú város Magyarországon, amely nem rendelkezik önálló bírósággal. Nyilván meg kellene oldani ezt a kérdést, azonban Érden jelen pillanatban bírósági épület sincs, tehát fizikailag nem áll készen az érdi járásbíróság létrehozása. De ha van erre javaslat és van megoldása, amely a költségvetést is kellőképpen kíméli, akkor természetesen ezeken a járásbírósági illetékességi területeken lehet változtatni.

De szeretném hangsúlyozni, hogy ez a mostani javaslat, amelyet benyújtottunk, ez egy több körben, több fordulóban egyeztetett és az Országos Bírósági

Hivatal saját költségvetését, bírósági épületek fejlesztését is figyelembe vett javaslata, ezért pillanatnyilag, azt gondoljuk, ez lenne a legcélszerűbb megoldás, amit a törvényjavaslat tartalmaz. Elképzelhető természetesen, hogy a későbbiek során még lehet az illetékességi területeken módosítani. Emlékeznék rá, hogy a bíróságok székhelyét és illetékességét szabályozó törvényt leválasztottuk a bírósági szervezeti törvényről. Ez egy egyszerű többséget igénylő törvény, tehát viszonylag könnyen módosítható, nyilván figyelembe véve azt, hogy az ügyfeleknek a felkészülési időt biztosítani kell, illetve magának a bírósági szervezetnek is biztosítani kell a felkészülési időt, hogy tudjanak működni.

A törvény egyébként - nem mondtam a nyitóbeszédben - július 1-jével lépne hatályba, de ahogyan mondtam, ezek az újonnan induló, újonnan érkező ügyekre vonatkozó új illetékességi szabályok lennének. Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására holnap 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházások megvalósításának gyorsításával összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája** a lezárásig.

Az előterjesztés T/4453. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Tasó László úrnak, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének, aki a pulpitusról fogja elmondani az előterjesztést.

TASÓ LÁSZLÓ nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársak! A magas színvonalú közlekedési kapcsolatok megteremtése ágazati megközelítésben kiemelt célkitűzés, a társadalmi és gazdasági fejlődés oldaláról nézve azonban alapfeltétel.

A felgyorsult életritmus, a motorizáció és az egyéni gazdasági, kereskedelmi igények megkövetelik, hogy versenyképességünket ebből a szempontból is folyamatosan fejlesszük. A közlekedés színvonala befolyásolja a beruházók letelepedési szándékát, a munkaerő mobilitását, és minden nemzetgazdasági ágazatra hatással van. Eljutni, odaérni biztonságban és egyre komfortosabb körülmények között, mindig kihívást jelentett az emberiség számára. A magas színvonalú közlekedési kapcsolatok igénye már régi elvárási, olvashattunk róla, és tudhatjuk, az ókorban és a középkorban is létfontosságú volt, hogy a kapcsolatok milyen módon tudtak befolyással lenni adott városokra, városállamokra. Azért említem meg a kontinenseket összekötő Selyemutat vagy éppen a tengereket összekötő Borostyánutat, mert éppen ma és holnap van Rigában az eurázsiai közlekedési miniszterek találkozója, amely egyértelműen fontos

témákat vet fel, többek között, hogy a hosszú távú és biztonságos kapcsolat kiépítése érdekében vajon milyen közlekedésfejlesztési koncepció alakulhat ki, amelyben Európa országai és Ázsia is részt vehet.

Pontosan tudjuk, hogy mindenki számára ez a legfontosabb ágazat, azért is, mert a jó közlekedési ágazat megteremtheti más ágazat sikerességét is, egyébként nélküle lehetetlen. Fontos tehát minden ország számára, hogy a közútjait, a vasútjait, a vízi és légi útjait ütemben és lehetőség szerint időben el tudja végezni. A mostani világban fokozott az elvárás, fokozottabb az igény, és azt gondoljuk, hogy nekünk sem lehet más tenni, mintsem ennek a fokozott igénynek a lehető legjobban és a leggyorsabban megfelelni.

Az ország területén az elhelyezkedésünkől adódóan is rengeteg út halad át, és a transzeurópai közlekedési hálózat részeként ez biztosítja többek között a kapcsolatainkat az Unió tagállamaival és persze azon túl is a kontinensekkel. Hozzá kell tenni a jelentőségét tekintve azt is, hogy Magyarországon a szállítási tevékenység adja a nemzeti össztermék 6 százalékát, a közlekedési hálózatok építése és a járműgyártás összesenje minden tizedik munkahelyet jelenti Magyarországon, és maga az infrastruktúra értéke is mintegy ötöde az ország egész nemzeti vagyonának. Ezek a példák mutatják jól igazán, hogy a közlekedés azon túl, hogy alapfeltétele a fejlődésnek, önmagában is összetett és nemzetgazdasági szempontból meghatározó jelentőségű.

Az ország számára ezért kiemelkedő fontossággal bír, hogy a következő években a közlekedésfejlesztési terveket milyen eredménnyel és hatékonysággal valósítja meg. A modern úthálózat kialakítása érdekében egy komplex, átfogó munka kezdődött már előző év októberében, amelynek célja, hogy a döntéstől a kivitelezésig minél hamarabb és gyorsabban érkezzünk el. Ennek eredményeképpen van többek között a Ház előtt ez a javaslat.

Tisztelt Országgyűlés! A rendszerváltást követő időszakban új lendületet kaptak a közlekedésfejlesztési beruházások. A fejlesztések hatékony és gyors megvalósítására számos jogszabály született. Azonban ma már nyugodtan kimondhatjuk tényként megállapítva, hogy minden nemes cél ellenére is egy-egy útszakasz, egy-egy gyorsforgalmi szakasz megépítésének az elhatározástól a befejezésig tartó időszaka akár lehet tíz év is. Megvizsgáltam és kiderült, hogy az előkészítés mostani átlag időtartama hat és fél év. Tehát hat és fél évig készítjük elő a beruházásainkat, miközben maga a kivitelezési tevékenység alkalmanként ennek a harmada vagy rosszabb esetben a fele.

Azért, hogy a beruházásaink megvalósulása ne vesszen a távoli jövőbe, a benyújtott törvényjavaslat a legfontosabb beavatkozási pontokon kívánja módosítani a tárgykört érintő sokrétű szabályozást. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyeken belül a speciális szabályok alkalmazási körét rögzítve egy új kategória kerül meghatározásra. Ezek a közlekedési infrastruktúra-beruházással összefü-

gő ügyeink, amelyek pontos felsorolását a törvényjavaslat elfogadása után egy kormányrendelet fogja meghatározni.

A hatósági engedélyek megszerzésének könnyítését segíti elő a beruházó által kezdeményezendő előzetes egyeztetés és ennek intézményére vonatkozó szabály. Ez alapján a beruházó valamennyi érintett hatóság részvételével már a munka kezdeti stádiumában feltárja a nyomvonalak és a tervezés kapcsán felmerülő akadályokat és a kiemelkedően fontos vizsgálati szempontokat is. Annak érdekében, hogy csökkenjen a hatósági eljárások száma, a beruházó kérelmére lehetővé válik a földvédelmi, talajvédelmi, valamint erdővédelmi eljárás lefolytatása a környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében is.

A környezetvédelmi hatósági eljárásában új lépés, hogy a hatóság hiánypótlás esetén egyeztetésre hívja be a beruházót, ami segíti a tényállás tisztázását és a gyorsabb eljárást. További új elem, hogy a szakhatóság válaszájának késedelme esetén az eljáró hatóság a további késedelem elhárítása érdekében maga dönthet a szakkérdésben. A környezetvédelmi engedély érvényességének ideje az engedély kiadásától számított öt év helyett tíz évre fog módosulni. A nyomvonaltervezés fázisában megtartott széles körű szakmai egyeztetés egy sokkal tervszerűbb, komplexebb mérlegelést megtestesítő tervezési munkát tesz lehetővé. Ez az alapja annak, hogy az egyes előkészítő munkafolyamatok ne csak egymást követően, hanem egymással párhuzamosan legyenek végezhetőek.

Az építési engedélyezési eljárás akkor is lefolytatható lesz, ha a környezetvédelmi engedéllyel szemben bírósági felülvizsgálat van folyamatban, és az engedélyt még nem adták ki. Ugyancsak lefolytatható lesz az építési engedélyezési eljárás, ha az önkormányzat még nem gondoskodott a településrendezési tervének megfelelő, a nyomvonalal az összhangot megteremtő módosításáról, de az építő már kezdeményezte a kormányhivatali eljárást.

A kisajátítási eljárás módosítása a beruházások megvalósításának gyorsítását szolgálja azzal, hogy már az eljárás elején, a megindítása alkalmával lehet és kell kirendelni szakértőt hatósági garanciákkal, tehát hatósági szakértőt, aki részt vesz ettől kezdődően végig a folyamatban.

(14.20)

Tekintettel arra, hogy a kártalanítással kapcsolatban általában a tulajdonosi igények - nem általában, szinte kizárólagosan - a kártalanítási összegre vonatkoznak, ezért a törvényjavaslat a jogalap tekintetében egy közbenső bírósági ítélet meghozatalát írja elő.

Annak érdekében, hogy a beruházó minél előbb a beruházással érintett ingatlanra léphessen, a régészeti és talajfelméréseket engedélyező határozattal szemben nincs helye a végrehajtás felfüggesztésének. A határidők a kiemelt fejlesztési ügyekben rövideb-

bek lesznek, az eljárásokat pedig országosan három bíróság fogja intézni.

A régészeti munkákat is felgyorsítja a javaslat. A kivitelezést megelőzően a régészeti feltárásokat az átadott beruházási szakasz egészén egy időben kell elvégezni. Külön kezeli a törvényjavaslat a megelőző feltárást, valamint az azzal nem érintett egyéb munkaszakaszokat. A kivitelezés közben előkerülő leletek esetében, garantálva a lehető legmagasabb szintű, a régészeti szempontokat komplexen mérlegelendő döntéshozatalt, a kulturális örökségvédelemért felelős miniszternek kell elrendelnie a feltárást, ha más módon nem lehet biztosítani a leletek megővését.

A törvényjavaslat megoldást nyújt arra az esetre is, ha a helyi önkormányzat a településrendezés eszközeit nem hozza összhangba magával a tervvel, a beruházás nyomvonalával. Ebben az esetben a beruházó kezdeményezésére az állami főépítési hatáskörben eljáró kormányhivatal lesz jogosult lefolytatni az eljárást, természetesen az önkormányzati igények folyamatos figyelemmel kísérése mellett.

A jogalkalmazás egységesítése, a szabályozás egyértelművé tétele érdekében pontosítja a törvényjavaslat az építési engedélyezési eljárásban részt vevő helyi önkormányzatnak a többletigényét is. Ennek kezelése mindig egy különleges feladat volt, és sohasem volt egyszerű, hiszen meg kell határozni azt, hogy milyen többletigény fogalmazható meg és fogadható el. Olyat kell és lehet csak elfogadni, ami természetesen a forgalomnövekedést ellensúlyozza, és egyben nem tudja lehetetlenné tenni magát a fejlesztést.

(A jegyzői székben Schmuck Erzsébetet
Gúr Nándor váltja fel.)

A felsorolt beavatkozási területeken túl a törvényjavaslat számos szakmai kérdésre is megoldást kínál. Így például a közúthoz kapcsolódó létesítmények elhelyezésével összefüggő tulajdoni korlátok szabályozására, a közművek kiváltására, a felszín alatti közútépítési jog megteremtésére vagy a fejlesztéssel érintett mezőgazdasági földterületek kezelésére vonatkozó szabályozott eljárásrend létrehozásával.

Tisztelt Elnök Úr! Kedves Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! A közlekedési infrastruktúra-beruházások kiemelten gyors megvalósítását célzó javaslat egyéni, társadalmi és gazdasági alapvető szükségleteket elégít ki és együttesen nyújt ezekre megoldást. A jogi háttér és a szabályozási környezet átalakításával a mai kor kihívásainak megfelelő színvonalú és időszerű megoldások lesznek alkalmazva. A törvényjavaslat elfogadása azonban nemcsak egyetlen, hanem az első lépés, amelyet a továbbiakban számos alacsonyabb szintű jogszabály követ majd, és számos kormányzati intézkedés fog majd szintén követni.

Tizenhárom törvénymódosítás nyomában mintegy harminc kormányrendelet fogja biztosítani, hogy tovább növekedjen a magyar gazdaság, és ez biztonságos körülmények között történjen meg. Szeretnénk

Magyarország hiányzó útkapcsolatait kiépíteni, természetesen ennek érdekében nagyobb sebességre kell kapcsolnunk. Célunk egyértelműen a kormánydöntés és a stratégiánk értelmében is, hogy az autópályáink az országhatárokat elérjék, a megyei jogú városaink, a megyeszékhelyek bekapcsolásra kerüljenek közvetlenül a gyorsforgalmi hálózatba.

Kiemelten fontos beruházások maradtak el Magyarországon az elmúlt években. Rengeteg térségben rengeteg ember várja, hogy kiépítsék azokat az útjait, amelyekre várnak már évek óta, inkább évtizedek óta, ahol közlekedve az életük keservebb, rosszabb és kevésbé biztonságos volt. A törvényjavaslat garanciát ad arra, hogy a kiemelt beruházások megvalósuljanak, és bízom benne, hogy ezt támogatni is fogják. Remélem, hogy ebben a Házban nincsenek olyan képviselők, akik nem érzik át a döntésük felelősségének a súlyát, hiszen ez egy olyan törvényjavaslat, amely mellé fel lehet sorakozni.

Én nem hinném el, és remélem, hogy nem fogom tapasztalni, hogy ebben a Házban olyan emberek vannak, akik akadályoznák, hogy megépüljenek Magyarországon a gyorsforgalmi utak, az autópályák hiányzó szakaszai és azok a kapcsolatok, amelyek fontosak a térségben élő emberek számára. A magyar vidék felzárkóztatása érdekében minden képviselőnek át kell gondolnia a hozzáállását, és segítenie kell a javaslat megvalósulását is.

Ötvenegy oldalnyi előterjesztést olvashatnak, akiknek van ereje és kedve belemélyedni ebbe az előterjesztésbe, és láthatják, hogy mennyire kiterjedő a szabályozás. Én hiszem azt, hogy az itt lévő képviselők, pártállástól függetlenül, támogatni fogják, hogy a gyorsforgalmi kapcsolatok kiépüljenek minden megyeszékhelyre, elérkezzenek Sopronba, elérkezzenek Békéscsabára, sikerüljön bekötnünk végre olyan településeket, amelyek gazdasági szempontból jelentős szerepet vállalva mozgatják a térséget, mint ahogy Esztergomot be kell kötnünk, össze kell kötnünk Ózdot Bányaterenyével, szeretnénk bekötni Miskolcot Ózddal, és természetesen minden megyeszékhely meglévő ráhordó kapcsolatát is ki akarjuk építeni.

Bízom abban, hogy itt mindenki azt támogatja majd, hogy például az M2-es teljesen kiépüljön, az M30-as Kassával kapcsolatba kerüljön, megépüljön az M4-es út a nagyváradai átkelőig, megépüljön az M34-es a beregdaróczi szakaszig, megépüljön Tornyosnémetiig vagy Tornyiszentmiklósig is az autópálya és gyorsforgalmi kapcsolat, Szentgotthárdtól Körmenig a hiányzó kapcsolat megépüljön, és támogatni fogják azt, hogy legyen Zalaegerszegnek közvetlen bekötése az M7-esbe, támogatni fogják azt, hogy legyen meg minden egyes fontos beruházás, mint például a győr-pápai repülőtér, vagy éppen bekössük Kaposvár városát az M7-esbe szintén. Megvannak a terveink arra vonatkozóan, hogy milyen vasúti fejlesztésekkel is segítsük Magyarország további működését és a gazdaság fejlődését.

Ezért bízom benne, hogy minden képviselő átgondolja, amikor hozzászól, és a támogatásáról dönt.

Én nem hiszem, hogy valaki itt most ebben a Házban vagy majd a későbbiekben döntése során átgondolatlanul nemmel fog szavazni vagy nem támogatja a javaslatunkat, ha belegondol abba, hogy milyen lehet vajon találkozni azokkal az emberekkel, akik meghaltak korábban a 471-es számú főúton például, vagy meghaltak más olyan szakaszokon, amelyekre az emberek úgy tekintenek rá, mint halálútra. Én bízom benne, hogy mindenki ezt átgondolja, és nem az dönti majd el a támogatásának erejét, igenjét vagy nemét, vagy lehetőségét, hogy melyik padosorban és milyen elvek alapján politizál. Nagyon bízom benne, hogy erre a javaslatra felsorakoznak a képviselőtársaim, és támogatni fogják.

Minden bizonnyal, ha sikerül átvinnünk, sikerül gyorsan végrehajtanunk a törvény után a rendeleteinket is, ha elfogadja a kormány és kiadja rendeletalkotásra a minisztereknek a feladatot, akkor gondolom azt és hiszem is azt, hogy minden egyes beruházásunk határidőre meg fog valósulni. Azért megy a magyar kormány képviselőjében Orbán Viktor kormányfő és kísérete minden megyei jogú városba és megyeszékhelyre, mert világossá akarja tenni, hogy mikorra készülnek el a gyorsforgalmi kapcsolatok. Világossá tették már Egerben, Zalaegerszegen, Miskolcon, Pécsen, Sopronban legelőször, és azt gondolom, hogy minden megyei jogú város várhat arra, hogy lesz egy megállapodás, amely egyértelművé teszi, hogy mi az az időpont, amikor ezek el fognak készülni. És el fognak készülni, ha önök támogatni fogják ennek a javaslatnak az elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most a képviselői felszólalások következnek. Ezek első körében a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Boldog Istvánnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának, aki ugyancsak a pulpitusról fogja elmondani vezérszónoki beszédét.

BOLDOG ISTVÁN, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! „Az emberi nemnek hivatása nem a rontás, pusztítás, megsemmisítés, hanem hogy munkáljon, alkosson, teremtsen.” Gróf Széchenyi István, akinek a szavait idéztem, az egyik legnagyobb alkotó volt nemzetünk történelmében. Nemcsak megálmodott fejlesztéseket, de végig is vitte azokat, például a Lánchíd építését, amelynek tervei 1829-ben készültek el, az alapkövét 1842-ben rakták le, és 1849-ben adták át a forgalomnak.

Láthatjuk, hogy a XIX. században hosszú ideig tartott megvalósítani egy ilyen szép tervet. Sajnos ma, a XXI. században, a technikai fejlődés ellenére, még mindig nagyon lassan valósulnak meg a hasonló beruházások. Milyen régi álmai a Szolnok megyeieknek az M4-es, az M44-es gyorsforgalmi utak, amelyek tervezése hosszú évekkel ezelőtt kezdődött, és még évek fognak eltelni, mire elkészülnek ezek a beruházások! Ha röviden akarnánk megfogalmazni

az előttünk lévő törvényjavaslat lényegét: a XIX. századi építési tempót a törvény elfogadásával lecseréljük egy XXI. századira.

Úgy gondolom, többé-kevésbé mindannyiunk számára ismertek azok a problémák, amelyek a közútfejlesztések, autópálya-építések vagy más fontos közérdekű beruházások körül szoktak jelentkezni. A közvélemény számára sokszor érthetetlen, hogy a nagy dérrrel-dúrral bejelentett építkezéseket követően több évvel még miért csak annyit tudnak mondani széttárt karral az illetékesek, hogy még folynak az engedélyezési eljárások, elhúzódtak a kisajátítások, folyik az előkészítés, vagy éppen régészeti feltárások miatt csúszik a beruházás.

(14.30)

Külön-külön valószínűleg minden érv megállja a helyét, együtt azonban mindez kiad egy olyan kritikus tömeget, amire a választópolgár joggal hiszi azt, hogy itt nincs másról szó, mint korrupcióról, túllazásról, bürokráciáról, egyéb másról.

A helyzet azonban az, hogy az államot sem lehet hibáztatni, ha a legjobb tudása szerint igyekszik betartani a hatályos jogszabályokat az építkezéseknél. Nem magától értetődő az, hogy egy autópálya nyomvonalán minden magántulajdonban lévő ingatlan gond nélkül meg lehet vásárolni a tulajdonostól. Van, aki ellen kisajátítási eljárást kell kezdeményezni, de ő még ezt is megtámadhatja a bíróságon. Az igazságszolgáltatás útvesztőit és lassúságát is jól ismerjük. Ezenkívül ott vannak a környezetvédelemmel, a talajjal kapcsolatos hatósági engedélyezési eljárások, amelyek mind hosszú hetekkel hosszabbítják meg az előkészítést. És ha minden készen áll, egy nagyobb szabású régészeti eljárás még mindig lassíthatja a kivitelezést.

Szinte minden eset különböző, számtalan szempontot kell figyelembe venni. Sokat számít, hogy az adott területen van-e felépítmény, működő létesítmény, de az sem mellékes, hogy bel- vagy külterületi földről van-e szó. Más megítélés alá esik, ha a művelési terület megszerzése a cél, ebben az esetben ugyanis azt ki kell vonni a művelés alól. Esetenként olyan körülményeket is tisztázni kell, hogy él-e vagy sem az ingatlan tulajdonosa, vagy hol találhatóak a hozzátartozók.

A földek megszerzése és a közművek kiváltása - ami szintén az állam feladata - annál nehezebb, minél beépítettebb területen húzódik a nyomvonal, ha osztatlan közös tulajdon van a területen, illetve ha rendezetlen az ingatlan földhivatali bejegyzése. Általában a földterületek 65-80 százalékát adásvétel révén sikerül megszerezni az államnak, 20-35 százalékát pedig kisajátítással; az utóbbi eljárás időigényesebb.

A földterület értékét pedig különböző tényezők figyelembevételével - mint például a föld minősége vagy piaci ára - állapítja meg az igazságügyi szakértő. Amennyiben a kisajátítani tervezett terület tulajdo-

nosa az ajánlati árat nem fogadja el, kezdődik a hosszabb időt igénybe vevő közigazgatási kisajátítási eljárás.

Alapesetben egy környezetvédelmi engedély megszerzése két évig is tarthat, az egyeztetések és a viták miatt azonban még inkább elhúzódhat. Ezt követően még a kiviteli és építési engedélyeket be kell szerezni - újabb két-három év -, az építés pedig a szükséges pénz megléte esetén akár két évig is elhúzódhat. Olyan exlex állapot is kialakulhat, mint amelyet az egyik legnépszerűbb internetes oldal írt meg tavaly novemberben, hogy egy autópálya-szakasz olyan földterületen halad át, amely még magántulajdonban van. Ennek az abszurd jogi helyzetnek az volt az oka, hogy a 2014 májusában megszületett kisajátítási határozat nem emelkedett jogerőre. De ezenkívül probléma volt a tulajdoni lap rendezetlensége, a tulajdonosok nagy száma, az időközbeni öröklések, a hagyatéki és póthagyatéki eljárások elhúzódása. Láthatjuk tehát, hogy létező problémáról van szó. Az előttünk fekvő törvényjavaslat ezekre a rendszerproblémákra kíván adni egy átfogó, hosszú távon is működő megoldást. Az ugyanis nem jó megoldás, hogy minden alkalommal, amikor az állam egy nagyobb volumenű beruházást szeretne megvalósítani, rá van kényszerítve, hogy az Országgyűlés elé vigye az ügyet, és kiemelt beruházással nyilváníttassa azt, hogy gördülékenyebbé tegye a kivitelezést. Többek között ez is indokolja azt a rendelkezését a javaslatnak, hogy kormányrendeleti szintre helyezi a kiemelt beruházásokról szóló döntést.

Ugyanakkor mi is tisztában vagyunk vele, hogy két érdek ütközik itt potenciálisan egymással. Egyfelől létezik a tulajdonos érdeke, akinek nyilvánvalóan kellemetlenséget okoz, illetve anyagi kárt okoz, ha az ő föld- vagy ingatlantulajdonán valósul meg egy beruházás. Két lehetőség van. Az egyik az, hogy a tulajdonosnak csak a beruházással járó kellemetlenségeket - zajt, port - kell elviselnie, a másik pedig az, amikor adott esetben ki kell költöznie abból az ingatlanból, ahol addig lakott, vagy fel kell hagyni a műveléssel azon a földterületen, amit addig művelés alatt tartott. Erre tekintettel a javaslat tiszteletben tartja azt a jogi alapvetést, hogy ingatlant kisajátítani csak kivételesen, közérdekből, azonnali és teljes kártalanítással lehet. Másfelől azonban létezik a közérdek, amely azt kívánja meg, hogy adott esetben hátrányos helyzetű régióba történő autópálya-építés vagy régóta esedékes útépités, amelyet potenciálisan több millióan használnak, mielőbb megvalósuljon.

Nyilvánvalóan senkinek nem célja, hogy demagóg módon szembeállítsa a magánérdeket és a közérdeket. A cél az és a javaslat is arra törekszik, hogy az ésszerűség határain belül mindkét érdek érvényesülésének teret adjon, ám a joggal való visszaélés lehetőségét se tartsa fenn.

Az állami beruházások, közút- és autópálya-építések a javaslat szellemisége és szándéka szerint közérdekűnek minősülnek. Érdekesség egyébként, ami a javaslat indoklásában is szerepel, hogy a tulajdonosok sok esetben nem kérdőjelezzik meg a kisajá-

títás jogalapját, magyarra lefordítva az építkezés létjogosultságát, a kisajátítási kártalanítás összegét azonban annál inkább vitatják. A kisajátítási perek többsége is emiatt indul el. Ezek a bírósági eljárások végtelen hosszúságúra is elnyúlhatnak, mert a per időtartama alatt a kisajátítás, így az egész beruházás felfüggesztésre kerül.

Ezért tartom fontosnak a javaslat azon rendelkezését, miszerint abban az esetben, ha a tulajdonos a kisajátítási perben nem a jogalapot támadja, úgy a bírónak legyen kötelező úgynevezett közbenső ítéletet hozni, és a végrehajtás csak ezen ítélet kimondásáig legyen felfüggesztve, ezt követően azonban végre lehessen azt hajtani. A jogalkotói logika tehát itt az, hogy egy, a kártalanítás összegéről szóló per ne hátráltassa a beruházás megvalósulását. Abban az esetben azonban, ha a kisajátítás jogalapját vitatja a tulajdonos, akkor a vita bírói úton történő rendezésig a kisajátítási eljárás áll, fel van függesztve.

A közérdekhez kapcsolódik a javaslatban néhol megjelenő úgynevezett tūrési kötelezettség néhány esetben történő kiterjesztése is. Az indoklás több ízben leszögezi például a törzshálózati útépitésekhez kapcsolódó víztelenítési munkálatok esetében, hogy az állampolgárt tūrési kötelezettség terheli, amely addig tart, amíg az ingatlan rendeltetészerű használatára még van lehetőség. Amennyiben megszűnik a rendeltetészerű használat lehetősége, akkor a közérdekből történő korlátozások esetében alkalmazandó elv szerint a tulajdonos az ingatlan kisajátítását kérheti. Azt gondolom tehát, hogy az előterjesztők ebben az esetben olyan kompromisszumos jogi megoldásokat találtak, amelyekkel a károsult jogai is biztosítottak, de a közérdekű beruházásból fakadó érdekek is figyelembe vannak véve.

A javaslat több olyan, első látásra kevésbé jelentősnek tűnő problémát is kigyomlál, amely egy-egy építkezésnél bosszantó bonyodalmakat okozhat. Egyet hadd említsek ezek közül, a vasúti perontetót, amely eddig nem szerepelt a vasúti törvényben, így automatikusan a magasépítményre vonatkozó szabályokat kellett ezek építéseihez alkalmazni, amelyhez ki kellett kérni a területileg illetékes építésügyi hatóság engedélyét. A javaslat ezen a ponton például beemeli a perontetót a vasúti pálya tartozékai közé, így az engedélyezés is innentől fogva a vasúti közlekedési hatóság jogkörébe fog tartozni. Biztos vagyok benne, hogy ez, ha csak pár héttel is, de meggyorsítja a mostanában szép számmal megújuló vasúti pályafelújítások kivitelezését.

Az engedélyezési eljárás elhúzódsát a javaslat azzal akadályozná meg, hogy megadottnak tekintené az önkormányzatok hozzájárulását akkor is, ha az építő megkeresésétől számított 30 napon belül nem nyilatkoznak. Szintén jelentős problémát kezel a javaslat azzal, hogy a közútfejlesztés és -felújítás során létrehozott közművek műszaki átadás után ingyenesen kerülnének a korábbi tulajdonos birtokába, míg ezt korábban meg kellett váltani pénzért. A közúthoz tartozó vízi létesítmények üzemeltetése is kikerül a vízügyi igazgatóság feladatai közül.

Most engedjék meg, hogy rátérjek egy valószínűleg nagyobb vitát kiváltó területre, ez pedig a régészeti vizsgálatok szabályozásának felülvizsgálata. Itt a törvény létrehozna egy különleges eljárási rezsimit annak érdekében, hogy a feltárások maximálisan igazodjanak az útfejlesztés ütemezéséhez és szoros időkorlátjához. Fontos változás lenne, hogy a megelőző feltárás során - részvevényesek esetében - a munkát nem akkreditált intézmények is végezhetnék, és a feltárás időtartamát pedig 30 napban szabnák meg. A kulturális örökség védelméért felelős miniszter gyorsított eljárásban soron kívüli feltárást rendelhetne el abban az esetben, ha az előkerült lelet nem megővható a kivitelezés hátráltatása nélkül. A beruházónak és a kivitelezőnek ettől számítva 8 napot kellene várnia, mielőtt folytatja a munkát, kivéve, ha újabb feltárást elrendelő miniszteri döntés születik.

Számos ponton módosulnak a kártalanításra, kisajátításra vonatkozó szabályok is. Ha az igénybevétel az ingatlan rendeltetészerű használatát jelentős mértékben akadályozza vagy ellehetetleníti, a tulajdonos követelheti, hogy az állam vásárolja meg azt. Ha a feleknek nem sikerül megállapodniuk a kártalanítási összegben, a területet kisajátítják.

(14.40)

Alagút építésénél a tulajdonosok kötelesek lennének tūrni az ingatlan igénybevételét, illetve hogy azon jogerős építési engedély birtokában az alagút biztonságos üzemeltetéséhez szükséges létesítményeket helyezzenek el. Ennek az az oka, hogy az alagutak a legdrágább fejlesztések, így az építkezés akadályozása ebben az esetben jelentős társadalmi károkat okoz.

A nyomvonallal érintett területsáv és a védettségi időtartam meghatározásának módjában is változásokat javasol a jogalkotó. Előbbi kijelölésére rendeletet bocsátana majd ki, utóbbit pedig az eddigi gyakorlattal ellentétben a fejlesztések ütemtervéhez igazítaná. A vasútfejlesztések esetében az építő vagyongazdálkodásba kerülnének a Nemzeti Földalapba tartozó földek is. Ez alól nem lenne kivétel az átlagosnál jobb minőségű termőföld sem, de csak abban az esetben, ha a nyomvonalat máshol nem lehet meghatározni. Ebből egyenesen következik, hogy itt is nyilvánvalóan törekedni kell arra, hogy amennyiben van rá lehetőség, a nyomvonal ne a jól termő földeken haladjon keresztül.

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházások esetében a kormány rendeletben jelölné ki az azokkal összefüggő kiemelkedő jelentőségű ügyeket, és ugyanígy intézheti a részletszabályozást is a javaslat szerint. A környezetvédelmi engedélyek az általános öt helyett tíz évig volnának érvényesek. Egyes beruházások esetében pedig az építési engedélyezési eljárás akkor is lefolytatható lenne, ha az ahhoz szükséges környezetvédelmi engedély felülvizsgálata még nem zárult le.

Tisztelt Ház! A közérdek szó általában véve alkalmas arra, hogy visszaéljenek vele. A most tárgyalt javaslat esetében azonban azt gondolom, hogy senki nem vitathatja, hogy ebben az esetben a köz érdeke valóban a magánérdekképzetek összegződéseiből születik meg. Hiszen sok százezer ember egyéni érdeke sérülne azzal is, és sokszor sérül is, ha bizonyos, az életünk megkönnyítését célzó beruházások, útfejlesztések azért húzódnának el, mert az állam nem képes a józan ész alapján összehangolni a jogi szabályozást, az engedélyeztetést és a jogi előkészítést egy beruházás kapcsán.

De nemcsak érdeksérelemről beszélünk, hanem annak a több százmillió adóforintnak a megspórolásáról is, amelyet az elhúzódo eljárások, az engedélyezésen az utolsó pillanatig ülő hatóságok, az évekig húzódo végrehajtási perek jelenleg okoznak. Természetesen megfontoltan kell belenyúlni a szabályozásba, a fürdővízzel nem szabad a gyereket is kiöntenünk, de én azt hiszem, ez a javaslat megtalálta a helyes egyensúlyt, így kérem, támogassák azt. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most megadom a szót Józsa Istvánnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. JÓZSA ISTVÁN, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Biztos, hogy nagy szüksége van az országnak útépitésre, utakra meg még inkább. Abszolút ismert válságkezelési tünet, hogy gazdasági válság esetén állami infrastrukturális beruházásokat célszerű szorgalmazni, hogy mind a foglalkoztatás, mind az építőipar működése, egyáltalán a gazdaság mozgásban tartható legyen. Nagyon sajnáljuk, hogy az elmúlt négy évben önök ezt nem ismerték fel, mert akkor abból a hat és fél év előkészítési időből, amit államtitkár úr, azt hiszem, helyesen tapasztalati oldalról mondott az expozéjában, akkor már négyet meg lehetett volna spórolni, és akkor most nem lenne szükség erre a most előterjesztett, nem is akarom egyetlen jelzővel illetni ezt a törvényjavaslatot, mondjuk, gyorsítási törvényre, hogy belátható időn belül tényleg útépitésre, vasútépitésre kerülhessen sor. Tehát amit önök elmondtak a Széchenyi István-féle idézetben, hogy mi az emberi nem hivatása, nem a rontás, a megsemmisítés, hanem az építés, ez nagyon helyénvaló. Erre is csak azt tudom mondani, hogy jó lett volna, ha az elmúlt négy évben is kitérnek ide maguk elé a falra, és nem rombolnak össze olyan rendszereket, ami például az építésügy területén az engedélyezést lehetővé tette, most pedig ez az előterjesztés végül is azt ismeri be, hogy nem működik normális rendben, normál rendben az engedélyeztetési eljárás, kivételes, különleges törvényt kell önöknek alkotni arra, hogy belátható időn belül a miniszterelnök úr, mint jó király, aki meglátogatja a vármegyéket, ígéretet tudjon tenni útkapcsolati rendszerekre, kiépítésre.

Erre aztán apró finomságok helyett elővették a nagy fejszét, és rögtön nekiálltak az engedélyezési, előkészítési eljárás megfaragásának. Az előterjesztés rögtön 13 jogszabályt érint. Ezek között jó néhány kétharmados is van. Ilyesmi, hogy a termőföld védelméről szóló törvény, az erdőről, az erdő védelméről, az erdőgazdálkodásról szóló törvény, a Nemzeti Földalapról szóló törvény; ami a kisajátításról itt pontosításként elhangzott, azt hiszem, az helyénvaló, és lehetnek olyan bugyrai egy kisajátítási eljárásnak, amit tényleg egy ilyen gyorsított útépitési célkitűzés érdekében le kell egyszerűsíteni. Tehát én nem mondom azt, hogy nincsenek ebben az előterjesztésben a metodikát tekintve is olyan részek, amelyek támogathatók, maga a cél természetesen helyes, de ez az önök elmulasztott négyévi munkájának a mentéséről szól.

Ugyanakkor a metodika, ez az egész, hogy egybetolnak eljárásokat, olyan eljárásokat is, amelyek egyik kimenetelének az eredménye hatással bírna a másikra, ez már azért erősen kétségbe vonható.

Az, amit mondanak, hogy végül is ha a helyi önkormányzatnak nincs megfelelő fejlesztési terve, azaz nem alkotott még rendeletet, akkor is ezen maguk túl tudnak gyalogolni, hát azért egy önkormányzati rendelet a mai - hogy mondjam - jogi struktúrában mégiscsak egy jogforrás, az egy helyi rendelet. Mindent összekuszálni, felborítani egy egyébként elfogadható cél érdekében, hogy gyorsan épüljenek utak, alapvetően mondom, az elmúlt négy év mulasztásainak a kompenzálására, ez erősen kérdéses.

Amikor olyan nemes kifejezéseket használ az előterjesztő, hogy „a mai kor kihívásainak megfelelően”, hát a mai kor kihívásainak meg lehet felelni, ha a digitális technológiát magasabb szinten használják, az informatikát magasabb szinten használják, a számítógépes beruházástervezést magasabb szinten használják, a korszerűbb útépitési technológiát magasabb szinten használják, de ami itt - hogy mondjam - törvényesítve van, az maga a kapkodás. Tehát nem a kor kihívásainak és lehetőségeinek megfelelő szintű megoldásokra utal, ami itt le van fektetve, hanem ez a „biznisz like Attila”, hogy jönnek a tatárok, aztán átvágnak, amerre meghatározták, hogy itt lesz az út, kivéve, ha meg nem gondolják magukat menet közben, mint most itt az M4-es fegyverneki szakaszán, aztán ott marad félkészben. Van egy régi magyar közmondás, hogy hamar munka ritkán jó. Ez persze nem azt jelenti, hogy a lassú munka feltétlenül jó, de a „hamar munka ritkán jó” népi mondás arra utal, hogy ha valaki kapkodva, a szükséges előkészítési meneteket átugorva, egybetolva akar megoldani összetett feladatot, márpedig egy környezetbe illeszkedő, a környezeti értékeket védő, figyelembe vevő *(Megszólal egy mobiltelefon.)* - valaki nagyon jól zenél, ki az? *(Derültség.)* - megoldást akar fogantatni akár a gyorsforgalmi utak építésénél *(Volner János kikapcsolja mobiltelefonját.)*, akár a vasútépitésnél, akkor bizony hagyni kell időt a műszakiaknak, a mérnököknek, hogy megfelelő, megnyugtató megoldásokat találjanak egyrészt. Ez régen bizonyított tény, hogy egy óra a tervezőasztalon ezer

kiviteli órát tud megtakarítani vagy elrontani. Tehát eszméletlen aránytalanságok vannak abban, ha az előkészítési időt, a tervezőket beszorítjuk, nincs idő kiérlelni a terveket, nincs idő, hogy előkerüljenek azok a későbbi kivitelezési problémák, az sokszor ezerszeres költségbe fog kerülni a megvalósítás szakaszában.

(14.50)

Hasonlóképpen az engedélyezés is, hogyha ilyen mértékben tolják egymásra az eljárásokat, hogy nincs mód kiértékelni az egyik eljárás tapasztalatát a másik eljárás lefolytatása megkezdéséig, tehát mindent párhuzamosan csinálnak, és nem látom azt a biztosítékot, hogy például egyeztetési kötelezettség legyen a különböző eljárást folytató hatóságok között, hogy legalább tudjanak egymásról, hogy ki hova jutott, milyen megállapítást tett, és körülbelül milyen megállapodásra fog jutni az engedélyezővel, szóval, amikor ezek a garanciák nincsenek benne az előterjesztésben, csak ez a hihetetlenül nagy akarás meg a dolgoknak a megengedése, hogy akkor szaladjon ez az engedélyezés is, az az engedélyezés is, környezetvédelmi, vízügyi, minden, akkor azért aggodalom fog el bennünket, hogy nem tartalmaz kellő biztosítékot ez az eljárás arra, hogy a végén - a legkülönbözőbb szempontokat is figyelembe véve - megfelelő engedélyek, megfelelő megoldások szülessenek.

Úgyhogy összefoglalva: azzal, hogy üdvözöljük a kormányt az irányú megmozdulását, hogy az eddigi bémult állapotából kimozdult, és közlekedési infrastruktúrát akar építeni Magyarországon, azon túl, hogy ezeket jó ütemben, szakmailag magas színvonalon kívánja-e tenni, ez, amit ide elénk tett, meglátásunk szerint a támogatandó célok mellé olyan kockázatokat hordoz, amelyek alapján mi ezt további egyeztetéssel és a folyamatok átgondolásával, illetve olyan műszaki egyeztetési garanciák beépítésével együtt tartjuk csak lehetségesnek elfogadni, ami a mostani kérdéseket - aminek csak egy részére utaltam, mert a parlamenti vita nem azonos egy tárcaközi egyeztetéssel -, tehát ami nagyobb garanciát ad arra, hogy a jelenlegi engedélyezési eljárásban garantáltan kezelt és az egyes eljárások eredményeit érvényesítő folyamat garanciáit át tudja vinni ebbe a felgyorsított menetrendbe. Jelenleg ez egy olyan előterjesztés, amiben a célok meg vannak fogalmazva, bizonyos eszközök meg vannak fogalmazva, viszont azok a garanciák, amelyek a tapasztalatok szerint a szükséges minőséget biztosítanák, azok nincsenek benne.

Mindezek alapján vagy átdolgozás, vagy komoly kiegészítések mellett tudjuk csak támogatni. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most megadom a szót Földi Lászlónak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

FÖLDI LÁSZLÓ, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr!

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Amiért bevállaltam ezt a mai hozzászólást, az egyedül az M4-es autópálya ügye. 2006-ban, az akkori nagy kampányban a legfőbb kampánytéma volt a mi térségünkben, Cegléd-Nagykőrös-Abony térségében az M4-es autópálya megépítése. Az akkori szocialista képviselőjelölt úgy kampányolt, hogy 2010-ben már legalább Szolnoktól Budapestig autópályán közlekedhetünk, az is elképzelhető, hogy esetleg már a határig, tehát majdnem Nagyváradig el tudunk menni autópályán. És ez az autópálya-építés egy környezetvédelmi hatástanulmányon megbukott, amit elküldtek az EU-nak, és az nem fogadta el ezt a hatástanulmányt, és emiatt - állítólag emiatt - nem épülhetett meg az M4-es autópálya 2010-ig.

Én azt gondolom, hogy a mi térségünknek, Cegléd-Abony-Nagykőrös térségének kiemelkedő szükséglete az M4-es autópálya megépítése, mert ez akkor összhangban van azzal a kormányzati elképzeléssel is, ami a megyeszékhelyek bekapcsolását teszi lehetővé a gyorsforgalmi hálózatba, és így például Szolnok bekapcsolása ebbe a rendszerbe már azt is jelentheti, hogy ez az autópálya Szolnok-Abony-Ceglédet érintve jut el a többi csomóponthoz.

Ebben a törvényjavaslatban én azt tartom többek között nagyon fontosnak, hogy bizonyos határidők leszűkülnek, bizonyos határidők pedig kibővülnek, lásd például környezetvédelmi hatástanulmány kérdése öt évről tíz évre, addig lehet felhasználni, és egyéb ügyek pedig lerövidülnek.

Ez a törvénytervezet kiemelten fókuszál a kivitelezést megelőző tervezési, még egyszer mondom, tervezési és engedélyezési folyamatokra. Mivel ez az időszak - ahogy államtitkár úr is említette - elvesz hat, hat és fél évet, a kivitelezés pedig lényegesen kevesebb ennél, tehát valamilyen módon - én azt elfogadom, amit Józsa képviselőtársunk mondott - a digitális rendszereket felhasználni, a mai technikát felhasználni ebben a tervezésben, előkészítésben. Nyilván meg is fogják tenni a maguk területén, de akkor is gyorsítani kell mindenféleképpen.

Tisztelt Ház! A közútfejlesztés nemcsak harmadik személyek tulajdonát képező ingatlanokat érinthet, hanem olyan állami tulajdonban álló ingatlanokat is... - tessenek visszaemlékezni arra, amikor az Mo-s autópálya épült a Duna felé úgymond az 5-ös úttól fölfelé, és körülbelül egy ilyen két- vagy három-ezer négyzetméteres terület egy településé volt, és évekig húzódott a per, hogy akkor mennyiért, hogy vesszük meg, ki veszi meg, miért veszi meg, s a többi, s a többi. Nem arról van szó, meggyőződésem, hogy az önkormányzatokat ez a törvény át akarja rázni úgymond, el akarja venni a tulajdonukat vagy az önkormányzatok által meghozott rendeleteket akarjuk ezzel tönkretenni, hanem egy normális partneri viszonyt kialakítani a kivitelezés, a tervezés és a megvalósulás között az önkormányzatokkal, hiszen meggyőződésem, hogy az önkormányzatoknak is fontos érdeke az, hogy akár vasúti fejlesztésről beszélünk, akár közúti fejlesztésről beszélünk, ezek mind-mind megvalósuljanak.

Még egyszer hadd térjek vissza egy pillanatra az M4-es útig: miért fontos ez nekünk, Pest megye délkeleti csücskének? Az Eurostat adatait tekintve Közép-Magyarország a vásárlóerő-paritáson mért egy főre jutó GDP-t tekintve az EU-átlag 110 százalékát érte el 2011-ben. Megbontva a régiót, látható, hogy 2010-ről '11-re Budapest ezt az értéket 145-ről 148 százalékra növelte, míg a Pest megyei 58 százalékról 57 százalékra csökkent. Érdekességként említem meg, hogy négy konvergenciamegye jobb mutatókkal bír, mint Pest megye vagy Pest megyének ez a része. A munkanélküliség aránya is rosszabb a közép-magyarországi régióhoz viszonyítva a mi vidékünkön. Ezért is mondjuk és szajkózzuk mindenhol, hogy ennek a térségnek a fejlesztése az M4-es autópálya megépítése nélkül elképzelhetetlen.

Nagyon jól tudjuk, hogy az úthálózatok minősége sok mindent befolyásol egy térségben, a munkahelyek számát, a vállalkozások fejlődését is, ahhoz, hogy mi megyénk, a mi kis régióink is fejlődni tudjon, hogy a kistérségek településeit vonzóbbá tudjuk tenni a cégek, a beruházók számára, és ezáltal új munkahelyeket teremtsünk, a családok életminőségét javítsuk, biztosítanunk kell a megfelelő közúti, vasúti közlekedést. A KDNP frakciója a betervezett törvénytervezetet támogatja, és erre buzdítja kedves képviselőtársait.

Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok sorából.)*

(15.00)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most megadom a szót Volner Jánosnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának, aki a pulpitusról mondja el vezérszónoki felszólalását.

VOLNER JÁNOS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Egy olyan területet érintő törvényjavaslatról beszélünk most, ahol közvetlenül Orbán Viktor közvetlen környezetéből származó üzletemberek vadászterületének tekinthetjük azt a területet, amit most ez a törvényjavaslat szabályozni szeretne. Nagy értékű infrastrukturális beruházásokból jó néhány kormány közeli nagyvállalkozó tollasodott meg az elmúlt 25 évben és vált milliárdossá. Ha megnézzük azt, hogy mi annak a háttere, hogy valaki befolyással bír, a politikai életet is meghatározó üzletemberré tudott válni Magyarországon, akkor alapvetően pont ezeket a beruházásokat és az ezekhez a beruházásokhoz kapcsolódó üzletembereket láthatjuk a háttérben.

Szomorúnak tartom azt, hogy Magyarországon ezek a legmagasabb vagyonnal rendelkező üzletemberek azok, akik csak az állammal, csak az önkormányzattal kötött üzletekből szereztek a vagyonukat, nem pedig a szabadpiaci versenyben sok-sok ember foglalkoztatásával. Amikor olyasmiről beszél a kormány, hogy hat és fél év az átlagos előkészítési idő egy-egy ilyen nagy infrastrukturális beruházásnál, akkor azért bizony fel kell tenni a kérdést, képviselő-

társaim - én elhiszem Tasó képviselő úrnak, amit mondott, hogy hat és fél év az átlagos előkészítési idő -, hogy vajon miért öt év Fidesz-kormányzás után tűnik fel önöknek az, hogy hat és fél év az átlagos előkészítési idő. Vajon miért nem tűnt fel sokkal hamarabb ez?

Azt is érdemes megvizsgálni, hogy csak az az egyetlen probléma-e ezekkel a nagy értékű infrastrukturális beruházásokkal, hogy túlságosan elhúzódnak ezeknek az előkészítése, vagy esetleg érdemes azt is megvizsgálni, hogy ezek a jelentős értékű beruházások mitől ilyen rendkívül drágák.

Érdemes megnézni azt, hogy amikor az Európai Unió pályázati pénzeket folyósít Magyarországra, különböző operatív programokat működtet, és ezek keretein belül létrejönnek a nagy út- és vasútépítések, akkor vajon mi is történik Magyarországon. Azért adja nekünk az Európai Unió a pénzt, hogy a magyar emberek gyorsabban tudjanak közlekedni? Vagy pedig éppen ellenkezőleg, arról van szó, hogy az Európai Unió Magyarországon megtelepedett cégei számára kiépítsék a szükséges infrastruktúrát? Itt ugyanis tartok tőle, képviselőtársaim, arról van szó, hogy mi nemzeti önrészt is melléteszünk minden esetben a pályázati pénzeknek, és az Európai Unió azért folyósítja ezeket a forrásokat, hogy kiépüljön az itt megtelepedett nyugat-európai vállalatok részére a szükséges infrastruktúra.

Hasonló a helyzet, mint amikor a brit gyarmattartó birodalom Indiában utakat épített: elmondták az indiai embereknek, legyenek hálásak, mert a királynő rendelkezett az utak építéséről, de tartok tőle, hogy a királynő nem az indiai embereket sajnálta meg azért, mert térdig sárban jártak, hanem megteremtette a gyarmat kifosztásához szükséges infrastruktúrát Indiában. Magyarországon is arról van szó, amikor ezeket a nagy értékű beruházásokat támogatja az Európai Unió, és mi a magyar adófizetők pénzéből melléteszük a szükséges önrészt, hogy az Európai Unió nyugat-európai államai a saját önérdüküket követve, a saját iparuk számára teremtik meg Magyarországon ilyen módon a szükséges infrastruktúrát. Ez tehát nagyon fontos dolog.

Látni kell azt, hogy hova kerül az a pénz, amit ezzel a törvényjavaslattal szabályozunk. Az egyik fele a kormány közeli üzleti körökhöz kerül, az elmúlt kormányzati ciklusban a Közgép volt a nagy nyertese ennek a folyamatnak. Mivel a Közgép és a Fidesz között aztán egy jelentős háború bontakozott ki - ki tudja, miért, nem látunk a kulisszák mögé -, azután kiderült, hogy a miniszterelnök közvetlen körve-
téhez tartozó üzletember munkahelye kapja ezeket a nagy értékű beruházásokat, most ők a fő kedvezményezettjei ennek a folyamatnak. A másik oldalon pedig természetesen azok a nagy nyugat-európai építőipari vállalatok állnak, akik ezeket a beruházásokat hagyományos módon kivitelezik: a Colas, a Strabag, a Swietelsky.

Csak kérdőzöm én, képviselőtársaim: Magyarországon nem áll és nem állt rendelkezésre az útépitéshez vagy a vasútépítéshez szükséges technológia?

Azért kell nekünk, mondjuk, a Strabaggal vagy a Swietelskyvel autópályát vagy vasutat építeni, mert mi magunk, magyarok nem vagyunk erre képesek? Én attól tartok, nem erről van szó.

Úgy néz ki az európai uniós forráselosztás, hogy az Európai Unió kiépíti részben a magyar adófizetők pénzén, részben az európai uniós tagállamok által folyósított támogatásokból Magyarországon az infrastrukturális háttérrel, és ezt olyan módon teszi, hogy rögtön a legnagyobb nyugat-európai útépítő cégek számára ennek a pénznek a jelentős része vissza is csorog, hiszen a Strabag, a Swietelsky, a Colas nyugat-európai vállalatok, haza is viszik az itt keletkezett nyereséget.

A másik fele pedig ebben a folyamatban a közreműködő kormány közeli üzleti körökhöz kerül, azokhoz az üzletemberekhez, akik remekül elosztják háttéralkuk révén, politikai barátaik, kapcsolataik révén ezeket az európai uniós pénzeket, és ilyen módon gyakorlatilag nem történik egyéb, mint hogy a magyar politikai elit is jól jár, a kormány közeli üzleti körök is jól járnak, és természetesen jól járnak azok a nyugat-európai cégek is, akik megkapják ezeket a megrendeléseket.

Érdemes azt is megnézni, hogy az infrastrukturális beruházásoknál az az építőanyag, amit beépítünk ezekben a beruházásokba, honnan származik. A rendszerváltás idején még jelentős magyar építőanyag-gyártás volt, ezeket az építőanyag-telepeket szorgos politikusi közreműködés és segítség mellett az elmúlt 25 évben folyamatosan felszámolták, ezek nyugat-európai tulajdonba kerültek. Gondoljunk csak bele, hogy például a Wienerberger téglagyárat nem mindig hívták ám Wienerbergernek! Ez 100 százalékgig magyar tulajdonú volt egykor, és lehet végigmenni nyugodtan a betonelemek gyártó cégeken, a cementgyárakon és nagyon sok mindenben. Átkerültek ezek nyugat-európai tulajdonba, jelentősen megemelték az áraikat, és amikor rácsodálkozunk arra, hogy míg a 70-es években például egy átlagos munkásházaspár a fizetéséből házat tudott magának építeni - tudom, hogy nem volt nagy dolog egy falusi kockaház, tudom, hogy nem egy kacsalábon forgó kastély volt, de akkor még elérhető volt az építőanyag alacsony ára miatt ez egy átlagos magyar munkásházaspár részére -, addig ma egy fiatal nyomorog az albérletében, mert annyi pénze nincs, hogy azt kifizesse. Hölgyeim és uraim, idáig jutottunk!

És az a folyamat, ami itt zajlik, nemcsak azt eredményezi, hogy az építőiparban dolgozó nagy nyugat-európai vállalatok visznek Magyarországról ki gigantikus nyereséget kormányzati közreműködéssel, hanem azt is eredményezi, hogy az elmúlt 25 évben elprivatizált magyar építőanyag-gyártás nyeresége a nyugat-európai cégekhez kerül, és ezt ki is viszik innen az országból. Ez tehát megint csak azt mutatja, hogy a pénzszivattyú működik sajnos Magyarországon rovására ezen a területen is.

Érdekes volt hallgatni Boldog István képviselő urat, a Fidesz részéről, amikor arról beszélt, hogy XIX. századi építési tempót mutat a magyar állam,

amikor ezekről a nagy infrastrukturális beruházásokról van szó. Drága Képviselő Úr! Bár igaza lenne önnek, és XIX. századi tempóban építenénk, mondjuk, utakat Magyarországon! Ha megnézi a XIX. századi - hogy mást ne mondjak önnek - történelmi idők tapasztalatait, Budapest-Vác viszonylatában gyorsabban közlekedett a vonat, mint a közelmúltban Magyarországon, a XIX. században felgyorsultabb volt az utak építése is, mint jelenleg. Ha visszagondolunk arra, amit épp a napokban említettem, hogy amikor még ezt az országot nem Orbán Viktor, a miniszterei és hasonló politikusok irányították, hanem valódi államférfiak, akkor még el lehetett azt érni, hogy nagy létszámú közfoglalkoztatással, kubicusok alkalmazásával például a Tisza folyó árszabályozására sor kerülhetett, 400 folyókanyarulatot vágtak át kézi munkával - nem voltak nagy értékű markológépek, különböző földmunkagépek, és hozzáteszem, nem voltak kormány közeli nagyvállalkozók sem, amelyek fosztogatták volna ezeket a nagyberuházásokat -, bizony-bizony előrébb lehetett volna juttatni az országot, ha ilyen államférfiak vannak most is az ország élén, nem pedig a gazdasági érdekcsoportokat kiszolgáló politikusok. És csak zárójelesen jegyzem meg, hogy bár csak XIX. századi tempóban folynának Magyarországon a nagy infrastrukturális beruházások. Higgye el, én nagyon örülnék ennek!

Az is érdekes gondolata volt a képviselő úrnak, amikor arról beszélt, hogy az államot nem lehet hibáztatni azért, mert lassan folynak ezek a beruházások.

(15.10)

Hát tessék mondani, akkor kit lehet érte hibáztatni, ha nem az államot? Hát nem az állam alakította ilyenné a szabályokat? Nem az egymást követő kormányok alakították ilyenné a jogi környezetet? Dehogynem! Hát önök is öt évig vártak arra, hogy ezt a törvényjavaslatot ide betérjessék. Hát hogyne lehetne az államot hibáztatni ezért? Hát nehogy már az adófizetőkre vagy éppen a versenygazdaság szereplőire kenjük a felelősséget! Nyilvánvaló, hogy a politikának van felelőssége abban, hogy 6,5 évig tart előkészíteni egy nagy értékű infrastrukturális beruházást, átlagosan. Ez teljesen nyilvánvaló.

Az is egy érdekes gondolat volt képviselő úr részéről, és ezzel kapcsolatban egyébként a Jobbik-frakció természetesen módosító javaslatot be szeretne terjeszteni, hogy ne kelljen az Országgyűlés elé vinni ezeket a nemzetgazdaságilag kiemelt beruházásokat, hanem elég legyen csak kormányrendeleti szinten szabályozni ezeket. Magyarul a Fidesz-frakció most arra kéri az ellenzéki pártokat, működjenek abban közre, hogy az Országgyűlés hatáskörét tovább korlátozza a Fidesz, és elég legyen csak miniszteri rendeletek formájában kormányozni az országot, és egy miniszter dönthessen arról, hogy hol épüljön út és hol ne.

Hát, képviselő úr, ennek pont az ellenkezőjét szeretnék az ellenzéki pártok hagyományos módon,

és a demokrácia is azt mutatja, hogy minél szélesebb plénum előtt kell a kiemelt beruházásokat megvitatni, nem pedig szűk körben, zárt ajtók mögött, kormányzati berkeken belül eldönteni ezeknek a beruházásoknak a sorsát. Hagyományos módon hiányoljuk ezeknél a beruházásoknál a hatástanulmányokat, megtérülési számításokat, szinte soha nem láttunk ilyet, vagy én legalábbis biztosan nem emlékszem erre, pedig nagyon kíváncsian kutattam az erre vonatkozó adatokat.

Akkor például, amikor arra gondolok, és itt a kormány jelen lévő államtitkárához, Tasó úrhoz is fordulok, hogy a kormány meg szeretné építeni a VO-s vasúti körgyűrűt 360 milliárd forintért, hitelt szeretne fölvenni, a magyar adófizetőket megterhelni azért, hogy ez létrejöjjön, mivel is indokolja a kormány ezt a beruházást. Azzal indokolja, hogy a budapesti vasúti teherforgalom szűkös átengedő kapacitási miatt kell 360 milliárd forintért egy olyan, a vasúti teherforgalmat szolgáló körgyűrűt építeni Budapest köré, ami elkerüli a fővárost.

Na, én nem voltam rest, és megnéztem a vasúti teherforgalomra vonatkozó adatokat. És bizony azt láttam, hogy a rendszerváltás idején 100 millió tonnás áruforgalmat, háromszor akkora áruforgalmat képesek voltunk Budapesten keresztülvinni, érdekes módon akkor nem okozott ez problémát, most hirtelen harmadekkora teherforgalmat már nem képes Budapesten keresztülvinni a Fidesz vezette kormányzat, ezért 360 milliárd forintot föl szeretne az adófizetők rovására venni hitelként, és meg szeretné építeni az új körgyűrűt. Itt azért fölvetődik az a kérdés: nem arról lehet szó, hogy vannak olyan kormány közeli üzleti körök, amelyek szeretnek vasutat építeni, és kell nekik a megrendelés? Még akkor is, ha az a megrendelés egyébként nem szolgál ésszerű célokat?

Továbbmehetünk az M6-os autópályára. Hol vannak azok a hatástanulmányok, aminek például annak idején, még a szocialista kormány idején el kellett volna készülnie? Napi 8 ezer ember utazik ezen az autópályán, az autópálya kihasználtsága tehát igencsak csekély, ilyen módon nem hiszem, hogy megérte a jelenlegi formájában megépíteni ezt az autópályát. Különösen azokkal a völgyhidakkal, a löszfalakba vájt alagutakkal, mint ahogy ez elkészült.

M4-es autópálya. 60 százalékkal magasabb áron hagyta jóvá az Orbán-kormány ennek építését, mint ahogy megépül a német autópályák átlagos kilométere. A kérdés az, hogy miért csak azután tűnik föl a kormánynak, miután elkezdtek a beruházást, miért csak azután tűnik föl, hogy Simicska Lajossal összerúgta a kormány a port. Nem kellett volna esetleg előbb erre odafigyelni? Nem kellett volna egy olyan szűrőt beépíteni a rendszerbe, hogy ha bizonyos eltérés van a fajlagos árhoz képest, akkor el sem indulhat ez a beruházás?

Nagyon sok olyan aggály fogalmazódott meg, ami a régészeti feltárásokra vonatkozik, és bár lelkes támogatója lennék egyébként a beruházásokat felgyorsító törvényjavaslatnak, ezt Tasó László állam-

titkár úrnak az ötpárti egyeztetésen jeleztem is, olyan aggályaink voltak még a törvényjavaslat kapcsán, amelyeket megfogalmaztam, és amelyek a régészek jeleztek felénk. Ezt az ötpárti egyeztetésen előre is vetítettem, hogy még a velük történő egyeztetés hátravan. Ha a régészeknek nem jut elég pénz, ha nem biztosítunk számukra elegendő határidőt sem a feltárásokhoz, akkor természetes, hogy meg fognak semmisülni azok a tárgyi emlékek, amiket az útépitések, infrastrukturális beruházások építése veszélyeztethet.

Ilyen módon tehát a Jobbik-frakció sajnos kénytelen egy tartózkodással kifejezni az ellenállását a törvényjavaslatlaltal kapcsolatban, noha egyébként normális esetben támogató is lehetne ez a hozzáállás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most megadom a szót Schmuck Erzsébetnek, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának, aki ugyancsak a pulpitusról mondja el vezérszónoki felszólalását.

SCHMUCK ERZSÉBET, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Sajnos nem tudok pozitívan nyilatkozni az előttünk fekvő törvényjavaslatról. Az előttünk fekvő javaslat újabb bizonyítéka annak, hogy manapság a közvetlen napi gazdasági érdekek irányítják a döntéshozatalt, amelyek kiszolgálásáért tudatosan, lépésről lépésre felszámolásra kerülnek azok a korábban kialakított szabályok és intézmények, amelyek a társadalom hosszú távú érdekeit védelmezték, mint amilyenek az egyetemes kulturális és környezeti értékeink. Elnézést kérek, de ezen a ponton nem tudom megállni, hogy meg ne jegyezzem, az USA-EU és a Kanada-EU szabadkereskedelmi egyezmények is ebbe a sorba illeszkednek.

A rövid távú gazdasági érdekek mindenek fölül helyezése következtében az elmúlt évek során megsemmisült a környezetvédelem szinte teljes intézményrendszere, a szakértelem mellőzötté vált, sőt szóba került az ilyen jellegű felsőfokú képzés leépítése is, most pedig a jogrendszer további gyengítése került napirendre. Ugyanakkor, talán illendőségből, a kormányzó élcsapatból senki sem meri mondani, hogy a környezetvédelem a versenyképesség akadálya, hiszen ezzel egy olyan megcáfolhatatlan tényt kellene semmibe venni, amely szerint környezetünk a legfőbb közjó, életünk, múltunk, jelenünk és jövőnk alapja.

A javaslat azonban bizonyíthatóan a legfőbb közjó elé helyezi a csoportérdekeket, hiszen az 52. § (4) bekezdése leszögezi, hogy a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás esetén a közérdekkel való összhangot vélelmezni kell.

Tisztelt Országgyűlés! Ez a vélelmezés hamis. Hiszen amíg vannak megkérdőjelezhetetlen közjavak, mint amilyen a környezet jó minősége, ami mindenki számára nélkülözhetetlen, egyaránt jó a gazdagnak, szegénynek, fiatalnak és idősnek, a je-

lennek és a jövőnek, addig vannak olyan vegyes és magánjavak, amelyek használatából mások kizárhatók, sőt használatuk kárt okoz a nagyobb közösségnek. A közlekedési infrastruktúra esetében bizonyítható, hogy amíg közvetlen használói élvezik annak előnyeit, addig az általuk létrehozott kár, közgazdasági kifejezéssel élve negatív externália, vagyis a tevékenység külső költsége az egész társadalmat terheli.

A közúti infrastruktúra, különösen a gyorsforgalmi utak negatív ökológiai hatásai vitathatatlanok. Ezek között a legjelentősebbek az ökológiai hálózat működésének ellehetetlenítése, az élőhelyek feldarabolása és elszigetelése, az élőhelyi mintázatok megváltoztatása, az utak szerepe az idegenhonos fajok és gyomok elterjesztésében és az élőlények milliárdjainak pusztulása a gépjárművekkel való ütközések miatt. Ezeket általában nem gondoljuk végig. A levegőszennyezés, a biológiai sokféleség csökkenése, a termőföld elvesztése, az elfoglalt területek ökológiai szolgáltatásainak hiánya, az egészségkárosodás, az elhasznált infrastruktúra fenntartásának és megújításának közvetlen és közvetett költségeit az egész társadalom kénytelen viselni. Ráadásul hatásai nemcsak a jelenre korlátozódnak, hanem messze a jövőbe nyúlnak, fizetési meghagyást jelentve a jövő generációknak.

A közúthálózat fejlesztése esetében környezeti szempontból tehát nem az a fő kérdés, hogy melyik útszakasz milyen nyomvonalon fog haladni, hanem hogy az egész közúthálózat együttes környezeti terhe hogyan, mennyivel növekszik. Szeretném hangsúlyozni, hogy gyakorlatilag nincs olyan megoldás, amivel ezek a terhek elkerülhetők, minden egyes újonnan megépített méter út környezeti terhe hozzáadódik a már korábban létező terhekhez. Ezzel számolnunk kell, és tudnunk kell, hol a határ. Éppen ezért is hangsúlyozzuk, hogy nem új utak építésére, hanem a rossz állapotú meglévők felújítására van szükség, elsősorban a három és több számjegyű utaknál.

(15.20)

Egyrészt azért, mert nagyságrenddel kisebb kárt okoz egy felújítás, és olcsóbb is. Másrészt az alsóbbrendű utak felújítása a helyi gazdaságot segítené, a helyben maradást, hogy a helyben gazdálkodók költségei csökkenjenek, a gyorsabb eljutást, kisebb fogyasztást, kisebb amortizációt. A rossz, szinte járhatatlan utakon pont azoknak a járművei mennek tönkre a leggyorsabban, akik legrosszabbul élnek.

Bár környezeti kár mindenképpen keletkezik, de nem mindegy, hogy mekkora és hol. Nem mindegy, hogy újabb utakkal mennyire daraboljuk fel a természetes élőhelyeinket, és a plusz környezeti terhelés milyen hatással lesz közvetlenül vagy közvetve az emberek egészségére. A környezeti vizsgálatok sajnos sokszor csak igazoló jellegűek, de szükség van rájuk, és nemcsak azért, mert közösségi direktívá-

kon, rendeleteken alapuló hazai jogszabályok mondják ki.

Az előttünk álló javaslat azonban ennek ellenére kísérletet tesz a környezet vizsgálatok, ismertebb nevén stratégiai környezeti vizsgálatok megkerülésére. Míg az egyes projektek környezeti megítélését a környezeti hatásvizsgálat tisztázza, addig a közúthálózat együttes környezeti hatásait az egyes programokra és tervekre vonatkozó stratégiai környezeti vizsgálat lenne hivatott feltárni. A stratégiai környezetvizsgálat célja, hogy egy nagyobb keretben a programozási dokumentumok szintjén vizsgálja a különböző projektek várható együttes hatásait.

Az előttünk álló javaslat azonban még ennek a kevésbé hatásos eszköznek a lehetőségét is megkerüli azáltal, hogy a településrendezési eszközök utólagos módosításával kívánja szentesíteni a kormány által kiemeltnek nyilvánított közúti beruházást. Vagyis ezekbe a tervekbe utólag kerülhetnek be olyan intézkedések, amelyek nem képezhetik a stratégiai környezeti vizsgálat tárgyát, feltéve, ha volt ilyen egyáltalán.

Idézek, 6. § G 13. pont (sic!): „ha az a közlekedési infrastruktúra-beruházás miatt szükséges, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló jogszabály 2012. augusztus 6-án vagy azt megelőzően hatályos településrendezési követelményeinek megfelelően kidolgozott településrendezési eszközök 2018. december 31-ig módosíthatók” - mondja a tervezet.

A kiemelt beruházások rendszerével a kormány egy olyan lehetőséget teremt és teremtett a maga számára, amellyel akarátát a formális jogi lépések megtételével ráerőltetheti más döntési szintekre. Ezt hivatott biztosítani a projektkoordinációra kijelölt kormány megbízott, aki a hatalom képviselőjében eljárva biztosítja a felsőbb akarat érvényesítését. Pedig a helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete képes az ügyben is eljárni, hogy biztosítsa a helyi rendezési tervek határidőre történő módosítását, még akkor is, ha az a helyi döntési szint ellenére lenne. A tervezet szerint a kiemelt jelentőségű ügyek közül a kormány rendeletben nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházással összefüggő ügyeket jelölhet ki a közlekedési infrastruktúra-beruházás kiemelten gyors megvalósításához fűződő közérdekre tekintettel.

2014 végén 240 közlekedésfejlesztési projekt megvalósulása volt folyamatban szerte az országban, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás keretében. Már csak az a kérdés, hogy van-e olyan beruházás, amely nem ilyen, és vajon tényleg minden esetben ennyire sürgősek-e ezek az ügyek. Sürgős-e megépíteni egy olyan gyorsforgalmi utat, amely egy olyan főutat vált majd ki, amelyen alig találkozzunk járművel?

A 2013. évi országos közút-keresztmetszeti forgalomszámlálás és az utolsó öt év forgalomszámlálási eredményeit összegezve jelentős visszaesés tapasztalható a legtöbb jármű-kategóriában a vizsgált szelvényekben. A személygépkocsi-forgalom 10,2 száza-

lékkal, a tehergépkocsi-forgalom 15,9 százalékkal csökkent, a közúti közösségi közlekedést jelentő autóbussz-forgalom nem változott, a motorkerékpár-forgalom 10,7 százalékkal csökkent, a kerékpár-forgalom 18,5 százalékkal nőtt. Nyilvánvaló, hogy 2014 majd felfelé módosítja ezeket az adatokat az alacsony üzemanyagár miatt, de tudjuk, ez is csak ideiglenes.

Tisztelt Országgyűlés! Az adatokból látható, hogy a szükség és a felkeltett igények messze esnek egymástól. Egy, a jövőért felelősséget viselő kormánytól elvárható lenne, hogy ne az igényeket generálja, hanem csupán a szükségleteket elégítse ki, különösen arra való tekintettel, hogy még a szükségletek kielégítése is megoldhatatlan környezeti gondok elé állítja a jövő nemzedéket.

Sajnos a rövid távú fejlesztési érdekek eddig mindig hozzájárultak a legfőbb közjó feléléséhez, és ez a konfliktus vezetett odáig, hogy ma ökológiai válságról beszélünk. Mindez pedig azt bizonyítja, hogy összességében az eddigi szabályok is alkalmatlanok voltak a közjó védelmére.

Természetesen senki sem gondolja, hogy mi a túlzott bürokráciát, a hosszadalmas eljárásokat, az engedélyezések ellehetetlenítését támogatjuk. Mi egy szemlélet ellen emelünk szót, az ellen a szemlélet ellen, amely a csoport- és magánérdekeket a közjó szolgálata elé helyezi, ráadásul hamis ideológiát gyártva álláspontjának magyarázataként. Köszönöm a figyelmet. *(Sallai R. Benedek tapsol. - Taps az MSZP soraiból.)*

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! A vezérszónoki felszólalásoknak a végére értünk.

Most az előre bejelentkezett felszólalók köréből Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak adom meg a szót. Öné a szó, képviselő asszony.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Örülök, hogy államtitkár úr itt van, mivelhogy Hajdú-Bihar megyei ő is, mint ahogy én.

Én egyetlen témáról szeretnék beszélni, ez az M4-es leállított, Abony és Fegyvernek közötti szakasza. Bár múlt héten én kérdéseket tettem fel Lázár János miniszter úrnak, az ott elhangzott válaszaiból néhány dolgot szeretnék újra felemlíteni és újabb kérdéseket megfogalmazni államtitkár úrnak is.

Itt, amikor az M4-esről beszélünk, elfelejtkezünk arról, hogy itt nemcsak Szolnokról van szó, hanem az M4-es további szakaszának megépítéséről is, és hadd beszéljek már egy kicsit haza, ugyebár a Hajdú-Bihar megyei szakaszáról is. Ha a 4-es útról beszélünk, akkor itt ki kell emelni, hogy Magyarország egyik legforgalmasabb útjáról van szó, és talán mondhatjuk azt, hogy a legsűrűbben fordul elő ezeken a szakaszokon baleset, sérüléssel járó baleset, vagy sokszor halált kiváltó balesetokről is beszélünk.

Én akkor rákérdeztem miniszter úrnál, mikor szereztek arról tudomást, hogy az Európai Bizottság kifogásolja ennek a szakasznak a megépítését, hogyan gondolják, hogy ha leállították most már ennek

a szakasznak a megépítését, hogyan fog ez folytatódni, mikor kerül rá sor, és egyáltalán mi fog ezzel a beruházással történni. Idéznék, hogy Lázár János akkor mit mondott az egyik kérdésemre: „másrészről fontosnak tartotta az Európai Bizottság, mint ezt a múlt héten írásban is dokumentálta, mintegy 100 milliárd forintért ennek az útépítésnek a megvalósítását, harmadrészről pedig 2013. október 31-e és 2014 áprilisa között az Európai Bizottság regionális főigazgatósága több alkalommal is jelezte a kartellgyanút”.

Több kérdés felvetődik Lázár János szavaira. Ha az Európai Bizottság folyamatosan kifogásolta ennek az útszakasznak a költségvetését, akkor hogyan fordulhatott az elő, államtitkár úr, hogy 2014-ben ennek az útszakasznak a költségvetését Orbán Viktor kérésére még megfejelték 60 milliárd forinttal, ha tudtak arról, hogy az eredeti költséget is már kifogásolta az Európai Unió?

(15.30)

Ezek után azt feltételezzük, hogy a kormány tisztában volt azzal, hogy ehhez az útszakaszhoz soha nem fog EU-s forrást megnyerni, és mégis folyamatosan kommunikálták az emberek felé, sőt ki volt téve táblával megerősítve, hogy az EU finanszírozásával jön létre. Lényegében évek hosszú során keresztül folyamatosan emelték ennek a szakasznak a beruházási költségét. Felvetődik a kérdés, hogy kinek a felelőssége, kinek a tényleges felelőssége ennek a szakasznak a leállítására.

A másik hír, ami a napokban látott napvilágot, az, hogy több százmillió forintba kerülhet ennek a szakasznak az őrzése és a megépített úgymond beruházási szakasznak az állagmegóvása. Felteszem a kérdést, hogy miből fogják ezt finanszírozni, államtitkár úr, mivel az idei költségvetésben erre a szakaszra - ugyebár ezt a választ is kaptam - nem terveztek be forrásokat, ezért kellett hogy felbontsák a szerződést a kivitelezővel. Miből fogják finanszírozni az állagmegóvást, az őrzését meg az ezzel kapcsolatban felmerülő költségeket?

A másik kérdésem az, hogy a miniszter úr a válaszában elmondta, hogy dolgoznak azon - mivel nemcsak Szolnok megyéről beszélünk, hanem a további szakaszoknak a felújításáról, ugyebár Hajdú-Bihar megyéről és Püspökladány környékéről beszélünk -, hogy egy csökkentett műszaki tartalommal valószínűleg meg ezeknek a szakaszoknak a megépítését. Mit jelent ez? Mit jelent ez a csökkentett műszaki tartalom? És ami nagyon-nagyon fontos, hogy Orbán Viktor ugyebár járja a megyéket, járja a megyei jogú városokat, és mindenütt négysávos utakat, autópályákat ígér, minden megyei jogú városnak. Én úgy gondolom, hogy már 30-40 évre előre elköltötte a közútfejlesztésre szánt összegeket Orbán Viktor 2015-ben. Szeretném megkérdezni, hogy Orbán Viktor mikor fogja elmondani azt Hajdú-Bihar megyében, hogy az M4-est folytatni fogják. Nem csökkentett műszaki tartalommal, hanem eredetileg, ahogy ter-

vezték, és úgy, hogy ez az M4-es autópálya olyan úttá váljon, ahol nem mondhatjuk majd el azokat a statisztikai adatokat, amelyeket a kérdésben is feltettem a miniszter úrnak.

A másik, amit szeretnék magának elmondani Hajdú-Bihar megyei képviselőként, hogy önt mint Hajdú-Bihar megyei származású államtitkárt szeretném kérni, hogy ne csak a saját körzetében történő útfelvezetések legyenek fontosak Hajdú-Bihar megyében, hanem legalább annyira fontos legyen a többi körzet útfelvezetése is, mint amennyire a saját térségét képviseli. Nagyon szerettem volna ezeket a problémákat felvázolni ön előtt.

Még egyetlenegy dologra térnék ki, amit szerettem volna napokkal ezelőtt elmondani: ez a vasútfejlesztés. Én több írásbeli kérdést is feltettem már ezzel kapcsolatban, hogy mi zajlik ma Magyarországon a vasútfejlesztésben, vagy milyen állapotok uralkodnak a MÁV-on belül. Én csak annyit szeretnék megkérdezni az államtitkár úrtól, hogy ugyanazért a megvásárolt összegért ugyanazt a szolgáltatást kaphatja-e mindenki Magyarországon. Megmagyarázom, hogy miért teszem fel ezt a kérdést.

Amikor a pótjegyet bevezették a vasúton, jó néhány hónappal utána én megkérdeztem, hogy mekkora összeg folyt be ebből, és mire fordítják ezt az összeget. Akkor azt a választ kaptam, hogy körülbelül egy év alatt egymilliárd forint pluszbevétele származott az államnak, a MÁV-nak a pótjegy bevezetése kapcsán, és ezeket vasútkocsi-fejlesztésre, -felújításra és új vasúti kocsik beszerzésére fordították. Akkor elküldték nekem a megvásárolt vasúti kocsik adatait, megküldték azt is, hogy hány kocsit újítottak fel, és döbbenetesen vettem azt tudomásul, hogy az elővárosi járatokat fejlesztették a legnagyobb mértékben. Én tudom, hogy Magyarország fővárosa Budapest, de én úgy gondolom, hogy nem ők fizetik arányában a legtöbbet a pótjegyek árából. A másik pedig, hogy nagyon örülünk, hogy nagyon szép új vasúti kocsik vannak az elővárosi járatokon, csak arra kérném az államtitkár urat, hogy legalább annyira fontos legyen a kelet-magyarországi vasútvonalnak a fejlesztése, és itt a szolgáltatásfejlesztést is mondanám, mert borzalmas állapotok vannak, ha csak a Budapest-Záhony vonalat mondom, de mondhatnám a miskolci vonalat is. Én joggal képviselem azt, hogy ugyanazt a szolgáltatást várjuk el ugyanazért a pénzért, amit az elővárosi járatokon fizetnek az emberek vagy a budapesti járatokon, mint amit Kelet-Magyarországon vagy néhány nyugat-magyarországi vasútvonalon is tapasztalunk. Remélem, hogy kapunk választ ezekre a feltett kérdésekre.

Nem azért nem várom meg a válaszadást, államtitkár úr, mert nem akarom megvárni, csak van egy programom, ahova el kell mennem, de Józsa képviselő úr át fogja nekem adni, meg ha írásban is megteszi, én nagyon szívesen várom ezekre a kérdésekre a választ, mert azt gondolom, hogy kelet-magyarországi emberként mind a kettőnknek nagyon fontos, hogy ezekre a kérdésekre választ kapjunk. És

nagyon kérném az államtitkár urat, hogy ne kelljen éveket várni, hogy az M4-esnek a problémája megoldódjon, ne kelljen olyan statisztikai adatokat még egyszer ennek a Háznak a falai között felolvasnom, mint amiket a múltkor itt felolvastam a miniszter úrnak. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Most Sallai R. Benedeknek, az LMP képviselőjének adom meg a szót.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kezdem azzal, amivel befejeződött: MSZP-s képviselőtársam említette a Hajdú-Bihar megyei útfelvezetések szükségességét, és csak érdekességképpen mondom - a koromból adódóan sok mindenre emlékszem -, hogy megtaláltam a 2006-os választási ígéretüket, amikor azt mondták, hogy 2006-ban, ha nyer az MSZP, megépítik az M4-es autópályát végig. Ezt Csontos János képviselőjelölt írta alá a 2006-os plakátján. *(Közbeszólás.)* Ugye, csak mondom, hogy talán volt erre négy év, amikor ezt meg lehetett tenni. De azért hogy valamivel egyet is értsek, a vasúthálózat elmaradottsága és az infrastruktúra-fejlesztés igénye vagy szükségessége az, amiben igenis lehet érdemi előrelépéseket tenni.

A pártunk álláspontját a vezérszónokunk nagyjából elmondta. Én néhány más dologgal szeretném kiegészíteni azt, ugyanis én leginkább a miétre lennék kíváncsi: miért van rá szükség? A Fidesz vezérszónoka 15 percet beszélt arról, hogy hogyan gyorsítja ez meg az építéseket. Kétségtávol elhiszem azt a vezérszónoknak, hogy ez tényleg meggyorsítja, és minden gyorsabbá válik, de engem az érdekel, hogy miért van erre szükség, tehát miért lesz az jó, ha gyorsabbak lesznek az autópályák.

Ez azért érdekes, mert a kétezres évek elején, amikor a strukturális alapok beindultak Magyarországon, már foglalkoztunk ezekkel a kérdésekkel. Másmilyen kormány volt, az is nagyon szerette az autópályákat, kicsit úgy is éreztem az előterjesztésnél, mintha visszaugrottunk volna vagy 15 évet az időben. 2002-ben Medgyessy Péter és Orbán Viktor vitázott arról a televízióban, hogy ugyan ki épített több autópályát, ugyan ki lopott el többet ebből az autópálya-építési pénzből, és ez egy komoly vitatéma volt, hogy ezzel versenyezzenek az akkori esélyes pártok. A konferenciának az volt a címe, hogy „Egyenest a zsákutcába?” ezekkel az autópálya-építésekkel, és nem tudom, hogy azóta mi változott, de mindenesetre pár dolgot azért érdemes felidézni.

Az európai uniós csatlakozást követő strukturálisalap-felhasználások a különböző országokban különbözőképpen zajlottak, és nagyon érdekes volt az a példa, amit például Írország alkalmazott. Nagyon sok más országtól eltérően Írország azt csinálta, hogy a strukturális alapjainak a 80 százalékát tudásalapú társadalom építésébe fektette, tehát a humán szférát fejlesztette, tudásalapú társadalmat akart építeni, és mindössze 20 százalékát tette infrastruk-

túrába. Ezzel szemben Portugália a 70 százalékát infrastruktúrára akarta fordítani, és nagyon-nagyon sok közutat és nagyon sok építményt csinált ezekből az alapokból. Majd mit mutatott a következő pár év? Az „ír csoda” néven elkezdett szárnyalni az ír gazdaság. És mit mutatott a portugál? Elkezdett összeomlani.

Na most, egy darabig nagyon csodálkoztam ezen, mert olyan volt ez, mint a mese a hangyáról és a tücsökről, hogy az egyik egész nap szorgalmasan dolgozik, a másik csak hegedül, majd jön a tél, és mind a kettő elpusztul. Jött a gazdasági világválság a kétezres évek második felében, és mind a kettőnek a gazdasága jelentősen összeomlott, de mégis mit tapasztalhatunk most? Azt, hogy Írország már felállt, Írország helyreállt, míg azon gazdaságok esetében, ahol az infrastruktúrát fejlesztették csupán, a működőképességhez szükséges humán háttér nem tette lehetővé azt, hogy a gazdaság gyorsabban regenerálódjon. Emiatt mondom azt, hogy a kérdés számomra egyértelműen az, hogy miért kell ez.

Azokat az ökológiai és fenntarthatósági szempontokat, amelyeket itt figyelembe kellene venni, Schmuck Erzsébet képviselőtársam teljes mértékben kiveszte, ezért sokkal inkább csak néhány korábbi tanulmányt, nemzetközi tapasztalatot szeretnék önökkel megosztani, ha megengedik.

Nyilvánvalóan nemcsak Magyarország küzd ezzel a kérdéssel, hogy az autóúthálózat- és autópálya-fejlesztések milyen fontosak, hanem nagyon sok nemzetközi kutatás is foglalkozott ezzel.

(15.40)

Többek között volt a 2000-es évek elején egy SACTRA-jelentés - ez egy angol szóösszetételből adódó mozaikszó -, ami négy fő kérdésre kereste a választ. Az első kérdés az volt, hogy a közlekedés fejlesztése, mint például az új utak építése feltétlenül a gazdaság felpezsdítéséhez vezet-e. Megnézték az Európai Unió összes országát, és megnézték azt, hogy azokon a helyeken, ahol lezajlott egy-egy új útnak az építése, hogyan változott a gazdaság, hogyan változott a helyi foglalkoztatás, és mi történt. Ezt meg lehetne nézni most is, mondjuk, az M3-as mentén, úgy Heves megye elejétől kezdve, hogy milyen hatása volt, tehát Gyöngyös után, ha elhagyjuk. Meg lehet nézni az M6-os mellett jó néhány térséget, tehát ha elhagyjuk úgy nagyjából ezeket a még szinte agglomerációhoz tartozó településeket. Meg kell nézni, hogy különböző települések mutatják-e ezeket a jobb eredményeket. Ez a jelentés azt mondta: nem, nincs automatikus kapcsolat, mivel az út jellegén múlik minden. Néha előnyös, néha pedig hátrányos a helyi gazdaság fejlődésére az autópálya.

Ez nagyon-nagyon fontos dolog azért, mert a Fidesz több alkalommal elmondta az elmúlt egyéves ciklusban, hogy nagyon sok energiát és forrást szeretne fektetni a helyi gazdaságba és a helyi gazdaság-fejlesztésbe. A kis- és középvállalkozások jellegéből adódik, hogy megpróbálnak helyi igényre építeni.

Megpróbálják azt megteremteni, hogy helyi piaci szempontokat vesznek figyelembe, és kis foglalkoztatóként arra reagálnak. Ezeknek az autópálya nem hoz semmit, legfeljebb konkurenciát máshonnan olcsóbban, ezért veszélyt jelenthet a kis- és középvállalkozásokra. Ha azt nézzük, hogy a helyi élelmiszerellátásnak mi lenne az egyik legfontosabb lehetősége, az az, ha megpróbálna a lehető legnagyobb arányban helyi piacra termelni. Mindaz, amit önök is bírálják, és az önök szakpolitikusai is elmondanak, hogy amit a Tescóban lehet kapni meg az Auchanban meg az összes ilyen üzletben, amelyek letelepültek a kistérségekben, azok a helyi gazdaságot veszélyeztetik. És ezeknek lételemük a mozgás és a mobilizáció, ezeknek kell az, hogy meglegyen a folyamatos mozgás.

A második kérdése volt a jelentésnek: szét lehet-e választani a gazdasági fejlődést és a közlekedési fejlesztést? Szintén országos, tehát európai uniós tekintetben volt a válasz: igen, a piac torzulásainak megszüntetése, az árak helyretétele általában jobban javítja a közlekedést, a gazdaság hatékonyságát, mint az új utak építése. Tehát megvannak azok a gazdasági lehetőségeink, hogy ne az utak hálózatát fejlesszük, hanem sokkal inkább a helyi gazdaságba tegyük ezt a forrást.

A harmadik kérdés, amit vizsgáltak: a jelenlegi értékesítési módszerek valóságúen tükrözik-e a gazdasági hatásokat? A válasz az volt: nem, a jelenlegi költség-haszon elemzések egyértelműen hibásak, és olyan esetekben is tökéletes piaci viszonyokat feltételeznek, ahol valójában nincs szó kapcsolatról az autóúthálózat-fejlesztés és a gazdaság között. Még egyszer mondom, hogy Magyarországon az úthálózat már lehetőséget teremt, hogy helyi, lokális vizsgálatokat végezzünk erre. Ezt kell megnézni. Megnézni azt, hogy az M3-as, ha végignézzük, akkor mindenütt hozta-e ezt a fejlesztést, vagy ugyanúgy csak egy-egy lokális pontban tette lehetővé. Meg lehet nézni az M5-öst végig, az M6-ost végig, hogy hol jelentett ez érdemi előrelépést, mert ezeknek az ismeretében könnyebb lenne valamennyiünknek, hogy erről véleményünk formáljunk.

Változnak-e az új utak és úthálózat-fejlesztés kapcsán az értékesítési módszerek? Igen, az értékesítés valós tényeken alapul, nem pedig csupán a feltételezett szabad versenyt tekintse alapnak, az áru szabad mozgását segítik a fejlesztések. Az a kérdés, hogy ez cél-e. Az a kérdés, hogy milyen jövőt gondol a magyar társadalom felhatalmazásával a Fidesz a magyar gazdaságról. Ha az árut mozgatni akarja, és azt mondja, hogy a magyar gazdaság és ipar külföldre kell hogy termeljen, akkor van értelme az utaknak. Ha azt mondja, hogy ez nem szükséges, és az lenne jó, ha a magyar gazdaság és ipar megpróbálna a helyi igényekre reagálva helyi piacot ellátni, akkor sokkal kisebb szükség van erre az építésre. Ez az önök döntése, mert önök kormányoznak. Ha olyan irányba mennek, mint amivel ellentéteket mondanak, tehát nem a helyi gazdaság irányába, akkor logikus az úthálózat-fejlesztés, de ha fenntartják az eredeti irányukat, amiről sokszor beszéltek itt a miniszter

urak, hogy hogyan fogják fejleszteni a következő időszakokban, akkor viszont el kell gondolkozni ezen.

Az a Phil Goodwin professzor, aki ezt az egész kutatási programot vezette az Unióban, azt állapította meg: a közlekedés korlátlan növekedése a gazdasági fejlődés fékjévé válhat. Lehetetlen ugyanis annyi pénzt előteremteni, amennyi a fokozódó forgalomhoz szükséges infrastruktúra létrehozási igénye lenne. Így a forgalmi torlódások és a környezeti károk elviselhetetlen mértéket érnek el, és a gazdaságfejlődés nem tud megvalósulni.

Csak érdekességképpen mondom, hogy nemcsak nemzetközi kutatás foglalkozott ezzel, hanem a magyar akadémiai szektorból még az első Orbán-kormány idején a Széchenyi-terv autópálya-fejlesztési programjának stratégiai környezeti hatásvizsgálatában is foglalkozott a Tudományos Akadémia „Magyarország az ezredfordulón” című stratégiai kutatásainak keretében Kerekes Sándor professzor úr és Kiss Károly ezekkel a kérdésekkel, nagyjából hasonló következtetésekkel, és azt mondták, hogy nem hozzák a várt gazdasági fejlődést ezek az úthálózatok.

Megállapította a jelentés: az eddigi tapasztalatok alapján nem igazolható, hogy az autópálya léte gazdaságélénkítő szerepet töltené be, ugyanakkor az sem, hogy nagyobb távolságra kiépített gyorsforgalmi úthálózat, amely kevésbé fejlett területeket érint, nem jár ilyen hatással. (Pócs János: *Még jó, hogy egyébként leírtad, mert...*) Nem arra van sürgős szükség, hogy még tovább növekedjen az ország turisztikai átbocsátó képessége, ellenkezőleg, esetleg kevesebb turista igény szintjének minőségi kiszolgálása segíthet a turisták megtartásában és ezen bevételekből való nagyobb részesedésben.

Ezek az Orbán-kabinet által megrendelt kutatások, nem elemzés, semmi köze nincs hozzá. Ezt az első Orbán-kabinet rendelte meg, az Akadémia végezte, és ezt mondta. Nyilvánvalóan lehet vele vitázni, én nem mondom azt, hogy tudományos szektorban nem hibázhatnak. Alapvetően viszont feltételezném, hogy mindazok, akik ezzel tudományosan foglalkoznak, esetleg nagyobb kompetenciákkal rendelkeznek, mint egy-egy politikus.

Ez a húszéves visszalépés - amit most az Orbán-kabinet csinál, hogy visszamegy oda, hogy azzal versenyezni, hogy mi történik - nyilvánvalóan rámutat arra, hogy a közélet tisztaságára ezek milyen hatással lehetnek. Még - bocsánatot kérek, önöknek lehet, hogy ez tetszeni fog - a 2006-07-es vizsgálatok, amikor nem az önök regnáló kormánya volt, azt mondták, hogy az autót és gyorsforgalmi úthálózat fejlesztésében 14-37 százalék közötti korrupciós költségekkel kell számolnunk minden egyes kilométernél. Nem tudom, hogy ez változott-e, de az M4-es megvalósítása során az EU-s kifogásokkal kapcsolatban azért felmerülhet az, hogy ha az Unió egyik legdrágább autópályáját építjük, akkor nem maradtak-e meg ugyanezek a tendenciák. Az a baj, és nem akarom önöket bántani, mert lehet, hogy önöket kihagyják ebből a buliból, és ezért nem tudják, hogy ez így

van, de ennek ellenére könnyen meglehet, hogy ezeknek az autót-fejlesztéseknek a költségei miatt járulnak hozzá általában a közéletbe vetett hit rombolásához.

Nagyon érdekes az is, hogy KDNP-s képviselőtársam, Földi képviselő úr mondta volt, hogy az autópályák nélkül ellehetetlenül a ceglédi vidék. Arra lettem volna kíváncsi, ha a vitában még részt vesz a képviselő úr, hogy a gyorsforgalmisítás mit hozott. Mert a gyorsforgalmisítás kiépítése után gyorsult fel az elvándorlás abból a térségből. Tehát az a kérdés, hogy a gazdaságélénkítő hatása az előző gyorsforgalmi útnak jelentkezett-e. Vajon növekedett-e a GDP a térségben? Meg kell nézni, mert a statisztika nem ezt támasztja alá, mint ahogy a demográfiai adatok sem ezt támasztják alá, hanem azt támasztják alá, hogy kiépítették a gyorsforgalmi hálózatot, majd az ország azon térségéből is megindult az elvándorlás ugyanúgy, mint mindenünnen máshonnan. Tehát szintén nem alátámasztható az, hogy itt valóban ellehetetlenülne az ország. Megint azt látjuk, hogy a helyi gazdaság ígéretének az ellenkezőjét tapasztaljuk ezzel a megvalósítással.

A Fidesz vezérszónoklatában elhangzott az a kifejezés, hogy a különböző hatásvizsgálatok és kutatások a joggal való visszaélést valószínűsítik meg, és ez a lassítás tevékenysége, többek között ezért szükséges, hogy a környezetvédelmi engedély öt év helyett tíz évig legyen érvényes. Azt nagyon nehéz elhinni, hogy valaki józan ésszel azt elhiszi, hogy a környezeti szempontok tíz év alatt nem változhatnak meg. Az öt év is rettenetesen hosszú idő, egy év alatt megváltoznak környezeti tényezők teljes mértékben. Az, hogy tíz évig legyen jó, szerintem teljes mértékben nem logikus. Ha van joggal való visszaélés, akkor szerintem van kormányzással való visszaélés is, mert az ilyen jellegű érvek sajnos azt támasztják alá, hogy ez valami mindenáron való megvalósítási szándékot jelent.

„A közérdek nem vitatható.” Én legjobban azt szeretném, képviselő úr, ha valamennyiükkel együtt erről beszélünk. Nem arról beszélünk, hogy ez megvalósítja-e a gyorsítást vagy nem, mert elismerem önöknek azon szándékát, hogy ez a kodifikált szöveg megvalósítja a gyorsítást. Én arra vagyok kíváncsi, hogy ez jó-e a magyar társadalomnak; hogy ezen elgondolkoztak-e a gyorsítás mellett, hogy ez valóban hozza-e azokat a reményeket. Alapvetően a magyar társadalom szereti az úthálózat-fejlesztéseket, és várja az autópályákat. Higgyék el, hogy nem ilyen öngyilkos hajlammal beszélek az autópálya-fejlesztések ellen, hogy politikailag rontsak az LMP-nek, mert tisztában vagyok azzal, hogy a társadalomnak van erre igénye. Azt szeretném, ha úgy tudnánk erről beszélni, mintha egy kétpói betyárételevélő fesztiválon beszélgetnénk, mondanának érveket, és meggyőznének engem arról, hogy ez jó lesz. Mert nincs olyan kutatás, ami alátámasztaná azt, hogy az ezzel kapcsolatos elvárások a gazdaságfejlődésben valóban bekövetkeznek.

Ugyanakkor pont önök - akik valamennyien itt vannak, a Fideszt most képviselik - olyan kistelepü-

lésekről és vidéki térségekből jöttek, ahol nemhogy a három számjegyű, de még a két számjegyű utak állapota is eléggé lehangoló.

(15.50)

Tehát ha a közúthálózatban fejlesztünk, és megkeressük azokat a lehetőségeket, amelyeket a kohéziós alapból lehet ilyen célra használni - mert annyira nincs megkötve a kezünk, hogy csak erre lehessen használni, mint ahogy az MSZP-s képviselőtársam is elmondta, a vasúthálózat-fejlesztésen is érdemes elgondolkodni, hogy mennyi pénzt teszünk erre -, akkor inkább azt kell nézni, hogyan könnyítjük az emberek életét. Rendszeresen elhangzik még az az érv e fejlesztések mellett, hogy ez majd segíti a munkaerő-mobilizációt. A munkaerő-mobilizáció igénye akkor jelentkezik, ha egy kormány nem tudja helyben kezelni a munkaerőpiacot, és nem tud helyben munkahelyet teremteni. Önök azt mondják, hogy a következő EU-s ciklusban ezt fogják kezelni. Ha ez így lesz, és megvalósítják a helyi gazdaság fejlődését, akkor az úthálózat-fejlesztés gyorsítása leginkább tranzitcélokat tud szolgálni és a magyar vidékről való erőforrás-kiáramlás meggyorsítását. Azt gondolom, hogy önök ezt nem akarják, csak nem mérik fel a gyorsítás szándékában azt, hogy ennek a valós társadalmi-gazdasági hatásai hol fognak jelentkezni.

Arra kérem önöket, hogy ezzel kapcsolatban folytassunk párbeszédet, hogy miért is kell ez, és utána beszéljünk arról, hogy kell-e a gyorsítás. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Most Boldog István képviselő úrnak adom meg a szót.

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Vezérszónokként nem tudtam elmondani azokat a gondolatokat, amelyeket mint egyéni választókerületi képviselő szándékoztam megfogalmazni. Úgy gondolom, hogy hozzászólásommal részben válaszolni is fogok néhány feltett kérdésre.

Először is talán Sallai R. Benedek úrnak válszólnék arra, hogy miért kell gyorsítani a gyorsforgalmi utak építését. Kedves képviselő úr, ha egyéni országgyűlési képviselőként élné az életét Jász-Nagykun-Szolnok megye déli vagy keleti részén, ahol én élem, akkor tudná, hogy az ott élő emberek több mint húsz éve várnak arra, hogy gyorsforgalmi úton tudjanak közlekedni. Nem azért, mert száguldozni akarnak, hanem azért, mert életveszélyes akár a 4-es úton, akár a 44-es úton közlekedni. Meg kell mondanom őszintén, szerintem teljesen jogos igényük az, hogy ha reggel elindulnak valahová munkába vagy a hozzátartozójuk elindul, akkor őt nyugodtan várhasák vissza este, és ne attól kelljen reszketniük, hogy vajon túlél-e az utazást akár a 4-es, akár a 44-es úton.

Hogy milyen haszna van ennek? Azt gondolom, már az egy óriási haszon, ha ezen a két útszakaszon, ha egyszer végre gyorsforgalmi úttá válnak, nem

történik hetente több halálos baleset, mint ahogy most. Ez már szerintem egy óriási társadalmi előny. Tehát ha semmi másért nem is, azt gondolom, ezért meg kell építeni ezeket a gyorsforgalmi utakat. És hogy miért kell minél gyorsabban? Azért kell minél gyorsabban, hogy minél gyorsabban megteremtsük ezt a közlekedésbiztonságot.

Azért is meg kell építeni ezt a gyorsforgalmi utat, mert Kunszentmártonba, a Tiszazug fővárosába, vagy Mezőtúrra, hogy csak két várost említsek, megérkeztek ugyan a befektetők, de tovább is mentek, mert azt mondták, hogy mire innen a következő gyorsforgalmi útig elkocsikáznak, addigra egyszerűen tönkremegy az üzletük. Ezt ők nem engedhetik meg maguknak, nekik az a fontos, hogy az adott telephelyről minél gyorsabban gyorsforgalmi útra tudjanak kimenni, és onnan minél gyorsabban szállítsák az árut. Márpedig ezt sem a 4-es úton, sem a 44-es úton nem lehet megtenni. Tehát miért kell gyorsítani? Azt gondolom, ezért.

Abban bízom, hogy az a javaslat, amelyet most benyújtott a kormány, meg fogja gyorsítani ténylegesen a beruházásokat, mert mégiscsak fogják önök támogatni, és így minél hamarabb elkészülnek ezek az utak. Ezt kéri egyébként a lakosok is. Minél hamarabb szeretnének ilyen utat. Örülök neki, hogy az MSZP részéről Bangóné Borbély Ildikóval végre egyetértünk valamiben, mégpedig abban, hogy ezekre az utakra minél hamarabb szükség van. Ha jól értettem, ő is azt sürgeti, hogy Hajdú-Bihar megyének az a része, Püspökladány környéke és onnan a határig minél hamarabb bekapcsolódhasson a gyorsforgalmi útba. Bízom benne, hogy e törvény elfogadását majd a szavazatával is fogja támogatni, nemcsak a 4-es út leállítása miatti kampánybeszédet tartott.

Annak örülök, én magam is kérdeztem, illetve képviselőtársnőmmel, dr. Bene Ildikóval kérdeztük Lázár János miniszter urat az M4-es útról, és biztosított bennünket erről, hogy a májusi kormányúléson döntés fog születni a további folytatásáról. Én ebben bízom. Biztos vagyok benne, hogy a térség lakosainak is és mindnyájunknak az szolgálja az érdekét, ha ezek az utak, akár az én körzetemben levő, még egyszer mondom, 4-es vagy a 44-es út, akár az országban más tervezett gyorsforgalmi utak minél hamarabb elkészülnek.

Furcsának tartom a Jobbik álláspontját, aki szeretné, ha minden meggyorsulna, de igazából tartózkodik, mert mégse gyorsuljon meg minden. Nem is értem azt a felvetést, hogy az is rossz, ha magyar vállalkozás nyer, és az is rossz, ha külföldi. Az már külön pikantéria, amikor arról beszél a képviselő úr, hogy igazából ezek a beruházások nyugat-európai célokat szolgálnak, és nem a magyar embereket. Ha egyéni választókerületi képviselő lenne, akkor tudná ön is, hogy bizony a magyar emberek szeretnének biztonságosan közlekedni, ahogy az elején is elmondtam. Nem foglalkoznak azzal, hogy egyébként egy ilyen úton melyik multinacionális cég kocsijai járnak. Nekik az a fontos, hogy ők maguk, amikor

elindulnak, biztonságosan közlekedhessenek, akár egyébként a kisvállalkozók, Sallai képviselő úr, el tudják szállítani, mondjuk, budapesti piacokra az áruikat. Ez egy nagyon fontos dolog.

Tehát azt kérem mindenkitől, hogy vegye figyelembe a lakosság kérését. A lakosság kérése pedig az, hogy minél hamarabb megépüljenek ezek az infrastrukturális beruházások, és ne húzódjanak évekig.

Én még emlékszem rá - hogy vasútépítésről is beszéljek -, hogy amikor polgármester lettem, a Szabolcs-Békéscsaba vasútvonal felújítási terve már ment. Már ott dolgoztak, hogy így lesz, meg úgy lesz. És már nem voltam polgármester, hanem átadták ezt a felújított vasútvonalat. Több mint húsz évig tartott. Ebből is látszik egyébként, hogy nem a Fidesz-kormány alatt lett ilyen lassú ez, sajnos ilyen volt az elmúlt 25 évben, sőt valószínűleg előtte is. Pontosan itt az ideje, hogy ezek az eljárások meggyorsuljanak.

Elhiszem, hogy hatástanulmányokat szeretnének arra, hogy egy-egy ilyen beruházás milyen eredményeket fog hozni. Még egyszer mondom: szerintem annál nagyobb eredményt, mint hogy életeket mentünk meg vele, annál nagyobb eredményt nem kell elérni, vagy kell elérni, de szerintem az már egy óriási eredmény. Mindenki tudja, hogy ha gyorsforgalmi úton közlekedünk, az biztonságosabb, mint ha egy olyan túlszűfolt főúton, mint ma a 44-es út.

(Jegyzetei között lapoz.) Bocsanat, megnézem, hogy ki mit mondott, hogy tudjak reagálni rá, ha már nálam a szó.

Sallai képviselő úrnak azt mondanám, hogy továbbra is értelmét látom ezen utak építésének. Azt meg nagyon nem szeretném, ha azt mondanák az embereknek, amit az LMP képvisel, hogy nincs szükség ezekre a gyorsforgalmi utakra, mert zavarják a környezetet. Körülbelül ezt értettem ki a képviselő úr hozzászólásából. Ne haragudjon, az a helyzet, én meg azt gondolom, hogy úgy kell utakat építeni, hogy a környezetbe illjenek. De azért arra is figyelni kell, hogy a környezetvédelem miatt fontos beruházásokat ne halasszunk el. Emlékszem olyan beruházásra, amely évekig húzódott környezetvédelmi aggályok miatt, és amikor ezt a környezetvédelmi aggályt egy egyszerű módszerrel, egy átültetéssel megoldották, utána pillanatok alatt be lehetett fejezni. De azon, hogy azokat a növényeket át lehet-e telepíteni arról a helyről, ahol találták körülbelül tíz négyzetméteren, át lehet-e telepíteni vagy nem, egy évet vitatkoztak. Azt gondolom, hogy ezeket a dolgokat kell felgyorsítani, ez az, ami miatt a gyorsításra szükség van.

Arra kérek mindenkit, hogy aki úgy gondolja, azt szeretné, hogy a magyar lakosság biztonságosan tudjon közlekedni, a magyar gazdaság jól fejlődjön, támogassa, hogy minél gyorsabban megépülhessenek azok a beruházások, amelyek a következő évben várnak ebben az országban megépítésre, és minél gyorsabban lehessen minden egyes nagyvárosból gyorsforgalmi úton közlekedni akár Budapest felé, akár a határ felé.

Köszönöm szépen. (Taps a kormánypártok padsoraiból.)

ELNÖK: Most kétperces időkeretben Sallai R. Benedek képviselő úrnak adom meg a szót.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Boldog képviselő úr felvetéseire szeretnék gyorsan reagálni.

Elsőként is, ez a tárgyalási alap: vonjuk vissza ezt a törvényt, kezdjünk el tárgyalni! Azt gondolom, hogy önnek igaza van. Szükség van a gyorsforgalmításra. Annyira azt gondolom, hogy többek között költségvetési módosítóként benyújtottam ilyen, de a Fidesz leszavazta. Többek között pont az M4-es kapcsán kértem, hogy Kunszentmártonnál mielőbb történjen meg. Önök leszavazták az összes módosítót, ezt is.

Nem a gyorsforgalmításról vitatkoztam. Én például az új nyomvonalakkal vitatkoztam. Azzal, hogy 600 milliárdot, mondjuk, olyan új utakba tegyünk, amelyek mellett létezik valamilyen gyorsforgalmított vagy más főút, amit meg lehetne oldani.

(16.00)

Én azt mondom, most azonnal támogatni fogom önnek azt a kezdeményezését - hogy MSZP-s képviselőtársamnak is kedvezzek -, hogy Debrecenig építsük ki a 4-es gyorsforgalmítását. De nem fogom azt támogatni, hogy az M4-es teljesen új nyomvonalon, egy gyorsforgalmított 4-es főút mellett, azzal párhuzamosan épüljön meg, mert ennek nincs értelme, mert nem segít semmiben.

Jeleztem ezt a kunszentmártoni M4-esre, amire költségvetési módosítót adtam be, de ez egy kicsit öngól volt így. Nincs változtatás. Tehát nagyon fontos az, hogy ha emberekről beszélünk, meg emberi életokról, meg az utazás méltóságáról, akkor beszéljünk itt a vasút fejlesztéséről, arról, hogy hogyan lehet a legjobban. Mert azt ön is tudja, hogy statisztikailag mennyivel nagyobb az esélye annak, hogy ha vasúton vagy tömegközlekedéssel utazunk, akkor nagyobb eséllyel nagyobb biztonsággal érünk célba. De jelen pillanatban Kelet-Magyarország jelentős területein, ön is jól tudja, hogy nem lehet emberi méltósággal, normális körülmények között utazni, mert nincs fejlesztve ez az ágazat. Ebbe kell tenni akkor forrást! Ebben is egyet fogunk érteni. Tehát a párbeszédnek van értelme, mert megtaláljuk a közös pontokat, aminek van.

Budapesti piacokra tudjanak szállítani. Az a kérdés, hogy hogyan vizionálják önök Magyarország jövőjét, mert ha az a jövő, hogy Budapest 2 millióról még 3 millióra növekedjen, és még inkább elvonja a vidéket, akkor erre szükség van. De ha olyan a jövőkéjük, hogy a lehető leginkább megmaradjon vidéken a munkaerő, akkor erre nem lesz szükség. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Most normál időkeretben Gúr Nándor képviselő úrnak adom meg a szót.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon nem egyszerű kérdésről van szó megítélésem szerint, mert nem lehet - legalábbis én úgy gondolom - csak egy irányból megközelíteni ezt a kérdést. Nem lehet csak infrastrukturális útfejlesztési kérdésként kezelni, mert ha csak ekképpen tekintünk rá a dolgokra, akkor szerintem téves döntések sokaságát lehet hozni.

Azt gondolom, hogy legalább két másik, de lehet, hogy ettől sokkal több tényező is befolyásolja ezt vagy szervesen illeszkedik mindezekhez. Például a szellemi infrastruktúra léte vagy nem léte. A technológiai infrastruktúra léte vagy nem léte. Vagy épp ezen infrastruktúrák hiánya után kialakulhat-e egy olyan technológiai fejlesztés az újfejlesztési infrastruktúra megléte kapcsán, ami a korábbiakban nem volt honos adott területeken? Szóval, hogyan és miképpen nyúl ezekbe a folyamatokba a kormány olyan értelemben indirekten, ami a vállalkozásösztönzési folyamatokhoz kapcsolódik hozzá?

Azt gondolom, hogy ez sokkal komplexebb attól, mint hogy csak úgy együttesen gondolkodva azt lehessen mondani, hogy igen vagy nem: kell útfejlesztés valahol vagy nem kell útfejlesztés valahol? Persze én inkább azon az állásponton vagyok, hogy ha és amennyiben mód és lehetőség van rá, akkor az úthálózati infrastruktúra fejlesztésére szükség van. Ez persze ne legyen megfontolatlan, meggondolatlan, és ne legyen olyanfajta érdek nélküli, ami az adott térségben élő emberek szempontjait figyelmen kívül hagyja.

Ez az egyik része a történetnek. Nem akarom részletesebben kibontani, csak annyit szeretnék mondani, hogy én azt tapasztaltam, hogy ha kellő időben történő újfejlesztési, úthálózatbeli infrastrukturális fejlesztések következtek be - kellő időbeni -, azaz adott technológiák nem kerültek lebontásra, visszaépítésre, és a meglévő szellemi infrastruktúra nem hagyta el a térséget, vagy az adott technológiához illetően adott esetben megmaradt, akkor ennek az infrastrukturális útfejlesztésnek, infrastrukturális gondolkodásnak és cselekvésnek volt haszna. Amennyiben már kiürült bizonyos szakmafeleleten akár a technológiai háttér, akár az ehhez kapcsolódó szellemi infra léte, akkor bizony az útfejlesztéssel nem lehetett visszajára fordítani vagy nem lehetett egyértelműen visszajára fordítani ezeket a folyamatokat. Tehát az időbelisége és az adott térségek sajátosságaihoz való illesztése szerintem igen fontos kérdés.

Érdekes okfejtése volt Volner János képviselőtársam vezérszónoklatában az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos európai vállalkozások öncélúsága, önérdékűsége előtérbe helyezése. Értem a logikát, de szeretnék két gondolatot hozzátenni. 2012 vége, 2013 eleje, Magyarországon 961-962 ezer vállalkozás működik. Ebből 869 azon vállalkozások száma, amelyek nem a kkv-szektorba tartozó. Magyarra fordítva a szót, a vállalkozások 99,9 százaléka gyakorlatilag kkv, 250 fő alatti foglalkoztatói helyként jelenik meg. És talán még egy durvább számpár, ami azt mutatja, hogy 5547 mindössze azon

vállalkozások száma, akik 50 fő feletti foglalkoztatási létszámmal bírnak. 860-870 között volt azoknak a vállalkozásoknak a száma, akik 250 fő feletti foglalkoztatási helyként voltak jelen.

Ezt a néhány számot azért mondtam, hogy végig tudjuk gondolni, hogy valójában az az okfejtés, amiről szó esett, mennyire jó vagy helytálló, vagy mennyire előrevívó. Szerintem az infrastrukturális fejlesztések ilyen értelemben nem feltétlen csak, mondjuk, a külföldi befektetői cégek érdekét szolgálják; messze nem, sokkal inkább a magyar kkv-k vagy a kkv-szektorba tartozó cégek érdekeit, hiszen az összes cég 99,9 százaléka ebbe a körbe tartozik. Ez az egyik része a dolognak.

A másik része, hogy ha különbséget teszünk cégek és cégek között - nem tisztom, és nem is kívánok senkit védeni e tekintetben -, hogy útépitő cégek vagy autógyártó cégek, akkor baj van. Egy-két héttel ezelőtt egy bizottsági ülés keretei között együtt voltunk Volner János bizottsági elnök úrral, ahol is az autógyártó cégek és a beszállítók képviselői vettek részt. Ezek a cégek, a beszállítókon kívüli cégek külföldi tulajdonban lévő cégek, és ott arról tettünk hitet úgymond együttesen és karöltve, hogy igen fontosnak tartjuk az ittlétüket, igen fontosnak tartjuk a fejlesztéseiket, a befektetéseiket és azt, hogy hosszú távon stabilnak gondolják a Magyarországon való létüket.

Ezzel csak azt akarom mondani - azt már nem is, hogy útépités nélkül autót használni nehéz -, hogy szerintem nem lehet, nem szabad szakmai vonatkozású különbségtételeken keresztül megközelíteni ezt a kérdést. Azzal meg már végképp nem akarok foglalkozni, hogy mondjuk, milyen nyereségtartalmat produkálnak és visznek ki adott esetben az országból. Biztos, hogy kivisznek. Ezeknek kell megtalálni vagy az idézőjelbe tett jó értelmű korlátozó feltételét, vagy azt a serkentő hatását, hogy miért érdemes Magyarországon újra investíciókat, befektetéseket tenni a részükről.

De a dolog lényege igazából az - hogy azt az első gondolatát ennek a logikai okfejtésnek visszahozzam -, hogy az ilyen típusú infrastrukturális fejlesztések, megítélésem szerint, a lakosságon kívül, aki - fideszes képviselőtársam elmondását is megerősítve - nyilván nagyobb biztonsággal tudja használni ezen útfelületeket, az összes magyarországi kkv-szektorba tartozó több mint kilencszázezer cégnek az érdekeit is szolgálhatják.

Persze még egyszer visszamegyek arra a gondolati síkra, ami arról szólt, hogy nagyon alaposan és megfontoltan kell lépni akkor, amikor kijelölt útfelületek építését tervezzük, egyszerűen azért, mert szerintem vizsgálni kell a meglévő szellemi és technológiai infrastruktúra létét is, vagy vizsgálni kell azt, hogy hogyan és miképpen teremthető meg azon útfelületek mellett, szintjén, közelében új technológiák meghonosításához az a fajta szellemi infrastruktúra - vagy nemcsak szellemi, hanem technológiai infrastruktúra is -, ami tényleges, valós kihasználását jelenti ezeknek az új utaknak, úthálózatoknak.

Egyébként pedig Sallai képviselőtársamnak az az okfejtése, ami arra világít rá, hogy nem minden útfejlesztés bír gazdasági haszonnal és hozammal, bizony ez is valós, mert tényleg úgy van, hogy adott esetben versenypozicionális helyzetet is szülhet olyan mikro-, vagy talán már nem mikrokörzetekben, -közösségekben, ahol az idézőjelbe tett jó értelmű belterjesebb vállalkozói körök létét törheti meg mindaz, ami az infrastruktúra-fejlesztésekkel kapcsolatos.

(16.10)

Szerintem tehát nem olyan egyszerű ez a kérdés, ennél komplexebb a dolog.

De a legfontosabb gondolatom e gondolkodás mellett talán az, hogy az öt év azért csak öt év. Öt év késlekedés bármilyen vonatkozásban egy olyan fogható hosszú időtartam, ami „bűnnek” tekinthető. Ha például tegnap a köznevelés, a szakképzés ügyében találkoznánk azzal a gondolattal, hogy öt év eltelté után milyen konstrukcionális váltásokat akar ez a kormány életre hívni, akkor azt gondolom, hogy már elvesztettünk egy, usque másfél olyan időintervallumot, amely mondjuk, a szakképzés tekintetében visszaigazolódhatott volna a jelen kormány kormányzásának időszakához illesztetten. Ugyanez az útépitésekhez, útfejlesztésekhez hozzárendelten is igaz, főleg akkor, ha arról a hat, hat és féléves időintervallumról beszélnek, amely az előkészületi, felkészülési időtartamokat öleli fel, ami persze szerintem nyilván rövidíthető egy gondos gazda szerepvállalása mellett.

De a legnagyobb bajom az, hogy azt látom, az, ami most a törvény keretei között is, meg a törvénytől függetlenül vagy ezzel párhuzamosan Orbánnak az országjárásával kapcsolatos ígérethalmazzal párosul, az nem biztos, hogy szerencsés. Én emlékszem a 2010-es kormányváltást megelőző időszak infrastrukturális fejlesztési folyamatainak elfogadott terveire például Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Északkelet-Magyarországon. És emlékszem, hogy 2010 után hogyan seprtek le mindazt, ami az előző kormány időszakában elfogadottá vált, és gyakorlatilag ugyanúgy, ahogy előbb - ismételtén visszaütök fideszes képviselőtársam megszólalására - az emberek érdekeit vagy adott térségekben, akár a lemaradottnak mondott térségekben történő vállalkozások érdekeit szolgálta volna. Pillanatok alatt lekerült az asztalról, eltelt öt esztendő, és az öt év időszakában gyakorlatilag ezek a fajta fejlesztési szándékok nem igazán jöttek elő.

Most látom, sőt hallom Miskolc és Ózd összekötési szándékát, amit én jónak tartok, csak azt gondolom, ha visszakeressük azokat a dokumentációs háttereket, amelyek a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei, illetve az Északkelet-magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács keretei között elfogadásra kerültek annak idején, valamint elvi támogatásra kerültek, mert hát a forráskihelyezések már nem történhettek meg a kormányváltásból fakadóan, hogy azok hogy

haltak meg pillanatok alatt, és öt év elteltével kerültek vissza egyáltalán a gondolkodás homlokterébe. Szóval, azt gondolom, az a baj, ha egy adott kormányváltás kapcsán mindenfajta, szerintem józan újragondolás, felülgondolás nélkül kidobásra kerül az, ami az előző időszakban gyakorlatilag elfogadásra került megalapozott érvrendszerek és lakossági, vállalkozói körök, köztisztviselők és sok mindenki más együttes gondolkodása mellett.

Azt hiszem, el kellene jutni oda a parlament falai között politikai színezettől függetlenül mindenkinek, hogy vannak olyan, kell hogy legyenek olyan ügyek, amelyek tekintetében „társadalmi konszenzust” kell tudni szülni, merthogy csak ez szolgálja az előremenetelt. Olyan ügyek, amelyek mértékadó hatással vannak a mindennapi életünkre. Az, hogy hogyan és miképpen alakuljon ki a szellemi infrastruktúra története, tehát az oktatás rendszerében mi történjen. Az, hogy adott esetben így, amiről most szó esik ennek a törvénytervezetnek a kapcsán, az úthálózatbéli infrastrukturális fejlesztések vonatkozásában, egy logikailag fogható, az országon belül egy olyan úthálózati rendszer alakuljon ki, amely adott esetben nemcsak közlekedési, hanem befektetési szempontból is motivációs tényezőként jelenik meg. És ezernyi más ilyen típusú kérdést lehetne fókuszba helyezni, de négyet-ötöt biztosan lehetne találni annak érdekében, hogy bármikor bármilyen értelmű kormányváltásokra kerül sor - mert az élet már csak ilyen, mondom, jelzem fideszes képviselőtársaimnak is -, akkor legyenek tisztában azzal, hogy azok az ügyek, amelyek a társadalmi konszenzus elve alapján a közmegegyezés színterére hozhatók, azok folytatódhatnak, mert nem egyes politikai erők érdekei szerinti, hanem a társadalom érdekei szerinti. Én igazából ezt tartom a legfontosabbnak, és e kérdés kapcsán is mindenképpen szerettem volna ezt felidézni.

S még egy dolgot kérnék önöktől. Ha már öt évig valamilyen ügyek - nem valamilyen ügyek, hanem sokfajta, de most jelesül ilyen ügyek - tekintetében olyan mértékadó előrelépésekre nem kerül sor, mondhatnánk úgy is, hogy a semmittevés jellemzi a történet alakulását, akkor öt év eltelté után viszont ne a kapkodás jellemezze ezt a dolgot, mert akkor egy hét vagy egy hónap leforgása alatt azt, amit öt évig nem csináltak meg, nyilván nem lehet megcsinálni. Tehát akkor egy kellő előkészítettség mellett, és ha van, az ellenzéknek - mondom nyugodt lelkülettel - a jó szándékú hozzáállását, tanácsát, módosító javaslatát, sok minden egyéb mást érdemes integrálni ebbe a történetbe, mert azt hiszem, hogy ezzel mindenki előbbre halad. Most én mondtam el azt a fajta, idézőjelbe tett, jó szándékú propagandabeszédet, amit a Fidesz szívesen használ az utóbbi hónapokban, hogy hogy kell közös felületet találni. Szerintem kell, de nem úgy, hogy beszélünk róla, hanem úgy, hogy csináljuk. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Most Volner Jánosnak adom meg a szót.

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Boldog István Képviselő úr! Képviselő úr kifejezte azt az értetlenségét, hogy miért nem támogatjuk ezt a törvényjavaslatot, ha mi is szeretnénk, hogy felgyorsuljon az autópályák és egyéb infrastrukturális beruházások építése Magyarországon. Képviselő úr, sajnos azért a gyakorlatért nem tudjuk támogatni, mert önök soha nem vegytisztán valami jót tesznek le az asztalra, hanem nagyon sokszor mellécsomagolnak olyan különböző dolgokat, amit egyszerűen nem lehet támogatni.

Mondok egy példát. Mi annak idején támogattuk azt, hogy a magán-nyugdíjpénztári rendszer államosítására úgy kerüljön sor, hogy egyéni számlákon garantálják a korábbi magán-nyugdíjpénztári tagoknak azt, hogy megőrzik majd a vagyonukat. Önök ezt megígérték itt az Országgyűlésben, ilyen módon gyakorlatilag kicsalták a Jobbik-frakció támogató szavazatát, majd pedig kiderült, hogy nemcsak nekünk hazudtak, hanem a saját választóiknak is, mert egyéni számlát az elmúlt években nem garantált a Fidesz-frakció. Pont az ilyen kellemetlen tapasztalatokból okulva mondjuk most azt, hogy azt a megelőlegezett bizalmat, amit egy ilyen törvényjavaslat megszavazása éppen a belecsoomagolt rossz részek miatt jelentene, ezt a bizalmat mi az Orbán-kormánynak már nem fogjuk tudni megadni a jövőben.

A magánnyugdíjpénztárak esetében egy 3 ezer milliárd forintos vagyont nyúlt le a kormány, erőszakkal államosítva a magán-nyugdíjpénztári vagyont, és a saját ígéreteit sorozatosan megszegve az egyéni számlákat nem hozta létre. Ilyen tévedéseket nem fogunk a jövőben elkövetni, hogy önöknek hasonló kérdésekben bizalmat szavazzunk.

Fontosnak tartom azt is elmondani, hogy amikor képviselő úr arról beszél, miért probléma, hogy itt külföldi cégek építenek autópályát, hát azért, mert a magyar cégek is képesek lennének autópálya építésére. És most felteszem Tasó László államtitkár úrnak a kérdést, egy magyar vállalkozásnak vajon mekkora esélye van arra, hogy mondjuk, a német közbeszerzési rendszeren belül befusson egy nyertes autópálya-építő cégként. Vajon egy magyar vállalkozás mekkora eséllyel fog labdába rúgni Németországban? Tessék feltenni ezt a kérdést maguknak is, és akkor látni fogják, hogy magyar vállalkozásnak nincs esélye, mert a német állam azt, hogy ő ott munkához jusson a közbeszerzési rendszeren belül, pont a német vállalkozók érdekében teszi számára lehetetlenné. Viszont magyar vállalkozás Magyarországon fővállalkozóként nem tud labdába rúgni, mert itt elviszik a Strabag, a Swietelsky, a Colas és hasonló cégek előle a megrendelést. Tehát van egy erősen aszimmetrikus helyzet, amikor a külföldi cégeket a saját hazájukban megvédi, amikor pedig idejönnek Magyarországra, akkor a kormány itt piacot nyit nekik, és engedi őket a közbeszerzési rendszeren keresztül százmilliárdos megrendelési állományhoz jutni.

(16.20)

Ez tehát egy nagyon fontos dolog, amit látni kell. Mi azt szeretnénk, hogy a magyar ipar szétverése, megszűnése után legalább azokat a tevékenységeket, amelyben magyar ipari kapacitás megmaradt - az infrastrukturális beruházások kivitelezése ilyen -, azt ne külföldi cégek kivitelezzék, hanem magyar vállalkozások. Ez szerintem egy nagyon egyszerű, nagyon könnyen érthető, és minden, az ország iránt felelősséget érző képviselő által támogatható cél.

Fontosnak tartom azt is, hogy ez a törvényjavaslat, bár nagy terjedelmű szabályozásról van szó, nem oldja föl azokat az aggályokat, amit már sorozatosan évek óta itt az Országgyűlésben megfogalmaztunk. Most ha én megkérdem önöket arról - itt ugye három képviselőtársam maradt a Fidesz részéről a százharminc-egynéhányból -, hogy oldják már föl azt a dilemmát, hogy miért van az, hogy az előző kormányzati ciklusban is meg a mostani kormányzati ciklusban is a miniszterelnök úr közvetlen környezetéhez tartozó üzletemberek tollasodnak meg legjobban az előbb említett infrastrukturális beruházásokon, akkor erre vajon mi lesz a válasz. Teljesen véletlen, hogy pont Simicska Lajos volt az, aki előzőleg ezeket a nagy értékű megrendeléseket megkapta? Teljesen véletlen az, hogy most a miniszterelnök úr vejenek az érdekeltségei nyerik ezeken a közbeszerzési pályázatokon a legtöbb pénzt? Ez tényleg a véletlen műve lenne? Mert hogy őszinte legyek, én azt tapasztalom az országot járva, az emberekkel beszélgetve, hogy ugyanúgy, ahogy én sem hiszem, önök sem hiszik, az emberek sem hiszik el, hogy ez véletlen lenne.

Az is egy érdekes dolog, hogy vajon ez a törvényjavaslat megteremti-e annak a garanciáit, hogy amikor egy kiemelt jelentőségű nemzetgazdasági beruházás létrehozásáról dönteni kell, akkor mindenki által megismerhetők az adatok, és az Országgyűlés pártjai dönthetnek-e erről a kérdéstről. A javaslat pont az ellenkező irányba megy: kormányrendeleti szinten, miniszteri zárt szobák rejtekében szülnének a kormány tervei szerint ezek a döntések.

Készülnek-e vajon hatástanulmányok? Rendelkezik erről a törvényjavaslat, hogy ezeket a hatástanulmányokat mi megismerhetjük? Nem rendelkezik róla. Hát akkor miért csodálkoznak, ha ilyen törvényjavaslatokat, amikor az ország pénzét, az európai uniós támogatásokat százmilliárdos nagyságrendben el szeretné költeni a kormány, és nem teremt meg ennek az ellenőrizhetőségét, hogy ez vajon megéri-e egyáltalán az országnak, tényleg oda kell-e telepíteni egy beruházást, ezt egyszerűen nem teszi lehetővé az Országgyűlés számára, nem teszi ellenőrizhetővé - persze hogy így nem tudjuk támogatni!

Az is egy érdekes dolog, hogy milyen módon folynak ezek a beruházások, miért kifogásoljuk ezeket. Azért, képviselőtársaim, mert itt az M4-es autópálya építése, én Cegléd térségében lakó országgyűlési képviselőként több sajtótájékoztatót tartottam a választókerületemen belül arról, hogy a józan ész és

a szakmai követelmények is azt diktálják, hogy a legforgalmasabb autópálya-szakaszon kezdjük el egy autópályát építeni. Az M4-es autópálya esetén nyilvánvaló, hogy a Budapest és Cegléd közti szakaszt kellett volna először kivitelezni, hiszen ez lenne a legnagyobb forgalmú, a legköltséghatékonyabb módon ezen a szakaszon lehetne először kivitelezni ezt a beruházást. Ehhez képest mit csinál a kormány? Jász-Nagykun-Szolnok megye közepén kezd el egy 30 kilométeres szakaszt kivitelezni. Egy olyan autópálya-szakaszon, ami se nagyvároshoz nem kapcsolódik, se másik autópályához, sem körgyűrűhöz nem csatlakozik; a pusztá közepén elkezdnek építeni hirtelen egy autópályát. Hát, most mondják meg őszintén, ez logikus?

A szakmai szabályokat lábbal tiporja a kormány, pont egy ilyen nagy értékű infrastrukturális beruházásnál. Amikor keresem ebben a törvényjavaslatban azokat a garanciális elemeket, amelyekkel meg lehetne előzni ezeket az eseteket, nem találok benne, képviselőtársaim, mert önök nem írták bele. Pont az ilyenek miatt nem tudjuk ezeket a javaslatokat támogatni.

Az is egy érdekes dolog, hogy vajon ezek a nagyberuházások hogyan folynak le. Többször elmondtam már képviselőtársaimnak, boldogabb sorsú, kevésbé korrupt és Magyarországnál jóval gazdagabb országokban úgy folynak le ezek a beruházások, hogy a kormány, a lebonyolító szervezet él a projektmenedzsment eszközeivel, folyóméterben, köbméterben, mérnökórában és egyéb egzaktan számító mértékegységekben fejezik azt ki, hogy egy autópályát mennyibe kerül megépíteni. Én beszéltem már olyan szakemberrel, aki végzett hasonló tevékenységet, bármilyen hihetetlennek tűnik, egy egyszerű autópálya-építésnél nyolcezer munkafolyamatot számszerűsítenek, ennyi munkafolyamatot kell elvégezni ahhoz, hogy a végén az autópálya összeálljon. Nemcsak olyanokra kell gondolni, hogy bekeverem az aszfaltot, hanem milyen technológiai sorrendet kell betartani, hogyan kell ezt meglocsolni, s a többi, nagyon sok mindent. És vajon a projektmenedzsment-eszköztárat igénybe veszi-e a kormány, ezeket az eszközöket, amivel átláthatóvá teszik a közbeszerzéseket, lefaraghatóvá teszik a végén a vállalási árakat? Ezt sem teszi bele a kormány ebbe a törvényjavaslatba - persze hogy nem lehet így támogatni.

Gúr Nándor képviselő úr számára mondom. Természetesen nem azt kifogásoljuk, hogy megépüljenek ezek a beruházások - és azt is fontosnak tartom, hogy a magyar emberek, a magyar cégek számára jellemzően ezek a beruházások jók, hiszen valóban kényelmesebbé teszik a közlekedést -, én mindössze arra utaltam, hogy az Európai Uniónak nem az a mozgatórugója, hogy mondjuk, ön vagy én hamarabb eljussunk Budapestre adott esetben a vidéki otthonunkból, vagy mondjuk, a magyar emberek, az átlagemberek közlekedjenek két kistelepiülés között, hanem az Európai Uniót az motiválja ezeknél a beruházásoknál, hogy az itt megtelepedett nyugat-európai vállalatok részére kiépítse az infrastruktúrát.

Attól még természetesen mi is élvezhetjük ennek a gyümölcsét, ideális esetben legalábbis ez így van.

A Vo-s vasúti körgyűrűt szóba hoztam. Most gondoljon például ennek kapcsán, képviselő úr, arra, hogy vajon ezt a vasúti körgyűrűt, amit 360 milliárdért kiviteleznek, a vasúti teherforgalom számára kívánják megnyitni. Ha én most megkérdem öntől vagy a fideszes képviselőtársaktól, hogy sorolják föl, legyenek kedvesek, azokat a magyar tulajdonú iparvállalatokat, amelyek majd megtöltik a vasúti teher-szerelvényeket ezen a 360 milliárd forintos szakaszon áruval, magyar termékekkel, nem fognak tudni ilyeneket emlegetni, mert a magyar ipar gyakorlatilag a rendszer váltása óta a tehetségtelen kormányzás következtében megsemmisült.

Az itt megtelepedett külföldi cégek számára építjük meg, a magyar adófizetők pénzéből, hitelt felvéve, az országot eladósítva ezt a vasúti körgyűrűt. Ezt ki kell mondani egy ilyen esetben, hiszen vegy-tisztán erről van szó.

Azt is egy fontos dolognak tartom, hogy amikor a támogatások folyósításáról beszélünk, akkor rámutassunk arra, hogy amikor például az autóiipari konferencián elhangzott szakmai értékelésekre került sor, akkor a cégek mit tartottak fontosnak kiemelni. Ők, képviselőtársaim, nem arról beszéltek, hogy az az akadály a ittlétüknek, még több magyar ember foglalkoztatásának, hogy nincs elegendő infrastruktúra - három külföldi autógyár, a General Motors, az Audi és a Suzuki fogadta el a meghívásomat, meg négy magyar beszállító -, nem az infrastruktúrát kifogásolták, hanem a munkaerő rendelkezésre állását, azt, hogy nincs ott helyben a munkaerő, ahol lennie kellene, nem tudta a kormány megoldani a képzést úgy, ahogy meg kellett volna hogy oldja, és nemes egyszerűséggel nem tudnak embert fölvenni, mert abban a körzetben nincs elegendő számú és képzettségű munkaerő.

Azt is nagyon fontosnak tartom elmondani, hogy akkor, amikor ezekről a nagyberuházásokról beszélünk a közlekedési ágazaton belül, akkor a TEN-T, a transzeurópai közlekedési hálózatok keretén belül megvalósuló beruházásokat támogatja az Európai Unió. Itt viszont, tekintettel arra, hogy Kelet-Magyarország többször és teljes joggal szóba került, tudatosítani szeretnék azért valamit a képviselőtársakban. Ha elmegy Kelet-Magyarországra az autópálya, mint ahogy egyébként most az M3-as autópálya legalább már elment, megépítjük ezt az autópályát, továbbvisszük a határig, a románok továbbépítik természetesen Románia területén belül, akkor, hogyha a magyar munkaerő versenyképességében úgy gondolkodunk, mint ahogy most a kormány teszi, minél alacsonyabb árú legyen a munkaerő, akkor tessék csak belegondolni, a nyugat-román, azaz a magyar-román határ mentén lévő cégek versenyképesebbek lesznek velünk szemben, mert alacsonyabb árú tud lenni ott a munkaerő, mint akár Kelet-Magyarországon, és mi úgy építjük meg ezeket a beruházásokat, hogy a mi adófizetői pénzünkkel, a minket érintő európai uniós támogatá-

sokból tulajdonképpen nagyobb mértékben fogjuk a román ipar fejlesztéseit támogatni, mint a magyart.

(16.30)

És hogy ez ne így legyen, pont azért lenne fontos az, hogy a munkaerő képzettségével, a kiművelt emberfők sokaságával és ne pedig az alacsony árával versenyezzen Magyarország, mert így, ahogy most tesszük, egyszerűen legatyásodik, elszegényedik az ország. Pont ezek voltak azok a dolgok, amelyekre rámutattam már nemegyszer: 2010-hez képest euróban számolva a magyar emberek jövedelme csökkent; forintban számolva, az egyre gyengülő forintban természetesen valamennyit nőtt, de euróban számolva bérleszakadásban vagyunk, és bizony bizony ez ilyen módon sajnos nem az országban bekövetkező jóléti fordulatot szolgálja.

Tehát szeretném, ha a képviselőtársakban tudatosulna az, hogy ez a kérdés sokkal-sokkal összetettebb annál, mint ahogy látszik, ezekben a kérdésekben sokkal összetettebb megoldásokra is van szükség, kimunkáltabb, több egyeztetést igénylő törvényjavaslatokra. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Sallai R. Benedeknek, az LMP képviselőjének, normál időkeretben.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Megmondom őszintén egyébként, a magam részéről sokkal nagyobb képviselői aktivitásra számítottam, mert szerintem ez egy nagyon fontos jogszabály, és mint ahogy ezt többen itt elmondták a vezérszónokok, nagyon nagy hatással lehet a magyar gazdaság fejlődésére az, hogy milyen irányba megyünk tovább.

Megígérem, hogy amennyire tudok, igyekszem rövid lenni, de ezt a stratégiai kérdést azért jó körbejárni, annál is inkább, mert ha a Fidesznek a törvény bizonyos sarkalatos szakaszai miatt szüksége lesz esetleg ellenzéki támogatásra, akkor jó lenne, ha ez a párbeszéd konstruktív lenne, hogy hogyan tudjuk ezt támogathatóvá tenni.

Orbán Viktor miniszterelnök úr még a veszprémi vereség után - tehát nem a tapolcai után, hanem korábban - azt mondta egy Kossuth rádióban elhangzott pénteki adásban, hogy tanulnak a vereségből a kormánynál, és úgy látják, hogy a társadalom nem érti meg azt, hogy miért szükségesek ezek a szabályok, és lassabbá, átláthatóbbá teszik a jogszabályalkotást. Itt is csak ennyit kérek. Tehát én nem azt mondom, hogy ez az egész kidobandó, hanem azt, hogy folytassunk párbeszédet arról, hogy hogyan lenne támogatható, hogyan lenne megvalósítható úgy, hogy az ellenzék is egyet tudjon annak a céljával és eszközeivel érteni.

Az a legnagyobb gond - nyilvánvalóan ez a kohéziós alapok és a strukturális alapok rendszeréből következik -, hogy a vidéknek nagyon kevés a választási lehetősége. Ez így volt 2002 és 2010 között is,

amikor gyakorlatilag polgármesterek sokasága mondta azt, hogy őket nem érdekli, hogy mennyi pénzt lopnak el az autópálya-építésből a kormány közeli, mert legalább az autópálya itt lesz, és mást meg úgyse kapnának.

A gond annak a párbeszédnek a hiánya, hogy a magyar társadalommal nincs az megvitattva, hogy mit szeretnének. Egyszer tegyük föl úgy a településeknek a kérdést, hogy mit szeretnének: 10 kilométer autópályát ide a település határába, tőle 5 kilométerre, ami belekerül 40 milliárdba, vagy esetleg kitalálnák, hogy azt a 40 milliárdot helyi piacfelzárkózásra, helyi munkahelyekre, helyi családok megtartására kívánják fordítani, tehát kínáljuk fel a lehetőséget az önkormányzatoknak, hogy önékik milyen elképzelésük lenne erről. És azért furcsa ez, mert ezzel a szabályozással alapvetően stratégiaileg befolyásoljuk az egész ország fejlődését.

Az a tapasztalat jelen pillanatban, hogy megy valahova egy autópálya, elment valamilyen terv alapján, utána jön egy nemzetközi beruházó - mint volt legutóbb az Apollo Tyres -, aki azt nézi, hogy hol van autópálya. A gyár odatelepül az autópálya mellé, úgy, hogy egy település már kapott egy halom közpénzt azért, mert autópályát kapott, ott kap még egy nagy halom beruházást is mellé, hogy ott munkahely legyen, és miután megkapta ezt a sok-sok beruházást, odatelepült egy nagy cég és ott teremtett munkahelyet, innentől kezdve az önkormányzatnak lesz helyi iparűzési adó-bevétele, míg azok, ahol nincs munkahely, ebben is visszamaradnak.

És mi történik ekkor? Vannak a szegény önkormányzatok, akiknek nincs helyi iparűzési adója rendszeresen - vannak a jómódúak, akik autópálya mellett vannak és kaptak ilyen adót -, azok kénytelenek kivetni helyi adókat földadó meg minden más formájában, hogy ott tudják a működésüket biztosítani, ezáltal az ott élő közösséget még inkább szegényítik. Ez egy folyamatosan öngerjesztő folyamat: ahogy eldöntöttük a kérdést, abban a pillanatban elkezd ebbe az irányba menni, és a szegények még inkább leszakadnak lesznek, míg azok, akik jó helyen helyezkednek el, mert így adta az Isten a rendeltetésüket, pedig előre tudnak lépni. Épp ezért fontos az, hogy azt a kérdést megvitassuk, hogy hol és hogyan kell ezt megcsinálni.

Mint mondtam, személyesen írtam alá azt a módosítót, amikor az M44-es gyorsforgalmasításáról a módosítót beadtam a költségvetésbe, amit a Fidesz leszavazott. Ugyanígy azt mondom, hogy támogatni tudom azt, ha párbeszéd zajlik arról, hogy az M4-es gyorsforgalmasításával kapcsolatban tárgyaljunk. Tárgyalni tudunk arról, ha azt nézzük, hogy az M35-ös alatt hogyan lehet a 4-es és a 3-as főutat összekötni, mert számos olyan lehetőség van - gyakorlatilag a Tisza vonalánál nagyon nehéz áttérni egyikről a másikra, aki közlekedik, tudja, hogy nagyjából Budapest fel kell jönni, az M0-sig, onnantól kezdve, ha valaki elindul az ország két irányába, az M35-ösre kell lemennie, hogy összekötődjön, mert nincs összekötő út.

És ha az EU-s statisztikákat megnézzük, hogy hol a legkisebb a jövedelem az országban, akkor például lehet, hogy a Közép-Tisza mente vagy ilyesmi pont ezek miatt el van zárva, és ezeket a mostani tervezésben nem célozzuk még meg, mert most még csak azt nézzük, hogy hol volt ilyen terv. Tehát ezt a fajta társadalmi igazságtalanságot, ami több évtized alatt alakult ki, nem az önök regnáló kormánya okozta, hanem évtizedek országos problémája ez, hogy hogyan növekedett a főváros, hogyan centralizálódott, hogyan alakult ki a közúthálózat úgy, hogy minden a fővárosba jött, ezt lehetne feloldani azzal, ha érdemi párbeszéd alakulna ki arról, hogy hogyan is folytassuk ezt.

De azért, hogy azt is elmondjuk, hogy nem csak a tervvel van gondunk, azért hadd legyek egy kicsit konstruktív is! A Lehet Más a Politikának van egy közlekedéspolitikával foglalkozó munkacsoportja, szakemberekkel, és mondták, hogy ha konstruktív akarok lenni, akkor mondjam el a pozitívumokat is. Így gyakorlatilag el kell hogy mondjuk azt, hogy nem lehet egyetérteni azokkal a véleményekkel, amelyek azt mondják, hogy nem valós problémára akar reflektálni a jogszabály; elismerjük azt, hogy ez egy tényleges probléma.

Tapasztalataink szerint indokolt az ilyen eljárások gyorsítását célzó újraszabályozás, csak valószínűleg más megoldással. A törvényjavaslat sok fontos módosítást elvégezne, ilyen például az eddigi törvényekben nem nevesített műtárgyakra vonatkozó szabályozások megalkotása. De fontos, hogy egyes műtárgyak státuszát is rendezni kell, ehhez kapcsolódóan annak fenntartási kötelezettségét is tisztázni kellene, mint például a kiépítetlen árkok ügyét, amelyeket az úthoz tartozó műtárgyakként jelölnek helyesen immár. Segítséget jelenthet a kapcsolódó közmű-világítási tevékenységek egyértelmű szabályozása is. Ezek is olyanok, amelyek támogathatók részünkről.

Fontos törekvés a nyomvonalakkal kapcsolatos előzetes és közös egyeztetés, ami segíthet abban, hogy egyes nyomvonal-hálózatokhoz kapcsolódó kockázatokat fel lehessen tárni; más kérdés, hogy itt nem sorol fel fontos partnereket, de erre majd kitérünk, ha a negatívumokról beszélünk.

Nagyon sok olyan eljárásrendi módosítást tartalmaz a jogszabály a beruházáshoz kapcsolódó jogi ügyletek kezelésével kapcsolatban, amelyeket nem érdemes ugyan részletezni, de tényleg fontosak lehetnek. Ilyen például azon anomáliák kezelése, amelyekről itt a vezérszónokok is szóltak: ha nem elérhető egy szereplő a megadott címen; ha a kártalanítási összegek utalásának eljárási kérdései nem rendeződtek; a szerződéskötésekkel kapcsolatos kérdések egyszerűsítendőek. Tehát nyilvánvalóan a saját szakembereink is azt mondják, hogy ez a probléma valós, valós problémára tapint rá, de így egybecsomagolva az egész olyan, ami további párbeszédet igényel.

Tehát anélkül, hogy fel akarnám tartani ezt a szűk kört, akik még hallgatják ezt a vitát, azt kell hogy mondjam, hogy itt a legfontosabb igény az,

hogy erről egyeztetni kell, pontosítani kell, és lehetőséget kell teremteni arra, hogy a jogszabállyal kapcsolatban mindazok az ellenzéki észrevételek, amelyek megfogalmazódnak, beépülésre kerülhessenek. És ha erre sor kerül, és egyszer lenne egy olyan terv, amit esetleg valamilyen szintű konszenzus alakít ki - mint például a közúthálózat-fejlesztésben, ami indokolt lenne -, akkor lehetne ezt idebocsátani, hogy az egész parlament jó szívvel tudná ezt támogatni, és ne azt lássuk, hogy ez valamilyen újabb társadalmi igazságtalanságot fog teremteni.

Erre kérem a kormányzat képviselőjét, hogy ennek teremtsen meg a lehetőségét, mert így ebben a formában jelen pillanatban mi ezt biztos, hogy nem fogjuk tudni támogatni, csak érdemi és komoly változtatásokkal és jó néhány stratégiai terv tisztázásával. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Most kétperces időkeretben Boldog István képviselő úrnak adom meg a szót.

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Sallai Képviselőtársam! Örülök neki, hogy az M44-est benyújtotta a költségvetéshez, csak tudja, akkor lehet az M44-est megépíteni, ha megvan a forrása. A kormány meghozta a döntést. Miután a gazdaság szerencsére fejlődik, a kormány meghozta a döntést, és ha ön is támogatja a szavazatával azt, hogy meg tudjuk gyorsítani az eljárásokat, akkor természetesen 2018 és 2020 között készen lesz az M44-es Kecskemét és Békéscsaba között. Tehát ehhez kérem a támogatását, mert én azt gondolom, ez nagyon fontos az ott élőknek. Még azért is fontos, hogy mondjuk, a tiszasasi kistermelők a nagybani piacra fel tudják hozni az árujukat, mert ma is hordják fel, csak akkor sokkal biztonságosabban tudják felhozni.

Amit Gúr Nándor mondott - én azt gondolom, képviselő úr, hogy a ma épülő autópályák, utak vagy akár a vasúti beruházások egy része is egyébként kormányzati ciklusokon átnyúló volt -, amit ön említett, teljesen nyilvánvaló, hogy a Salgótarján-Ózd összekötő út is régóta meglévő terv volt. A probléma ott volt, hogy nem volt rá fedezet, hiszen azért 2010-ben egy csődhelyzetben lévő országot vettünk át. Ma már van gazdasági növekedés, és így fog ez menni mindig, azt gondolom. Miután nagyon hosszan mennek ezek a tervek évtizedek óta, ez miatt van ez, ezért kell gyorsítani.

Most abban bízunk, hogy ha segítenek abban, hogy felgyorsítsuk a terveket, akkor sokkal gyorsabban megvalósulhatnak ezek a beruházások.

(16.40)

Ami pedig Volner János képviselőtársamat illeti, nézze, én értem, hogy önöknek most már valami középúti politikát kell folytatni, és változik a véleményük. Ilyen ez a politikai álláshalmozás, ugye,

hogy csak Szolnok megyéből mondjak két példát, hogy Tiszaföldvár, Jászberény képviselője beül a megyei közgyűlésbe, és több fizetést kapnak egyébként a két helyről, mint a kisteleülési polgármesterek, de ez már nem olyan probléma, ezt már nem mondják.

Így van ez az útgyorsítással is. Gyorsítsuk meg az útépitéseket, de mi nem támogatjuk egyébként. Sőt, nem is nem támogatjuk, hanem tartózkodunk. Ezt értem. Legyenek magyar vállalkozások. Amikor magyar vállalkozás, történetesen a Közgép vagy bármelyik másik nyer, akkor meg azt mondjuk, hogy kormánypárti, ezért nem támogatjuk. Értem én ezt, valami középálláspont kell most önöknek.

Én inkább azt kérném, hogy támogassák ezt a javaslatot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kétperces időkeretben Gúr Nándor képviselőnek adom meg a szót.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Boldog István képviselőtársam, nem Salgótarján-Ózdról beszéltem, Miskolc-Ózdról, semmi baj, államtitkár úr is ezt használta. De hát majd megtalálják az összhangot a kormányon belül előbb-utóbb, hogy akkor mely úthálózat-fejlesztési programok azok, amelyek kiemelték és támogatandók lennének a kívánásglista alapján az önök részéről. Utána az ellenzék szintjén is lehet egyeztetéseket folytatni.

De nem erről, hanem sokkal inkább arról szeretnék beszélni, hogy még egyszer, ugyan látszólag nem idekapcsolódik, de szerintem nagyon szervesen igen. Ugyanúgy, ahogy más képviselőtársam is szólt róla, a szellemi infrastruktúra léte elengedhetetlen. Nyilván anélkül gondolkodva bármilyen más természeti infrastruktúrán, útfejlesztésen gondolkodni elég nehéz. Azt szeretném mondani, ahhoz viszont elengedhetetlen fontossággal bír az is, amiről már beszéltünk, hogy létező, megszerzett tudás megtartása csak akkor képzelhető el, ha bármilyen hazai vagy külföldi érdekeltégű munkáltató által történő foglalkoztatás kapcsán azért a munkáért, amit az emberek az asztalra tesznek, tisztességes megélhetést biztosító bért kapnak.

Szóval az, amikor az emberek a létminimumot messze el nem érő minimálbérért - ami persze 2010-hez képest kevesebb vásárlóerő-értékkel bír, csak azért, hogy mondjam az öt év gazdasági eredményét, ami a hátuk mögött van -, azért nem lehet elvárni, hogy az embereket meg lehet tartani, ahhoz infrastruktúrát lehet hozzárendelni, technológiai fejlesztéseket érdemes csinálni. Nem. Ha ez van, ha ez lesz, akkor az emberek el fogják hagyni az országot. Az pedig hosszú távon is Magyarország halála. Ezért ezen változtatni kell. És ennek függvényében kell persze minden ilyen infrastrukturális fejlesztést is végiggondolni. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Dr. Józsa István és Kiss László tapsol.)*

ELNÖK: Most normál időkeretben Lukács László György képviselő úrnak adom meg a szót.

DR. LUKÁCS LÁSZLÓ GYÖRGY (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Mondhatjuk úgy, hogy személyes érintettség okán szeretnék azért beszélni, mert a közlekedés és az infrastruktúra állapota mint országgyűlési képviselőt és mint karcagi lakost is fokozottan érint, és számomra szintén nagyon fontos.

Itt azért elhangzott az elmúlt időszakban a 4-es út kérdése, engedjék meg, hogy megosszam személyes, nem azt mondom, hogy kálváriámat, hiszen mindenki ugyanazt élte meg, aki azon a környéken lakott. Születésemről kezdve volt szerencsém minden második hétvégén Tatabánya és Karcag között ingázni. Eleinte egy sárga Wartburg hátsó ülésén. Akkoriban is a szüleim azt emlegették nekem, hogy édes fiam, ha te felnősz, és olyan idős leszel, mint mi - jelzem, olyan idős vagyok már most, mint ők akkor voltak, amikor ezt emlegették nekem -, akkor már biztos kész lesz itt az autópálya addigra. Hiszen az M1-es autópálya már akkor, azt hiszem, megépült.

Hát, nem lett igazuk. Pedig azért nem egy olyan választást éltek át ők is, és én is követtem gyermekként, ahol, azt hiszem, legelőször egy MDF-es képviselő, majd azt követően Varga Mihály folyamatosan megígérte, de volt olyan időszak, hogy itt a DK-ban helyet foglaló és mögöttem tevékenykedő Vadai Ágnes is azzal kampányolt az MSZP részéről, hogy bizony olyan komoly fejlesztéseket fognak végrehajtani, hogy itt az M4-es nemcsak egészen Karcagig, hanem valójában a román határig fog megépülni, és Berettyóújfalun messzire túl fog nyúlni.

Hát ehhez képest a 25 év lassan az ígéretek netovábbja volt. Azért magamban mindig feltettem a kérdést minden egyes választáson, hogy mi akadályozott meg bárkit is ebben. Mindenki azt mondta, hogy persze a költségvetési forrásokra figyelni kell, meg nem lehet olyan módosításokat év közben sem végrehajtani, tudjuk, ez van felírva a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkárságának falára, hogy nem lehet olyan módosítást eszközölni, amelynek költségvetési kihatása van, ez egy ilyen aranymondát. Ezeket mind elfogadom, de az elmúlt 25 évben valamennyi politikai párt és valamennyi kormány egyébként adós volt ennek az ígéretnek a beváltásával. Tehát folyamatos ígéretek hangzottak csak el ebben a témában.

Boldog képviselő úrral kapcsolatban pedig azt tudom elmondani, hogy ugyanúgy érzékeli a helyzetet természetesen, mint mi és valamennyien, Jász-Nagykun-Szolnok megyei lakosok. Bár most úgy tűnik, azt mondta, és lehet, hogy ez csak véletlen elszólás volt, hogy ön mint egyéni képviselő jobban érzékeli vagy mint egyéni képviselő jobban tudja, hogy miről van szó. Ne higgyen ennek! Nincs alternatív valóság. Ugyanazt érzékeli az egyéni képviselő és ugyanazt érzékeli a listáról bejutott képviselő is, hiszen a lakosok sem tesznek igazából nagy különbséget az országgyűlési képviselők között. Ha problémájuk van, elmondanivalójuk van, akkor megkeresik valamennyi, egyébként a térségükben lakó országgyűlési képviselőt, hiszen segítséget szeretnének.

Úgyhogy higgye el nekem nyugodtan, hogy szerintem ugyanannyian keresnek meg engem is azzal a problémával, hogy mi lesz a 4-es úttal, mi lesz az M4-essel, mint amennyien, mondjuk, Fazekas Sándort megkeresik vagy sokan még Varga Mihályt is megkeresik, vagy ahányan önt keresik meg ezzel kapcsolatosan. Egyébként teljesen jogosan. Tehát ne higgyen saját maga átverésének, hogy egy alternatív valóság létezne egyéni képviselő és más képviselők között. A lakosság ebben nem tesz különbséget. Ugyanúgy megkeresik bármely országgyűlési képviselőt bármely problémával. Ezt szerintem ön dimenzionálja túl.

Természetesen ugyanezt a fajta hozzáállást már megtapasztaltuk az önkormányzatban is, aztán utána súlyos kiábrándulások jöttek. Ha most itt mondta a megyei közgyűlést, a megyei közgyűlés fideszes elnöke, Kovács Sándor szereplése a leggyengébb volt a saját fideszes grémiumán belül. Azt, hogy ő egyéni képviselő volt, és mennyit segített egyéni képviselőként, mutatja a helyben elért választási eredménye. Önöknek az a sajátos kiválasztási módszerük van, hogy gyakorlatilag megyei közgyűlés elnökévé választják a százalékosan leggyengébb eredményt elért képviselőiket.

A másik az álláshalmaz. Úgy tűnik, még mindig nem lehet önnek a fejébe verni - bocsánat, hogy ilyen pongyolán fogalmazok -, hogy itt a főállásról beszéltünk. Ezt Novák Előd önnek már elmondta a felszólalásban, elmondta személyesen. Most ismételtelen elmondjuk, hogy az álláshalmaz a főállásokra vonatkozik; akiről ön beszél, nem főállásokban töltik be ezt. Tehát innentől kezdve nem tudunk mit mondani önnek, csak mindig ugyanazt. Majd lehet, hogy egy ilyen kis sillabuszt fogunk kinyomtatni, hogy a három definícióból mit kell megérteni. Kérjük, azért értse már meg ezt az álláspontot, amit most már sokadjára elmondtunk önnek, és sokadjára mondtuk, hogy mit is kell emögött látni.

Ami viszont szintén érdekes, az Volner János képviselőtársam egyik felvetése volt, miszerint hol lehetne kezdeni a 4-es út fejlesztését. Valóban teljesen igaz van, a Pest megyei szakaszoknak kellene legelőször is a fejlesztéséhez hozzájárulni. Hiszen jelenleg úgy lehet megközelíteni a 4-es főutat a leggyorsabban, vagy a kormány szerint talán a leggyorsabban, hogy az embernek az M5-öst kell használnia, majd utána azt az átkötő utat, ami a 4-es főútra, Albertirsárhoz vezet. Helyette ott van a régi 4-es főút, ami szerintem még, bár áthalad több településen is, a leggyorsabb és talán légvonalban a legkényelmesebb megközelítés lenne.

És hogy mennyire is igazak Volner képviselőtársam kijelentései, a statisztikák alátámasztják. Hadd idézzek önöknek a vidék.ma hírportálról. Hangzatos címmel: „Pusztulj magyar - az uniós szervek szerint nem elég forgalmas a 4-es számú főút” csinált egy olyan gyűjtést, amelyben folyamatosan felmérte a 2013. évi forgalomszámlálás adatait a 4-es számú főúton. Négy helyet vett figyelembe a magyar közútszámlálás alapján. Ezek a mérési pontok a 34-es

kilométernél Monornál, a 103-as kilométernél Szolnok elkerülőjénél, a 118-asnál Szajolnál és a 178-asnál Püspökladánynál vannak, ezeket vette figyelembe. Ennek alapján megállapítható volt, hogy az 1. mérési pontnál, Monornál 17 881 jármű volt naponta, amelyből 14 ezer megközelítőleg személygépjármű, 2700 kistehergépkocsi és közel 700 tehergépjármű haladt át.

Na most, gyakorlatilag 70 kilométerrel odébb, a 103-as kilométernél, Szolnok elkerülőnél még 15 524 volt az egy napi járműforgalom. Tehát gyakorlatilag Szolnokig egyáltalán nem csillapodott. Sőt, ha egy kicsit bentebb megyünk a Budapest közeli szakaszoknál, a belső belépési pontnál 21 ezer jármű halad át naponta az egyébként egyszer egysávos 4-es számú főúton.

(16.50)

De ha továbblépünk, a távolabbi mérési pontokon, és ezt talán egy bázisértéknek tekinthetjük, a 118-as kilométerkőnél, azaz Szajolnál, ez ön által is ismert, illetve használt terület, hiszen ön is arra közlekedik, és ön is a szajoli szakasznál jár ugyanúgy, mint egyébként én is szinte majdnem hogy nap mint nap járok arra, tehát itt még 8619 jármű járt. Lényegében Püspökladánynál, tehát ott az elágazás után látszik egy visszaesés, 4963-ra esik vissza a napi járműforgalom. Különös érdekessége, hogy nagyon kevés a tehergépjárműveknek úgymond az elvesztési aránya. Tehát Szolnoktól egészen Püspökladányig szinte alig pár százzal csillapodik az a tehergépjármű-forgalom, ami oda belép és végighalad.

Ez nemcsak azért érdekes, mert ezek pusztán számadatok, hanem össze is hasonlította ez a hírportál az M6-ossal, az M3-assal és a 8-as számú főúttal is, méghozzá a Budapesttől 118 kilométerre eső távolságokban. Így az M6-ason - Tolna megyében van ez a szakasz - 6835 gépjármű/nap van. Tehát mondom, a 8600-hoz képest 6800. Tehát a 4-es számú főúton az egyszer egy sávon gyakorlatilag, most a fejszámolást gyorsan nem végzem el, de 1800-zal több gépjármű közlekedik még így is. Az M3-ason Heves megyében - ez szintén érdekes - viszont 23 ezer. Tehát úgy látszik, hogy az M3-asnak egyébként jóval nagyobb a kihasználtsága. És hogy a 8-as számú főutat is mondjuk, ott nem a 118-as kilométerkőt néztük, mert az jóval távolabb esik már, hanem arányában a 94-es kilométernél kellett nézni, ott 6376 gépjármű/nap.

Tehát ezt nyugodtan alátámaszthatjuk, ami itt elhangzott, és ez tényszerű, ebben meg tudom erősíteni az MSZP-s képviselő hölgyet is, hogy valóban a 4-es számú főút egyébként talán a legforgalmasabb főút Magyarországon, tehát elvitathatatlanul fontos lenne legalább a gyorsforgalmi szakaszok bővítése.

Ezt azért tartottam fontosnak, mert teljesen igaz volt Volner Jánosnak abban, hogy ennek valahol a bővítését, fejlesztését már Budapesttől kezdve kellene menedzselni, annak ellenére, hogy én Jász-Nagykun-Szolnok megyei lakosként nagyon örülök

neki, hogy a hozzánk közelebb eső részekben gyorsítják a forgalmat, hiszen tudjuk, nagyon sokszor a halálos balesetek nagy része és a komoly forgalmi akadályok nem a Pesthez közeli szakaszokon, hanem pont itt az autópályával érintett szakaszokon történtek Cegléd-től Abony-elkerülő, Szolnok-elkerülő, de sajnos például Karcag és környéke talán a megyében a legrosszabb statisztikákat hozza, ami például a karcagi elkerülőt illeti. Tehát különösen fontos lenne.

En azért tartottam érdekesnek ezeket az adatokat, mert így olyan megfogalmazások kerülnek az Országgyűlés plénuma elé, amiből tényszerűen ki lehet indulni. A Közút adatai igazolják egyébként azt, hogy miért van erre szükség.

Arcpíró egyébként az a mizéria, ami talán az M4 körül kialakult, és a szerveknek az egymásra való mutogatásában hol a magyar kormány, hol az Európai Bizottság mutogatott a másikra. Itt is talán egy egészségesebb, tiszta kommunikáció hitelesebb lett volna az ott lakók felé, mert most elég nagy a zavar az ott lakók fejében is. De természetesen továbbra is az a cél, hogy ebben a vonatkozásban ezek az utak megépülhessenek.

Köszönöm szépen. Még egyszer Boldog képviselő úrnak azt akarom mondani, hogy nagyon örülök neki, hogy egyébként részt vesz a vitában és végig itt van. Ez egyébként egy felelősségteljes hozzáállás a választókerületi képviselőktől és a Jász-Nagykun-Szolnok megyei fideszes képviselőktől is. Bárcsak mindannyian itt lehetünk volna, vagy bárcsak minden olyan képviselő itt lehetett volna, ahol ezek az útfejlesztések az ő városát, az ő térségét érintik. Azt hiszem, itt jó sok képviselő ülhetne bent, és mindenki el tudná mondani, hogy az ő megfontolásai szerint miért igazán fontos ezeknek az utaknak a megépítése, és akkor tényleg egy sokkal mélyebb, egy sokkal egészségesebb vitát lehetne folytatni, hiszen nagyon sokszor úgy tűnik, hogy egymás mellett elbeszélünk. Én úgy gondolom, hogy lesz itt mire reflektálni, akár tényszerű adatokra is.

Várjuk a további felszólalásokat, illetve a vita további alakulását. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Most normál időkeretben Kiss László képviselő úrnak adom meg a szót.

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Néhány fontos dolgot azért jó, ha tisztázunk. Egyik oldalról, ha megbocsátanak, azt kell hogy mondjam, hogy Volner képviselőtársam és a Jobbik is hajlamos az EU-ra mindig szelektíven tekinteni, tehát azokat az irányokat, amelyeket pozitívnak gondol, elhallgatni, és amit negatívnak gondol, azt pedig kiemelni. Ez azért lényeges csak, mert ha előkerül az EU közlekedéspolitikája, akkor nem mehetünk el mellette egyébként anélkül, hogy ismertetjük az EU közlekedéspolitikájának az öt stratégiai fő irányát, amiben marha érdekes módon egyébként nem szerepelnek olyan irányok, amelyekről Volner képviselőtársam beszélt. Ezzel ellentétben viszont szerepel

az, hogy a támogatásnak az EU-integrációt kell elősegítenie; a második pillére a szomszédos országokkal való együttműködés elősegítése; a harmadik az országokon belül kiegyensúlyozottabb térségi fejlődés elősegítése; a negyedik az emberi élet és a környezet védelme; az ötödik hatékony, piacconform gazdaság.

Tehát egész egyszerűen ne állítsunk valótlanságokat! Az Unió fejlesztéspolitikája ez. Ezt lehet értékelni, hogy ez nem jó. Ezen lehet vitatkozni, bár nem hiszem, hogy a parlament erre méltó hely, de valótlanosságokat ne állítsunk!

Engedje meg, hogy emlékeztessenem arra, hogy ha kisétél az 1-es villamos Árpád hídi villamosmegállójába, mondjuk, a budai oldalon, Szentlélek téri megállónak hívják, akkor ott egy táblát találhatott a felújítás kapcsán. Az volt odaírva a táblára sok minden információ mellett, hogy az Európai Unió fizette 91 százalékban. Ha ott egy tüntetést szerveztek volna ön és képviselőtársai, hogy ez milyen gyalázatos dolog, nyilván, mondjuk, nem talált volna sok követőre, de az az iskola, ahol tanítok, ott 100 százalékban az Unió fizette azokat a számítógépeket, amiről az informatikai oktatás folyik.

Én nem mondom azt, hogy minden tökéletes az Unió irányába, csak azt mondom, hogy sokkal jobban élnek a kritikák és ülnek a megfogalmazások, ha a valósággal vitatkozunk, nem pedig egy elképzelt valómival.

Hasonlóan nem lennék Sallai Benedek képviselőtársam helyében, hiszen nagyon nehéz a dolga. Meghallgattuk azt, hogy hát az ő szavazatán múlik az, hogy 2018-20 között milyen fejlesztés fog itt megvalósulni, és hogy ha Sallai képviselőtársam nem támogatja, akkor itt, ha nem is nemzethalál, de biztosan egy kis közlekedési káosz fog bekövetkezni. Elnézést kérek képviselőtársamtól, magam nem biztos, hogy ennyire erősnek érzem a befolyását, de elnézést kérek, ha ebben tévedek. *(Sallai R. Benedek: Megbocsátom.)* Most bocsánatot kérek, hogy ezen ironizálok, de valójában azért arról van szó, hogy valóban helyes az, hogyha hosszú távú stratégiai fejlesztéseket és közlekedési fejlesztéseket megalapozó törvényeket, mondjuk, legalább konszenzusra törekedve tárgyalunk; aztán az, hogy ez nem jön össze, nyilván más kérdés.

Nagyon igaza van Boldog képviselőtársamnak, amikor arról beszél, hogy ezért aztán olyan megfogalmazásokat használjunk, ami figyelembe veszi, hogy itt hosszú fejlesztési időtávokról van szó, adott esetben akár kormányokon átívelő időtávokról. Ezért volt kár például az a hajszá és kampány, amit önök 2006-10 között folytattak a kőröshegyi völgyhíd kapcsán. De nekem nem tisztem megítélni, tekintve, hogy történelemtanárként biztos, hogy nem fogom elmondani, hogy a völgyhíd megépítése hasznos volt-e vagy nem volt hasznos, de arra ritkán közlekedőként azt el tudom mondani, hogy egyrészt valóban van egy kis mélység, amit át kell ívelni, másrészt a tényhez hozzátartozik, hogy 2001-ben fogadták el ennek a szakasznak a végleges tervét. Ezért is jó lett

volna, hogyha 2006-10 között az a fajta kritikai él hiányzott volna az akkori Fideszből, ami ezt kritizálta, hiszen egy olyan fejlesztésről volt szó, amit egyébként az ezt megelőző kormányzat vagy kettővel megelőző kormányzat hagyott jóvá a műszaki tartalmakkal.

És persze az itt is igaz, hogy akik ezt a fejlesztést megszavazzák most, és adott esetben olyan helyzetbe kerülnek a későbbiek során, hogy ellenzéki térbe helyezik át a politikai tevékenységet, akkor nyilván kevésbé lesznek olyan helyzetben, hogy ezt kritizálni tudják. Ezzel mindenkinek szembesülnie kell.

Az, ami előkerült ebben a vitában, azért valóban igyekezzünk komolyan venni egymást. Ha igaz lenne az a fajta megközelítése több képviselőtársamnak, ami arról szól, hogy miért csak Simicska Lajos cége nyer, most meg egy másik, vagy miért kritizáljuk ezt, tekintve, hogy ezek magyar vállalkozások, tehát ha ez igaz lenne, akkor ez azt feltételeznék, hogy ez a kettő magyar építési vállalkozás működik ebben az országban. Ami a furcsa szeszélye a sorsnak, hogy öt éven keresztül az egyik nyert, most meg elkezd a másik nyerni. Azért azt mindenki tudja, hogy ez nem így van. Tehát itt nyilvánvalóan azokat, akik korrupciót sejtenek ezek mögött, nehéz azzal elhallgattatni, hogy hát bizony transzparens beruházásokról van szó, amit, furcsa szeszélye a sorsnak, hogy először ez, utána meg az nyer meg, szinte azt lehet mondani, hogy csak ez a kettő beruházás. Ezt mindenképpen nehéz megmagyarázni. És a körbetartozások rendszere, a kormányzati építési beruházásokat övező korrupciós lehelet azért az elmúlt időszakban is ott van bizony, ami fontos lenne, hogy ne így legyen.

Vannak olyan országok Európában, ahol a közbeszerzések elnyerését mindenféle más egyéb feltételekhez is kötik.

(17.00)

Például Svédországban csak olyan cég nyerhet közbeszerzést, akik a svéd munkaügyi szabályokat érvényesítik, tehát magyarul olyan munkakörülményeket teremtenek és munkabért adnak, mintha svéd cégek lennének, akkor is, ha nemzetközi cégekről van szó. Ilyen értelemben azt kell hogy mondjam, hogy nagy hiányossága nemcsak ennek az előterjesztésnek, hanem általában a közbeszerzési szabályrendszernek, hogy semmiféle olyan másodlagos vagy kevés olyan másodlagos dolgot nem érvényesítünk a cégeken, amit pedig fontos lenne előírni akár az esélyegyenlőség tekintetében, akár a magyar munkahelyek teremtésében.

Adottnak vesszük, hogy egy cég munkahelyeket teremt, de valójában egy magyar beruházás kapcsán se írjuk ezt elő feltételként. Érdemes lenne a szaktár-cának megfontolni azt a későbbiek során, hogy milyen ilyen puha vagy akár keményebb szabályokkal is szolgáljuk a közbeszerzésekkel a munkaerő-politikai eszközöket.

Hasonlóan nem akarok itt hosszan beszélni arról, hogy mi hiányzik ebből a törvényből, és tényleg

nem akarok ezzel a göggel jönni, hogy persze különbözők az egyéni képviselők meg a listások; én még nem voltam soha listás országgyűlési képviselő, voltam egyéni önkormányzati képviselő és listás is, én érzékelttem a különbséget, de lehet, hogy én vagyok az egyedüli, ezt nem vitatom. De azért hadd mondjam azt III. kerületiként, hogy az MO-s környűri északi szakaszának az ígérete kicsit olyan, mint a Mikulás, hogy az ember 4-6 évig hisz benne, aztán utána rájön, hogy nincs. Na, most az ott élők is, ugye hisznek ebben, hogy ott lesz környűri, de aztán eltelt ez a 4-6 év, és rájöttünk, hogy nem.

Erre jó példa, hogy volt egy korábbi kormányzatnak egy meg nem valósult projektje, és bocsánatot kérek, hogy ezt előhozom, de talán tanulságos lehet: az „északi városkapu” projekt, ami arról szól, hogy miután megvalósul az MO-s környűri északi szakasza, azt követően a HÉV békásmegyeri szakaszára egy P+R parkolórendszert és egy kiszolgálórendszert kéne telepíteni, hogy az agglomeráció közlekedése ne jöjjön be. És amikor nagy naivan megkérdeztem a szaktárcát, hogy akkor mi van ezzel, akkor az volt a válasz, hogy hát az mi, az a projekt. Most ezt nem kérem számon, mert ez a szakasz nem épült meg korábban sem, 6-8-10 éve nem épül meg, de azért ez nekünk nagyon fáj.

A törvényjavaslatra áttérve, és bocsánatot kérek, hogy elkalandoztam ettől, de úgy érzem, hogy fontos volt ez a kitérő, történelemtanárként a régészeti feltárások ügye izgat engem egy kicsit. Nem tartom jó irányznak egy korábbi törvényben azt, hogy lecsökkentették a feltáráshoz szánt időt, de a másik része is nyilvánvalóan érdekes, és nem akarok ebben a dologban egyoldalú lenni, mert hát ugye egy útépítés mégsem egy régészeti feltárás. Tehát ha utat építenek vagy egy fejlesztést valósítanak meg, most nem feltétlenül útépítésről van szó, bármilyen fejlesztést valósítanak meg, akkor azért a fő cél az, hogy ez a fejlesztés megvalósuljon, és ne évekig vagy évtizedekig tolódjon az a fejlesztés. Ezzel egyetértek. De azért mégiscsak érdekes lenne egy egyensúlyt találni, mert úgy gondolom, hogy jelenleg ez a szabályozás nem sikeres.

A régészeti feladatellátást két részre osztja a szabályozás. Az elsőben az engedélyben meghatározott teljes feltárás, a másodikban az azt követő szakasz történik. Amennyiben az első szakaszban már feltárás történt, ott a későbbiekben már nem lehet feltárást végezni. És előír egy speciális gyorsított eljárási lehetőséget, amelyről a kulturális örökségvédelemért felelős miniszter dönthet, elrendelhet feltárást abban az esetben, ha az előkerült lelet megóvása a kivitelezés hátráltatása nélkül nem lehetséges. Ez nyilván érthető és garanciális dolognak látszik, de annak fényében, hogy nem sokkal ezelőtt önök megrövidítették a feltáráshoz szánt időt, én úgy érzem, hogy a régészeti emlékek védelmére jelen pillanatban sem kiemelt, sem nem kiemelt beruházás kapcsán jelentős energiát nem tudnak fordítani az intézmények. Jelen pillanatban egy kicsit besöpörjük a szőnyeg alá ezt a problémát.

Egy nagyon kedves évfolyamtársnőmmel, egy kiváló régész kolléganővel találkoztam a napokban, aki szintén III. kerületi választóm, megkérdeztem, hogy hol dolgozik, ő dr., tehát egy komoly tudós volt, de azt mondja, hogy tanítónő. Meglepődtem ezen, és megkérdeztem, hogy miért. Azt mondta, azért, mert neki az volt a munkaköre, hogy kihúzzon egy fiókot, és ami ott van, azt katalogizálja. Ennek az az oka, hogy sajnos azok a múzeumok, amelyeknek az lenne a feladata, hogy ezeket a feltárásokat végezzék, amelyre önök kevesebb időt adtak, mint ami korábban volt, mellesleg szerintem az sem volt elegendő, nos, tehát ezek a múzeumok egész egyszerűen nem rendelkeznek akkora emberanyaggal, amely alkalmas arra, hogy ezeket a leletanyagokat értékeljék. Tehát van egy-két ember, akinek tényleg pusztán az a dolga, hogy amit valaha valamikor találtak egy építkezésen, azt felcímkézzék, hogy ez nagyjából mi lehet. Tehát nem arról van szó, hogy értékeljen leletet, hogy ez a lelet egy nagyon fontos szarmata kincs vagy egy hetvenharmadik római dénár, tehát nem erről van szó, hanem egész egyszerűen, csak hogy felfogjuk, hogy mi történt. És tekintve, hogy a közgyűjtemények ilyen állapotban vannak sajnos, ezért aztán az az elvárás, hogy ezt promptan és gyorsan csinálják meg a múzeumok, és így zökkenőmentesen tudjon működni a beruházás, túl nagynak bizonyul nagyon sok esetben.

Ezért tartanám nagyon lényegesnek, hogy a jelenleginél és a szokásosnál lényegesen nagyobb gonddal viseltessünk ezért a területért. És én nem gondolom azt egyébként, hogy ez egy ősbűn, amit 2010 előtt senki nem követett el, hiszen ha belegondolunk, hagyományosan ez úgy működik, hogy aki fejlesztésben érdekelt, útfejlesztésben, bármilyen infrastrukturális fejlesztésben, az egy kicsit úgy gondolja, jó, hát ott vannak a romok, azok kit érdekelnek, aki meg ilyen bölcsész-történész mint én, azok meg azt gondolják, hogy hát ott vannak ezek a romok, milyen szépek, jó, hát az az út, az nem érdekes annyira. De hát azért valahol mégiscsak az a helyzet, hogy egyensúlyra kell törekedni.

Én úgy érzem, hogy egy kicsit kipipálják ezt a feladatot. A valóság pedig nem az, hogy megóvjuk ezeket a kincseket. Én értem, hogy vannak olyan kincsek, amiket be lehet temetni, el lehet raktározni az utókornak, hogy majd egyszer feltárjuk, és mehet az autópálya. De attól tartok, hogy a jelen rendszerben ennek a korrekt, szakmailag megfontolt értékelése nehezen tud megszületni. Ezért kérem, hogy ezeket a passzusokat mindenképpen gondolják át. Gondolják át azt, hogy ilyen könnyítési lehetőségeket adnak, vagy szerintem lehet egy másik oldala is a történetnek, hogy gondolják át, hogy megerősítik azt a kulturális rendszert, ami ezzel foglalkozik. És én bocsánatot kérek ezért a megközelítésért, mert nem olyan múzeumokról beszéltem, akik az átlagnál rosszabb helyzetben vannak. Én elsősorban olyan múzeumokat ismerek, akik az átlagnál jobb helyzetben dolgoznak, és hát sajnos itt is sok esetben a pályaelhagyásnak ez az oka, hogy senki nem raktárosnak

megy egy doktori fokozattal. Ezt magam meg tudom érteni, de pont emiatt azért jól látszik az, hogy ennek milyen korlátai vannak. Én ezt semmiképpen nem tudom támogatni.

Az, hogy ha az első szakaszban feltárás történt, a későbbiekben ott nem lehet feltárást végezni. Szóval pont ez a baj, hogy az, hogy ha történész-régész kollégáim végeztek volna egy feltárást, ami nem tudott hatékony lenni az időhiány miatt, utána azt mondani, hogy minden rendben van, mindent kiástunk, győztünk, ezt nem lehet. Ezért kérném az előterjesztőt, hogy a régészeti szabályok kapcsán fontolják meg azt, hogy megváltoztatják ezt az eljárást, vagy kicsit puhítják, életszerűbbé tegyék, hogy semmilyen olyan régészeti kincs, ami jelenleg a földben van, és nem kerül feltárásra, ne vesszen el.

És hogy ennek mekkora jelentősége van, és nem akarok erről sokkal többet beszélni, nekem volt egy tanárom az egyetemen, aki régészprofesszor volt, és elmondta nekünk, hogy ő most beszélt arról, hogy ő mekkora régész, hogy így rábök a térképre, és rögtön egy sumér települést lát vagy egy Árpád-kori temetőt, de hogy alapvetően ennek a munkának a nagy része mázli. Tehát ha éppen valamit véletlenül feltárnak, akkor van a hatékony kulturális emlékek feldolgozása. És itt is igaz, hogy ha már felszántjuk a földjeinket azzal, hogy építünk rá, és ott találunk egy emléket, akkor nagyon-nagyon valószínű, hogy ezek az emlékek azért fontosak is lehetnek.

Kérem, ezen a szemszögon keresztül is nézzék ezt a törvényt. Köszönöm, hogy meghallgattak. (*Taps az MSZP soraiból.*)

ELNÖK: Most Boldog István képviselőnek adom meg a szót normál időkeretben.

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Azt mondhatom, hogy sajnos egy olyan választókerületnek vagyok az egyéni képviselője, amelyet jelenleg két olyan út szel át északról és délről, amit mindkettőt halálútként tartanak nyilván. Ez a 4-es és a 44-es. Én abban bízom, hogy ennek a törvénynek is köszönhetően, ha ezt elfogadjuk, akkor 2018-ra elmondhatjuk, hogy ez a két út már nem halálút, mert mindkettő helyén vagy mindkettő mellett gyorsforgalmi út lesz, és biztonságosan közlekedhetnek a lakosok.

(17.10)

Miért mondom ezt? Azért, mert Lukács képviselő úr elmondta, hogy nem kell azzal foglalkozni, hogy valaki egyéni vagy listás képviselő. Megértem, mert eddig csak listás képviselőként van itt, tehát nem tudja, mi az, egyéni képviselőnek lenni. Kiss képviselőtársam tisztában van vele, hogy ez egészen más dolog. Azért 23 település gondjáiért, bajaiért, lakosainak életéért felelni egészen más, mint egy listáról bejönni. Huszonhárom településnek, vagy akár többnek - van itt, aki több mint száz település képviselője - a bizalmáért, az ott élő lakosok életéért dol-

gozni nem egyszerű dolog, higgye el, képviselő úr! Egészen más dolog az! Itt az embernek nap mint nap helyt kell állni. Lehet, hogy önt is keresik az én településeimről, hiszen tudom, Törökszentmiklóson sűrűn megfordul, de gondolja el, hogy nekem meg kell fordulni ezen kívül még másik 22 településen is, és másik 22 településen is bizalommal fordulnak hozzám az emberek. Szerencsére ezt mindig megtehetik, hiszen mindennap fogadóóráim van a közterületi fogadóóra mellett. Tehát azt kérem, hogy ne karvarja össze a szezonat a fazonnal, majd ha egyéni országgyűlési képviselő lesz, meg fogja látni, hogy az egészen más dolog.

Ami pedig azt illeti, amit mondott arról, hogy Kovács képviselő úr... Ne haragudjon, lehet, hogy Kovács képviselő úr az ön statisztikája szerint nem a legjobban szerepelt a fideszesek közül, mégis a jobbikos ellenfelét azért nagyon megverte. És ez pontosan elég szerintem.

Visszatérve az autópályákra, az, hogy hol épülnek az autópályák és hol kell elkezdni egy autópálya-építést, természetesen, ha logikusan nézzük, nyilvánvalóan úgy van, ahogy a képviselőtársaim elmondták. Mondjuk, a 44-est Kecskeméttől az autópályától kellene elkezdni, a 4-est meg Budapesttől. Csak egyetlen probléma van: nem véletlen, hogy a 4-es út Abony és Fegyvernek közötti szakasza kezdődött el, és az sem véletlen, hogy a 44-es útnak a tiszakürt-kondorosi szakasza fog először elkezdődni. Ez azért van, mert ott vannak olyan állapotban a tervek, a kisajátítások, hogy már el lehet kezdeni. Hogy ez miért van így? Mert minden szakasz egyszerre kezdődött. Ez azért van így, mert az a helyzet, hogy ilyen hosszúak azok az eljárások, amelyek ellen most próbálunk tenni ezzel a törvénnyel. Úgyhogy azt kérem mindnyájuktól, hogy ezért támogassák.

Értem azt, hogy elvekben támogatják, de Lukács képviselő urat is arra kérem, ha úgy gondolja, hogy olyan veszélyes a 4-es és rossz rajta járni, akkor legyen szíves, támogassa, hogy tudjuk gyorsítani az eljárásokat, hogy minél gyorsabban lezajlódjanak azok az eljárások, amelyek most hosszú évekig tartanak. Akkor, azt gondolom, mindnyájunk meglegedésére megépülhet a 4-es út is, reményeim szerint természetesen az országhatárig, és megépülhet a 44-es út is.

Azt még Lukács képviselő úrnak mondanám, hogy javasolom, Novák Előd hozzászólásait nézze már vissza az elmúlt négy esztendőből, mert Novák Előd nem erről beszélt, bár tudom, hogy most megváltozott az álláspontja, és ezt mondja. Ugyanis ezt vágta a fejéhez azoknak a képviselőknek is, akik egyébként másodállásban voltak, mondjuk, polgármesterek. És akkor már ott sem beszélünk két főállásról. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormánypartok pad-soraiból.)*

ELNÖK: Most kétperces időkeretben Bányai Gábor képviselő úrnak adom meg a szót.

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Végre Kiss László

visszatért a két órán belül, ami mögöttünk volt, a törvényjavaslathoz, és nem rendszerkritikát akart csak megfogalmazni, mint ellenzéki képviselőtársai, akik mindenfajta más témát hoztak ide. Nem kritikaként mondom, de ne térjünk el ennyire a tárgytól!

A törvényjavaslattal kapcsolatban a megjegyzéssel az, hogy 2008 tájékán fogadta el az akkori Országgyűlés az akkori autópályákról és autópálya-fejlesztési szakaszokról szóló törvényjavaslatot. Akkor belekerült a Baja-Szeged közötti 55-ös út teljes rekonstrukciója, aminek a tervezése akkor el is indult, de csak '13 decemberében tudták befejezni a tervezési és engedélyezési munkát a szakemberek, hisz annyi bürokratikus akadályon kellett átrágni magukat, és az út ennek az évnek a végén vagy jövő év elején fog elkészülni. Tehát 6-7-8 esztendő kell Magyarországon egy meglévő út felújításához, aminek csak a koronaszintje szélesedett ki másfél méterre, de teljes engedélyezési eljárás kellett éppen emiatt.

Épp ezért javaslom Sallai Benedeknek is, feltétlenül gondolkodjanak azon, hogy a gyorsítás nem ördögtől való dolog, nem ördögtől való, ha nem hat évig építünk egy utat vagy tervezgetünk, hanem megépítjük gyorsan, hiszen közlekedni, hajózni szükséges, mondták a latinok annak idején. Szeretném önöket kompromisszumra kérni, miután ez kétharmados módosítással is bíró törvényjavaslat, hisz önök nélkül nem fog átmenni. Ha nem tudunk megegyezni, a büdös életben nem lesz mód arra, hogy ebben a ciklusban Magyarországon akár az államtitkár úr által megjelölt 350 kilométernyi útszakasz, vagy bármilyen más későbbi fejlesztési cél, út, új utak felépítése, meglévő utak felújítása megvalósulhasson belátható időn belül akár hazai, akár európai forrásokból. Ezért kérem az önök támogatását, és ne térjenek el a tárgytól ennyire! Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok pad-soraiból.)*

ELNÖK: Most normál időkeretben Gúr Nándor képviselő úrnak adom meg a szót.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Egy gondolattal szeretnék visszautalni egy korábbi képviselői hozzászólásra, amely az autópálya-cégek kérdéskörét érintette. Csak abban az összefüggésben szólnék arról, hogy tény és való, ma már nem arról panaszkodtak ezek a cégek, hogy út- és infrastrukturális fejlesztési gondjainak lennének elsődlegesen. De mondjuk, ezen nagyon nem csodálkozom, mert Szentgotthárd, Esztergom, Kecskemét az érintett települések köre. De emlékszem arra az időszakra, amikor a beruházások előkészítése zajlott. Az Audinál Kecskeméten, vagy mondhatnék sok települést, jelesül Miskolcot, bizony infrastrukturális szempontból még nem álltak készen azok az úthálózati fejlesztési dolgok, amelyek segíthették volna a dolgok illetően alakulását, azaz bizony részbeni korlátozó feltételek volt. Ezzel csak azt akarom mondani, amit a legelején mondtam, és nem fogom újrasisztémelni, hogy szerintem komplexitásában kell vizsgálni a folyamatokat, minden időpillanatban, és egy

kicsit időtávlatban meg előre tekintve is segíteni, alakítani akár más típusú gazdaságfejlesztési lehetőségekkel is azt, hogy valami, ami megtelepülhet, ne csak útfejlesztési, infrastrukturális hiányokon vagy megléteken múljon ki.

Konkrétabban a mostani törvénytervezethez kapcsolódva: Kiss László képviselőtársam a szabályozási rendszer tekintetében mondott néhány olyan dolgot, amit szerintem érdemes megfontolni. Én egyébként személy szerint úgy gondolom - beszéltem előbb a kkv-król és azok mértékadó szerepéről -, hogy ami magyar és eredményes vagy eredményessé tehető, az nemcsak hogy támogatható, hanem támogatandó is. Ebben szerintem nincs nézetbeli különbség közöttünk. Ami viszont nem magyar, most itt befektetésekről, fejlesztésekről beszélek, de nem vagyunk képesek saját erőből életre hívni, kormányzati segítséggel megteremteni, ott nem elutálni kell szerintem, hanem megtalálni azokat a szabályozó-rendszereket, amelyek gyakorlatilag a hazai érdekeinket, a magyar érdekeket szolgálják. Tehát én soha nem - bocsánatot kérek a szóhasználatért - utálatot gerjesztenék például az úgymond multik és az úgymond kkv-k viszonyrendszerében, hiszen ha nincsenek multik, akkor nincsenek magyar beszállítók. Ez ugyanígy igaz akár az autóipari, de adott esetben akár az útépítői cégek vonatkozásában is.

Ráadásul azok a külföldi tulajdonban lévő cégek, ha most elkezdjük vizsgálni őket, akkor foglalkoztatnak? Magyar embereket. Magyar embereket, és ha megnézzük, adott esetben a foglalkoztatotti bérvizonyokat, nem tettem meg, csak valószínűsíttem, nem mínuszosan jönnek ki a történetből egy összehasonlításban. Tehát ha ezen túl többet akarunk, akkor olyan szabályozási rendszereket kell még beleiktatni az ő fejlesztéseik megvalósulásába, azt megelőzően, mielőtt ez bekövetkezik, ami tényleg a magyar érdekek megerősítését szolgálja. Tehát nem elutálnám, hanem konstrukcionálisan keresném a megoldásokat a tekintetben.

A másik, ami az útfejlesztések, de nemcsak útfejlesztések, hanem minden más nagyberuházások tekintetében érvényes kell hogy legyen, maga a döntés-előkészítési folyamat. Itt vagyunk nem olyan rég - idézőjelbe tettem - túl egy paksi nagy fejlesztés előkészítési folyamatain, részben előkészítési folyamatain. Látjuk, hogy ez az előkészítési folyamat, a döntés-előkészítés hogyan és miképpen zajlik.

(17.20)

Átlátható? Parlamenti képviselő számára nem átlátható, nem a közember számára, nem a mindennapjait élő ember számára! Tehát az alapvető elvárás az, hogy minden, az állam által finanszírozott, működtetett folyamat, amiben állami források, az emberek megelőlegezett pénzei szerepelnek, az átlátható folyamaton menjen keresztül. Nyílt, nyilvános, követhető, átlátható legyen.

A paksi példa egy állatorvosi ló e tekintetben. Ezernyi olyan dolgot tudnánk mindnyájan felsora-

koztatni, amely tekintetében nem lehetett gyakorlatilag azokat a folyamatokat nemcsak hogy nyomon követni, hanem beléjük látni, amelyeket akár Orbán, Putyin, akár a háttérben mások követtek el az adott időszakban. Nem lehetett. Parlamenti képviselőként nem lehetett bizottsági ülések keretei között sem a közelébe jutni olyan információknak, amelyek az aktuális való kép megismeréséhez vezettek volna. Ez nyilván több tízmilliárdos nagyságrendű, adott esetben útfejlesztések kapcsán is szükségszerű, hogy ilyen típusú átláthatóság - már nem ilyen típusú, hanem hogy olyan típusú átláthatóság, amely gyakorlatilag egzaktan fogható, mérhető, számon kérhető - adott legyen.

És nyilván a megvalósulás folyamata is egyrészt követhető, másrészt ellenőrizhető legyen. De ne úgy, hogy idézőjelbe tettem, a társadalmi ellenőrzés abban valósuljon meg, hogy egy államtitkár, mondjuk, feláll, és azt mondja, hogy rendben van a dolog. Nem. Ez önmagában messze nem elég. Nem azért, mert nem akarok hinni az államtitkár által elmondott szavaknak, hanem azért, mert a tapasztalásom más ezekről a folyamatokról. Azért, mert most itt, a Parlament falai között is tudnék olyan konkrét példákat mondani, amelyek arról szólnak, hogy hogyan drágult meg - nem olcsóbbá vált -, mondjuk, egy adott időszakban, egy-két hónap leforgása alatt egy aktuális beruházás kivitelezése.

Jelesül mondom azt is - ha akarják kontrollálni, nézzenek utána -, Miskolc mellett, Felsőzsolcán, amikor volt az árvíz, az Auchan területét és más lakossági területeket is elöntött a Sajó, akkor milyen megállapodás született - idézőjelbe téve a megállapodást - a kivitelezésre vonatkozóan, majd ennek a visszavonása - már azt nem is akarom mondani, hogy visszavonása - után egy újabb megbízás kapcsán hány milliárd forinttal került többbe mindez.

Tehát azt akarom mondani, hogy a követhetőség, az átláthatóság egy nagyon fontos dolog, mert ha ez nincs, akkor a korrupció lehetősége nyilván fennáll, akkor a visszaélés lehetősége nyilván fennáll. És persze most már nem akarok odáig eljutni például annak a konkrét beruházásnak a kapcsán, ami konkrétan útfejlesztés, gátépítés, egyebek, hogy ki is volt a kivitelező. Túl sok nem lehetett, találgathatnak, és kettőből el fogják találni.

Szóval azt akarom mondani, hogy szerintem ez így nincs rendjén. Ráadásul ott, akkor és annak a konkrét beruházásnak a kapcsán az adott térségben volt olyan beruházói háttér - nem egy cég, mondjuk, egy konzorciális felületen -, akik ezt helyi erőként meg tudták volna csinálni és olcsóbban. S nem a helyi erő, hanem más érdekelttség jutott hozzá a beruházáshoz. Igaz, nem első körben, második körben.

Szóval azt gondolom, hogy az ilyenfajta folyamatok kiküszöbölésére is sort kell tudni keríteni, mert ha nem, akkor kétfajta, háromfajta kár is ér minket. Egyrészt az, hogy ami ellen mindig hadakozunk, hogy mondjuk, az elmaradott térségekben történő gazdasági potenciálok ne tovább sérüljenek, azok tovább sérülnek, hiszen kiesnek azokból a lehetősé-

gekből, amelyekhez hozzáférhetnének, képességeik, kapacitásuk okán és sok minden egyéb másból kifolyólag, mert valamifajta más érdek motiválta, drágábban és nem helyi erők végzik el az adott munkatevékenységet.

Azt hiszem, ennyi példának talán elég. Azt gondolom, hogy ezen is változtatni kell, mert ha ezen nem képesek változtatni - és az öt év viszonylatában, ami most a hátunk mögött van az önök kormányzási időszakából, nem ezt az egy példát tudnám csak így megközelítőleg felvázolni. Nem. Sok ilyen példát tudnék csak Északkelet-Magyarország viszonylatában. És kevésbé ismerem az ország más területén zajló, mondjuk, útfejlesztési, gátépítési és egyéb másfajta infrastrukturális beruházásokat. De csak Északkelet-Magyarországon, nem ezt az egyet, hanem jóval többet tudnék megemlíteni. Akkor az országban nyilván ennek a többszörösét lehet felfedni.

Azt gondolom tehát, hogy ez két oldalról, még egyszer, két oldalról is nehezíti a folyamatokat. Egyrészt azokat a helyi gazdasági, építőipari potenciálokat gyengíti, akik a helyi foglalkoztatást tudják hosszabb távon fenntartani, másrészt drágítja a folyamatot, ráadásul nem olyan típusú drágításokkal párosul ez, amelyeket adott esetben a gátban vagy az útban lehet megtalálni. Ezt meg el kell kerülni, azt gondolom, meg kell akadályozni, ki kell zárni.

S még két gondolatot a végére. Boldog képviselőtársam, biztos szóbotlás volt, nem a mostani, még az azt megelőző kétpercesében vagy hozzászólásában, amikor mondta, hogy az M44-es tekintetében 2018-2020 között szeretné, ha ez már realizált folyamatként lenne értelmezhető. Azt szeretném kérni, hogy ne gondolkozzanak 2018 utánra. Gondolkozzanak akképpen, ami folytatható, de ne akképpen, ami teherviselést jelent elsődlegesen; 2016-2018 közötti megvalósuláshoz kérje a Parlament falai között a képviselőtársak segítségét, abban valószínű több... (*Boldog István közbeszól.*) - a másodikban ezt mondta -, ebben több támogató segítségre találhat. 2018 utáni folyamatokban ne nagyon gondolkozzon. (*Volner János közbeszól.*) A Jobbik törekvései mérhetetlenek, de azt gondolom, hogy most nem az ő vágyálmaikat kell kielégíteni. De önök ne nagyon gondolkozzanak ebben!

S az utolsó gondolatom arról szól, hogy ha a miniszterelnöküket engedik vagy küldik az adott térségekbe, akkor arra kérem, hogy ne azzal ruházzák fel, hogy politikai vágyakat gerjesztve olyanokat mondjanak az embereknek, amelyeket nem fognak megvalósítani. Hanem egyrészt racionális, kézzelfogható, teljesíthető és teljesítendő üzenetekkel küldjék az adott térségekbe. Sokkal nagyobb politikai veszteséget fognak elkönyvelni majd három év múlva a választásokon, ha azok az ígérethalmazok, akár útfejlesztési ügyek tekintetében, mint ahogy azt az elmúlt hetekben megapasztalhattuk több helyen, elhangzanak és nem valósulnak meg.

De a politikából vissza a törvénytervezetthez, azaz fejezném be a mondandót, hogy ha már az elmúlt öt esztendőben nem sikerült ezt a kérdést, mint oly

sok más kérdést megoldaniuk, mert öt év kevés volt hozzá, akkor még egyszer nagy tisztelettel azt kérem önöktől, hogy ebben az önök előtt álló várható háromesztendősi időszakban ne a kapkodás jellemezze önöket, és akkor most ne egy-két hónap leforgása alatt akarjanak mindent megoldani, és racionálisan ott akarjanak megoldást szülni, ahol azt valós igények támasztják alá. Úgy, ahogy az előbbieken elhangzott példaként az M3-as tekintetében történő számlálás vonatkozásában, amit mi évtizedekkel ezelőtt színétől függetlenül minden aktuális kormányzatnak mondtunk, hogy halálutakat jártunk a régi M3-ason, és lám, a tényszámok ezt támasztják alá, most is 23 ezres nagyságrendű mérési adatok a hatezresekkel szemben. Tehát tényszerű, hogy miért kellett ezt megcsinálni. Ugyanilyen alapon, mért, konkrét, objektív alapon történjenek a döntések előkészítései!

(17.30)

S még egyszer azt kérem önöktől, hogy ne csak egy szempontot vegyenek számításba, hogy hol lehet drágábban utat építeni - idézőjelbe tetten -, hanem azt is vegyék számításba, hogy hol van meg vagy hol teremthető meg a szellemi infrastruktúra-háttér és a technológiai infrastruktúra-háttér ebben a kérdésben. S persze ehhez az emberek bérét is olyan helyzetbe kell hozni, hogy azok meg ne elvándoroljanak. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. (*Taps az MSZP soraiban.*)

ELNÖK: Most Volner János képviselő úrnak adom meg a szót.

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Először is szeretném megnyugtatni Boldog István képviselő urat, aki nagyon ékesen ecsetelte azt, hogy milyen egyéni képviselőnek lenni: én ugyan nem egyéni képviselő vagyok, de higgye el, képviselő úr, hogy el tudom képzelni. Ha képviselő úr arra gondol, hogy a legtöbb fogadóórát, a legtöbb lakossági fórumot a különböző újságok beszámolóí alapján a Jobbik képviselői tartották, akkor higgye el, hogy nagyon intenzíven tartják a Jobbik képviselői a kapcsolatot a választókerületükben élő lakosokkal is.

Azt is szeretném elmondani, hogy amikor az M4-es autópályát a képviselő úr szóba hozza, valóban halálútként ismerik ezt az autót, valóban szükség lenne az M4-es autópálya megépítésére, de arra semmilyen racionális magyarázat nincs, miért pont ott kezdik el építeni, és miért nem a legforgalmasabb szakaszokon. S hozzáteszem azt, amit Tasó László államtitkár úr mondott, hogy ha átlagosan hat és fél évig tart egy beruházást előkészíteni, akkor ebből öt év az önök kormányzása alatt telt el. Sokkal értelmesebb lett volna, ha Budapesthez közel, Cegléd és Budapest vonatkozásában épül meg az első szakasz. Ezt minden autópálya-építő mérnök, minden közgazdász, bárki, aki ehhez a dologhoz ért, teljesen

egyértelműnek és racionálisnak tartja, de az Orbán-kormány sajnos mégsem így tett.

Kiss László képviselő úr elmondta, hogy nem arról szólnak az uniós anyagok, mint amiről én beszéltem, hogy miért is ad nekünk pénzt az Európai Unió. Hát persze, hogy nem erről szólnak. Képviselőtársaim, azt mondtam, amit ilyen szempontból lényegesnek tartottam. Az Európai Unió gazdag államai nyilván nem azt fogják mondani, hogy kedves magyarok, azért építünk nektek vasúti körgyűrűt, vagy azért szeretnénk, ha felvennétek ezeket a támogatásokat, adott esetben hiteleket a vasúti körgyűrű esetén, hogy nektek jobb legyen, mert annyira nagyok a magyar iparvállalatok, hogy másképp nem fogjátok tudni a termékeket elszállítani. Ezt nyilván nem írja az Európai Unió, mert ő is tudja, hogy nincs magyar ipar. Ő azt szeretné, hogy az itt megtelepedett külföldi cégek számára a szükséges infrastrukturális fejlesztések jöjjenek létre, és nyilván ezt támogatja. Azt nem fogja leírni, hogy kedves magyarok, azért adjuk nektek az európai uniós pénzeket, hogy a mi cégeinket, amelyek hozzátok telepedtek, szolgáljátok ki infrastrukturális beruházásokkal. Ez teljesen nyilvánvaló.

Hadd mondjak egy példát, amire ez az előterjesztés megint csak nem adott választ, pedig nagyon fontos lenne. Volt egy aszfaltügy néven ismert kötelezettségmegelőzési eljárás, amit az Európai Unió folytat Magyarországgal szemben. Ennek az volt a lényege, hogy ötven kilométeren belül kellett aszfaltkeverő teleppel rendelkeznie annak a cégnek, amely utat szeretett volna építeni, miközben technológiai akadály a száz kilométerről történő szállításnak sem volt régen, a mai technológiák mellett pedig akár még messzebről is oda lehet szállítani az aszfaltot. Miért is fontos ez? Azért, mert pont ezekkel a versenykorlátozó lépésekkel lehetett azt elérni, hogy csak a legnagyobb cégek, a külföldi nagyvállalatok és a kormány közeli nagy cégek közösen, konzorciumi partnerekként tudják fővállalkozóként elvégezni ezt a munkát. Egy optimális állami működés esetén azonban lett volna egy állami lebonyolító szervezet, amely olyan mértékben felaprózza a munkát, hogy a helyi magyar tulajdonú vállalkozások között osszák szét ezeket a megrendeléseket, ők azok, akiket ezekkel kedvezményezni lehetett volna, és akkor a helyben történő foglalkoztatás értelemszerűen fellendülhetett volna, valamint azt is el lehetett volna érni, hogy a pénz is helyben maradjon. Mert ha adott esetben egy térségen belül elköltenek út- vagy vasútépítésre 100 milliárd forintos nagyságú összeget, akkor azt ne a Swietelskynek adjuk, meg most éppen a legújabb Fidesz közeli vállalkozások vigyék el, mondjuk, Felcsútra - most csak idézem a tegnapi sajtót, hogy milyen beruházásokra gondolunk: most éppen Mészáros Lőrinc cége 10 milliárd forintos csatornaberuházást nyert el valahol; teljesen véletlenül Felcsút polgármesteréről van szó -, hát ezek azok az ügyek, képviselőtársaim, amire azt mondom, hogy helyben kellene hagyni a pénzt minél nagyobb arányban, és akkor nem azt eredményezné az autó-

pálya-építés, hogy lemaradnak a vállalkozások ezekről a megrendelésekről, hanem éppen ellenkezőleg, ha elköltenek egy térségen belül több milliárd forintot, akkor a helyi vállalkozások kapjanak abból minél nagyobb részt, és ilyen módon helyben marad a jövedelem. Ilyen módon is el lehet érni azt, hogy foglalkoztassák az embereket, és ne szegényedjenek el ezen a területen.

Ezekben a lépésekben szerintem még mindig adós a kormány. Ez az előterjesztés, ami - még egyszer mondom - nagy terjedelmű, meglehetősen sok mindent szabályoz a nagy infrastrukturális beruházásoknál, erre azonban nem ad választ, pedig fontos lenne. Köszönöm, elnök úr. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Most kétperces időkeretben Kiss László képviselő úrnak adom meg a szót.

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Elnézést kérek, nem akarom ezt a dialógust elvinni ebbe az irányba, csak azért fontos erről beszélni, mert az a baj ezekkel a kizárólagos megfogalmazásokkal, hogy miközben nyilván érteni vélem azt, hogy Volner képviselőtársam milyen kritikát fogalmaz meg, csak ezek nem igazak. Azt senki nem gondolja komolyan, hogy ha felépül - bocsánatot kérek, ez az én mániám -, mondjuk, az Mo-s körgyűrű északon, akkor azt kizárólag csak III. kerületi ember fogja igénybe venni, és ha Volner képviselőtársam arra jár, akkor letiltják róla. Vagy ha Y. ipari parkban, ahol nem tudom, milyen nemzetiségű cég megtelepedett, megépiül egy autópálya, akkor mindenkit letiltanak róla, aki azon közlekedik. Világos előttünk is, hogy olyan infrastrukturális fejlesztésekről van szó, és az Unió olyan infrastrukturális fejlesztéseket támogatott, amelyek a közösség hasznára voltak.

Arról lehet vitatkozni és kell is, hogy ezek a pénzek itt érvényesültek-e jól vagy máshol érvényesültek jól. Erről lehet vitatkozni. Csak azt gondolom, ha ilyen kizárólagosságot állapítunk meg, akkor pont a problémát nem látjuk, vagyis nem arról vitatkozunk, hogy egy beruházásnak, a forrásnak jó helye van-e ott, ahova került, vagy nem, hanem arról vitatkozunk, ami valójában nem igaz ebben a percben.

S az is egy kicsit torz érvelés - bocsánatot kérek a megközelítésért -, hogy persze nem írják le. Ezen az alapon, ha én önnek tulajdonítok valamilyen állítást, amit ön nem mond, és azzal ütöm agyon azt az érvét, hogy ezt nem mondta, hogy milyen ravaszul nem mondta, mert ha mondta volna, akkor leleplezte volna saját magát. Így nem lehet érvelni! Azt kérem, ha azonosítunk olyan problémákat, hogy nem helyesek az irányok, akkor azt kell mondani. Ha azt mondjuk, hogy az M4-es vagy bármelyik másik útnál nincs jó helyen akár az uniós, akár a magyar forrás, akkor találjunk helyette más helyszínt, és akkor a kritikánkat így fogalmazzuk meg. Szerintem így sokkal jobban ülne a dolog. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Most Boldog István képviselő úrnak adom meg a szót két percben.

BOLDOG ISTVÁN (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Képviselők! Kiss László mondandójának a lényegével abszolút egyetértek. Azt tudom mondani Volner képviselőtársamnak, az a helyzet, hogy ha a lakosok biztonságban közlekedhetnek, és életüket tudunk megmenteni egy ilyen beruházással, akkor már jó. Ha ezzel a beruházással helyi kisvállalkozásokat tudunk segíteni, hogy piacra jussanak, vagy hogy hozzájuk jussanak el a turisták, vagy egy ilyen beruházással azt tudjuk elősegíteni, hogy befektetők érkezzenek és munkahelyeket létesítsenek, akkor egy ilyen beruházás már megérte. És azt gondolom, hogy az összes autópálya-, autópálya- és vasútberuházás ilyen szempontból megérte, legalábbis ha befejezik őket, mint az M6-ost, akkor meg fogja érni, hiszen ha ki megy a határig, akkor az is meg fogja érni.

Gúr Nándor képviselőtársamtól szeretném megkérdezni, hogy most akkor ciklusokon átívelő terveket csináljunk, vagy ne csináljunk ciklusokon átívelő terveket. Mert amikor először felszólalt, elmondta, hogy miért nem vittek tovább bizonyos terveket, most meg azt mondja, hogy ne tervezzünk. Már ne haragudjon, képviselőtársam, de igenis tervezni kell! Úgy kell megcsinálni a terveket, hogy azoknak el kell jutni. És én abban bízom, hogy 2018-ig, de ha 2018-ig nem, akkor 2020-ig el fog készülni az M44-es gyorsforgalmi út.

Ami pedig a fogadóórákat illeti: képviselő úr, önnek biztosan igaza van, ez az újság biztos jót ír. Nyilvánvaló, hogy akár én, akár az összes többi egyéni képviselőtársam nem dolgozik annyit, mint önök. De tudja, nemcsak fogadóórákat kell tartania egy egyéni képviselőnek - talán van itt olyan, aki tudja ezt igazolni -, hanem sok más problémával is foglalkoznia kell a választókeretében, amivel nem biztos, hogy önök foglalkoznak.

S hogy miért ott kezdődött az útépités? Még egyszer szeretném elmondani, én egyetértek azzal, hogy Budapestenél kellett volna kezdeni a 4-est, a 44-est meg Kecskemétnél, de az a helyzet, hogy ott kezdtek el, ahol készen voltak a tervek, és már minden feltétele megvolt annak, hogy el lehessen kezdeni a beruházást.

(17.40)

Ugyanis pont azért, mert elhúzódnak az engedélyezési eljárások, nincs minden szakaszra még kész az engedély. Ezért kell gyorsítani, ehhez kérjük az önök segítségét.

ELNÖK: Most normál időkeretben Józsa István képviselő úrnak adom meg a szót.

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Ön nagyon gyorsan ledarálta a bevezetőt, ehhez képest a vita szépen kigömbölyödött, úgyhogy javasolom, hogy majd a zárszót is kellő tagoltsággal mondja el. Különösen, hogyha érez tudásbázist arra

vonatkozóan, ami alapvetően itt az utolsó negyedórás mondandómnak az első szakasza.

Önök, ahogy említettem az első hozzászólásomban, 13 jogszabályi helyet módosítanak és a kigyűjtésünk szerint 40 lényegesen ponton. Ez egy nagyon nagy léptékű módosítása az engedélyezési rendszernek, az egész útépitést szabályozó keretrendszernek. Ugyanakkor van egy nagyon apró kis elrejtett tartalmi része is ennek a törvénynek, ami akár zsákba-macska is lehet, ami úgy szól, hogy felhatalmazást ad a törvény a kormány számára a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházásokhoz kapcsolódó ügyek és intézésük részletszabályozásainak rendeletben történő meghatározására. Kedves Államtitkár Úr! Ez a törvény a kormány, az ön minisztere által lett benyújtva, ennek alapján én feltételezem, hogy eleget tesz a jogalkotási törvényben szereplő követelményeknek. Ennek az egyik része a tárcaközi egyeztetés, koherenciavizsgálat, ugyanakkor akkor lehetne idehozni, amikor ezeket a bizonyos rendeleteket is, legalábbis koncepciószinten, de még tisztább és az Országgyűlés munkájának megtisztelése, hogyha ezeket mellékelni is tudja. Tehát itt, ahogy említettem, 13 jogszabály módosítása és egy ilyen felhatalmazás, hogy gyakorlatilag bármi, ami ehhez a témához kapcsolódik, azt a részletszabályként a kormány rendeletben meghatározza, ez valami elképesztően nagy felhatalmazás, nagy puvoár, ezzel lehet élni is meg visszaélni is. Én nagyon remélem, hogy önök ezzel alapvetően élni fognak, és mondjuk, legalább a parlamentnek a szakbizottságait tájékoztatni fogják ezekről az elképzelésekről. De ez az optimizmusom az önök elmúlt ötéves működését illetően nem túlzottan megalapozott. Én érzékelek egyfajta korszakváltást, stílusváltást a kormányzó többség munkájában, én remélem, hogy ez arra is ki fog terjedni, hogy ilyen nagy jelentőségű részletszabályozást azért a parlament szakbizottságával legalább meg fognak osztani, és egy ilyen korszakos jelentőségű törvény, mint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházások megvalósításának gyorsítása, amellyel kapcsolatban ön is említette, hogy a miniszterelnök bejárja az országot, minden megyeszékhelyre, minden célállomásra megy, és tájékoztatja az ott élőket, hogy ott mire számítsanak, hogy ennek megfelelően, a stílusváltás jegyében önök a parlamentet is - a jogalkotási törvénynek megfelelő módon - azért megfelelő tájékoztatással ellátják.

A másik ilyen érdekes rész, ami nem tudom, mennyire van kifejtve az önök fejében, ami az önkormányzatokkal kapcsolatos, hogy általános kötelezettséget állapít meg a törvény a településrendezési eszköz - ami akár fejlesztési terv, tehát a helyben használatos elnevezés - módosítására, melyre négy hónap áll az önkormányzat rendelkezésére. Az időtartamot rögzítik, de rendelkezésére fog-e állni ennek az önkormányzatnak az a pénz, amivel egy-egy ilyen rendezési tervet szakszerűen el lehet készíteni? Ugyanis nagyon sok olyan, főleg kisebb települési

önkormányzat van, amelyik nem a fantáziájának meg a terveinek a híján nem készített még el ilyen rendeleteket, területrendezési terveket, hanem egyszerűen az anyagi okok miatt, mert azért szakszerűen elkészíteni ilyen terveket azért alsó hangon is több millió forintot vesz igénybe. Tehát én nagyon remélem, hogy egy ilyen kötelezettség mellé az anyagi lehetőséget is oda fogják rendelni.

Szerepel a törvényben, hogy egyszerűsíti a nyomvonalban érintett területsáv és a védettségi időtartam meghatározásának módját. Jó, egyszerűsíti, de hogyan? Itt, ahogy már szintén említettem, nagyon komoly garanciális kérdések merülnek fel, mert egy egyszerűsített módon szerencsés esetben lehet jó megoldást találni. Hogy mondjam? Bizonyos tapasztalatok alapján lehet, hogy ez az egyszerűsítés valakinek jobban szolgálja az érdekét, mint másvalakinek. Tehát én kihangsúlyoznám az átláthatóságnak az érvényesítését is a gyorsítás elfogadásának a keretében, a védettségi időtartamról nem is beszélve.

A nyomvonalak kiválasztásának elősegítése érdekében a környezetvédelmi hatóság, az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség, a katasztrófavédelmi hatóság, a kormányzat koordinációért felelős képviselője, a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos feladatok tekintetében hatáskörrel rendelkező hatóság, valamint a környezeti hatásvizsgálati eljárásban közreműködő szakhatóságok vesznek részt, valamint az útügyi építési engedélyt kiadó hatóság, valamint az eljárásban közlekedésbiztonsági és honvédelmi szakhatóságként közreműködő szervek. Ez eddig is így volt, enélkül nem lehetett nyomvonalat kiválasztani. Most ebben az lenne az új, hogy ezeket most önök az idő rövidítésére való tekintettel egy asztalhoz leültetik, valami közös munkára próbálják inspirálni? Vagy ennek a szabályait azokban a bizonyos rendeletekben rögzítik, hogy ez a számos szakhatóság, közreműködő szervezet együttesen gyorsabban dolgozzon a nyomvonal optimális kiválasztásának elősegítése érdekében? Mondom, vannak jó elemek vagy lehetnek jó elemek ebben a törvényben, de azért, ahogy mondtani szokták, az ördög a részletekben rejlik, és a részletekre vonatkozóan önök csak egy felhatalmazást raktak be, hogy a kormány erre felhatalmazást kap, hogy meghatározza.

Tehát úgy tűnik, mintha a kocsi egy kicsit megelőzné a lovat; a miniszterelnök már járja az országot, már volt Zalaegerszegen, Egerben, Pécsen, lehet, hogy két héten belül még három-négy helyre elmegy, mindenfélét, ami a helyieknek valószínűleg tetszik, megígér, és ugyanakkor, ami ennek az eleje kellene hogy legyen, hogy hogyan is gondolják ezt megcsinálni, arról még csak ilyen felhatalmazásig eljutó törvényjavaslat szerepel a parlament előtt. Tehát én úgy gondolom, hogy ha önök ezt komolyan gondolták volna, akkor kicsit hamarabb elkezdik, és mondjuk, megkérjük a miniszterelnöküket, hogy ne akarjon olyan lehetetlen helyzetbe kerülni, hogy esetleg a parlamenti vitát, ha valaki hallgatja, akkor rákérdez, hogy de mégis, miniszterelnök úr, az ön államtitkára

azt mondta itt a parlamentben, hogy hat és fél év ezt előkészíteni, most hoznak egy gyorsítási törvényt, aminek eredményeként nem lehet tudni, hogy ez mennyivel fog gyorsulni, mondjuk, a felére gyorsul, vagy még optimálisabban három év alatt megcsinálják, akkor mikor fogják megépíteni? Most megígérik, aztán 2015 meg 3, az 18, addigra lehet, hogy már nem is önök lesznek kormányon. Vagy ez a mézesmadzag, hogy majd jó választási eredmény legyen, és akkor megépítjük?

(17.50)

Az egész javaslatnak a teljes magyar közúthálózatra gyakorolt hatásáról is érdemes beszélni, ugyanis önök buzgón érveltek amellett - amit korábban persze támadtak -, hogy miért ennyiért meg miért ekkora ráfordítással készülnek a gyorsforgalmi utak. Azért azt is látni kell, hogy ezeken a gyorsforgalmi úthálózatokon túlmenően - amelyekből az önök által sokat kritizált elmúlt nyolc évben azért több mint 700 kilométer kiépült - van még az országnak egy jelentős közúthálózati része, amire nagyon ráférne a felújítás, legalább a minimális szintű felújítás.

Önök beszéltek itt nagyon helyesen a gazdaságfejlesztésről, vidéki iparfejlesztésről, de ha csak a gyorsforgalmi utakban gondolkoznak, és nem kerül sor az alacsonyabb rendű utak felújítására, minimálisan a kátyúzására, akkor az a sok helyen optimalizálással tekintett cél, amit falusi turizmusnak neveznek, hogyan válik lehetségessé? Elhiszem, hogy koncentrálnak önök az ilyen stratégiai megállapodásokra, amelyekben azt hiszik a Magyarországon dolgozó nagy cégek, hogy valamiféle előnyt kaphatnak a kormánytól - ez is érdekes lenne, hogy milyen előnyt kapnak -, de legalább ilyen elánnal hangsúlyozzák, általunk is helyesnek tartott módon, hogy a hazai kis- és középvállalkozásokat, alapvetően a kisvállalkozásokat, a vidéki gazdaságot kellene segíteni.

Ha az alacsonyabb rendű utakra nem fordítanak hasonló figyelmet - remélem, nem ezt fogja mondani az államtitkár úr, hanem azt, hogy ilyen ütemben és hogyan fogják felújítani az alacsonyabb rendű utakat is -, akkor ez torzó tud maradni. Na, nem annyira torzó, mint az M4-es, ami most valameddig megépült, az oszlopok ott vannak, az nagyon torzó, de ha még meg is épül egy-egy megyeszékhelyig vagy országhatárig a gyorsforgalmi út, nem tudnak eljutni a látogatók az országnak azokra a fő természeti adottsággal megáldott részeire, ahol érdemes a falusi turizmusban gondolkodni. Vagy sok esetben már ki is van épülve, lehet, hogy már a helyiek meg is építették, várják a vendéget, de az út 50 kilométerrel hamarabb véget ér, és az utolsó szakasz olyan, hogy tengelytörés kockázatával nem biztos, hogy neki mer akárki vágni.

Tehát nagyon fontos lenne, hogy ezeken a nagyrólító terveken túlmenően, amiről ez az előterjesztés is tanúbizonyságot tesz, legyen olyan folyamatos útkarbantartás, útfelújítás, amelyik ennek az egésznek a konzisztenciáját, komplexitását megteremti.

Szóval, önök elég rendesen elbántak a saját polgármestereikkel - most nem akarom itt az útépités keretében részletezni, hogy milyen helyzetbe hozták a kistéleplési polgármestereket, azt se akarom mondani, hogy ön, államtitkár úr, elmenekült a saját településéről, de biztos, jó kezekben hagyta ott, mert megvan ott a folyamatosság -, de legalább a saját polgármestereik hangját hallják meg a közlekedésfejlesztés tekintetében. Ugyanis ez nagy terv, lehet, hogy néhány éven belül néhány megyeszékhely ezáltal elérhető lesz, utakat tudnak építeni, le tudnak dolgozni abból a mulasztásból, amit öt év alatt itt összegyűjtöttek az útépités területén, de fél érték marad, ha nem tud eljutni megfelelő minőségű úton a látogató vagy az ott lakó emberek sokasága is, vagy nem tudnak bejárni a kisebb településekről a nagyobb ipari központokba vagy gazdasági központokba az emberek, csak azért, mert a tárcának, a szakmának a figyelmét, a költségvetés figyelmét, a pénzt elviszi a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra.

Tehát szeretném azt mondani, hogy nemzetgazdasági szempontból a teljes közlekedési infrastruktúra kiemelt, én javaslom, hogy kezeljék súlyának megfelelően, és ne csak a gyorsforgalmi, hanem a teljes magyar úthálózat, vasúthálózat korszerűsítésében gondolkodjanak.

Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Kérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni a vitához. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelentkezőt, így a vitát lezárom.

Megkérdem az államtitkár urat, hogy kíván-e hozzászólni. *(Tasó László jelzésére:)* Öné a lehetőség, államtitkár úr.

TASÓ LÁSZLÓ nemzeti fejlesztési minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Örülök, hogy néhányan kitartóan megvárják a zárszót talán, és nagyon érdemes lesz, mert szeretnék válaszolni is néhány olyan kérdésre, ami a tárgyhoz tartozik.

Engedjék meg, hogy azzal kezdjem mindenekelőtt, hogy a mi szándékunk egyértelműen az, hogy meggyorsítsuk a lehetőségét annak, hogy Magyarországon azok a hiányzó útkapcsolatok, amelyek fontosak a térségek számára - például az autópályák -, elérkezzenek az országhatárig, a megyeszékhelyek, a megyei jogú városok bekapcsolása a gyorsforgalmi hálózatba megtörténjen, és olyan kiemelt jelentőségű utak, mint például a 102-es, a 471-es, sorolhatnám, vagy a 23-as, 25-ös, megépüljenek, kapacitásbővítésük megtörténjen. Ez kiemelten fontos feladat számunkra, azt akarjuk, hogy ezek gyorsabban valósuljanak meg, mint ahogy most lehetne.

Mert pillanatnyilag hogy áll a helyzet? A helyzet úgy áll, hogy azt akarjuk módosítani, azt az eljárási rendet, amelyet 2007-ben a Bajnai Gordon által fémjelzett garnitúra rakott össze, tehát pillanatnyilag ami 2007-ben elfogadásra került, annak az eljárási

rendnek a gyorsításáról van szó. Tehát amikor arról beszélnek, hogy hat és fél év, akkor arra is gondoljanak, hogy 2007-től 2013-ig kötött pályán kellett haladnia az eljárási rendnek, és még most is, a mai napig is, még 2014-ben, sőt még 2015-ben is azon eljárásrend szerint lehet egyébként pályázatokat benyújtani. Tehát a hatósági eljárások rendje 2007-es. A hat és fél év kapcsán, amit említett Volner képviselő úr is meg többször, hogy mit tettünk öt éven keresztül, elnézést, itt tévedés van: a rend, amelyet eddig is betartottunk, egy 2007-es eljárási rend. Tehát azt szeretnénk megváltoztatni, és ehhez kell mérni mindent.

Ami fontos és mindenképpen kikíváncsolt, az az, hogy első körben mindenki arról próbálta meggyőzni a hallgatóságot, és a jegyzőkönyv számára elmondta a maga üzenetét, hogy támogatandó céloknak látja a megfogalmazottakat, de végül mégsem teljesíti a kérésünket, ami arról szól, hogy segítsék Magyarországot az ilyen kiemelt jelentőségű, gazdasági szempontból is fontos beruházások megvalósításában. Nem szeretnénk mást, mintsem azt, hogy a rendelkezésünkre álló forrást - és még mellé tehetünk - a gazdasági növekedés hatására úgy és olyan gyorsan költsük el, hogy minél hamarabb kifejtse jótékony hatását. Abban mindenki próbált egyetérteni, hogy gazdasági fejlődés és gazdasági biztonság nincsen anélkül, hogy a közlekedési hálózatunk fejlődjön. Mi azt szeretnénk, ha ez a fejlesztési folyamat felgyorsulna.

Ami nagyon fontos: a hozzászólók aggályokat fogalmaztak meg, amelyeket figyelemmel kísértem. Arra biztatnék valamennyi kedves hozzászólót, hogy ha az aggályai szerint vannak javaslatai, küldje be, megvizsgáljuk, megnézzük, természetesen figyelemmel kísérjük az azokban foglaltakat. Ami fontos: néhány aggály nem valós aggály, jó a közönségnek és jó a jegyzőkönyv számára. De hogy miért is mondom ezt, konkrétabbá teszem.

Kezdjük azzal, hogy az előzetes egyeztetésnél - amit megfogalmaztunk -, még az eljárások elején valamennyi szereplőt, aki érintett, összehívunk, és megvizsgáljuk a lehetséges és kiemelten fontos szempontokat, megfogalmazzuk, hogy vajon melyek azok a pontok, amelyekről külön is kell beszélni, és már az eljárás elején kell egyeztetni. Ezek azt segítik elő, hogy ne később derüljön ki egyetlen szereplő számára se, hogy a nyomvonallal kapcsolatosan olyan problémákat fogalmazhat meg, amelyek akadályozzák vagy megállítják a folyamatot.

Mi is történt? És mi történik még most is ma-napság? Az történik, hogy valamennyi eljárás egymás után indulhat, és nincs lehetőség arra, hogy az eljárásokat párhuzamosan lefolytassák, nincs lehetőség arra - még ha egyébként lenne is és értelmes is lenne -, hogy egy eljárási folyamatba sűrítsenek be többet is. Mint például a mi javaslatunk szerint azt tervezzük - és remélhetőleg a parlament támogatása után így is történik -, hogy a környezetvédelmi hatásvizsgálati eljárásban már a talajvédelmi, az erdővédelmi és a földvédelmi eljárás is el fog készülni.

(18.00)

Ezek ésszerű, normális gondolatok, amelyeket tudtak egyébként is, csak senki nem merete megfogalmazni.

Ugyanilyen a régészettel kapcsolatos aggály is. Az sem valóságos aggály. Jól tudja mindenki, hogy Magyarországnak olyan kormánya van és olyan kormányzó többsége, amely igenis figyelemmel kísérte az örökségvédelemmel kapcsolatos tennivalókat. Olyan törvényeket hoztunk, amelyek egyébként biztosítják mindenki számára azt, hogy a kincseinket, közös kincseinket kellő komolysággal és felelősséggel kezeljük. A javaslatban benne van konkrétan, hogy az örökségvédelemért felelős miniszternek van lehetősége arra, hogy ha nem látja biztonságban a leleteket, akkor új eljárást rendelhet el. Tehát teljes biztonságban mondhatjuk azt, hogy a beruházás folyamata alatt bármikor, amikor ilyen felmerül, magának a miniszternek van lehetősége elrendelni az újabb feltárást.

Törekedni arra szeretnénk, hogy valamennyi eljárási folyamat, mint a régészeti is, kellő időmederbe kerüljön. Ne legyen lehetőség arra, hogy akár szándékosan is vagy megrendelésre, mint ahogy elhangzott itt néhány hozzászólásban, akadályozzák a beruházás megvalósulását.

Az önkormányzatokért érzett aggályokat sem igazán vélem valós aggálynak. Mert ha önkormányzatokkal foglalkozik valaki, akkor tudja azt is, hogy magát a rendeletmódosítást is csak az önkormányzat teheti meg. Ha a kormányhivatal az eljárást sürgeti is, és csak akkor, abban az esetben teszi ezt, ha időben nem végez az önkormányzat a településrendezési eszköz módosításával, akkor is csak szorgalmazhatja, de magát a rendelet módosítását csak a testület teheti meg. Azért álságos ez az aggály, mert egyáltalán nincs ilyen esélye senkinek sem, aki abban gondolkodhatna, nem vonható el az önkormányzattól ez jog. Mi nem ebben gondolkodunk, hogy az önkormányzattól vegyünk el jogköröket. E tekintetben ez megint egy valótlan és igazán álságos aggályoskodás.

A környezetvédelemmel kapcsolatos aggályokat szintén szeretném nem eloszlatni, csak megválaszolni. Senki nem akarja a jelenleg hatályos uniós irányelveket figyelmen kívül hagyni. Senki nem azon meszterkedik, hogy valamilyen módon a környezeti körülmények rovására és természeti kincseink háttérbe szorításával valósítsunk meg beruházásokat. Nem ez történik. Az történik, hogy például az 5 éves engedélyezési időszakot 10 évre hosszabbítjuk meg akkor, ha a feltételrendszer ugyanúgy megmaradt. De ha az változik, akkor természetesen nem lehet meghosszabbítani az 5 éves engedélyt 10 évesre. Ez is nyilvánvaló, tehát itt is álságosnak érzem a hozzászólásukat.

A termőföldvédelemmel kapcsolatos aggályokat is álságosnak tartom, hiszen világossá van téve az előterjesztésben, hogy csupán egy szabályozás található benne, és nem az, hogy megváltozna benne

bármelyik pontjában is maga a koncepció és a kormányzó többség földvédelemmel kapcsolatos álláspontja.

Összegezve azt tudom mondani, hogy a hozzászólások, kivételt képeznek a kormánypárti hozzászólások, első körben támogatólag hatnak a hallgatóknak, de végül kiderül, hogy semmiképpen sem támogatják. De ha nem támogatják, akkor, mint ahogy mondtam is korábban, a bevezetőben, azt akadályozzák, hogy azok a hiányzó kapcsolatok és utak, közlekedésfejlesztési beruházások megvalósuljanak, amelyek fontosak az emberek számára. Azt is tudni kell, hogy itt vasúti beruházásokról, vízi úti beruházásokról is szó van, az elővárosi közlekedés fejlesztéséről, fővárosi projektekről van szó.

Csak egy slágertéma talán a közlekedésimódváltás. Intermodális központok vannak előkészület alatt, amelyek egyértelműen segítenék, hogy vigyázzunk és védjük még inkább a környezetet, és próbáljuk meg a közlekedés hangulatát is átalakítani. Ezek nagyon fontos beruházások, nagyon sok nagyváros vár rájuk. Rengeteg olyan fejlesztés már előkészítés alatt, ami a mostani eljárási rend szerint nem tudna megvalósulni időben, és nem tudná, mint ahogy mondtam is, azt a hatást kifejteni, amit mi egyébként szilárdan állítunk, hogy a gazdaságfejlesztés alapja a közlekedési hálózat fejlesztése, a közlekedési rendszerek javítása.

Mi az LMP-vel nem értünk egyet, amikor megfogalmazzák egyértelműen, hogy ne építsünk utakat. A vezérszónokuk világossá tette, hogy ne építsünk utakat. A meglévő utakat hozzuk helyre és újítsuk föl.

Itt jegyezném meg mindenképpen, hogy az elmúlt nem 8, hanem az elmúlt 20 évben nem volt olyan összegű keret biztosítva a hazai úthálózat fejlesztésére, mint most az elmúlt években volt, most lesz, amit tapasztalhatnak. Csak példaképpen mondanám, hogy a négy és öt számjegyű utak felújítására a múlt évben egy 33,5 milliárdos programot fejeztünk be, meg is valósult 540 kilométeren a felújítás. Ebben az évben indul útjára egy 50 milliárdos program, amely szintén az egy, két, három számjegyű utakat kézbe venni, jellekésen szólva, nagyon sok helyen történik beavatkozás. Sőt, egy 18 milliárdos kerettel szeretnénk a négy és öt számjegyű utakat is a továbbiakban is felújítani, és bízunk benne, hogy még további forrásokat tudunk erre a célra is biztosítani.

Az, hogy szembeállítsuk a mellékutak vagy az önkormányzati utak építését a gyorsforgalmi kapcsolatok kiépítésével, ez nagyon illetlen dolog, nem hiszem, hogy aki felelősen gondolkodik Magyarország közlekedési helyzetéről, ezt jó néven veszi.

Józsa István képviselő úrnak szeretném külön is megcímezni azért, hogy a tisztánlátás mégis megmaradjon. Milyen időszakban milyen úthálózat épült? Konkrétan hazai költségvetésből 2002 és 2010 között nem épültek utak, alig van hazai költségvetésű útépités, ha jól megvizsgálja. Ami történt, az PPP program keretében történt. És 2007-2008 környékén, emlékezzünk vissza, a Gyurcsány-Bajnai-korszak időszakában mi is történt? Az M5-ös, M6-os

autópálya szakaszaira koncessziós szerződést kötöttek. Milyet is? Olyat, amelynek egy fontos momentum a 30 éves elköteleződés, ami azt jelenti, hogy a 384 milliárd forintos beruházási költséggel megvalósult két út szakaszait úgy kell kifizetnünk, hogy azt most 2037-ig fizethetjük. Tehát 2037-ig fizeti Magyarország azt a PPP-s konstrukciót, amit a Gyurcsány-Bajnai-időszakból ránk hagytak.

Ez azt jelenti, hogy ebben az évben 114,5 milliárd forintot kell kifizetnünk rendelkezésre állási díj címén, és ez az összeg nyilvánvalóan csak fokozódni fog a következő években. Tehát durván 3300-3400 milliárd forintba kerül a 384 milliárd forintos beruházás. Ha valaki ezek után azt állítja, hogy költséges, mint ahogy Gúr Nándor mondta, és fajlagos költségről beszélt, azért gondolkodjon el, hogy mit beszél. Lehet, hogy sokan nem tudják, de még egyszer ismétlem, a 384 milliárd forintos beruházás Magyarországnak cirka 3400 milliárdjába kerül. Ha valakinek ezzel kapcsolatban aggályai lennének, utána kell járni. Talán egy újságban rövidesen meg is fog jelenni, volt egy ilyen kérdésünk. Többször elmondtam már a parlamentben, de megismétlem, 2037-ig kell fizetni Magyarországnak több mint 100 milliárd forintot minden évben.

És honnan is? Az útdíjból származó bevételből. Az útdíj kétharmadát ez viszi el. Hiába szeretnénk még nagyobb összeget fordítani az alsórendű utak felújítására vagy éppen a díjköteles utak felújítására, ilyen lehetőségeink vannak sajnos.

De visszatérve: 2007-től '13-ig az uniós eljárási rendet meghatározta a Bajnai által fémjelzett munkacsoport. Mert emlékezzünk vissza, én is emlékszem rá, Bajnai Gordonnak hívták azt, akit megbízott Gyurcsány Ferenc nevű miniszterelnöke azzal, hogy alakítsa ki az uniós eljárási rendet, és egyáltalán az egész intézményrendszert hozza létre. Ez maga Bajnai Gordon volt. Amikor 6,5 évről beszélünk, mindig azt kell figyelembe venni, hogy mihez képeset. Nekünk nem 2013-ig, még most, 2015-ben sincs lehetőségünk, csak ha elfogadjuk, gyorsítani magán az eljárási folyamatot. Nincs más lehetőségünk. Nem nyúlhatunk hozzá.

Bármennyire is szerette volna, nem tehette meg 2013 végéig az Orbán-kormány, de még most sem teheti meg 2014-ben és 2015-ben sem, ameddig ez a törvényi felhatalmazás nem adja meg a lehetőséget rá a parlamentben. Ha akartuk volna, sem tudtuk volna. Az idő most jött el. 2014 őszén áttekintettük és megvizsgáltuk. Meg kellett nézni, mert egyébként, ha akartuk volna, sem nyúlhattunk volna hozzá, hogy hol és mikor kell beavatkoznunk. Így jött létre egy munkacsoport, amely megkezdte munkáját. Nagyon sok jogász, tárcaközi egyeztetések tömkelege után jutott arra a következtetésre, hogy egy határig tudnak csak elmenni a gyorsításban.

(18.10)

És újra kellett tárgyalnunk, újra leülnünk, és végigegyeztetnünk minden szereplővel, mert fontos

volt, hogy ezt a folyamatot lerövidítsük a harmadára. Mert mi azt állítjuk, és azt mondjuk most, hogy a javaslat elfogadásával lehetőség nyílik magát az eljárási és előkészítési szakaszt két évre szorítani. Két év alatt szeretnénk a döntéshozataltól a kivitelezésig eljutni. Ez egy nagyon komoly vállalás és nagyon nehéz. Azt hiszem, ha ez valósággá válik, akkor nemcsak az következik be, hogy a beruházásaink hamarabb indulhatnak el, hanem az is, hogy egy értelmebb, átláthatóbb és mindenki számára világosabb eljárás során nem lesz annyi feszültség, és nem lesz annyi - talán nem bántó szándékkal fogalmazva, de mégis kijelentve -, nem lesz annyi hatósági időhúzás. Mert alkalmanként azt tapasztaltuk, hogy úgy éreztük, aztán végül kiderült, hogy csak az eljárási rend nem engedi meg, hogy szándékosan lassulnak az eljárások. De nem. Megvizsgáltuk, megnéztük, és kiderült - ezért is mondtam pontosan az éveket -, hogy nem tudnak gyorsabban mozogni, nincs rá lehetőségük. Tehát ezt kellett megváltoztatnia most az előkészítés során a benne dolgozóknak, és azt gondolom, a javaslatban ez sikerült is.

Tehát, Józsa István képviselő úr, PPP-s konstrukció, ne felejtse el: 2037-ig és 3400 milliárd forint. Fontos számok. És így kell kiszámolni, hogy mi mennyibe kerül.

Hogy miért is vártunk? Az M2-est tíz éve próbálják megcsinálni, tíz éve ígérte meg az MSZP tábora, 2006-ban az M4-est, mint ahogy elhangzott már, az M8-ast 2008 környékén ígérték meg, most mi megcsináljuk. Ezeket mind egy szálra megcsináljuk. Maguk megígérték, megtehették volna, mert 2010-ig nem szabályozta az Európai Unió, hogy milyen mértékű lesz a közlekedésfejlesztésre fordított támogatás. Viszont most meghatározta, még azt is meghatározta az Európai Unió, hogy mit lehet fejleszteni a közlekedésfejlesztés világában. Konkrétan tették, hogy milyen mértékben lehet vasutat fejleszteni, és mennyit lehet a közútra fordítani, és mennyi az elővárosi közlekedésnek a lehetősége. Ez le van írva fehéren feketén. Tehát, aki ezt nem tudja, az vagy nem olvasott utána eleget, vagy éppen nem akarja tudomásul venni, hogy sajnos ez bennünket mindenképpen korlátok közé szorított.

Ezért gondolta a kormány, és azért tette lehetővé a magyar gazdaság azt a lépést, hogy a hazai költségvetésből olyan nagy jelentőségű beruházások valósuljanak meg, amelyek végén akár 600 milliárd nettó, de én úgy látom, hogy talán még több is lesz a vége, amely a hazai költségvetésből 2019-ig beforgatásra kerül.

Óriási számról van szó. Még egyszer mondom: soha, összességében nem fordított Magyarország a hazai költségvetésből ennyit, talán a rendszerváltás óta összességében, sőt biztos, ekkora összeget úthálózat kiépítésére és fejlesztésére.

És még egyszer és sokadjára, az LMP-nek is üzenem: nemcsak arról van szó, hogy autópályákat akarunk építeni, befejezni. Szó sincs ilyenről. Ebben nagyon fontos, nem autópályák, hanem gyorsforgalmi utak vannak, nagyon sok összekötőút van,

nagyon sok bekötőút van, amely rendkívül fontos a térség számára. És amikor azt mondja ki valaki, hogy nem kell az útépítés és nem kell az út, akkor valóban el kellene menni abba a térségbe, oda kellene állni az emberek elé, és meg kellene mondani, hogy mi így gondoljuk. Lehet, hogy a következő alkalommal már nem hívnák meg. A tudomány szakértői és a tudomány ismerői és a téma felelősei többet tudnak, mint a politikusok, ezt én megértem, mert így is van, csak a tudomány szakértői kevesebbet járnak az emberek között. Mi meg ott járunk. Ott járunk. Találkozunk velük, beszélünk velük, találkozunk a vállalkozásokkal, és mindenki azt várja, azt szeretné, ha valóban ez a koncepció, amit elképzeltünk, amit a nemzeti közlekedésfejlesztési stratégiában jóváhagyott a kormány, az meg is valósulna. Ez a stratégia, amely 2014 augusztusában került elfogadásra, nem tudom, mennyire ismerik, 5 ezer oldalból áll, és körülbelül három éven keresztül olyan társadalmi egyeztetés folyt róla, amely során az összes felmerült javaslattal foglalkoztak. Egy ilyen előkészítés után sikerült elfogadni, és a koncepció mentén lett meghatározva a kormányprogram is.

Józsa Istvánon túl Földi László képviselő úr tette erősebbé az M4-es további építésének szükségességét, de hát hallották: tovább lesz építve az M4-es. Már kijelentették, több alkalommal is elmondták, természetesen valamilyen autópályát szeretnénk kiépíteni, és minden szakaszt, ami hiányzik, szintén befejezni a lehetőségeinkhez mérten, valahol már leírtuk, 2018-ig is.

Volner János képviselő úr, bár elment már, érdekes módon viselkedett, hiszen az ötpárti megbeszélésünkön még támogatólag állt hozzá, most 14 és fél percből a kormányt próbálta minősíteni és bennünket, a tevékenységünket is, sőt a hozzáállásunkat is, és 3 másodpercben talán szólt arról, hogy van egyébként támogatandó elem is a véleménye szerint.

Schmuck Erzsébet, mint ahogy mondtam is az imént, világossá tette, az LMP nem támogatja az útépítéseket. Mi ezt tudomásul vettük, és rendkívül sajnáljuk, hogy így gondolkodnak erről.

Gúr Nándor hozzászólásai között is csak azt vettem észre, hogy kritikákat fogalmaz meg, és olyan ügyekben szólal fel, amiben talán nem kellett volna, mint ahogy mondtam is, a fajlagos költség az útépítések világában.

A többi hozzászólásnál részben egymásnak válaszoltak a képviselő urak, és úgy hallottam, hogy Bangóné Borbély Ildikó hozzászólásai is igazából az elmúlt egy hónap kérdéseit adták vissza. Tehát amit elmondott már kérdésképpen, interpelláció formájában, azt most visszamondta. Ezekre kérdésképpen és interpelláció formájában lehet válaszolni, de nem voltak igazán a tárgykörhöz kapcsolhatók.

Az aggályok nem mindenhol valósak. Ha van szándékukban támogatni, segíteni bármilyen formában azt, hogy Magyarországon a beruházásaink gyorsabban legyenek megvalósítva, akkor örömmel fogjuk venni. Úgy gondoljuk, hogy Magyarország érdekében áll, hogy ez a javaslat elfogadásra kerül-

jön, és nagyon bízom benne, hogy ez meg is fog történni.

Tisztelettel köszönöm. Egyébként nagyon érdekes volt, és örültem, hogy itt lehettem ezen a három óra hosszán. Köszönöm szépen a szót. (*Boldog István tapsol.*)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására holnap 16 óráig van lehetőség.

Mai napirendi pontjaink tárgyalásának a végére értünk. Most a **napirend utáni felszólalások** következnek.

A mai napon napirend utáni felszólalásra jelentkezett Sallai R. Benedek képviselő úr: „A természetvédelemnek a magját is eltörlik?” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

SALLAI R. BENEDEK (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A cím részben visszautal az e heti eseményekre, a nemzeti parkok vagyongazdálkodásából elvett földek sorsára, és arra, hogy április 1-jével a környezet- és természetvédelmi szakigazgatás nagyjából megszűnt önálló lenni, és nemcsak önállóságukat veszítették, hanem a hatósági szintjüket is elveszítették a kormányhivatalba beolvadva.

Huszonöt évvel ezelőtt még általános volt az, hogy az agrármérnök képzés egy üzemi agrármérnököt képző oktatási minta volt, ahol gyakorlatilag a téves értelmeségnek nagyobb üzemméretekből való gazdálkodásra kellett szakembereket képezni. Az elmúlt 25 évben kialakult annak az agrárképzésnek a rendszere, ami a lehető legszélesebb körben megpróbált alkalmazkodni a változó világhoz, a kisgazdaságokhoz, a biogazdaság igényeihez, a tájgazdálkodási modellprogramokhoz. Azokhoz az alternatív vidékfejlesztési kísérletekhez, amelyek szerte az országban lehetőséget teremtenek arra, hogy a lehető leginkább a természeti erőforrásokat figyelembe vevő, azokkal együttműködő gazdálkodási modellek valósuljanak meg. Ezekből a képzési modellekből jó néhányat láttunk olyat, ami gyakorlatilag európai vagy még inkább nemzetközi példákat alkalmazott arra, hogy olyan képzési modellekkel képezzenek agrárértelmiségieket, akik teljesen más szempontokkal közelítenek az agrártermeléshez, mint az azt megelőző évtizedekben.

Ennek egyik ilyen zászlóvivő hajója volt a környezetgazdálkodási agrármérnökök képzése, amely a szak nevéből adódóan a környezetgazdálkodást, a természeti erőforrásokkal történő fenntartható használatot, a természeti táji adottságokkal való együttműködést kívánta megvalósítani jó néhány olyan eszközzel, amelyek kisebb környezetterhelésű, kisebb környezetszennyezést teremtő agrártechnológiákat mutattak be.

Környezetgazdálkodási agrármérnökökkel ma már mindenütt találkozunk, és általános agrármérnökök mellett is dolgoznak ilyenek, de sok helyen családi gazdaságok, kisebb, tehát 100-120-150 hek-

táros gazdaságok élén is találunk olyan magángazdálkodókat, akik ezzel a képzéssel kezdték meg gazdálkodói pályafutásukat.

(18.20)

A másik ilyen képzés a természetvédelmi mérnökök képzése, amelyről beszélni szerettem volna. Gyakorlatilag éveken keresztül a természetvédelmi szakemberek valamilyen főszakokon végeztek, vegyészek, biológusok voltak, vagy esetleg a biológusokkal együtt képzett ökológusok. De nagyon kevés az olyan szak, amely konkrétan a természetvédelmi biológiát, a természetvédelmi beavatkozási rendszereket tanította volna, és konkrétan arra készítet volna fel a fiatalokat, hallgatókat, hogy természetvédelmi szakemberként nemzeti parkok, civil szervezetek állományába kerülve tudjanak ellátni gyakorlati természetvédelmi feladatokat.

Megvallom, hogy magam is ilyen felsőfokú végzettséggel rendelkezem, ezért eléggé szíven ütött a hír, amikor láttam, hogy április 17-én, pénteken az Emberi Erőforrások Minisztériuma megküldte az egyetemeknek véleménynyilvánításra a nemzeti felsőoktatási törvény módosításának tervezetét, és abban a környezetgazdálkodási agrármérnök szak és a természetvédelmi mérnök szak is teljes mértékben kigyomlálásra került a felsőoktatási szakok közül, néhány más agrármérnök szakkal együtt. Őszinte megdöbbenéssel vettem ezt tudomásul, hogy az agrár-felsőoktatással kapcsolatos elképzelésekben az oktatási kormányzat gyakorlatilag visszaállt a 25 évvel ezelőtti szintre. Azt mondja, hogy nincs szükség szakosított kisgazdálkodókat, biogazdálkodókat kiegészítő szakemberekre, nincs szükség természetvédelmi szakemberekre, és azokat majd valamilyen más szakon képzik. Pedig nem nagyon van más ilyen szak. Azért nagyon aggályos, ami történik, mert nyilvánvalóan úgy tűnik, mintha az agrár-környezetgazdálkodási szak egy újabb piti bosszú lenne Ángyán János munkássága miatt, aki nagyon sokat dolgozott egyetemi tanárként ennek a szaknak a magyarországi létrehozásán és elterjesztésén. Gyakorlatilag most már nemcsak a Környezetgazdálkodási Intézet, a Szent István Egyetemen, ahol megindult az oktatás, az egykori gödöllői egyetemen került felszámolásra, hanem maga a szak is országosan.

A természetvédelmi mérnököknél is azt tapasztaljuk, hogy nemcsak a természetvédelem intézményrendszere ment most már a süllyesztőbe, nemcsak a nemzeti parkok természetvédelmi törekvései lehetetlenednek el a héten elfogadott intézkedésekkel, hanem gyakorlatilag a szakemberhátteret is felszámolják, mert a jövőben nem terveznek ilyen jellegű munkaköröket.

Rendkívül aggályosnak vélem ezeket a tendenciákat, és abban bízom, hogy az oktatási kormányzat meg tudja még változtatni az álláspontját. Úgy halljuk, van erre szándék. Erre szeretném biztatni a kormány képviselőit.

Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: A következő napirend utáni felszólalásra jelentkezett Kulcsár Gergely: „A hadsereg problémái és a külföldi szerepvállalások kapcsolata” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

KULCSÁR GERGELY (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A kérdéskörben elsőnek a legfontosabb azt tisztázni, hogy mit is jelent számunkra a NATO. Elvileg ez egy szövetségi rendszer, amely a megsegítésünkre siet, ha az országunkat támadás éri. Ezt hála istennek még nem kellett tesztelni, de vajon megéri-e a belefektetett milliárdokat? Milyen garanciák vannak a szövetség korrekt működésére?

A történelem már bebizonyította számtalan alkalommal, hogy a Nyugattal kötött szövetségek haszontalanok, mert vagy cserbenhagynak, vagy elégtelen módon, megkésve, önös érdekektől vezérelve cselekszenek. Ezek történelmi tények, és ennek tükrében csak az 5. cikkely védelmére alapozni felelőtlen dolog. Sajnos azt kell mondani, hogy a jelenlegi és az előző kormány is a nagy NATO-imádatában elfelejtett óvatosságnak és ésszerűnek lenni. Pedig az első és legfontosabb dolga az lenne, hogy biztosítsa Magyarország békéjét és védelmét mindenáron.

De mit is mond a kormány, mit mondanak kormányzati politikusok? Azt mondják, hogy a NATO-nak tett vállalásaink megerősítik szövetségbeli pozícióinkat, és a bajban majd rögtön jön a segítség. És mi történik, ha mégsem így alakulnak a dolgok? Mi lesz akkor, ha a NATO a bajban majd hezitál, és a nyugati vezérek érdekei mentén Magyarország terhére fog cselekedni? Ki fogja az országot megvédeni? Mert a kivéreztetett magyar hadsereg nem fogja tudni.

Valószínű, hogy a kormány nem így látja a dolgokat, különben nem hagyná leépülni a honvédséget, és nem költene el tengernyi pénzt a NATO vállveregetéséért cserébe. Mi sem tükrözi jobban ezt a hozzáállást, mint hogy a kormány 2010 és 2014 között közel 160 milliárdot költött nemzetközi feladatokra, amikből csak a missziók 85 milliárdra rúgnak. Ha idevesszük az előző kormány hasonszőrű kiadásait, illetve a Gripen-programokat, aminél az eszközök képességei és azok megnövekedett költségei is csak NATO-igényeket feltételeznek, akkor ez az összeg 500 milliárdra növekszik, ami valószínűleg tovább terebélyesedik a kurdisztáni és afrikai szerepvállalások költségeivel, illetve a pápai repülőtér felújítási összegével. Így 2017-re várhatóan a 600 milliárdot is elérhetik a kiadások.

Mindezt miért? Nagyon sok piros pontért és baráti vállveregetésért. Bizony nem másért, hiszen az indokokként felsorolt néhány katona harci tapasztalata, a NATO-kompatibilitás és a pozitív nemzetközi megítélés áll szemben egy modernizált, ütőképes, jól finanszírozott, társadalmilag kiválóan megítélt, büszke magyar hadsereggel. Az egyik esetben a NATO kezébe helyezük az ország biztonságát egy vegetáló, alap- és missziós feladatokat ellátó hadsereggel az oldalunkon, a másik esetben egy erős magyar honvédséggel tudjuk biztosítani hazánk védel-

mét, és ha kell, sietünk szövetségeseink segítségére. Melyik érné meg jobban ezt a temérdek pénzt? Szerintünk az utóbbi.

Nemcsak hazánk terrorfenyegetettsége nő meg a missziós feladatokkal, hanem az ország békéje is veszélybe kerül az ukrainai konfliktus kapcsán, ha az Oroszországot fenyegető NATO-hadgyakorlatok lelkes résztvevői maradunk és leszünk a továbbiakban is. Több felajánlásunk is, mint például a pápai repülőtér felújítása a gyorsreagálású szövetségi erőknek vagy az integrációs egység felállítása ugyan erősíti a NATO-val való kapcsolatunkat, de dőreség lenne azt állítani, hogy ezek nem tesznek minket egyben célponttá is egy esetleges konfliktus kapcsán.

Mindeközben, mint ahogy már felvázoltam, itthon gond van a honvédség területén. A korábbi MSZP-s kormányok a rendszerváltás óta már-már művészi szinten üzték az eszközök bagó pénzen való elherdálását, leépítését, az emberállomány felszámolását. Sajnos az Orbán-kormány sem változtatott a tendencián, ott folytatta, ahol az MSZP abbahagyta. Komplette fegyvernemek haltak ki, az eszközök orosz-lánrésze elavult, lejárt üzemidejűek, vagy mindkettő egyszerre; a sorkatonaság megszűnt, a harc képes állomány létszáma csak a missziós feladatokat képes hatékonyan ellátni, a milliókért kiképzett műszaki és szakértői állomány, ideértve a pilótákat is, tömegével hagyja el a pályát a jobb megélhetés reményében. Olyan nagy mértékű a pályaelhagyás az ipari multik és a civil légitársaságok kedvéért, hogy olyan bázisok, mint Szolnok vagy Kecskemét, működésképtelenné válhat a jövőben. A pályaelhagyás legnagyobb problémája, hogy a hivatásukat kényszerűen otthagyo katonák között van az állomány krémje, a veterán, sok évet leszolgált „öreg”, akik a hátukon vitték a szakmát. Már az új Hjt. sem jelent nekik kellően megfelelő alternatívát, hiszen a gyakorlat azt mutatja, hogy a cél nem a problémák megoldása, csak azok tüneti kezelése, így nem számíthatnak jobb sorsra, ha maradnak.

Fontos ezen dolgokat felülvizsgálni, hiszen Magyarország biztonsága és békéje veszélybe kerülhet. Kérem a kormányt, értékelje át a NATO szolgalelkű követését, és egyben vegye fontolóra Magyarország igazi érdekeit: az erős, az országot önmagában is megvédeni képes hadsereg kialakítását és fenntartását. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

(18.30)

ELNÖK: A következő napirend utáni felszólalásra jelentkezett Demeter Márta képviselő: „Légből kapott ígérek” címmel. Öné a szó.

DEMETER MÁRTA (MSZP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Orbán Viktor 2010. november végén a következő nyilatkozatot tette Litvániában, ahová egyébként senki nem hívta: „Most elsőbbséget élveznek a biztonsági

kiadások.” A miniszterelnök ezen mondata alapján még gondolhattuk volna, hogy felismerte a biztonságpolitikai környezet változásaiból fakadó, az ezekre történő reflektálásnak a fontosságát. De idéznék a honvedelem.hu cikkéből: „Orbán Viktor rámutatott, az ország NATO-nak tett vállalásaival haladunk, és ugyan Magyarország nem olyan gazdag ország, amely a mellényzsebéből előránthat tíz- meg húszmilliárd forintot, de amit vállaltunk, azt teljesítjük.” Ez tény, hogy Magyarország nem olyan gazdag ország, de valahogy azt látjuk, hogy stadionokra, fideszes haverok zsebeinek kitömésére valahogy mindig akad 10-20 milliárd forint a költségvetésből.

Azt is mondta Orbán Viktor, hogy „Komoly felújítást végeznek Pápán, részt fognak venni más hadgyakorlatokon, és komolyabb katonai eszközöket szereznek be a következő időszakban. Magyarország a NATO-tagállamok első csoportjába fog tartozni, azon országok közé, amelyek a vállalt pénzügyi és technikai kötelezettségeiket teljesítik.” Tehát ezeket a mondatokat mondta Orbán Viktor 2014. november végén. Ehhez képest az említett témákban vajmi kevés dolog történt, annak ellenére, hogy a miniszterelnök ezen mondatai még akkor okot adhattak reménykedésre.

És hol van ezeknek az ígéreknek a teljesítése? Merthogy Orbán Viktor és kormánya öt éve pontosan az itt említett mondatok ellenkezőjét csinálja. És természetesen nagyon fontos az, hogy a NATO-tagságunkkal kapcsolatos kötelezettségeinket teljesítsük, hiszen teljesen egyértelmű, hogy egy szövetség így lehet igazán erős, és így tud igazán jól működni, ez járul hozzá leginkább a szövetség munkájához, erejéhez, de Orbán Viktor nem foghat mindent erre. Látnunk kell azt, hogy Magyarország biztonságának garanciája, ha a magyar haderő minél erősebb, minél inkább működőképes, ez a szövetség érdeke és Magyarország érdeke is.

A honvédelem nemzeti ügy kell legyen, ahogy azt egyébként fideszes politikusok napi szinten szavakban hangoztatják, viszont tettekben nem tesznek semmit. Ehhez viszont stabil, kiszámítható, felelős és tudatos honvédelmi politikára van szükség. Jelenleg a kormány részéről csak a kapkodást láthatjuk, csak ad hoc intézkedéseket, semmilyen érdemi megoldást nem.

Pedig nagyon sok minden vár megoldásra. Példaként mondanám az An-26-os gépek kérdését, a merevszárnyas szállítóképeség megoldását már középtávon is. Folyamatosan mondjuk, hogy a forgószárnyas szállítóképeséget is meg kell oldani, nem ad hoc beszerzésekkel, mint ahogy 2014 tavaszán három Mi-8-as gépet sikerült úgymond a semmiből pár nap alatt vásárolni. A forgószárnyas képesség megőrzésére nyílt pályázatra van szükség, olyanra, amely biztosítja az átláthatóságot és a valódi versenyt is.

Beszélhetnénk a katonáink egyéni felszereléséről, a ruházati ellátásról, a logisztikai feladatokról, és akár azokról is, amik a fő prioritásai a Magyar Honvédség fejlesztésének, hiszen emlékszünk rá, hogy

azt a 2004-es határozatot, amelyet a kormány hatá-lyon kívül helyezett, azt érdemben nem pótolták; a fejlesztési irányok meghatározására talán a nemzeti katonai stratégiában találhatunk utalásokat, ami 21 fejlesztési prioritást jelöl meg. Ezek nagyon szép szavak. Lehet egyébként teljesíthetetlen követelmé-nyeket támasztani; az lenne a lényeg - ettől még egyébként lehetne jó megoldásokat fogantatosítani, az a baj, hogy a kormány még jó megoldásokra sem képes, annak ellenére, hogy rengeteg mindent le tudnak írni.

Tény, hogy a Magyar Honvédség legnagyobb ér-téke és legnagyobb ereje a személyi állománya. Ép-pen ezért üdvözljük azt, hogy a hivatásos állomány-nak meg fog történni a bérfelvezése. Itt is szeret-ném jelezni, nem feledkezhetnek meg a közalkalma-zotti státusban lévőknek a béremeléséről, hiszen ők most jelenleg ebből semmit nem fognak kapni.

Tehát rengeteg teendője van a kormánynak a honvédelem területén, úgy meg még inkább, hogy azt a rombolást és forráskivonást, amit az elmúlt öt évben csináltak, borzasztó nehéz lesz bármikor is kompenzálják. Próbálják meg a 2016-os költségve-tésben legalább a honvédség működőképességét biztosítani, hogy technikai eszközök tekintetében is meg tudjon felelni a XXI. századi kihívásoknak, hi-szen a személyi állomány felkészültsége már megfe-lel a XXI. századi kihívásoknak. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A napirend utáni felszólalások végére értünk. Megköszönöm a munká-jukat.

Az Országgyűlés hétfőn 11 órakor folytatja az ülését. Az ülésnapot bezárom.

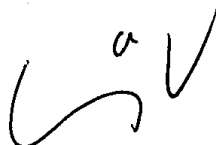
(Az ülésnap 18 óra 33 perckor ért véget.)

Földi László s. k.
jegyző

Gúr Nándor s. k.
jegyző

Schmuck Erzsébet s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
Nyomda: MULTISZOLG Bt., Vác
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)